

PRZEWODNIK PO EUROPEJSKIM KORPUSIE SOLIDARNOŚCI

Zaproszenie do
składania
wniosków na
2026 r.

KOMISJA EUROPEJSKA

Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury

Dyrekcja B – Młodzież, Edukacja i Erasmus+

Dział B.3 – Młodzież i Solidarność Wolontariuszy

© Unia Europejska, 2026.

Ponowne wykorzystanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Ponowne wykorzystanie dokumentów Komisji Europejskiej reguluje decyzja 2011/833/UE (Dz.U. L 330 z 14.12.2011, s. 39).

Wykorzystanie lub zwielokrotnienie fotografii lub innych materiałów, które nie są objęte prawami autorskimi UE, wymaga uzyskania zgody bezpośrednio od posiadaczy praw autorskich.

EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI

Przewodnik po programie na 2026 r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
CZĘŚĆ A – OGÓLNE INFORMACJE NA TEMAT EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI	4
Czym jest kontekst polityczny?	5
Jakie są cele, priorytety i istotne cechy Europejskiego Korpusu Solidarności?	7
Jakie są akcje oraz środki jakości i wsparcia?	14
Jaki jest budżet programu?	16
Kto odpowiada za wdrażanie Europejskiego Korpusu Solidarności?	17
Jakie inne podmioty uczestniczą we wdrażaniu Europejskiego Korpusu Solidarności?	19
Kto może uczestniczyć w Europejskim Korpusie Solidarności?	23
CZĘŚĆ B – UCZESTNICTWO OSÓB MŁODYCH W DZIAŁANIACH SOLIDARNOŚCIOWYCH	26
ZNAK JAKOŚCI W ZAKRESIE WOLONTARIATU	28
Czym jest znak jakości?	28
Jakie są poszczególne rodzaje znaku jakości?	28
Jak to działa?	28
Jakie są zasady i standardy jakości?	29
Czym jest znak jakości dla organizacji wiodących?	32
Jakie kryteria stosuje się do oceny wniosku o znak jakości?	33
Jakie są środki monitorowania, sprawozdawczości i zapewniania jakości?	36
PROJEKTY WOLONTARIATU	38
Czym są projekty wolontariatu?	38
Jakie działania mogą otrzymać wsparcie w ramach tej akcji?	38
Jak opracować projekt wolontariatu?	40
Jakie są kryteria kwalifikowalności dotyczące działań wolontariackich?	43
Jakie są koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady finansowania?	47
Jakie są koszty jednostkowe na dzień na uczestnika?	51
Jak uzyskać dostęp do finansowania?	52
ZESPOŁY WOLONTARIUSZY NA OBSZARACH PRIORYTETOWYCH	54
Czym są zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych?	54
Jakie są priorytety zaproszenia na 2026 r. dotyczące tej akcji?	54
Jakie są cele?	55
Jakie działania mogą otrzymać wsparcie w ramach tej akcji?	55
Jak opracować projekt?	57
Jakie kryteria stosuje się do oceny projektów?	58
Jakie są koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady finansowania?	62
PROJEKTY SOLIDARNOŚCIOWE	63
Czym jest projekt solidarnościowy?	63
Jakie są cele?	63
Jak opracować projekt solidarnościowy?	64
Jakie kryteria stosuje się do oceny projektów?	66
Jakie są koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady finansowania?	68
Jakie są koszty jednostkowe na dzień pracy?	69
CZĘŚĆ C – UCZESTNICTWO OSÓB MŁODYCH W DZIAŁANIACH SOLIDARNOŚCIOWYCH ZWIĄZANYCH Z POMOCĄ HUMANITARNĄ	70
ZNAK JAKOŚCI WOLONTARIATU W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ.	72
Czym jest znak jakości?	72
Jakie są poszczególne rodzaje znaku jakości?	72
Jak to działa?	72
Jakie są standardy jakości?	73

Jakie kryteria stosuje się do oceny wniosku o znak jakości?	76
Środki monitorowania, sprawozdawczości i zapewniania jakości.....	80
WOLONTARIAT W RAMACH EUROPEJSKIEGO OCHOTNICZEGO KORPUSU POMOCY HUMANITARNEJ (WOLONTARIAT W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ)	81
Czym jest wolontariat wspierający działania w zakresie pomocy humanitarnej?	81
Jakie są cele?	81
Jakie działania mogą otrzymać wsparcie?	81
Jak opracować projekt?	83
Jakie kryteria stosuje się do oceny projektów?	86
Jakie są koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady finansowania?	89
CZĘŚĆ D – ŚRODKI JAKOŚCI I WSPARCIA	91
WSPARCIE PROCESU UCZENIA SIĘ	92
Ogólne szkolenie online.....	92
Wsparcie w zakresie nauki języków	93
Cykl szkoleń i ewaluacji.....	93
Mentoring.....	103
Uznawanie efektów uczenia się.....	104
UBEZPIECZENIE	105
PORTAL EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI.....	108
KARTA MŁODZIEŻOWA EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI.....	110
INNE ŚRODKI WSPARCIA	110
Świadectwo uczestnictwa.....	110
Porozumienia.....	111
Zezwolenia na pobyt.....	111
CZĘŚĆ E – INFORMACJE DLA WNIOSKODAWCÓW	112
SPOSÓB SKŁADANIA WNIOSKU	112
Etap 1: Rejestracja organizacji	113
Etap 2: Sprawdzenie zgodności z kryteriami.....	114
Etap 3: Sprawdzenie warunków finansowych	125
Etap 4: Wypełnienie i złożenie formularza wniosku	130
JAKIE SĄ DALSZE KROKI PO ZŁOŻENIU WNIOSKU?	133
Procedura oceny.....	133
Ostateczna decyzja	133
Powiadamianie o wynikach	134
JAKIE SĄ DALSZE KROKI PO ZATWIERDZENIU WNIOSKU?.....	135
Umowa o udzielenie dotacji	135
Kwota dotacji	135
Procedury dokonywania płatności.....	136
Ważne terminy w cyklu projektowym i warunki dokonywania płatności.....	138
Inne ważne przepisy	140
ZAŁĄCZNIK I – GLOSARIUSZ TERMINÓW	146
ZAŁĄCZNIK II – UCZESTNICY BIORĄCY UDZIAŁ W WIELU PROJEKTACH	155
ZAŁĄCZNIK III – DANE KONTAKTOWE	157

WPROWADZENIE

Niniejszy przewodnik jest narzędziem dla każdej osoby, która chce zdobyć gruntowną wiedzę na temat Europejskiego Korpusu Solidarności (zwanego również „Korpusem” lub „programem”). Dokument skierowany jest głównie do organizacji, instytucji i organów, które chcą organizować działania w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, oraz do osób młodych, które chcą się zaangażować w działania solidarnościowe wspierane przez Korpus.

W przewodniku przedstawiono zasady i warunki uzyskania dotacji z Europejskiego Korpusu Solidarności i jako taki ma on moc prawną w odniesieniu do procedur selekcji i przyznawania dotacji.

STRUKTURA PRZEWODNIKA PO EUROPEJSKIM KORPUSIE SOLIDARNOŚCI

Przewodnik podzielono na pięć głównych części.

- W **części A** przedstawiono ogólny zarys Europejskiego Korpusu Solidarności, jego zakres i strukturę. W tej części znajdziesz informacje na temat celów, priorytetów i głównych elementów Europejskiego Korpusu Solidarności; krajów uprawnionych; struktur wykonawczych i całkowitego dostępnego budżetu.
- W **części B** przedstawiono informacje na temat akcji Europejskiego Korpusu Solidarności wspieranych w ramach elementu „Udział osób młodych w działaniach solidarnościowych”.
- W **części C** przedstawiono informacje na temat akcji Europejskiego Korpusu Solidarności wspieranych w ramach elementu „Udział osób młodych w działaniach solidarnościowych związanych z pomocą humanitarną”.
- W **części D** przedstawiono informacje na temat jakości i środków wsparcia oferowanych organizacjom uczestniczącym i uczestnikom podczas przygotowywania i realizacji działań i projektów oraz podejmowania działań następczych w związku z nimi¹.
- W **części E** przedstawiono informacje na temat procedury składania wniosków o udzielenie dotacji i wyboru projektów, a także na temat przepisów finansowych i administracyjnych dotyczących przyznawania dotacji w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności².

Ponadto niniejszy przewodnik obejmuje następujące załączniki:

- **Załącznik I:** Glosariusz terminów
- **Załącznik II:** Uczestnicy biorący udział w wielu projektach
- **Załącznik III:** Dane kontaktowe

Przewodnik po Europejskim Korpusie Solidarności na 2026 r. stanowi nieodłączną część zaproszenia do składania wniosków na 2026 r. dotyczącego Europejskiego Korpusu Solidarności (zwanego dalej „zaproszeniem”). W przewodniku przedstawiono warunki uczestnictwa i zasady finansowania działań w ramach zaproszenia. Podstawą zaproszenia jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/888 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające program „Europejski Korpus Solidarności”³, a także roczny program prac Europejskiego Korpusu Solidarności na 2026 r. Akcje objęte zaproszeniem do składania wniosków mogą zostać zmienione w drodze publikacji sprostowania. Potencjalni wnioskodawcy powinni regularnie sprawdzać Europejski Portal Młodzieżowy⁴, jak również roczny program prac Europejskiego Korpusu Solidarności oraz dokonywane w nim zmiany. Zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona) (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym UE”⁵). Wdrażanie zaproszenia zależy również od dostępności środków przewidzianych w projekcie budżetu po przyjęciu budżetu na dany rok przez władzę budżetową UE lub przewidzianych zgodnie z zasadą dwunastej części środków tymczasowych.

¹ Proszę zwrócić uwagę, że ta część ma zastosowanie tylko do akcji, o których mowa w niniejszym przewodniku.

² Zob. poprzedni przypis.

³ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/888/oj/eng>

⁴ https://youth.europa.eu/solidarity_pl

⁵ <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>

CZĘŚĆ A – OGÓLNE INFORMACJE NA TEMAT EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI

POJEDYNCZY PUNKT KONTAKTOWY DLA DZIAŁAŃ SOLIDARNOŚCIOWYCH

Unia Europejska opiera się na solidarności, która stanowi wspólną wartość, do której społeczeństwo europejskie przywiązuje dużą wagę. Solidarność określa istotę projektu europejskiego i zapewnia jedność niezbędną do stawiania czoła obecnym i przyszłym kryzysom poprzez utrzymanie mocnego fundamentu moralnego. Solidarność służy młodym Europejczykom za kompas wyznaczający kierunek ich aspiracji w dążeniu do tworzenia lepszej Unii.

Osoby młode muszą mieć łatwy dostęp do możliwości zaangażowania się w działania solidarnościowe, które mogłyby umożliwić im wyrażenie ich zaangażowania na rzecz społeczności oraz zdobycie przydatnego doświadczenia i kompetencji w kontekście ich rozwoju osobistego, edukacyjnego, społecznego, kulturowego, obywatelskiego i zawodowego, a tym samym zwiększenie ich szans na zatrudnienie.

Europejski Korpus Solidarności skupia osoby młode, aby budować bardziej włączające społeczeństwo, wspierając osoby zagrożone i reagując na wyzwania społeczne i humanitarne. Stanowi inspirację dla osób młodych, które chcą nieść pomoc, uczyć się i rozwijać, oraz wpływa na ich poczucie własnej wartości a także zapewnia pojedynczy punkt kontaktowy dla działań solidarnościowych w całej Unii i poza nią.

Program zapewnia więcej lepszych możliwości w wielu dziedzinach, takich jak integracja migrantów, wyzwania dotyczące środowiska, zapobieganie klęskom żywiołowym, edukacja, aktywność młodzieży, zachowanie dziedzictwa kulturowego i pomoc humanitarna. Wspiera również działalność podmiotów krajowych i lokalnych w zmaganiach z różnymi wyzwaniami i kryzysami społecznymi.

Rozszerzając zakres swojej działalności o wolontariat wspierający operacje związane z pomocą humanitarną, Europejski Korpus Solidarności zapewnia pomoc nadzwyczajną odpowiadającą potrzebom i pomaga w udzielaniu wsparcia, pomocy humanitarnej i ochrony tam, gdzie jest to najbardziej potrzebne. W ten sposób nie tylko przyczynia się on do spełnienia niezaspokojonych potrzeb społecznych w Europie, ale również pomaga stawić czoła wyzwaniom humanitarnym w państwach trzecich.

Działania w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności pomagają w osiągnięciu celów strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027⁶, w której zachęca się osoby młode do bycia aktywnymi obywatelami, orędownikami solidarności i pozytywnych zmian dla społeczności w całej Europie, inspirowanych wartościami UE i tożsamością europejską. Europejski Korpus Solidarności przyczynia się też do realizacji celów misji programu „Horyzont Europa”, które dotyczą jednych z największych wyzwań, przed jakimi stoją nasze społeczeństwa: poprawy życia osób z chorobami nowotworowymi, dostosowania się do zmiany klimatu, odbudowy naszych oceanów i zasobów wodnych, przywracania zdrowia gleb oraz życia w neutralnych dla klimatu i inteligentnych miastach.

WCZEŚNIEJSZE DOŚWIADCZENIA I PRZYSZŁE MOŻLIWOŚCI

Europejski Korpus Solidarności opiera się na osiągnięciach zdobytych na przestrzeni ponad 25 lat realizacji programów europejskich w zakresie młodzieży i solidarności, szczególnie na sukcesie wolontariatu

⁶ https://youth.europa.eu/strategy_pl

Europejskiego, na inicjatywie „Wolontariusze pomocy UE” i na poprzednim Europejskim Korpusie Solidarności działającym w latach 2018–2020.

CZYM JEST KONTEKST POLITYCZNY?

Unia Europejska opiera się na solidarności, która stanowi wspólną wartość, do której społeczeństwo europejskie przywiązuje dużą wagę. Solidarność określa istotę projektu europejskiego i zapewnia jedność niezbędną do stawiania czoła obecnym i przyszłym kryzysom. Solidarność służy młodym Europejczykom za kompas wyznaczający kierunek ich aspiracji w dążeniu do tworzenia lepszej Unii.

Osoby młode muszą mieć łatwy dostęp do możliwości zaangażowania się w działania solidarnościowe, poprzez które mogą pomagać społecznościom, zdobywając przydatne doświadczenia, umiejętności i kompetencje w kontekście ich rozwoju osobistego, edukacyjnego, społecznego, obywatelskiego i zawodowego, a tym samym zwiększając swoje szanse na zatrudnienie, swoje zaangażowanie społeczne, uczestnictwo w życiu społecznym i włączenie społeczne.

STRATEGIA UE NA RZECZ MŁODZIEŻY

Strategia UE na rzecz młodzieży stanowi ramy dla współpracy w zakresie unijnej polityki młodzieżowej na lata 2019–2027⁷, w obrębie których w maksymalnym stopniu wykorzystuje się potencjał polityki młodzieżowej. Unijna współpraca na rzecz młodzieży ma za cel zajęcie się obecnymi i przyszłymi wyzwaniami stojącymi przed osobami młodymi w całej Europie i stanowi ramy obejmujące cele, zasady, priorytety, kluczowe dziedziny i środki współpracy w zakresie polityki młodzieżowej skierowane do wszystkich właściwych zainteresowanych stron.

Ważnym aspektem strategii UE na rzecz młodzieży jest 11 europejskich celów młodzieżowych⁸, które opracowano w kontekście unijnego dialogu młodzieżowego w ramach podejścia partycypacyjnego z udziałem decydentów, młodzieży i badaczy. Te cele młodzieżowe stanowią wizję Europy umożliwiającej wszystkim osobom młodym pełne wykorzystanie własnego potencjału. Określają one dziedziny międzysektorowe mające wpływ na życie młodzieży i wskazują wyzwania, którym trzeba stawić czoła. W ramach celów młodzieżowych wzywa się między innymi do tworzenia włączających społeczeństw, zapewnienia przestrzeni i uczestnictwa dla wszystkich oraz wysokiej jakości zatrudnienia dla wszystkich osób młodych. Strategia UE na rzecz młodzieży powinna przyczyniać się do realizacji tej wizji, sformułowanej przez osoby młode, poprzez mobilizowanie instrumentów polityki na szczeblu UE, a także działań wszystkich zainteresowanych stron na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Strategia UE na rzecz młodzieży opiera się na trzech kluczowych dziedzinach działania:

- ANGAŻOWANIE
- ŁĄCZENIE
- WZMACNIANIE POZYCJI

W ramach dziedziny „ANGAŻOWANIE” strategia UE na rzecz młodzieży ma na celu rzeczowe uczestnictwo osób młodych w życiu obywatelskim, gospodarczym, społecznym, kulturalnym i politycznym. Strategia sprzyja uczestnictwu młodzieży w życiu demokratycznym, wspiera zaangażowanie społeczne i aktywność obywatelską młodzieży i ma za cel zapewnić, by wszystkie osoby młode dysponowały niezbędnymi środkami umożliwiającymi udział w życiu społecznym.

W ramach dziedziny „ŁĄCZENIE” strategia UE na rzecz młodzieży stanowi okazję dla osób młodych do bezpośredniej wymiany doświadczeń, współpracy i działań obywatelskich w kontekście europejskim.

W ramach dziedziny „WZMACNIANIE POZYCJI” strategia ma na celu wspieranie wszystkich form pracy z młodzieżą jako katalizatora wzmocnienia pozycji osób młodych w całej Europie.

⁷ Nowa strategia UE na rzecz młodzieży, COM(2018) 269 final z 22.5.2018, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0269>
⁸ https://youth.europa.eu/strategy_pl

UNIJNE RAMY POLITYKI DLA WOŁONTARIATU

Obecnie ramy polityki dla wolontariatu określa głównie zalecenie Rady z 2022 r. w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej⁹. Zalecenie to ma na celu wyeliminowanie przeszkód utrudniających wolontariat w Europie poprzez podniesienie świadomości, zwiększenie zdolności do oferowania możliwości wolontariatu, zmniejszenie barier w uczestnictwie, zwłaszcza w przypadku grup w niekorzystnej sytuacji, oraz rozszerzenie uznawania zdobytych umiejętności.

Akcje wolontariatu z zakresu pomocy humanitarnej Europejskiego Korpusu Solidarności będą kierowały się Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej¹⁰ i stanowiły w założeniu wkład w większą skuteczność i wydajność unijnej pomocy humanitarnej, zgodnie z zasadami właściwego udzielania pomocy humanitarnej¹¹. Propagowane będzie międzynarodowe prawo humanitarne i prawo międzynarodowe praw człowieka.

SPUŚCZNA EUROPEJSKIEGO ROKU MŁODZIEŻY

Do priorytetów przekrojowych Europejskiego Korpusu Solidarności należy wspieranie uczestnictwa w życiu demokratycznym, promowanie wspólnych wartości i wspieranie aktywności obywatelskiej. Na tym skupiały się działania Europejskiego Roku Młodzieży 2022, których celem było zachęcanie młodzieży do aktywnego udziału w życiu społecznym. Wykorzystując osiągnięcia i przyczyniając się do długotrwałej spuścizny¹² Europejskiego Roku Młodzieży 2022, program będzie również w 2026 r. wzmacniał pozycję młodych ludzi i zachęcał ich do uczestnictwa w życiu demokratycznym.

Informacje na temat ram polityki można znaleźć w rocznym programie prac¹³ Europejskiego Korpusu Solidarności na 2026 r.

⁹ Zalecenie Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej, Dz.U. C 157 z 11.4.2022, s. 1, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022H0411\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022H0411(01))

¹⁰ Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej, Dz.U. C 25 z 30.1.2008, s. 1, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:42008X0130\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:42008X0130(01))

¹¹ https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/partnerships/relations/ghd_en?prefLang=pl

¹² Dz.U. COM 1, 10.01.2024, komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022) (COM/2024/1 final) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>

¹³ https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_pl

JAKIE SĄ CELE, PRIORYTETY I ISTOTNE CECHY EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI?

CELE

CEL OGÓLNY

Ogólnym celem programu jest zwiększenie zaangażowania osób młodych i organizacji w dostępne działania solidarnościowe wysokiej jakości, przede wszystkim w formie wolontariatu, będące jednym ze sposobów wzmocnienia spójności, solidarności, demokracji, tożsamości europejskiej i aktywnego obywatelstwa w Unii i poza nią, a także reagowanie na wyzwania społeczne i humanitarne w praktyce, ze szczególnym naciskiem na promowanie zrównoważonego rozwoju, włączenia społecznego i równych szans.

CEL SZCZEGÓŁOWY

Celem szczegółowym programu jest zapewnianie osobom młodym, w tym osobom młodym o mniejszych szansach, łatwo dostępnych możliwości angażowania się w działania solidarnościowe, które przyczyniają się do pozytywnych zmian społecznych w Unii i poza nią, przy jednoczesnym podnoszeniu i uznawaniu ich kompetencji i oferowaniu ich walidacji, jak również umożliwianiu ich ciągłego zaangażowania jako aktywnych obywateli.

PRIORYTETY STRATEGICZNE

PRIORYTETY PRZEKROJOWE

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I RÓŻNORODNOŚĆ

Europejski Korpus Solidarności ma na celu promowanie włączenia społecznego, tolerancji, praw człowieka oraz wartości wszelkiego rodzaju różnic i różnorodności, a także zapewnienie wszystkim osobom młodym równego dostępu do możliwości oferowanych w ramach wszystkich akcji prowadzonych przez Europejski Korpus Solidarności.

Korpus zapewnia dostępne i elastyczne formy działań, dodatkowe wsparcie finansowe, jak również szereg środków wsparcia (np. szkolenia ogólne i językowe, ubezpieczenie, wsparcie przed realizacją i po realizacji działań solidarnościowych, pomoc administracyjna), aby zachęcić do uczestnictwa osoby młode o mniejszych szansach i lepiej zaspokoić ich szczególne potrzeby. Przy opracowywaniu swoich projektów i działań organizacje powinny stosować podejście sprzyjające włączeniu społecznemu i korzystać z dostępnych mechanizmów, aby zaangażować różnorodnych uczestników.

Europejski Korpus Solidarności powinien również wspierać projekty i działania, których celem jest aktywne rozwiązywanie problemów związanych z włączeniem społecznym i różnorodnością w szerszym ujęciu społecznym.

Na potrzeby wdrożenia tych zasad opracowano **ramy środków na rzecz włączenia**¹⁴, a także opracowano **strategię na rzecz włączenia społecznego i różnorodności**¹⁵ w celu wsparcia organizacji w lepszym docieraniu do większej liczby uczestników o mniejszych szansach i pomocy w pokonywaniu barier, jakie mogą napotykać poszczególne grupy docelowe.

Osoby młode o mniejszych szansach to osoby w młodym wieku, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z rówieśnikami, ponieważ muszą się mierzyć z czynnikami wykluczającymi i przeszkodami. Przedstawiona poniżej lista barier nie jest wyczerpująca oraz ma stanowić punkt odniesienia przy podejmowaniu działań mających na celu zwiększenie dostępności i poprawie działań informacyjnych

¹⁴ Decyzja wykonawcza Komisji w sprawie ram środków na rzecz włączenia w odniesieniu do programów Erasmus+ oraz „Europejski Korpus Solidarności” na lata 2021–2027: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27>

¹⁵ Wytoczne dotyczące wdrażania – strategia na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

względem grup w niekorzystnej sytuacji.

- **Niepełnosprawność:** Obejmuje obniżoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która w interakcji z różnymi barierami może ograniczać pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami¹⁶.
- **Problemy zdrowotne:** Bariery mogą wynikać z problemów zdrowotnych, takich jak poważne choroby, choroby przewlekłe lub wszelkie inne sytuacje związane ze zdrowiem fizycznym lub psychicznym, które uniemożliwiają uczestnictwo w programie.
- **Bariery związane z systemami kształcenia i szkolenia:** Bariery mogą napotykać osoby osiągające z różnych powodów słabe wyniki w systemach kształcenia i szkolenia, osoby wcześniej kończące naukę, młodzież NEET (młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nie szkoląca się) oraz nisko wykwalifikowani dorośli. Chociaż inne czynniki mogą odgrywać pewną rolę, te trudności w nauce, choć mogą być związane z sytuacjami osobistymi, wynikają głównie z systemów edukacyjnych, które stwarzają ograniczenia strukturalne lub nie uwzględniają w pełni szczególnych potrzeb poszczególnych osób. Osoby fizyczne mogą również napotykać bariery w uczestnictwie, gdy struktura programów nauczania utrudnia mobilność edukacyjną lub szkoleniową za granicą w ramach studiów.
- **Różnice kulturowe:** Chociaż różnice kulturowe mogą być postrzegane jako bariery przez osoby z różnych środowisk, mogą one szczególnie dotyczyć osoby o mniejszych szansach. Takie różnice mogą stanowić istotne bariery w ogólnym uczeniu się, zwłaszcza dla osób ze środowisk migracyjnych lub uchodźczych, w tym nowo przybyłych migrantów, osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, użytkowników języka migowego, osób mających trudności z adaptacją językową i integracją kulturową itp. Zetknięcie się z językami obcymi i różnicami kulturowymi podczas uczestnictwa w różnego rodzaju działaniach w ramach programu może zniechęcać niektóre osoby i w pewien sposób ograniczać korzyści z uczestnictwa. Takie różnice kulturowe mogą nawet powstrzymać potencjalnych uczestników przed ubieganiem się o wsparcie w ramach programów, stanowiąc tym samym przeszkodę w ich uczestnictwie.
- **Bariery społeczne:** Bariery mogą stanowić trudności w przystosowaniu społecznym, takie jak ograniczone kompetencje społeczne, zachowania antyspołeczne lub wysokiego ryzyka, bycie (byłym) przestępcą, osobą nadużywającą (w przeszłości) środków odurzających lub alkoholu lub marginalizacja społeczna. Inne bariery społeczne mogą wynikać z sytuacji rodzinnej, na przykład z bycia pierwszą osobą w rodzinie, która ma dostęp do wykształcenia wyższego, z bycia rodzicem (zwłaszcza osobą samotnie wychowującą dzieci), opiekunem, żywicielem rodziny, sierotą lub z mieszkania w przeszłości lub obecnie w placówce opiekuńczej.
- **Bariery ekonomiczne:** Bariery może stanowić niekorzystna sytuacja ekonomiczna, na przykład niski poziom życia, niskie dochody, bycie osobą uczącą się, która musi pracować, aby się utrzymać, zależność od systemu opieki społecznej, długotrwałe bezrobocie, niepewna sytuacja lub ubóstwo, bezdomność, zadłużenie lub problemy finansowe. Inne trudności mogą wynikać z ograniczonej możliwości przenoszenia usług (w szczególności wsparcia dla osób o mniejszych szansach), które muszą być „mobilne” wraz z uczestnikami, gdy wyjeżdżają oni w odległe miejsce, a w szczególności za granicę.
- **Bariery związane z dyskryminacją:** Bariery mogą wystąpić z powodu dyskryminacji związanej z płcią, wiekiem, pochodzeniem etnicznym, religią, przekonaniami, orientacją seksualną, niepełnosprawnością lub z kilku przyczyn (połączenie dwóch lub kilku wspomnianych rodzajów dyskryminacji).
- **Bariery geograficzne:** Bariery może stanowić na przykład mieszkanie w regionach oddalonych, na obszarach wiejskich, na małych wyspach lub w regionach peryferyjnych/najbardziej oddalonych, na przedmieściach miast, na obszarach o słabiej rozwiniętej sieci usług (ograniczony transport publiczny, słaba infrastruktura) lub w regionach słabiej rozwiniętych.

ZRÓWNOWAŻENIE ŚRODOWISKOWE I CELE KLIMATYCZNE

Europejski Korpus Solidarności może wnieść znaczący wkład w zobowiązanie Komisji, aby stawić czoła wyzwaniom związanym z klimatem i środowiskiem. Aby przyczynić się do wprowadzenia **Europejskiego Zielonego Ładu**¹⁷, program ma na celu włączenie ekologicznych praktyk do wszystkich projektów i działań, jak również promowanie zrównoważonych i odpowiedzialnych zachowań wśród uczestników i organizacji uczestniczących. Organizacje i uczestnicy powinni zatem przyjąć przyjazne dla środowiska podejście przy projektowaniu i realizacji swoich działań. Zdecydowanie promowane są działania przyczyniające się do realizacji innych inicjatyw UE w zakresie zrównoważenia środowiskowego (np. nowy europejski Bauhaus).

W ramach programu wspierane są również projekty i działania dotyczące wyzwań społecznych związanych z ochroną środowiska, zrównoważonym rozwojem i celami klimatycznymi. Projekty takie mogą dotyczyć różnych kwestii, mających na przykład na celu ochronę, zachowanie i zwiększenie kapitału naturalnego,

¹⁶ Więcej informacji na ten temat znaleźć można w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych:

<https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

¹⁷ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_pl

podnoszenie świadomości w zakresie zrównoważenia środowiskowego oraz umożliwienie zmiany zachowań w zakresie indywidualnych preferencji, nawyków konsumpcyjnych i stylu życia. W ramach programu wspierane są inicjatywy mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom ekstremalnych zdarzeń pogodowych i katastrof naturalnych, ich łagodzenie oraz naprawę, jak i działania zapewniające wsparcie dotkniętym społecznościom w następstwie takich ekstremalnych zdarzeń pogodowych i katastrof naturalnych.

TRANSFORMACJA CYFROWA

W wytycznych politycznych Komisji Europejskiej podkreślono, że Europa musi przeprowadzić transformację cyfrową¹⁸. Europejski Korpus Solidarności może odegrać pewną rolę, wspierając Europejczyków, niezależnie od ich płci, wieku i pochodzenia, aby mogli żyć i rozwijać się w erze cyfrowej, poprzez projekty i działania mające na celu poszerzanie i rozwijanie umiejętności cyfrowych lub zrozumienie zagrożeń i możliwości związanych z technologią cyfrową.

Europejski Korpus Solidarności promuje również wykorzystanie we wszystkich projektach i działaniach elementów wirtualnych i cyfrowych, takich jak narzędzia informacyjne, komunikacyjne i technologiczne.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU DEMOKRATYCZNYM, WSPÓLNE WARTOŚCI I AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Korpus promuje uczestnictwo osób młodych w procesach demokratycznych i aktywność obywatelską. Program, którego centralnym elementem jest wolontariat, angażuje osoby młode i wzmacnia ich pozycję w zakresie aktywności społecznej, a także wychodzi naprzeciw ogólnoeuropejskim tendencjom ograniczonego udziału młodzieży w życiu demokratycznym oraz niskiemu poziomowi wiedzy i świadomości na temat spraw europejskich, które wpływają na życie wszystkich obywateli UE.

Działania wspierane w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności powinny również dążyć do wzmocnienia tożsamości UE (szczególnie w odniesieniu do wspólnych wartości UE i zasad jednności i różnorodności, a także dziedzictwa społecznego, kulturowego i historycznego krajów uczestników) oraz uczestnictwa osób młodych w procesach demokratycznych, w tym w wyborach europejskich, krajowych, regionalnych i lokalnych, jak i zaangażowania w inne unijne inicjatywy i platformy dotyczące uczestnictwa i aktywności obywatelskiej.

Strategię na rzecz uczestnictwa młodzieży¹⁹ opracowano, aby zapewnić wspólne ramy oraz wsparcie dla wykorzystania programu do celów promowania uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym. Strategia ma na celu poprawę jakości uczestnictwa młodzieży w programie oraz uzupełnia kluczowe dokumenty unijnej polityki młodzieżowej, takie jak strategia UE na rzecz młodzieży, europejskie cele młodzieżowe²⁰ oraz przyczynia się do utrwalenia korzyści płynących z Europejskiego Roku Młodzieży 2022. Strategii towarzyszy zestaw narzędzi związanych z uczestnictwem młodzieży²¹, którego celem jest zwiększenie uczestnictwa młodzieży w każdej z akcji programu przez dzielenie się wiedzą specjalistyczną, zaleceniami, narzędziami i praktycznymi wytycznymi.

PRIORYTETY ROCZNE

Dodatkowo w 2026 r. zespołom wolontariuszy na obszarach priorytetowych będą przyświecać następujące **szczególne priorytety roczne**:

- krzewienie kultury gotowości w całym społeczeństwie i świadczenie pomocy doraźnej osobom uciekającym przed konfliktami zbrojnymi oraz ofiarom klęsk żywiołowych i katastrof wywołanych przez człowieka;
- wspieranie pozytywnych doświadczeń w zakresie nauki i efektów uczenia się osób młodych o mniejszych szansach;
- zwiększanie sprawiedliwości i solidarności międzypokoleniowej.

Więcej informacji na ten temat można znaleźć w podrozdziale „Zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych”.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/shaping-europe-digital-future_pl.

¹⁹ Strategia na rzecz uczestnictwa młodzieży: <https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/>.

²⁰ Europejskie cele młodzieżowe: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_pl.

²¹ Zestaw narzędzi związanych z uczestnictwem młodzieży: <https://participationpool.eu/toolkit/>.

DODATKOWE PRIORYTETY DZIAŁAŃ

Poza priorytetami przekrojowymi i rocznymi Europejski Korpus Solidarności będzie zdecydowanie wspierać we wszystkich swoich akcjach działania w następujących obszarach:

SPUŚCIZNA EUROPEJSKIEGO ROKU MŁODZIEŻY

Do priorytetów przekrojowych Europejskiego Korpusu Solidarności należy wspieranie uczestnictwa w życiu demokratycznym, promowanie wspólnych wartości i wspieranie aktywności obywatelskiej. Na tym skupiały się działania Europejskiego Roku Młodzieży 2022, których celem było zachęcanie młodzieży do aktywnego udziału w życiu społecznym, przede wszystkim osoby młode zagrożone wykluczeniem społecznym i dyskryminacją oraz te żyjące w ujemnych regionach oddalonych lub najbardziej oddalonych, w tym w krajach i na terytoriach zamorskich (KTZ)

PROMOCJA ZDROWIA I DOBROSTANU

Celem Korpusu jest wspieranie działań dotyczących profilaktyki, promocji i wsparcia w dziedzinie zdrowia, zgodnie z inicjatywą HealthyLifeStyle4All, ze szczególnym uwzględnieniem wspierania słabszych lub defaworyzowanych grup społecznych. Zadania przydzielane wolontariuszom będą organizowane według głównych wyzwań w zakresie zdrowia, zwłaszcza zdrowia psychicznego, a także priorytetów polityki, takich jak profilaktyka chorób nowotworowych i opieka onkologiczna.

INNOWACJE

Korpus dąży także do zwiększania wartości dodanej przez promowanie i wspieranie nowych fal innowacji, mobilizując młodzież i organizacje do tego, by przyczyniały się do upowszechniania innowacyjnych rozwiązań i wiedzy na ich temat w zakresie różnych wyzwań społecznych, na przykład w kontekście ekosystemów innowacji na obszarach wiejskich (odpływ młodzieży z obszarów wiejskich, zrównoważone systemy energetyczne, promocja zdrowia i zapobieganie chorobom itp.).

KRZEWIENIE KULTURY GOTOWOŚCI

Celem Korpusu jest wspieranie działań związanych z promocją i krzewieniem kultury gotowości oraz umożliwianiem aktywnego uczestnictwa młodych ludzi w tym zakresie. Korpus może pomagać ludziom w dostosowywaniu się do zmian i zagrożeń społecznych, związanych m.in. ze zdrowiem, bezpieczeństwem i gospodarką, lub do wszelkich innych nowych zagrożeń. Cel ten może osiągnąć przez realizację działań solidarnościowych opartych na społeczności.

SPRAWIEDLIWOŚĆ I SOLIDARNOŚĆ MIĘDZYPOKOLENIOWA

Celem Korpusu jest wspieranie działań związanych z promocją i zwiększaniem sprawiedliwości i solidarności międzypokoleniowej. Może on wspierać rozwój umiejętności ułatwiających zrozumienie sprawiedliwości międzypokoleniowej i zapewnienie poszanowania interesów wszystkich pokoleń w społeczeństwie i przy opracowywaniu polityki. Może również wzmacniać i promować solidarność międzypokoleniową, stymulując dialog, transfer wiedzy i doświadczeń oraz wspierając działania służące zwalczaniu nierówności i dyskryminacji ze względu na wiek.

MISJE PROGRAMU „HORYZONT EUROPA”

Europejski Korpus Solidarności tworzy także synergię z misjami programu „Horyzont Europa” w latach 2023–2027, w przypadku gdy działania wolontariackie Korpusu mogą się przyczynić do realizacji celów misji dotyczących dostosowania się do zmiany klimatu, odbudowy oceanów i zasobów wodnych, przywracania zdrowia gleb, promowania neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast oraz poprawy życia osób z chorobami nowotworowymi.

ISTOTNE CECHY

Zgodnie z celami Europejskiego Korpusu Solidarności na szczególną uwagę zasługują aspekty wymienione poniżej.

POSZANOWANIE WARTOŚCI UE

Realizacja programu „Europejski Korpus Solidarności”, a zatem beneficjenci, uczestnicy i działania prowadzone w ramach programu muszą być w zgodzie z wartościami UE poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, w pełni zgodnie z wartościami i prawami zapisanymi w Traktatach UE i w Karcie praw podstawowych UE.

Zgodnie z umowami o udzielenie dotacji, jeżeli beneficjent nie będzie w pełni przestrzegał tych postanowień, jego dotacja może zostać cofnięta lub zmniejszona.

WOLONTARIAT W KONTEKŚCIE KORPUSU

Wolontariat jest jednym z najbardziej widocznych przejawów solidarności i jako taki daje osobom młodym możliwość uczestniczenia w działaniach, które pomagają w zaspokajaniu określonych potrzeb społeczności lokalnych oraz przyczyniają się do rozwiązywania ważnych problemów społecznych w praktyce.

Wolontariat umożliwia również osobom młodym zdobycie praktycznego doświadczenia, przydatnych umiejętności i kompetencji w kontekście ich rozwoju osobistego, edukacyjnego, społecznego, kulturowego, obywatelskiego i zawodowego, tym samym zwiększając ich szanse na zatrudnienie i wykazanie aktywnego obywatelstwa. Działania wspierane w ramach wolontariatu stanowią wartościowe doświadczenie w kontekście uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, które zwiększa kompetencje osób młodych.

UCZENIE SIĘ POZAFORMALNE I NIEFORMALNE

Uczenie się pozaformalne odnosi się do edukacji odbywającej się poza zakresem formalnego kształcenia i szkolenia poprzez działania z zakresu uczenia się i z pewną formą wsparcia. Koncentruje się ono na uczestnictwie i osobach uczących się; jest realizowane dobrowolnie, a zatem jest ściśle związane z potrzebami, aspiracjami i zainteresowaniami osób młodych.

Uczenie się nieformalne oznacza uczenie się wynikające z codziennych działań związanych z pracą, kontaktów z rówieśnikami itp. Często można je określić jako uczenie się przez działanie. W sektorze młodzieży uczenie się nieformalne odgrywa istotną rolę np. w dyskusjach w grupie rówieśników, działaniach w ramach wolontariatu oraz w wielu innych sytuacjach.

Dzięki uczeniu się pozaformalnemu i nieformalnemu osoby młode mogą nabywać podstawowe kompetencje, które przyczyniają się do ich rozwoju osobistego i społeczno-edukacyjnego oraz sprzyjają ich aktywnemu uczestnictwu w życiu społecznym, tym samym, –między innymi–, poprawiając ich szanse na zatrudnienie. Takie doświadczenia w zakresie nauki mogą również znacznie poprawić efekty uczenia się w ramach kształcenia i szkolenia formalnego oraz przyczynić się do rozwiązania problemu młodzieży NEET (młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nieszkoląca się) lub osób młodych o mniejszych szansach, a także do zwalczania wykluczenia społecznego.

Działania w zakresie uczenia się w odniesieniu do młodzieży mają wywierać znaczny pozytywny wpływ na osoby młode oraz na zaangażowane organizacje, społeczności, w których takie działania się odbywają, sektor młodzieży jako taki oraz europejskie sektory społeczno-ekonomiczne jako całość.

UZNAWANIE I WALIDACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Jeżeli działania w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności mają wywrzeć wpływ na osobisty, edukacyjny, społeczny obywatelski i zawodowy rozwój uczestników, należy odpowiednio zidentyfikować i udokumentować kompetencje, które stanowią efekty uczenia się w ramach działań solidarnościowych.

W tym celu należy zachęcać do wykorzystywania istniejących na poziomach unijnym i krajowym instrumentów uznawania uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, takich jak – w stosownych przypadkach – Youthpass i Europass. Więcej informacji znajduje się w części D niniejszego przewodnika.

EUROPEJSKA WARTOŚĆ DODANA

Europejski Korpus Solidarności musi wspierać działania solidarnościowe, które cechują się wyraźną europejską wartością dodaną, na przykład ze względu na ich:

- transnarodowy charakter, w szczególności jeśli chodzi o mobilność i współpracę edukacyjną;
- zdolność do uzupełniania innych programów i polityk na poziomach lokalnym, regionalnym, krajowym, unijnym i międzynarodowym;
- europejski wymiar, w odniesieniu do tematów, celów, podejść, spodziewanych wyników i innych aspektów tych działań solidarnościowych;
- podejście w odniesieniu do angażowania osób młodych z różnych środowisk;
- wkład w skuteczne wykorzystanie unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności.

WYMIAR MIĘDZYNARODOWY

Europejski Korpus Solidarności obejmuje silny wymiar międzynarodowy (tj. współpracę z państwami trzecimi niestowarzyszonymi z programem, wykorzystując zaangażowanie osób młodych i organizacji). Poprzez swój rozszerzony zakres geograficzny Korpus przyczynia się do starań UE na rzecz wspierania i wzmacniania potencjału i odporności w państwach trzecich. Może on służyć jako potężne narzędzie budowania mostów między różnymi społeczeństwami i wspierania kontaktów między osobami o podobnych poglądach w całej Europie i na świecie.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności podmioty prawne z innych państw trzecich niestowarzyszonych z programem mogą kwalifikować się do akcji, o których mowa w art. 5 i 7 rozporządzenia (działania służące tworzeniu sieci kontaktów, środki dotyczące jakości i wsparcia oraz wolontariat w ramach komponentu „Udział osób młodych w działaniach solidarnościowych”), w należycie uzasadnionych przypadkach i w interesie UE. Wśród tej grupy wnioskodawców, zgodnie ze strategią UE na rzecz młodzieży na lata 2021–2027, konkluzjami Rady z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie młodzieży w działaniach zewnętrznych oraz planem działania na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE na lata 2022–2027, szczególna uwaga zostanie poświęcona krajom kandydującym, krajom Partnerstwa Wschodniego i krajom Bałkanów Zachodnich, a także innym państwom, z którymi UE zawarła umowy o stowarzyszeniu lub współpracy. Współpraca z tymi krajami leży w strategicznym interesie UE, ponieważ sprzyja powiązaniom tej grupy wnioskodawców z wnioskodawcami z państw członkowskich UE.

Uczestnictwo tych krajów jest w pełni zgodne ze strategią UE na rzecz młodzieży na lata 2021–2027, w której wzywa się do wzmacniania łączności między młodymi ludźmi z UE i krajów kandydujących, krajów Partnerstwa Wschodniego i z Bałkanów Zachodnich, a także z innych krajów trzecich, z którymi UE jest stowarzyszona lub prowadzi współpracę. „Kontakty, relacje i wymiana doświadczeń mają zasadnicze znaczenie dla solidarności i przyszłego rozwoju Unii Europejskiej. Kontaktom tym najbardziej sprzyjają różnorodne formy mobilności.”

Ponadto w konkluzjach Rady z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie młodzieży w działaniach zewnętrznych podkreślono wkład młodych pokoleń w budowanie silniejszych, pełnoprawnych, pokojowych i demokratycznych społeczeństw. Program przyczynia się do propagowania merytorycznego uczestnictwa i zaangażowania wszystkich młodych ludzi, a tym samym zacieśnienia wymiany i dialogu między młodzieżą z Unii i z krajów partnerskich, w tym z Partnerstwa Wschodniego, Bałkanów Zachodnich i Południowego Sąsiedztwa.

Jest to dodatkowo wspierane w ramach Planu działania na rzecz młodzieży w ramach działań zewnętrznych UE na lata 2022–2027. W szczególności w planie działania na rzecz młodzieży stwierdzono, że UE będzie nadal promować zacieśnianie kontaktów między młodymi ludźmi za pośrednictwem istniejących inicjatyw, takich jak Europejski Korpus Solidarności, zachęcając młodych ludzi do uczestnictwa w wolontariacie i projektach solidarnościowych. Program wspiera również realizację strategii Global Gateway na rzecz silniejszej pozycji Europy na świecie. Współpraca w zakresie działań wolontariackich stopniowo stała się ważnym instrumentem wdrażania polityki zewnętrznej UE, opartej na europejskich wartościach, zaufaniu i autonomii. W ramach polityki rozszerzenia UE celem Europejskiego Korpusu Solidarności jest wzmocnienie nieformalnych i pozaformalnych systemów edukacji i wolontariatu w krajach przystępujących, krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących oraz przyczynienie się do procesu dostosowywania ich ustawodawstwa do standardów UE.

Uczestnicy z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem mogą brać udział w projektach wolontariatu

i zespołach wolontariuszy na obszarach priorytetowych. Udział uczestników z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem²² może być jednak ograniczony, ponieważ beneficjenci dotacji na projekt mogą wykorzystać maksymalnie 25% jej wartości do celów zaangażowania osób z takich krajów²³.

Działania w państwach trzecich niestowarzyszonych z programem są prowadzone są w przypadku, gdy nie toczą się międzynarodowe lub wewnętrzne konflikty zbrojne, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu Unii określonego w ramach każdej z odnośnych akcji w ramach programu.

Na podstawie środków ograniczających lub wytycznych przyjętych na szczeblu UE niektóre organizacje i osoby z państw trzecich niestowarzyszonych z programem, w tym jednostki zależne takich organizacji i podmioty należące do takich osób z państw trzecich, mogą nie zostać uznane za kwalifikujące się do udziału w niektórych lub wszystkich akcjach w ramach programu „Europejski Korpus Solidarności”.

WIELOJĘZYCZNOŚĆ

Wielojęzyczność jest jednym z filarów europejskiego projektu i wyraźnym symbolem aspiracji UE do zjednoczenia w różnorodności. Znajomość języków obcych odgrywa kluczową rolę wśród umiejętności, które przyczynią się do lepszego przygotowania osób do rynku pracy i pozwolą obywatelom na lepsze wykorzystanie dostępnych możliwości. Celem UE jest zapewnienie każdemu obywatelowi możliwości uczenia się od najmłodszych lat co najmniej dwóch języków obcych.

Chociaż promowanie i wspieranie nauki języków przede wszystkim wchodzi w zakres innych inicjatyw UE, wykazano, że brak kompetencji językowych jest jedną z głównych barier dla europejskich działań transgranicznych ogólnie rzecz biorąc, w tym wspieranych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Aby pomóc w pokonaniu tej bariery, w kontekście Europejskiego Korpusu Solidarności zapewnia się wsparcie językowe. Więcej informacji znajduje się w części D niniejszego przewodnika.

OCHRONA ORAZ ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO UCZESTNIKÓW

Ochrona oraz zdrowie i bezpieczeństwo uczestników działań objętych wsparciem w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności stanowią istotne zasady tego programu. Osoby uczestniczące w Europejskim Korpusie Solidarności powinny mieć możliwość korzystania w pełni z możliwości rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się oferowanego za pośrednictwem Europejskiego Korpusu Solidarności. Takie warunki powinno się zapewnić w bezpiecznym otoczeniu, w którym szanuje się i chroni prawa wszystkich osób, ich integralność cielesną i emocjonalną oraz ich dobrostan.

W tym celu każda organizacja uczestnicząca w Europejskim Korpusie Solidarności musi wprowadzić skuteczne procedury i mechanizmy, w tym repatriację w przypadku niespodziewanego kryzysu bezpieczeństwa, które promują i gwarantują bezpieczeństwo, ochronę oraz niedyskryminację uczestników podczas wykonywanych przez nich działań. Środki te powinny być dostosowane do potrzeb uczestników. W tym kontekście wszyscy wolontariusze muszą być ubezpieczeni od ryzyka związanego z ich uczestnictwem. Przewiduje się wprowadzenie specjalnej polisy ubezpieczeniowej dla wolontariuszy transgranicznych. Więcej informacji znajduje się w części D niniejszego przewodnika.

W stosownych przypadkach zdecydowanie zaleca się, aby uczestnicy działań transnarodowych odbywających się w państwach członkowskich UE lub niektórych państwach trzecich stowarzyszonych z programem posiadali europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ). Jest to bezpłatna karta, która zapewnia dostęp do wszelkich niezbędnych z medycznego punktu widzenia usług państwowej opieki zdrowotnej podczas tymczasowego pobytu w dowolnym z 27 państw członkowskich UE, w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii na takich samych warunkach i w takiej samej cenie (czyli w niektórych państwach bezpłatnie) jak osobom ubezpieczonym w danym państwie. Dalsze informacje o karcie oraz o sposobach jej otrzymania można znaleźć pod adresem <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=pl>.

²² Ze względu na bezpośrednie prawo do tymczasowej ochrony przyznane obywatelom Ukrainy na mocy dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony (dyrektywa Rady 2001/55/WE) maksymalnego progu 25% nie stosuje się do wolontariuszy będących obywatelami Ukrainy (niezależnie od tego, czy mają miejsce legalnego pobytu w UE, czy w Ukrainie). Do celów wspomnianego ograniczenia dotacji osoby takie zaliczają się do uczestników z państwa członkowskiego UE. Wyłączenie to stosuje się co najmniej do 4 marca 2027 r. (lub dłużej, jeśli tymczasowa ochrona zostanie przedłużona na okres po tej dacie).

²³ W przypadku projektów obejmujących maksymalnie czworo wolontariuszy próg 25% może zostać przekroczony w celu umożliwienia udziału jednego wolontariusza z państwa trzeciego niestowarzyszonych z Programem.

KOMUNIKOWANIE INFORMACJI O PROJEKTACH I ICH WYNIKACH W CELU ZMAKSYMALIZOWANIA WPŁYWU

Komunikowanie informacji o projektach i ich wynikach ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wpływu na różnych poziomach. Wnioskodawcy są zobowiązani do zaplanowania działań informacyjnych mających na celu wymiany informacji na temat swojego projektu i jego wyników w trakcie i po zakończeniu cyklu jego życia. Wnioski dotyczące projektów zostaną ocenione na podstawie odpowiednich kryteriów, aby zapewnić uwzględnienie tych aspektów. Poziom oraz intensywność działań w zakresie komunikacji i upowszechniania informacji powinny być proporcjonalne do celów, zakresu i założeń poszczególnych akcji programu. Beneficjenci finansowania w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności muszą przestrzegać **wytycznych w zakresie komunikacji dla beneficjentów projektów**²⁴, opracowanych przez Komisję Europejską; oraz monitorować i oceniać powodzenie swoich działań komunikacyjnych, zarówno w ujęciu jakościowym, jak i ilościowym.

Jak wskazano w wytycznych w zakresie komunikacji, beneficjenci muszą wyraźnie zaznaczyć, że Unia Europejska udzieliła wsparcia, w ramach wszystkich działań i na wszystkich produktach związanych z komunikowaniem i upowszechnianiem informacji, takich jak wydarzenia, strony internetowe, materiały wizualne i publikacje. W szczególności muszą dopilnować, aby emblemat Unii Europejskiej²⁵ znajdował się na wszystkich materiałach informacyjnych oraz aby przestrzegali oni postanowień określonych w umowie o udzielenie dotacji. Jeżeli beneficjent nie będzie w pełni przestrzegał tych postanowień, dotacje mogą zostać zmniejszone.

JAKIE SĄ AKCJE ORAZ ŚRODKI JAKOŚCI I WSPARCIA?

Aby osiągnąć cele Europejskiego Korpusu Solidarności, realizuje się w jego ramach cztery akcje podzielone na dwa elementy:

- Uczestnictwo osób młodych w działaniach solidarnościowych:
 - projekty wolontariatu;
 - zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych;
 - projekty solidarnościowe.
- Uczestnictwo osób młodych w działaniach solidarnościowych związanych z pomocą humanitarną („Wolontariat w ramach Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej”):
 - projekty wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej.

W ramach Europejskiego Korpusu Solidarności wspiera się ponadto szereg działań i środków mających na celu zapewnienie realizacji następujących wysokiej jakości działań solidarnościowych.

- Środki jakości i wsparcia
 - działania służące tworzeniu sieci kontaktów dla osób i organizacji uczestniczących w Europejskim Korpusie Solidarności;
 - odpowiednie środki w celu zapewnienia wymogów w zakresie poświadczenia bezpieczeństwa zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym;
 - środki podejmowane przed rozpoczęciem, w trakcie lub po zakończeniu działań solidarnościowych, mające na celu zapewnienie jakości i dostępności wolontariatu, w tym szkoleń w internecie i poza nim dostosowanych – w stosownych przypadkach – do danego działania solidarnościowego i jego kontekstu, wsparcia językowego, ubezpieczenia, w tym ubezpieczenia od wypadków i na wypadek choroby, dalszego korzystania z instrumentu Youthpass, który pozwala zidentyfikować i udokumentować kompetencje nabyte przez uczestników podczas działań solidarnościowych, budowania zdolności oraz wsparcia administracyjnego dla organizacji

²⁴ Jak przekazywać informacje na temat swojego projektu: <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/429c34ff-7231-11ec-9136-01aa75ed71a1>.

²⁵ Wytyczne dotyczące wykorzystania identyfikacji wizualnej Komisji Europejskiej, w tym emblematu Unii Europejskiej, można znaleźć na stronie: https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_pl https://commission.europa.eu/resources/european-commission-visual-identity_en?prefLang=pl oraz https://commission.europa.eu/document/download/3192a0ef-6bda-4e1a-81ca-65ade2ffad73_en?filename=eu-emblem-rules_en.pdf

uczestniczących;

- opracowanie i utrzymanie znaku jakości;
- działania Centrów Zasobów Europejskiego Korpusu Solidarności służące wspieraniu i podnoszeniu jakości realizacji akcji w ramach programu oraz usprawnianiu walidacji ich efektów;
- utworzenie, utrzymanie oraz aktualizacja dostępnego portalu Europejskiego Korpusu Solidarności i innych stosownych usług online, a także niezbędnych informatycznych systemów wsparcia i narzędzi internetowych.

JAKI JEST BUDŻET PROGRAMU?

Łączna orientacyjna pula środków finansowych Europejskiego Korpusu Solidarności w ramach budżetu UE na lata 2021-2027 wynosi 1,009 mld EUR. Roczny budżet przyjmuje władza budżetowa. Poszczególne kroki związane z przyjmowaniem budżetu UE można prześledzić pod adresem:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle/figures-2014-2020_pl

W latach 2023 i 2024 Europejski Korpus Solidarności otrzymał także wkład finansowy²⁶ z programu „Horyzont Europa” w celu zwiększania synergii z misjami tego programu.

Informacje na temat dostępnego budżetu w podziale według akcji, planowanej liczby projektów mających otrzymać dotację, a także orientacyjnych średnich kwot dotacji można znaleźć w rocznym programie prac Europejskiego Korpusu Solidarności na 2026 r.:

(https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_pl).

²⁶ W 2023 r. wkład ten wyniósł 16,53 mln EUR i 12,71 mln EUR w 2024 r.

KTO ODPOWIADA ZA WDRAŻANIE EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI?

KOMISJA EUROPEJSKA

Ostateczną odpowiedzialność za wdrożenie Europejskiego Korpusu Solidarności ponosi Komisja Europejska. Komisja na bieżąco zarządza budżetem oraz określa priorytety, cele i kryteria programu. Ponadto ukierunkowuje i monitoruje całościową realizację programu, działania następcze, stanowiące kontynuację projektów, i ewaluację programu na szczeblu europejskim. Do zadań Komisji Europejskiej należy również całościowe nadzorowanie i koordynowanie działalności struktur odpowiedzialnych za realizację programu na szczeblu krajowym.

AGENCJA WYKONAWCZA DS. EDUKACJI I KULTURY (EACEA)

Na szczeblu europejskim, Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury Komisji Europejskiej (EACEA lub Agencja Wykonawcza) jest odpowiedzialna za realizację szeregu akcji Korpusu w ramach zarządzania bezpośredniego. Oprócz informacji zawartych w niniejszym przewodniku w portalu „EU Funding & Tenders”²⁷ publikuje się odpowiednie dokumenty dotyczące zaproszeń do składania wniosków oraz formularze wniosków związane z akcjami uwzględnionymi w niniejszym przewodniku i zarządzanymi przez agencję wykonawczą.

Agencja Wykonawcza nadzoruje zarządzanie całym cyklem trwania projektów realizowanych w ramach programu: począwszy od promowania, oceniania wniosków o udzielenie dotacji i monitorowania projektów, a skończywszy na upowszechnianiu wyników projektów i programu. Do jej zadań należy także ogłaszanie poszczególnych zaproszeń do składania wniosków dotyczących niektórych akcji programu, które nie są objęte zakresem niniejszego przewodnika.

Komisja Europejska, w szczególności za pośrednictwem Agencji Wykonawczej, odpowiada za:

- prowadzenie badań w dziedzinach wspieranych w ramach programu;
- prowadzenie badań naukowych i działań w oparciu o ich wyniki za pośrednictwem sieci Eurydice;
- poprawę widoczności i wpływu systemowego Europejskiego Korpusu Solidarności poprzez upowszechnianie i wykorzystywanie wyników programu;
- zapewnianie zarządzania umowami oraz finansowania organów i sieci wspieranych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności;
- zarządzanie zaproszeniami do składania ofert na świadczenie usług w ramach Korpusu.

AGENCJE NARODOWE

Europejski Korpus Solidarności wdrażany jest głównie w drodze zarządzania pośredniego²⁸, co oznacza, że Komisja Europejska powierza wykonanie budżetu agencjom narodowym. Takie podejście ma na celu jak największe zbliżenie Europejskiego Korpusu Solidarności do beneficjentów i dostosowanie go do różnorodnego charakteru poszczególnych krajów. W tym celu w każdym państwie członkowskim UE i państwie trzecim stowarzyszonym z programem wyznaczono co najmniej jedną agencję narodową. Agencje narodowe zajmują się promocją i wdrażaniem Europejskiego Korpusu Solidarności na szczeblu krajowym i stanowią łącznik pomiędzy Komisją Europejską a organizacjami uczestniczącymi na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym. Do ich zadań należy:

- przekazywanie odpowiednich informacji o Europejskim Korpusie Solidarności;
- przeprowadzanie sprawiedliwej i przejrzystej selekcji wniosków dotyczących projektów, które mają być finansowane w ich kraju;

²⁷ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

²⁸ Art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2024/2509 (rozporządzenie finansowe UE), <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>

- monitorowanie i ocena realizacji projektów Europejskiego Korpusu Solidarności w ich kraju;
- udzielanie wsparcia wnioskodawcom i organizacjom uczestniczącym w trakcie całego cyklu trwania projektów;
- skuteczna współpraca z siecią wszystkich agencji narodowych i Komisją Europejską;
- zapewnianie widoczności Korpusu;
- promowanie działań służących upowszechnianiu i wykorzystywaniu wyników na szczeblu lokalnym i krajowym.

Odgrywają one również istotną rolę jako struktury pośrednie przyczyniające się do rozwoju polityki i jakościowego wdrażania Europejskiego Korpusu Solidarności przez:

- prowadzenie cyklu szkoleń i ewaluacji w państwach członkowskich UE i państwach trzecich stowarzyszonych z programem;
- realizowanie projektów i działań poza zadaniami z zakresu zarządzania cyklem trwania projektów przyczyniających się do jakościowej realizacji Europejskiego Korpusu Solidarności lub powodujących zmiany w zakresie polityki, takich jak działania służące tworzeniu sieci kontaktów;
- umacnianie powiązań i synergii między Europejskim Korpusem Solidarności a unijną polityką młodzieżową;
- promowanie możliwości udziału młodzieży w działaniach misji programu „Horyzont Europa” i przekazywanie zainteresowanym stronom informacji na ten temat;
- pomaganie nowym członkom i grupom docelowym znajdującym się w mniej korzystnej sytuacji w celu wyeliminowania przeszkód stojących na drodze do pełnego uczestnictwa;
- dążenie do współpracy z organami zewnętrznymi i organami krajowymi w celu zwiększenia wpływu Europejskiego Korpusu Solidarności w ich państwach i w Unii Europejskiej.

Działalność agencji narodowych ma na celu prowadzenie potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów przez wszystkie etapy – od pierwszego kontaktu z Europejskim Korpusem Solidarności przez proces składania wniosków do realizacji projektu i ewaluacji końcowej. U podstaw tej zasady leży założenie, że zagwarantowanie wszystkim równych szans wymaga zapewnienia niektórym grupom docelowym wsparcia poprzez systemy doradztwa, monitorowania i szkolenia dostosowane do ich potrzeb.

JAKIE INNE PODMIOTY UCZESTNICZĄ WE WDRAŻANIU EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI?

Poza Komisją Europejską, Agencją Wykonawczą i agencjami narodowymi uzupełniającą wiedzy fachowej w procesie realizacji Korpusu dostarczają poniższe podmioty.

CENTRA ZASOBÓW

Centra zasobów zaliczają się do środków jakości i wsparcia, o których mowa w rozporządzeniu ustanawiającym Europejski Korpus Solidarności. W ich ramach wykonuje się dodatkowe powierzone zadania, które mają wypełniać wyznaczone agencje narodowe, aby pomóc w przygotowaniu, realizacji i zapewnieniu wysokiej jakości akcji prowadzonych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Europejski Korpus Solidarności wykorzystuje dobrze już rozwiniętą sieć centrów zasobów funkcjonujących w ramach programu Erasmus+ i specjalnie utworzone Centrum Zasobów Europejskiego Korpusu Solidarności.

CENTRA ZASOBÓW SALTO

Centra zasobów SALTO²⁹ to struktury wspierane głównie w ramach programu Erasmus+ i programu „Europejski Korpus Solidarności”, które służą poprawie jakości projektów w dziedzinie młodzieży i edukacji. Dzięki ukierunkowaniu tematycznemu (uczestnictwo i informacje, włączenie i różnorodność, szkolenie i współpraca, transformacja ekologiczna i cyfrowa) lub geograficznemu (Europa Wschodnia i Kaukaz, południowy region Morza Śródziemnego, Bałkany Zachodnie) zapewniają one agencjom narodowym i innym podmiotom materiały, informacje i szkolenia w konkretnych obszarach i wspierają uznawalność uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Centra zasobów SALTO oferują również wsparcie i opracowują szkolenia, narzędzia i zasoby dla Europejskiego Korpusu Solidarności. Ich doświadczenie i wiedza stanowią zatem także korzyść dla podmiotów zaangażowanych w działania Europejskiego Korpusu Solidarności.

Więcej informacji można znaleźć pod adresem: www.salto-youth.net.

CENTRUM ZASOBÓW SALTO NA RZECZ WŁĄCZENIA I RÓŻNORODNOŚCI

Zadaniem tego centrum zasobów SALTO jest poprawa jakości i wpływu projektów Europejskiego Korpusu Solidarności, aby uczynić program bardziej włączającym i różnorodnym.

Dokładniej rzecz ujmując, centrum zasobów SALTO działa również jako ośrodek wiedzy opartej na dowodach i bezstronny pośrednik w jej przekazywaniu. Wykorzystuje do tego celu swoją wiedzę fachową i doświadczenie w zarządzaniu programami w dziedzinie włączenia i różnorodności. Oznacza to ciągłe budowanie i przekazywanie wiedzy i doświadczeń zdobytych podczas realizacji programu w tym obszarze tematycznym, z ukierunkowaniem na rozwój programu, za pośrednictwem odpowiednich platform i we współpracy z siecią agencji narodowych i Komisją. Ponadto centrum zasobów SALTO wspiera agencje narodowe w realizacji programu w sposób, który wprowadza w życie odpowiednie decyzje polityczne (np. konkluzje/rezolucje Rady), wyniki działań związanych z wzajemnym uczeniem się oraz decyzje związane z priorytetem dotyczącym włączenia i różnorodności.

Główne obszary odpowiedzialności centrum zasobów SALTO na rzecz włączenia i różnorodności to:

- zwiększenie jakości i wpływu projektów i działań Europejskiego Korpusu Solidarności, z naciskiem na priorytet dotyczący włączenia i różnorodności,
- pomoc w optymalizacji wdrażania, monitorowania i działań następczych w odniesieniu do priorytetu dotyczącego włączenia i różnorodności w kształceniu, szkoleniu i młodzieży, określonego w programie „Europejski Korpus Solidarności”;
- odgrywanie kluczowej roli w udzielaniu wytycznych agencjom narodowym w zakresie analizy i oceny wpływu projektów ukierunkowanych na priorytet dotyczący włączenia i różnorodności w kształceniu, szkoleniu i młodzieży.

²⁹ SALTO oznacza wspieranie możliwości kształcenia i szkolenia na zaawansowanym poziomie (ang. Support for Advanced Learning and Training Opportunities).

CENTRUM ZASOBÓW SALTO NA RZECZ TRANSFORMACJI EKOLOGICZNEJ I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

To centrum zasobów SALTO wspiera realizację priorytetu dotyczącego ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i walki ze zmianą klimatu, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem i Paktem na rzecz Klimatu oraz przyczynia się bezpośrednio do osiągnięcia jednego z 11 europejskich celów młodzieżowych („Zrównoważona zielona Europa”) zawartych w strategii UE na rzecz młodzieży. Główne obszary odpowiedzialności **centrum zasobów SALTO na rzecz transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju** to:

- zwiększenie jakości i wpływu projektów i działań programu „Europejski Korpus Solidarności”, z naciskiem na zrównoważony rozwój i walkę z zmianą klimatu,
- pomoc w zakresie optymalizacji wdrażania, monitorowania i działań następczych w odniesieniu do priorytetu dotyczącego ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i walki ze zmianą klimatu, określonego w programie „Europejski Korpus Solidarności”,
- odgrywanie kluczowej roli w udzielaniu wytycznych agencjom narodowym w zakresie analizy i oceny wpływu projektów ukierunkowanych na zawarty w programie priorytet dotyczący ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju i walki ze zmianą klimatu.

CENTRUM ZASOBÓW CYFROWYCH SALTO

Centrum zasobów cyfrowych SALTO odpowiada za kluczowe dokumenty programowe w dziedzinie młodzieży, wspiera wdrażanie priorytetu przekrojowego transformacji cyfrowej w ramach programu „Europejski Korpus Solidarności”, by stale podnosić jakość i włączanie aspektów związanych z transformacją cyfrową w dziedzinie młodzieży. Centrum zasobów cyfrowych SALTO działa jako ośrodek wiedzy opartej na dowodach w zakresie edukacji cyfrowej, szkolenia i młodzieży oraz przekazuje wiedzę w ramach swoich kompetencji na rzecz rozwoju programu i polityki. Główne obszary odpowiedzialności centrum zasobów cyfrowych SALTO to:

- zwiększenie jakości i wpływu projektów i działań programu, z naciskiem na priorytety cyfrowe,
- pomoc w optymalizacji wdrażania, monitorowania i działań następczych w odniesieniu do priorytetów w zakresie młodzieży, określonych w programie „Europejski Korpus Solidarności”,
- odgrywanie kluczowej roli w udzielaniu wytycznych agencjom narodowym w zakresie pomyślnej realizacji priorytetów cyfrowych oraz analizy i oceny wpływu projektów ukierunkowanych na zawarte w programie priorytety cyfrowe, co przyczynia się do rozwoju polityki i forów zainteresowanych stron, w szczególności europejskiej platformy edukacji cyfrowej.

CENTRUM ZASOBÓW SALTO NA RZECZ UCZESTNICTWA I INFORMOWANIA

Centrum zasobów SALTO na rzecz uczestnictwa i dostępu do informacji wspiera aktywne i świadome uczestnictwo w życiu demokratycznym i aktywność obywatelską opartą na wartościach europejskich w ramach całego programu. Jego prace obejmują:

- rozwijanie poradnictwa dla wnioskodawców i beneficjentów, zwłaszcza aby wspierać zaangażowanie młodych ludzi w demokratyczny proces decyzyjny, udział młodzieży w życiu obywatelskim i społecznym poprzez wolontariat lub obejmowanie funkcji w organizacjach młodzieżowych;
- udzielanie wskazówek i wsparcia wszystkim agencjom narodowym w zakresie najnowocześniejszych strategii docierania do większej liczby osób młodych, zwiększania jakości i wpływu działań informacyjnych oraz ich inkluzywności, a także zrównoważonego charakteru i możliwości przenoszenia rezultatów projektów.
- utrzymywanie platformy zapewniającej zasoby dotyczące uczestnictwa „Participation Resource Pool”³⁰ – centrum wiedzy dla wszystkich osób zainteresowanych większym udziałem w życiu demokratycznym, które oferuje różnorodne materiały dydaktyczne, dane, źródła inspiracji, praktyczne narzędzia i aktualne wiadomości na temat udziału w życiu demokratycznym i powiązanych zagadnień.

CENTRUM ZASOBÓW SALTO NA RZECZ SZKOLENIA I WSPÓŁPRACY

Centrum zasobów SALTO na rzecz szkolenia i współpracy skupia się na opracowywaniu strategicznych i innowacyjnych akcji mających na celu zapewnienie ogólnego wysokiej jakości podejścia do strategii i działań szkoleniowych oraz uznanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego w całej Europie, w tym

³⁰ <https://participationpool.eu/>

przez:

- opracowanie i wdrożenie procesów, działań i narzędzi w ramach strategii Youthpass, aby wspierać i propagować uznawanie i poświadczanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego,
- podnoszenie jakości projektów młodzieżowych poprzez kursy szkoleniowe, narzędzia oraz praktyczne publikacje i wskazówki,
- zapewnianie platformy wspierającej działania służące tworzeniu sieci kontaktów w dziedzinie młodzieży;
- koordynację zarządzania stroną internetową sieci SALTO i powiązanymi narzędziami;
- zapewnianie wsparcia pracownikom agencji narodowych w ich pracy związanej z działaniami służącymi tworzeniu sieci kontaktów oraz z Youthpass, a także poprzez wkład w ramy zarządzania wiedzą i szkolenia pracowników.

REGIONALNE CENTRA ZASOBÓW SALTO

Trzy regionalne centra zasobów SALTO: **SALTO EUROPA POŁUDNIOWO-WSCHODNIA**, **SALTO EUROPA WSCHODNIA** i **KAUKAZ** oraz **SALTO EUROPA ŚRÓDZIEMNOMORSKA** wspierają strategiczną i innowacyjną współpracę między zainteresowanymi stronami z państw członkowskich UE, państw trzecich stowarzyszonych z programem i państw trzecich niestowarzyszonych z programem w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, oraz:

- dalsze zwiększenie ilości, jakości i wpływu projektów i partnerstw,
- przyznawanie i monitorowanie znaku jakości w państwach niestowarzyszonych z programem;
- prowadzenie cyklu szkoleń i ewaluacji w państwach trzecich niestowarzyszonych z programem;
- wspieranie pracy z młodzieżą i rozwoju polityki młodzieżowej w państwach trzecich niestowarzyszonych z programem, odpowiednio: państwach Bałkanów Zachodnich, Partnerstwa Wschodniego, południowego regionu Morza Śródziemnego i w Rosji.

CENTRUM ZASOBÓW EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI

Centrum zasobów Europejskiego Korpusu Solidarności ma wspierać agencje narodowe, organizacje uczestniczące i osoby młode biorące udział w działalności Europejskiego Korpusu Solidarności w podnoszeniu jakości realizacji działań solidarnościowych i akcji. Działalność centrum obejmuje:

- organizowanie szkoleń, wizyt studyjnych, forów i działań z zakresu budowania współpracy i partnerstwa;
- opracowywanie i dokumentowanie metod i narzędzi szkoleniowych związanych z działaniami wspieranymi w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności;
- wydawanie praktycznych publikacji i wytycznych na temat sposobu, w jaki solidarność – jako jedna z europejskich wartości – może wpłynąć na mniejsze i większe społeczności i służyć za narzędzie w przypadku obecnych i przyszłych kryzysów społecznych;
- zbieranie dowodów, monitorowanie dobrych praktyk i przeprowadzanie analiz dotyczących dobrych praktyk i przeszkód we wdrażaniu;
- umacnianie powiązań i synergii między Europejskim Korpusem Solidarności a unijną polityką młodzieżową; wspieranie agencji narodowych w rozwijaniu i realizacji działań służących tworzeniu sieci kontaktów;
- pełnienie funkcji centralnego punktu wsparcia umożliwiającego agencjom narodowym i centrom SALTO wspólne zastanowienie się nad określonymi aspektami dotyczącymi realizacji Korpusu i ich ulepszenie;
- przyczynianie się do tworzenia sieci społeczności w ramach programu Europejskiego Korpusu Solidarności, która obejmuje organizacje, mentorów, osoby prowadzące szkolenia cyklu szkoleń i ewaluacji, itd.

Więcej informacji można znaleźć pod adresem: <https://www.salto-youth.net/rc/solidarity/>

SIEĆ EURODESK

Sieć Eurodesk jest wspierana w ramach programu Erasmus+ i oferuje usługi informacyjne na rzecz osób młodych i osób pracujących z młodzieżą dotyczące możliwości w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży w Europie oraz zaangażowania osób młodych w działania europejskie.

Sieć Eurodesk, która jest obecna we wszystkich krajach uczestniczących w Europejskim Korpusie Solidarności

i koordynowana na szczeblu europejskim przez Biuro Eurodesku w Brukseli, oferuje usługi polegające na udzielaniu odpowiedzi na zapytania, przekazywaniu informacji na temat finansowania, wydarzeń i publikacji. Wnosi również wkład w działalność Europejskiego Portalu Młodzieżowego.

Dalsze informacje na temat Eurodesku można znaleźć pod adresem: <http://www.eurodesk.eu>.

EUROPEJSKI PORTAL MŁODZIEŻOWY

Europejski Portal Młodzieży przedstawia informacje i możliwości europejskie i krajowe, którymi są zainteresowani młodzi ludzie mieszkający, uczący się i pracujący w Europie. Informacje te są dostępne w 28 językach.

Dostęp do Europejskiego Portalu Młodzieżowego można uzyskać na stronie internetowej:

<https://youth.europa.eu>.

Portal Europejskiego Korpusu Solidarności jest zintegrowany z Europejskim Portalem Młodzieżowym i dostępny za pomocą menu **Inicjatywy UE**.

KTO MOŻE UCZESTNICZYĆ W EUROPEJSKIM KORPUSIE SOLIDARNOŚCI?

Grupę docelową Europejskiego Korpusu Solidarności stanowią osoby młode. Z wyjątkiem projektów solidarnościowych, w przypadku których osoby młode mogą składać wnioski bezpośrednio, Korpus angażuje osoby młode za pośrednictwem organizacji, instytucji, organów publicznych lub prywatnych, które organizują działania solidarnościowe. W związku z tym warunki uczestnictwa w Korpusie dotyczą tych dwóch grup: „uczestnicy” (osoby młode uczestniczące w Korpusie) oraz „organizacje”. Zarówno w przypadku uczestników, jak i organizacji uczestniczących warunki uczestnictwa zależą od kraju, w którym mają miejsce zamieszkania lub prawną siedzibę oraz akcji, której to dotyczy. Warunki te określono w części B i C niniejszego przewodnika w odniesieniu do każdej poszczegółnej akcji.

UCZESTNICY

Osoby młode mogą wyrazić chęć uczestnictwa w Europejskim Korpusie Solidarności, rejestrując się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności. W portalu Europejskiego Korpusu Solidarności można się zarejestrować po ukończeniu 17 roku życia, ale uczestnicy muszą być w wieku 18–30 lat w dniu rozpoczęcia działania. W przypadku uczestników działań solidarnościowych związanych z pomocą humanitarną górna granica wieku w chwili rozpoczęcia działań wynosi 35 lat.

ORGANIZACJE UCZESTNICZĄCE

Składaniem propozycji projektów w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności i ich realizacją zajmują się głównie organizacje uczestniczące. Organizacje uczestniczące w projektach w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności muszą mieć siedzibę w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem.

KRAJE UPRAWNIONE³¹

Państwa członkowskie Unii Europejskiej i państwa trzecie stowarzyszone z programem mogą w pełni uczestniczyć we wszystkich akcjach Europejskiego Korpusu Solidarności. W niektórych akcjach mogą wziąć również udział państwa trzecie niestowarzyszone z programem. Warunki szczegółowe znajdują się w podrozdziale „Akcje” w części B i części C niniejszego przewodnika.

³¹ Podmioty z państw członkowskich UE oraz osoby legalnie w nich przebywające mogą w pełni uczestniczyć we wszystkich akcjach Europejskiego Korpusu Solidarności. Dodatkowo, zgodnie z art. 13 rozporządzenia, z programem związane mogą być następujące państwa trzecie, z zastrzeżeniem układów zawartych między Unią Europejską a tymi państwami: członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) będący członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG); kraje przystępujące, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące. Ponadto zgodnie z art. 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności podmioty z innych państw trzecich i osoby w nich przebywające mogą kwalifikować się do niektórych akcji w należycie uzasadnionych przypadkach i w interesie Unii.

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE UE I PAŃSTWA TRZECIE STOWARZYSZONE Z PROGRAMEM

Państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE) ⁱ			
Belgia	Grecja	Litwa	Portugalia
Bułgaria	Hiszpania	Luksemburg	Rumunia
Czechy	Francja	Węgry	Słowenia
Dania	Chorwacja	Malta	Słowacja
Niemcy	Włochy	Holandia	Finlandia
Estonia	Cypr	Austria	Szwecja
Irlandia	Łotwa	Polska	

Państwa trzecie stowarzyszone z programem ⁱⁱ			
Islandia	Liechtenstein	Macedonia Północna	Turcja

PAŃSTWA TRZECIE NIESTOWARZYSZONE Z PROGRAMEM

Kraje EFTA			
Norwegia			

Państwa trzecie sąsiadujące z UE			
Balkany Zachodnie (Region 1)	Sąsiedztwo – Wschód (Region 2)	Kraje południowego regionu Morza Śródziemnego (Region 3)	Federacja Rosyjska (Region 4)
Albania Bośnia i Hercegowina Kosowo ⁱⁱⁱ Czarnogóra Serbia	Armenia Azerbejdżan Białoruś ^{iv} Gruzja ^v Mołdawia Terytorium Ukrainy uznane przez prawo międzynarodowe	Algieria Egipt Izrael ^{vi} Jordania Liban Libia Maroko Palestyna ^{vii} Syria Tunezja	Terytorium Rosji ^{viii} uznane przez prawo międzynarodowe

Wolontariat w zakresie pomocy humanitarnej – państwa przyjmujące
Państwa trzecie niestowarzyszone z programem, w których odbywają się działania i operacje pomocy humanitarnej i w których nie toczą się międzynarodowe ani wewnętrzne konflikty zbrojne: rola państw przyjmujących wolontariat w zakresie pomocy humanitarnej.

- ⁱ Zgodnie z art. 33 ust. 3 decyzji Rady 2013/755/UE w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską Unia zapewnia, aby do udziału w Europejskim Korpusie Solidarności ze „statusem państwa członkowskiego UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem” kwalifikowały się osoby i organizacje z krajów i terytoriów zamorskich, zgodnie z zasadami programu i ustaleniami obowiązującymi państwo członkowskie, z którym są związane. Wykaz krajów i terytoriów zamorskich, których to dotyczy, można znaleźć pod adresem: https://international-partnerships.ec.europa.eu/countries/overseas-countries-and-territories_pl.
- ⁱⁱ Z zastrzeżeniem zawarcia układów o stowarzyszeniu między Unią Europejską a tymi państwami.
- ⁱⁱⁱ Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.
- ^{iv} Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 12 października 2020 r. i w świetle zaangażowania Białorusi w rosyjską agresję wojskową na Ukrainę, uznanego w konkluzjach Rady Europejskiej z lutego 2022 r., UE zaprzestała współpracy z przedstawicielami białoruskich organów publicznych i przedsiębiorstw państwowych. Jeżeli nastąpi zmiana tej sytuacji, będzie można rozważyć wznowienie współpracy. W międzyczasie UE kontynuuje współpracę z podmiotami niepaństwowymi, lokalnymi i regionalnymi oraz, w miarę możliwości, zwiększa ich wsparcie, w tym w stosownych przypadkach w ramach niniejszego programu. Ze względów bezpieczeństwa, podczas gdy mobilność osób młodych z Białorusi może być dozwolona, nie są dozwolone żadne działania w zakresie mobilności do Białorusi.
- ^v Zgodnie z konkluzjami Rady z 19 grudnia 2024 r. i w odpowiedzi na rozwój sytuacji politycznej w Gruzji UE ponownie rozważyła udzielanie pomocy finansowej służącej bezpośrednio gruzińskim władzom. Uwzględniając art. 14 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/888 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego program „Europejski Korpus Solidarności”, bezpośredniej pomocy finansowej ze środków programu dla władz Gruzji, rozumianych jako instytucje rządowe na szczeblu centralnym, władze lokalne, urzędy i przedsiębiorstwa należące do państwa, nie uznaje się za leżącą w interesie Unii. Władze Gruzji nie kwalifikują się zatem do udziału w żadnej z akcji w ramach przewodnika.

-
- vi Kryteria kwalifikowalności określone w zawiadomieniu Komisji nr 2013/C-205/05 (Dz.U. C 205 z 19.7.2013, s. 9) obowiązują w stosunku do wszystkich akcji realizowanych w ramach niniejszego przewodnika, także odnośnie do stron trzecich otrzymujących wsparcie finansowe w przypadkach, w których dana akcja zakłada wsparcie finansowe dla stron trzecich udzielone przez beneficjentów dotacji zgodnie z art. 207 rozporządzenia finansowego UE.
 - vii Użycie tej nazwy nie może być traktowane jako uznanie państwa Palestyna i pozostaje bez uszczerbku dla indywidualnych stanowisk państw członkowskich w tej kwestii.
 - viii Art. 51 rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie stanowi, że:
 - 1. „Zakazuje się udzielania bezpośredniego lub pośredniego wsparcia, w tym udzielania finansowania i pomocy finansowej lub przyznawania jakichkolwiek innych korzyści, w ramach programu Unii, programu Euratomu lub krajowego programu państwa członkowskiego oraz umów w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 na rzecz:
 - a) osoby prawnej, podmiotu lub organu z siedzibą w Rosji;
 - b) osoby prawnej, podmiotu lub organu, w przypadku których prawa własności bezpośrednio lub pośrednio w ponad 50 % należą do podmiotu, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu.
 - 2. Zakaz przewidziany w ust. 1 nie ma zastosowania do: [...] e) mobilności osób i kontaktów międzyludzkich.
- Ze względów bezpieczeństwa, podczas gdy mobilność osób młodych z Rosji może być dozwolona, nie są dozwolone żadne działania w zakresie mobilności do Federacji Rosyjskiej.

CZĘŚĆ B – UCZESTNICTWO OSÓB MŁODYCH W DZIAŁANIACH SOLIDARNOŚCIOWYCH

W tej części czytelnicy znajdą następujące informacje dotyczące wszystkich akcji i działań prowadzonych w ramach tego elementu i uwzględnionych w przewodniku po Europejskim Korpusie Solidarności:

- opis ich celów oraz przewidywanego wpływu;
- opis wspieranych działań;
- tabele, w których przedstawiono kryteria stosowane do oceny wniosków;
- dodatkowe informacje na temat aspektów jakościowych działań;
- opis zasad finansowania.

Zaleca się, aby przed złożeniem wniosku wnioskodawcy uważnie przeczytali cały podrozdział dotyczący akcji, w ramach której zamierzają ubiegać się o wsparcie.

KTÓRE AKCJE OBJĘTE SĄ WSPARCIEM?

Następujące akcje przedstawione w niniejszym podrozdziale mogą zostać objęte wsparciem:

- projekty wolontariatu;
- zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych;
- projekty solidarnościowe;
- wolontariat w zakresie pomocy humanitarnej.

W niniejszym podrozdziale zawarto również wszystkie istotne informacje i kryteria dotyczące znaku jakości, który jest warunkiem wstępnym uczestnictwa w projektach wolontariatu i zespołach wolontariuszy na obszarach priorytetowych.

Zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi celami Europejskiego Korpusu Solidarności oczekuje się, że powyższe akcje objęte wsparciem w ramach programu przyniosą pozytywne i długotrwałe skutki dla uczestników i zaangażowanych organizacji uczestniczących oraz społeczności, w których prowadzi się te akcje.

Jeżeli chodzi o uczestników, działania solidarnościowe, jak również wszelkie inne powiązane działania objęte wsparciem (np. środki jakości i wsparcia) mają na celu osiągnięcie następujących najważniejszych efektów:

- podniesienie umiejętności i kompetencji celem rozwoju osobistego, edukacyjnego, społecznego, obywatelskiego, kulturalnego i zawodowego;
- bardziej aktywne uczestnictwo w życiu demokratycznym i w szerokim społeczeństwie;
- zapewnienie większych szans na zatrudnienie i lepszych perspektyw kariery;
- zwiększony zmysł inicjatywy i przedsiębiorczości;
- większe usamodzielnienie i poczucie własnej wartości;

- lepsza znajomość języków obcych;
- większa świadomość międzykulturowa;
- większa wiedza na temat projektów europejskich i wspólnych wartości UE;
- większa motywacja do dalszego uczestnictwa w działaniach solidarnościowych.

Oczekuje się, że działania solidarnościowe objęte wsparciem przyniosą organizacjom uczestniczącym również następujące efekty:

- większa zdolność do działania na poziomie unijnym/międzynarodowym;
- innowacyjne i ulepszone metody działania na rzecz grup docelowych;
- większe zrozumienie różnorodności (społecznej, językowej, kulturowej, płciowej i etnicznej oraz w zakresie niepełnosprawności itd.) oraz większa wrażliwość na nią;
- bardziej nowoczesne, dynamiczne, zaangażowane i profesjonalne środowisko wewnątrz organizacji.

Jeżeli chodzi o społeczności, w których realizuje się działania powiązane z działaniami solidarnościowymi objętymi wsparciem, oczekuje się uzyskania następujących efektów:

- większa zdolność do reagowania na wyzwania społeczne;
- większe zrozumienie różnorodności (społecznej, językowej, kulturowej, płciowej i etnicznej oraz w zakresie niepełnosprawności itd.) oraz większa wrażliwość na nią;

Oczekuje się, że w dłuższym okresie łączny efekt objętych wsparciem działań solidarnościowych wywrze pozytywny wpływ na wiele zainteresowanych stron w państwach członkowskich UE i państwach trzecich stowarzyszonych z programem lub państwach trzecich niestowarzyszonych z programem.

ZNAK JAKOŚCI W ZAKRESIE WOŁONTARIATU

CZYM JEST ZNAK JAKOŚCI?

Znak jakości to proces poświadczający, że dana organizacja może i chce realizować wysokiej jakości działania solidarnościowe zgodnie z zasadami, celami i standardami jakości Europejskiego Korpusu Solidarności. Uzyskanie znaku jakości nie wiąże się ze środkami budżetowymi; jest to warunek wstępny udziału organizacji we wszelkich działaniach wspieranych przez Korpus. Choć nie zapewnia ono automatycznego dostępu do finansowania, to upraszcza proces składania wniosków o dotację, dzieląc go na odrębne etapy, przez co ułatwia dostęp do finansowania wnioskodawcom posiadającym znak jakości.

JAKIE SĄ POSZCZEGÓLNE RODZAJE ZNAKU JAKOŚCI?

Istnieją trzy rodzaje znaku jakości w zależności od roli lub ról, jakie organizacja chce odgrywać w procesie:

- **rola organizacji przyjmującej** – obejmuje pełen zakres działań powiązanych z przyjmowaniem uczestnika, w tym przygotowanie programu zajęć danej osoby młodej i zapewnienie uczestnikowi wskazówek i wsparcia na wszystkich etapach projektu w stosownych przypadkach.
- **rola organizacji wspierającej** – obejmuje wspieranie, przygotowanie lub szkolenie uczestników przed wyjazdem, mediację między nimi i organizacjami przyjmującymi lub zapewnianie uczestnikom wsparcia po powrocie po zrealizowaniu działania.
- **rola wiodąca** – dla organizacji, które ubiegają się o przyznanie dotacji, zarządzają projektami wolontariackimi i je koordynują. Ta rola nie może zostać przyznana niezależnie; aby móc odgrywać rolę wiodącą, organizacje muszą posiadać znak jakości organizacji przyjmującej lub wspierającej. Więcej informacji na temat organizacji wiodących znajduje się w poniższym podrozdziale „Czym jest znak jakości dla organizacji wiodących?”

JAK TO DZIAŁA?

Wymogi, które należy spełnić, aby uzyskać znak jakości, różnią się w zależności od rodzaju znaku jakości, o który organizacja się ubiega.

Znak jakości przyznawany jest w wyniku sprawiedliwego i przejrzystego procesu wyboru prowadzonego przez agencje narodowe, obejmującego trzy główne etapy: złożenie wniosku o przyznanie znaku jakości, ocenę wniosku i przyznanie znaku.

Wnioski o przyznanie znaku jakości można składać stale (tj. w dowolnym momencie). Organizacje będą składały formularze wniosku, wypełniając części odpowiednie dla ról znaku jakości, które chcą pełnić.

Wnioski są oceniane przez agencję narodową pod kątem kryteriów kwalifikowalności, kryteriów wyłączających oraz kryteriów przyznawania znaku jakości (więcej informacji na temat tego ostatniego rodzaju kryteriów znajduje się w części E niniejszego przewodnika). Uzyskanie znaku jakości nie wiąże się z otrzymaniem środków budżetowych.

Agencja narodowa może organizować wizyty monitorujące, kontrole formalne lub inne działania, aby ocenić zdolność organizacji kandydującej do przestrzegania uzgodnionych standardów jakości oraz zapewnienia wsparcia. Kontrole formalne mogą mieć formę kontroli dokumentacji lub wizyt w organizacji. Agencja narodowa może zwrócić się o pomoc do innych agencji narodowych lub ekspertów zewnętrznych w innych krajach w celu sprawdzenia i monitorowania wniosków.

Znak jakości przyznaje się na cały czas trwania okresu programowania pod warunkiem stałego spełniania wymogów. O ile nie został cofnięty, znak jakości pozostaje ważny do czasu zakończenia ostatniego działania,

w które organizacja jest zaangażowana jako partner, realizowanego w ramach dotacji udzielonej w obecnym okresie programowania. Agencje narodowe będą monitorowały zgodność z wymogami i mogą przeprowadzać okresowe ponowne oceny.

Organizacje, które nie posiadają znaku jakości dla organizacji wiodącej, mogą działać jako partnerzy w projektach, ale nie mogą ubiegać się o finansowanie.

Aby ułatwić znalezienie partnerów, profile wszystkich organizacji posiadających znak jakości są publikowane w bazie danych³² organizacji, którym przyznano znak jakości.

Po otrzymaniu znaku jakości organizacje uzyskują dostęp do portalu Europejskiego Korpusu Solidarności, na którym zachęca się je do publikowania informacji o działaniach wolontariackich, do których szukają uczestników. W celu wyszukania potencjalnych uczestników organizacje muszą skorzystać z bazy portalu Europejskiego Korpusu Solidarności. Informacje w bazie danych są publikowane w takim brzmieniu, w jakim zostały sformułowane w formularzu wniosku o przyznanie znaku jakości.

WCZEŚNIEJ OKREŚLONE DZIAŁANIA I LOKALIZACJE

Organizacja ubiegająca się o przyznanie znaku jakości w odniesieniu do roli organizacji przyjmującej musi zadeklarować wcześniej określone działania, tj. standardowe działania, w które zaangażowani są wolontariusze, wraz z zestawem zadań, które będą oni wykonywać w organizacji.

Przy składaniu wniosku o przyznanie znaku jakości organizacje ubiegające się o rolę organizacji przyjmującej mogą również zadeklarować lokalizacje. Lokalizacja to miejsce, w którym organizowane są działania dla określonej liczby wolontariuszy. Lokalizacja musi pozostawać pod prawną i zarządczą odpowiedzialnością organizacji przyjmującej. Domyślnie za pierwszą lokalizację uważa się główną siedzibę organizacji przyjmującej, ale organizacje mogą zgłosić i przyjmować wolontariuszy w więcej niż jednej lokalizacji. Organizacje mogą organizować działania dla wolontariuszy przyjmowanych w różnych lokalizacjach, pod warunkiem że nie zostanie przekroczona maksymalna możliwa liczba przyjmowanych wolontariuszy. We wniosku o przyznanie znaku jakości należy wykazać, że lokalizacje są odpowiednie do przyjęcia działań wolontariackich. Agencja narodowa zweryfikuje wszystkie zgłoszone lokalizacje pod względem kryteriów przyznawania znaku jakości. Wszystkie lokalizacje muszą znajdować się w kraju, w którym organizacja uczestnicząca ma swoją siedzibę.

W przypadku każdej lokalizacji należy również wskazać wcześniej określone działania, w które zaangażowani będą wolontariusze, pod względem zadań do wykonania.

JAKIE SĄ ZASADY I STANDARDY JAKOŚCI?

Europejski Korpus Solidarności gwarantuje wysoką jakość działań wolontariackich poprzez proces przyznawania znaku jakości. Działania oparte są na wspólnym rozumieniu kluczowych zasad i standardów, którymi są m.in.:

- **Najwyższe normy etyczne.** Działania wolontariackie muszą być organizowane w sposób uwzględniający unijne wartości i zasady etyczne wskazane w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej i art. 21 Karty praw podstawowych UE i innych mających zastosowanie przepisach prawa unijnego, międzynarodowego i krajowego (m.in. w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych 2016/679).
- **Równe szanse i niedyskryminacja.** Wolontariuszy wybiera się w sposób uczciwy, przejrzysty i obiektywny, bez względu na ich płeć, pochodzenie etniczne, religię, orientację seksualną, poglądy polityczne lub niepełnosprawność. Nie można też wymagać od kandydatów posiadania wcześniej zdobytych kwalifikacji, określonego poziomu wykształcenia czy doświadczenia ani znajomości języka. Bardziej szczegółowe wymagania wobec wolontariuszy można określić w przypadku, gdy jest to uzasadnione ze względu na charakter zadań przewidzianych w ramach danego działania lub ze względu na kontekst projektu. Udział w działaniach wolontariackich musi być dla wolontariuszy nieodpłatny. Działania powinny być zgodne z zasadami określonymi w art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.
- **Zapobieganie zastępowaniu rzeczywistego zatrudnienia.** Działania wolontariackie nie mogą zastępować staży ani pracy, tak aby uniknąć jakiegokolwiek niekorzystnego wpływu na potencjalne lub istniejące płatne zatrudnienie.

³² https://youth.europa.eu/volunteering/organisations_pl.

Zaangażowanie wolontariuszy powinno uzupełniać pracę opłacanych pracowników. Wolontariusze nie powinni zastępować opłacanych pracowników, a ich zaangażowanie nie powinno skutkować obniżeniem wynagrodzenia tych pracowników ani pogorszeniem ich warunków pracy.

- **Zapobieganie szkodliwym działaniom.** Konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony uczestników, organizacji uczestniczących i grup docelowych. Takie bezpieczeństwo i ochrona powinny obejmować odpowiednie wymogi w zakresie poświadczenia bezpieczeństwa dla uczestników pracujących ze słabszymi grupami zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. Działania wolontariackie powinny być realizowane z należytym uwzględnieniem wpływu nieprzewidzianych okoliczności, takich jak: kryzysy środowiskowe, konflikty lub pandemia. Działania powinny być zgodne z zasadami określonymi w Wytocznych UE w sprawie promowania i ochrony praw dziecka³³.
- **Zapewnianie łatwo dostępnych i włączających działań wysokiej jakości.** Zadania w ramach wolontariatu powinny umożliwiać uczestnikom wypracowywanie umiejętności i kompetencji służących rozwojowi osobistemu, społecznemu i obywatelskiemu. Organizacje powinny osadzać działania wolontariuszy w kontekście lokalnym i ułatwiać interakcję wolontariuszy ze społecznością lokalną i społeczeństwem obywatelskim. Wartość i korzyści, jakie wolontariat w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności daje wolontariuszom, powinny być uznawane poprzez określanie i udokumentowanie efektów uczenia się, najlepiej za pomocą Youthpass.
- **Odpowiednie ustalenia dotyczące szkoleń i wolontariatu.** Uczestnikom należy zapewnić bezpieczne i stosowne warunki życia i wolontariatu. Osoby młode i organizacje muszą podpisać umowę wolontariacką określającą prawa i obowiązki obu stron oraz zawierającą precyzyjnie określony zestaw zadań w ramach wolontariatu.
- **Zasada niedochodowości.** Zgodnie z rozporządzeniem finansowym UE beneficjenci nie mogą czerpać żadnych zysków z działań finansowanych z przyznanych dotacji (więcej informacji na ten temat można znaleźć w części E niniejszego przewodnika po programie). Ponadto organizacje powinny pokrywać ponoszone przez uczestników wydatki wynikające z uczestnictwa w takich działaniach solidarnościowych, ale nie powinny im zapewniać wynagrodzenia ani korzyści ekonomicznych.

Oprócz przestrzegania wyżej wspomnianych zasad organizacje realizujące działania wolontariackie muszą wykonywać następujące zadania i obowiązki.

Przy ubieganiu się o przyznanie znaku jakości organizacje muszą być w stanie wykazać zdolność do wykonywania zadań i obowiązków właściwych dla roli, o którą wnioskuje.

ZADANIA I OBOWIĄZKI ORGANIZACJI POSIADAJĄCYCH ZNAK JAKOŚCI

Zarządzanie <i>(Organizacja wiodąca)</i>	• Zapewnianie skutecznej koordynacji projektu we współpracy ze wszystkimi innymi organizacjami uczestniczącymi; • Zapewnianie, aby wszystkie organizacje uczestniczące w projekcie przestrzegały zasad i standardów jakości wolontariatu; • Składanie wniosków o dotacje oraz ponoszenie wobec agencji narodowej odpowiedzialności finansowej i administracyjnej za cały projekt; • Wykonywanie wszystkich lub niektórych zadań administracyjnych pozostałych zaangażowanych organizacji; • Rozdzielanie dotacji między wszystkie organizacje; • Prowadzenie monitorowania, sprawozdawczości i oceny zgodnie z procedurami programu; • Prowadzenie działań upowszechniających i informacyjnych.
Przed przeprowadzeniem działania <i>(Rola organizacji wspierającej)</i>	Wybieranie i dopasowywanie kandydatów zarejestrowanych w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności lub wspieranie zarejestrowanych kandydatów w znalezieniu odpowiednich możliwości (tego zadania może się podjąć również organizacja przyjmująca); • Zapewnianie, aby wolontariusz zawarł umowę wolontariacką obejmującą element

³³ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/together-against-trafficking-human-beings_en?preflang=pl.

	uczenia się i szkoleń; • Zachęcanie wolontariusza do zapisania się na ogólne szkolenie online oferowane za pośrednictwem platformy „EU Academy” i udostępnione za pośrednictwem portalu Europejskiego Korpusu Solidarności oraz do uczestnictwa w tym szkoleniu; Zapewnianie, aby wolontariusz otrzymał wsparcie w przygotowaniu językowym (w stosownych przypadkach wsparcie w uczestnictwie we wsparciu językowym online i wykonaniu testów językowych zapewnianych przez Komisję); Zapewnienie wolontariuszowi właściwego przygotowania przed wyjazdem, odpowiadającego indywidualnym potrzebom i zgodnego z cyklem szkoleń i ewaluacji (w określonych przypadkach tego zadania może się podjąć również organizacja przyjmująca); • Zapewnienie, aby przed wyjazdem wolontariusz uczestniczył w szkoleniu przygotowawczym, jeżeli jest organizowane przez agencję narodową lub centrum SALTO; • Zapewnienie, aby wolontariusz posiadał europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego i był objęty obowiązkowym planem ubezpieczeniowym przewidzianym przez Europejski Korpus Solidarności (w stosownych przypadkach); • Zapewnienie, aby wolontariusz otrzymał pakiet informacyjny Europejskiego Korpusu Solidarności; • Utrzymywanie kontaktu z wolontariuszem i organizacją przyjmującą przez cały czas trwania działania.
W trakcie działania (Rola organizacji przyjmującej)	<i>Uczenie się, mentoring i wsparcie</i> ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz wziął udział w pełnym cyklu szkoleń i ewaluacji (w stosownych przypadkach); ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz we właściwy sposób wykorzystywał europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego i korzystał z programu ubezpieczeniowego wyłącznie, gdy wymagają tego okoliczności (w stosownych przypadkach); ▪ Zaoferowanie wolontariuszowi możliwości wykonania stosownie określonego zestawu zadań, umożliwiającego wykorzystanie części pomysłów wolontariusza, jego kreatywności i doświadczenia; ▪ Określenie wyraźnych możliwości uczenia się dla wolontariusza i z wolontariuszem; ▪ Zapewnienie wolontariuszowi wsparcia, nadzoru i wytycznych dotyczących zadań; ▪ Udzielanie wolontariuszom wsparcia w refleksji nad procesem uczenia się oraz w określaniu i udokumentowaniu efektów uczenia się za pośrednictwem unijnych narzędzi walidacji, zwłaszcza Youthpass lub Europass, lub narzędzi krajowych (to zadanie może realizować również organizacja wspierająca); ▪ Wspieranie wolontariuszy uczestniczących w kursach językowych, w stosownych przypadkach; ▪ Wyznaczenie mentora odpowiedzialnego za zapewnienie wolontariuszowi: – wsparcia w dokonaniu autorefleksji na temat uczenia się – wsparcia osobistego ▪ W miarę możliwości zachęcanie do kontaktu z innymi uczestnikami Europejskiego Korpusu Solidarności; ▪ Zapewnienie możliwości integracji ze społecznością lokalną, poznania innych osób itp. <i>Warunki życia i pracy</i> • Zapewnienie wolontariuszowi odpowiedniego zakwaterowania i zdrowych posiłków (lub dodatku żywieniowego), również w okresie urlopu;

	• Zapewnienie, aby wolontariusz miał dostęp do lokalnych środków transportu; • Przekazywanie wolontariuszowi należnego kieszonkowego co tydzień lub co miesiąc.
Po przeprowadzeniu działania <i>(Rola organizacji wspierającej)</i>	• Udzielenie wsparcia w zakresie reintegracji wolontariusza z rodzimą społecznością; • Zapewnienie wolontariuszowi możliwości wymiany i podzielenia się doświadczeniami i efektami uczenia się; • Zachęcanie do zaangażowania się wolontariusza w upowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów; • Udzielenie wsparcia dotyczącego dalszego kształcenia, szkolenia lub możliwości zatrudnienia; • Zapewnienie, aby wolontariusz brał udział w dorocznym wydarzeniu Europejskiego Korpusu Solidarności.

CZYM JEST ZNAK JAKOŚCI DLA ORGANIZACJI WIODĄCYCH?

Uzyskanie znaku jakości dla organizacji wiodących jest warunkiem koniecznym do ubiegania się o środki na realizację projektów wolontariatu. Wnioskodawcy, którzy otrzymają taki rodzaj znaku jakości, uzyskają uproszczony dostęp do możliwości finansowania projektów wolontariatu, jak opisano w podrozdziale „Projekty wolontariatu”, podsekcji „Jak uzyskać dostęp do finansowania?” niniejszego przewodnika, w zależności od dostępności środków finansowych i oceny wyników.

Organizacje ubiegające się o rolę organizacji wiodącej będą musiały określić w formularzu wniosku swoje bardziej długoterminowe cele i założenia, oczekiwane korzyści oraz swoje podejście do zarządzania projektami. Aby zapewnić realistyczne planowanie, plan działań przedłożony w ramach wniosku może obejmować okres maksymalnie dwóch lat i będzie okresowo aktualizowany.

Wnioski o przyznanie znaku jakości dla organizacji wiodących będą oceniane według kryteriów kwalifikowalności, kryteriów wyboru, kryteriów wyłączających oraz kryteriów przyznawania znaku jakości. Odpowiednia sekcja w formularzu wniosku będzie oceniana również pod kątem dodatkowego zestawu kryteriów przyznawania znaku jakości.

Aby uzyskać znak jakości dla organizacji wiodących wnioskodawca musi dysponować odpowiednimi i skutecznymi procesami i środkami umożliwiającymi koordynację i realizację wysokiej jakości działań solidarnościowych zgodnie z planem. Wcześniejsze doświadczenie w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności lub Erasmus+ (w latach 2014–2020) nie stanowi warunku ubiegania się.

Przyznanie znaku jakości dla organizacji wiodących zależy od pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie znaku jakości w odniesieniu do roli organizacji przyjmującej lub roli organizacji wspierającej (organizacje partnerskie).

Organizacje, które posiadają znak jakości dla organizacji przyjmującej/wspierającej, będą miały możliwość ubiegania się o znak jakości dla organizacji wiodącej w dowolnym momencie okresu programowania.

JAKIE KRYTERIA STOSUJE SIĘ DO OCENY WNIOSKU O ZNAK JAKOŚCI?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Uprawnieni wnioskodawcy	Znak jakości – każdy podmiot publiczny lub prywatny, o charakterze niedochodowym lub dochodowym, lokalny, regionalny, krajowy lub międzynarodowy, ustanowiony zgodnie z prawem w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem lub każda organizacja międzynarodowa. Znak jakości dla organizacji wiodących – każdy podmiot publiczny lub prywatny, o charakterze niedochodowym lub dochodowym, lokalny, regionalny, krajowy lub międzynarodowy, który co najmniej od roku jest ustanowiony zgodnie z prawem w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem lub każda organizacja międzynarodowa.
Okres ważności znaku jakości	Wniosek o przyznanie znaku jakości powinien odnosić się tylko do całej organizacji wraz z jej działami lub oddziałami³⁴. Grupy osób młodych nie są uprawnione. Wszystkie rodzaje znaku jakości są ważne przez cały czas trwania okresu programowania 2021–2027, z zastrzeżeniem monitorowania zgodności z wymogami i okresowych ponownych ocen, które może przeprowadzać agencja narodowa. Po zakończeniu okresu programowania 2021–2027 znak jakości pozostaje ważny do czasu zakończenia ostatniego działania, w które zaangażowana jest organizacja. Znak jakości dla organizacji wiodących pozostaje ważny do czasu zakończenia obowiązywania ostatniej umowy o udzielenie dotacji podpisanej przez organizację będącą beneficjentem.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioski można składać stale. Organizacje wiodące, które chcą złożyć wniosek o dotację w pierwszej rundzie zaproszenia do składania wniosków, muszą złożyć wniosek o przyznanie znaku jakości organizacji wiodącej do 29 października roku poprzedzającego rok zaproszenia.
Gdzie należy złożyć wniosek?	W przypadku organizacji z siedzibą w państwie członkowskim UE lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem – do agencji narodowej kraju, w którym organizacja składająca wniosek ma swoją siedzibę³⁵. Organizacje międzynarodowe, które nie mają siedziby w państwie członkowskim UE lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem, mogą składać wnioski do dowolnej agencji narodowej. Do odpowiednich centrów SALTO w przypadku organizacji z siedzibą w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem: ▪ centrum SALTO właściwego dla Europy Południowo-Wschodniej w przypadku organizacji z siedzibą w krajach Bałkanów Zachodnich; ▪ centrum SALTO właściwego dla Europy Wschodniej i Kaukazu w przypadku organizacji z siedzibą w krajach Partnerstwa Wschodniego, na terytorium Rosji uznanym przez prawo międzynarodowe i w Norwegii; ▪ centrum SALTO właściwego dla Europy Śródziemnomorskiej w przypadku organizacji z siedzibą w południowym regionie Morza Śródziemnego.

³⁴ Działy organizacji nie mogą składać wniosku o odrębne znaki jakości. Znaki jakości przyznaje się na poziomie organizacji (jeden podmiot prawny = jeden znak jakości).

³⁵ Uwaga: organizacje będące pod nadzorem organów krajowych innego kraju składają wniosek do agencji narodowej kraju sprawującego nadzór.

Kryteria wykluczenia	Do formularza wniosku należy też dołączyć oświadczenie podpisane przez przedstawiciela prawnego, przy użyciu dostępnego wzoru.
-------------------------	--

KRYTERIA WYBORU [WYŁĄCZNIE W ODNIESIENIU DO ZNAKU JAKOŚCI DLA ORGANIZACJI WIODĄCYCH]

ZDOLNOŚĆ OPERACYJNA

Przyznanie znaku jakości zależy od pozytywnej oceny zdolności organizacji do wykonania odpowiednich zadań i obowiązków. Organizacja wiodąca musi mieć wystarczającą zdolność zawodową i operacyjną do realizacji proponowanego planu działania.

Zdolność operacyjna zostanie zweryfikowana na podstawie wniosku (w tym informacji na temat dotychczasowego uczestnictwa wnioskodawcy w programie Erasmus+ lub w Europejskim Korpusie Solidarności) oraz dokumentów przedłożonych w systemie rejestracji organizacji. Wnioskodawcy, którzy nie wypełnią wymaganych informacji w formularzu wniosku, mogą zostać odrzuceni. Agencja narodowa zastrzega sobie prawo zażądania dodatkowych dokumentów potwierdzających w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku.

ZDOLNOŚĆ FINANSOWA

Organizacje ubiegające się o znak jakości dla organizacji wiodącej muszą posiadać stałe i wystarczające źródła finansowania, aby utrzymać swoją normalną działalność w trakcie realizacji proponowanego planu działania. Zdolność finansowa nie będzie jednak sprawdzana w ramach procedury wyboru w odniesieniu do znaku jakości. Zostanie ona sprawdzona, kiedy organizacje posiadające znak jakości złożą wniosek o dotację. Więcej informacji można znaleźć w części E niniejszego przewodnika.

KRYTERIA PRYZNAWANIA ZNAKU JAKOŚCI

Przyznanie znaku jakości wymaga przestrzegania wyżej wspomnianych zasad i norm jakości. Do oceny wniosków stosowane będą następujące kryteria przyznawania znaku jakości. Niektóre kryteria są właściwe dla roli, w odniesieniu do której składany jest wniosek.

Adekwatność	Zakres, w jakim: ▪ motywy uczestnictwa organizacji w Europejskim Korpusie Solidarności są przekonujące i jasno wyjaśnione; ▪ cele i normalna działalność organizacji dotyczą kwestii istotnych dla celów Europejskiego Korpusu Solidarności i mają silny wymiar solidarnościowy. ▪ wniosek odnosi się do poszanowania i promowania wspólnych wartości UE, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa i praw człowieka, jak również do zwalczania wszelkich form dyskryminacji.
Jakość środków	Zakres, w jakim organizacja przestrzega standardów jakości programu poprzez: ▪ wybór lub angażowanie uczestników w działania w drodze przejrzystego i sprawiedliwego procesu; ▪ zapewnienie odpowiednich ustaleń praktycznych i logistycznych; ▪ zapewnienie uczestnikom odpowiedniego wsparcia przed rozpoczęciem, w trakcie i po zakończeniu działania w stosownych przypadkach; ▪ zapewnienie, aby uczestnicy spełniali odpowiednie wymogi w zakresie poświadczenia bezpieczeństwa oraz przeszli specjalne przygotowanie, zwłaszcza w przypadku uczestników

	pracujących ze słabszymi grupami zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym; ▪ zapewnienie uczestnikom odpowiedniego wsparcia osobistego; ▪ zapewnienie uczestnikom solidnego elementu kształceniowego oraz uznawania i walidacji efektów uczenia się; ▪ zagwarantowanie bezpieczeństwa i ochrony uczestników i grup docelowych zgodnie z zasadą zapobiegania szkodliwym działaniom; ▪ unikanie zastępowania miejsc pracy oraz unikanie zadań rutynowych i zadań o niskim walorze edukacyjnym; ▪ projektowanie i realizacja standardowych działań o wysokiej jakości, które odpowiadają na niezaspokojone potrzeby społeczne oraz przynoszą korzyści uczestnikom, społecznościom i grupom docelowym; ▪ docieranie do osób młodych o mniejszych szansach oraz wspieranie i angażowanie takich osób.
Zdolność organizacyjna	Zakres, w jakim: ▪ organizacja wykazała zdolność i zaangażowanie w zakresie przydzielenia odpowiednich zasobów na zarządzanie działaniami Europejskiego Korpusu Solidarności zgodnie z mającymi zastosowanie standardami jakości; ▪ organizacja zaproponowała odpowiednie kroki w celu zapewnienia ciągłości działań w przypadku zmian organizacyjnych; ▪ organizacja wykazuje dobre podejście do określania partnerów i współpracy z nimi.

DODATKOWE KRYTERIA PRYZNAWANIA ZNAKU JAKOŚCI WYŁĄCZNIE DLA ORGANIZACJI WIODĄCYCH

Wnioski muszą uzyskać co najmniej 60 punktów. Ponadto muszą uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych poniżej kryteriów przyznawania znaku jakości.

Podejście strategiczne (maksymalnie 50 punktów)	Zakres, w jakim: ▪ wnioskodawca formułuje przekonujące długoterminowe ramy dotyczące osiągnięcia precyzyjnie określonych celów, obejmujące jasne cele pośrednie i środki dostosowawcze; ▪ wyznaczone cele umożliwią zaspokojenie istotnych potrzeb społecznych i są adekwatne do celów Europejskiego Korpusu Solidarności; ▪ planowane działania są odpowiednie do zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb i osiągnięcia określonych celów; ▪ proponowane założenia są realistyczne i wystarczająco ambitne w stosunku do celów i zdolności; ▪ planowane działania przynoszą wyraźne korzyści uczestnikom, organizacjom uczestniczącym i grupom docelowym oraz mają potencjalnie szerszy wpływ (np. na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i transnarodowym); planowane działania i cele wykazują europejską wartość dodaną; ▪ wnioskodawca zamierza opracować łatwo dostępne i włączające działania lub wspierać projekty i działania, których celem jest aktywne rozwiązywanie problemów związanych z włączeniem społecznym i różnorodnością w szerszym ujęciu społecznym; ▪ wnioskodawca zamierza promować zrównoważenie środowiskowe i odpowiedzialność za środowisko oraz planuje uwzględnić w działaniach zrównoważone i przyjazne środowisko praktyki; ▪ wnioskodawca planuje wykorzystywać narzędzia i metody cyfrowe w celu uzupełnienia i udoskonalenia działań.
Zarządzanie projektem i koordynacja	Zakres, w jakim: ▪ organizacja zapewnia jakościowe zarządzanie projektem, w tym właściwe środki komunikacji

projektu (maksymalnie 50 punktów)	i koordynacji z partnerami; ▪ środki mające na celu rozpowszechnianie wyników działań wśród organizacji uczestniczących i poza nimi są odpowiednie oraz cechują się wysoką jakością; ▪ środki mające na celu monitorowanie i ocenę działań są odpowiednie oraz cechują się wysoką jakością.
---	---

JAKIE SĄ ŚRODKI MONITOROWANIA, SPRAWOZDAWCZOŚCI I ZAPEWNIANIA JAKOŚCI?

MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Znak jakości (dla organizacji wiodących, przyjmujących lub wspierających) będzie okresowo poddawany ponownej ocenie i monitorowany co najmniej raz w okresie programowania (do dnia 31 grudnia 2027 r.) przez agencje narodowe lub odpowiednie ośrodki SALTO dla organizacji mających siedzibę w państwach trzecich niestowarzyszonych z programem. Agencja narodowa/SALTO może przeprowadzać ankietę, monitorować dokumentację, wykorzystywać dane ze sprawozdań końcowych i sprawozdań uczestników, organizować wizyty monitorujące, przeprowadzać kontrole formalne lub zwracać się o sprawozdania okresowe i je oceniać, przeprowadzać ustrukturyzowaną wizytę monitorującą itp. w celu śledzenia wyników organizacji, oceny przestrzegania uzgodnionych norm jakości i zapewnienia wsparcia. Sprawozdanie okresowe jest obowiązkowe tylko dla organizacji wiodących, natomiast w przypadku organizacji przyjmującej lub wspierającej sprawozdanie okresowe jest opcjonalne i można stosować inne metody i źródła monitorowania. Ustrukturyzowana wizyta monitorująca w siedzibie organizacji może zastąpić sprawozdania lub części sprawozdań: sprawozdanie okresowe dla organizacji przyjmującej lub wspierającej lub organizacji wiodącej lub aktualizację lokalizacji lub działań standardowych. Ocena sprawozdania okresowego (lub ustrukturyzowana wizyta monitorująca) zostanie przeprowadzona przez co najmniej jednego eksperta (wewnętrznego lub zewnętrznego).

Kontrole formalne mogą mieć formę kontroli dokumentacji lub wizyt w organizacji i we wszelkich innych miejscach, w których mają lub miały miejsce działania. Agencja narodowa lub centrum zasobów SALTO może zwrócić się o pomoc do agencji narodowych lub ekspertów zewnętrznych w innych krajach w celu sprawdzenia i monitorowania prowadzonych tam działań.

Organizacje posiadające znak jakości muszą zgłosić agencji narodowej lub centrum zasobów SALTO wszelkie zmiany w organizacji, które miałyby wpływ na znak jakości. Agencja narodowa lub centrum zasobów SALTO może ponownie ocenić, czy dana organizacja nadal spełnia warunki będące podstawą przyznania jej znaku jakości.

DODATKOWE WYMOGI I OBOWIĄZKI DOTYCZĄCE ZNAKU JAKOŚCI DLA ORGANIZACJI WIODĄCYCH

Co najmniej raz w okresie ważności znaku jakości dla organizacji wiodącej organizacje będą zobowiązane do złożenia sprawozdania okresowego i do:

- złożenia sprawozdania na temat postępów w osiągnięciu celów;
- złożenia sprawozdania na temat tego, w jaki sposób zapewniają przestrzeganie norm jakości;
- aktualizacji swojego planu działania.

Agencja narodowa może podjąć decyzję o zwróceniu się o sprawozdanie okresowe dotyczące poszczególnych elementów (sprawozdanie okresowe dla organizacji wiodącej, sprawozdanie okresowe dla organizacji przyjmującej, sprawozdanie okresowe dla organizacji wspierającej; aktualizacja lokalizacji lub działań standardowych; aktualizacja planu działania) w tym samym czasie lub oddzielnie.

Agencja narodowa może podjąć decyzję o zastąpieniu ustrukturyzowaną wizytą monitorującą w siedzibie organizacji następujących sprawozdań lub części sprawozdań: sprawozdanie okresowe dla organizacji przyjmującej lub wspierającej lub organizacji wiodącej lub aktualizację lokalizacji lub działań standardowych.

Na podstawie wyników działalności organizacji stwierdzonych w sprawozdaniach, podczas monitorowania i kontroli zapewnienia jakości lub w wyniku istotnych zmian w organizacji agencja narodowa może zmienić liczbę i harmonogram sprawozdań okresowych.

Organizacje posiadające znak jakości dla organizacji wiodących mogą wystąpić z wnioskiem o aktualizację i ponowną ocenę ich znaku jakości i planu działania. Można tego dokonać w dwuletnich odstępach czasu w okresie obowiązywania znaku jakości. Wnioski o wprowadzenie zmian administracyjnych, które nie mają wpływu na plany działań i nie wymagają oceny jakości, mogą być składane w dowolnym momencie.

DZIAŁANIA NAPRAWCZE

W przypadku organizacji wysokiego ryzyka lub w przypadku nieprzestrzegania instrukcji i terminów agencji narodowej, bardzo słabych wyników stwierdzonych w sprawozdaniach, podczas monitorowania i kontroli zapewnienia jakości lub w przypadku powtarzającego się naruszania przepisów programu (w tym w innej akcji), agencja narodowa może zastosować następujące działania naprawcze:

- **Obserwacja.** W przypadku obserwacji agencja narodowa może ograniczyć wysokość finansowania, o jakie może ubiegać się organizacja posiadająca znak jakości dla organizacji wiodących. Obserwacja w przypadku organizacji w roli organizacji przyjmującej lub roli organizacji wspierającej, w tym ograniczenie liczby wolontariuszy zaangażowanych w działania. Organizacje, które otrzymały znak jakości po raz pierwszy, mogą zostać objęte obserwacją, jeśli kontrola zdolności operacyjnej wykaże ryzyko niskiej jakości realizacji.
- **Zawieszenie.** W przypadku zawieszenia organizacje nie będą mogły uczestniczyć w programie do czasu podjęcia działań i poprawy wyników. Zawieszone organizacje posiadające znak jakości dla organizacji wiodącej nie mogą już ubiegać się o finansowanie. Agencja narodowa może również rozwiązać niektóre lub wszystkie obowiązujące umowy o udzielenie dotacji.

Okres obserwacji lub zawieszenia będzie trwał do chwili stwierdzenia przez agencję narodową, że warunki i wymogi jakościowe określone w niniejszym zaproszeniu zostały ponownie spełnione oraz że organizacja rozwiązała problem słabych wyników.

Organizacje objęte zawieszeniem lub obserwacją nie mogą ubiegać się o nowy znak jakości.

ZAKOŃCZENIE

W przypadku znacznie gorszej od spodziewanej realizacji celów, nieprzestrzegania instrukcji i terminów agencji narodowej lub w przypadku powtarzających się naruszeń przepisów programu znak jakości może zostać cofnięty. Agencja narodowa należyście rozpatrzy każdy przypadek niezgodności i z odpowiednim wyprzedzeniem powiadomi organizację, aby dać jej wystarczająco dużo czasu na podjęcie działań naprawczych.

Ponadto agencje narodowe mogą zakończyć obowiązywanie znaku jakości, jeżeli organizacja przestanie istnieć lub – w przypadku organizacji wiodących – po upływie co najmniej trzech kolejnych lat, w którym to okresie nie złożono wniosków o dotację.

PROJEKTY WOLONTARIATU

CZYM SĄ PROJEKTY WOLONTARIATU?

Projekty wolontariatu³⁶ dają osobom młodym możliwość uczestniczenia w działaniach solidarnościowych będących wkładem w codzienną pracę organizacji uczestniczących, z ostateczną korzyścią dla społeczności, w których działania te są prowadzone.

Wolontariat to nieodpłatne działanie, które trwa do 12 miesięcy, w pełnym wymiarze godzin³⁷. Ten rodzaj działania solidarnościowego jest podejmowany przez organizacje uczestniczące, które oferują osobom młodym możliwość wykonywania różnorodnych działań w sposób zorganizowany.

Udział w działaniach wolontariackich musi być dla wolontariuszy **nieodpłatny**.

Zakres projektów wolontariatu jest szeroki i obejmuje wiele dziedzin, takich jak ochrona środowiska, łagodzenie zmiany klimatu, większe włączenie społeczne, integracja uchodźców, wsparcie dla słabszych grup społecznych, rozwój umiejętności cyfrowych, aktywność obywatelska, prawa człowieka itp.

Wolontariat może mieć miejsce w państwie innym niż państwo zamieszkania uczestnika (wolontariat transgraniczny) lub w państwie zamieszkania uczestnika (wolontariat krajowy)³⁸.

JAKIE DZIAŁANIA MOGĄ OTRZYMAĆ WSPARCIE W RAMACH TEJ AKCJI?

Wspiera się następujące działania:

WOLONTARIAT INDYWIDUALNY

Wolontariat indywidualny jest działaniem solidarnościowym, które trwa od 2 tygodni do 12 miesięcy. Ten rodzaj działania solidarnościowego umożliwia osobom młodym wniesienie wkładu w codzienną pracę organizacji prowadzących działania solidarnościowe, na korzyść społeczności, w których działania te są prowadzone.

Indywidualne działania wolontariackie mogą się odbywać:

- **w formie transgranicznej** tj. działania odbywają się w innym kraju niż kraj zamieszkania uczestników lub
- **w formie krajowej**, tj. działania odbywają się w tym samym kraju co kraj zamieszkania uczestnika. Działania te mają zachęcić osoby młode o mniejszych szansach do uczestnictwa i im to ułatwić, ale są otwarte dla wszystkich uczestników.

³⁶ Główny budżet tej akcji przeznaczono na wsparcie działań transnarodowych obejmujących organizacje i uczestników z państw członkowskich UE i państw trzecich stowarzyszonych z Programem. Beneficjenci dotacji na projekt mogą jednak wykorzystać maksymalnie 25% jej wartości do celów zaangażowania osób z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem sąsiadujących z UE (zob. sekcja „Kraje uprawnione” w części A przewodnika). Ze względu na bezpośrednie prawo do tymczasowej ochrony przyznane obywatelom Ukrainy na mocy dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony (dyrektywa Rady 2001/55/WE) maksymalnego progu 25% nie stosuje się do wolontariuszy będących obywatelami Ukrainy (niezależnie od tego, czy mają miejsce legalnego pobytu w UE, czy w Ukrainie). Do celów wspomnianego ograniczenia dotacji osoby takie zaliczają się do uczestników z państwa członkowskiego UE. Wyłączenie to stosuje się co najmniej do 4 marca 2027 r. (lub dłużej, jeśli tymczasowa ochrona zostanie przedłużona na okres po tej dacie). W przypadku projektów obejmujących maksymalnie czworo wolontariuszy próg 25% może zostać przekroczony w celu umożliwienia udziału jednego wolontariusza z państwa trzeciego niestowarzyszonego z Programem.

³⁷ Co najmniej 30 i nie więcej niż 38 godzin tygodniowo.

³⁸ Każda agencja narodowa może wykorzystać do 20% ostatecznego budżetu przydzielonego na działania wolontariackie (po dokonaniu wszelkich przesunąć budżetowych) na działania w kraju.

Działania krajowe pow się wyraźną europejską wartością dodaną oraz uzupełniać istniejące mechanizmy krajowe. Projekty, które obejmują działania krajowe o niewielkiej lub zerowej europejskiej wartości dodanej, nie będą uznane jako istotne z punktu widzenia Korpusu.

Jeżeli chodzi o czas trwania działania, wolontariat indywidualny może być krótkoterminowy (uczestnictwo od 14 do 59 dni, nie licząc dni na podróż) lub długoterminowy (uczestnictwo od 60 do 366 dni, nie licząc dni na podróż).

ZESPOŁY WOLONTARIUSZY

Zespoły wolontariuszy to działania solidarnościowe, które umożliwiają zespołom uczestników z co najmniej dwóch różnych krajów wspólne odbycie wolontariatu przez okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy.

Skład zespołów wolontariuszy musi być międzynarodowy. Co najmniej jedna czwarta wolontariuszy musi pochodzić z kraju innego niż kraj, w którym odbywa się działanie. Przykłady:

- Wniosek o udzielenie dotacji składa organizacja ustanowiona zgodnie z prawem w kraju B. Wniosek ten dotyczy działania wolontariackiego realizowanego w kraju B przez 20 uczestników. W tym przypadku co najmniej 5 uczestników musi pochodzić z krajów innych niż kraj B (kraj A, C, D itp.).
- Wniosek o udzielenie dotacji składa organizacja ustanowiona zgodnie z prawem w kraju A. Wniosek ten dotyczy działania wolontariackiego realizowanego w kraju B przez 20 uczestników. W tym przypadku co najmniej 5 uczestników musi pochodzić z kraju A, ponieważ należy zachować związek z agencją narodową wnioskodawcy (zob. kryteria kwalifikowalności na stronie 43). Uczestnikami mogą być również wolontariusze z innych krajów (kraj B, C, D itp.).

Jeżeli chodzi o zespoły wolontariuszy, wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności będą wykonywać zadania w ramach projektu przez krótki okres (zazwyczaj, ale nie wyłącznie, w okresie świątecznym, przerwach między okresami nauki, podczas przechodzenia z edukacji na rynek pracy itp.). Chociaż działania te trwają krócej, przyniosą korzyść zarówno wolontariuszom, jak i społecznościom, w których odbywa się wolontariat.

Przykładami wartościowych działań, które można zrealizować nawet w krótkim okresie, są: odtwarzanie obiektów dziedzictwa kulturowego uszkodzonych w wyniku klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej przez człowieka, opieka nad gatunkami zagrożonymi wyginięciem; organizacja działań edukacyjnych w obozach dla uchodźców itp.

Działania zespołów wolontariuszy mogą się znacznie przyczynić do włączenia osób młodych o mniejszych szansach do działalności Europejskiego Korpusu Solidarności.

Zalety tego konkretnego rodzaju działań grupowych w porównaniu z podstawowymi indywidualnymi działaniami wolontariackimi obejmują m.in.:

- Wolontariusze będą realizować działanie jako grupa. Może to zachęcić osoby młode, które nie czują się gotowe do samodzielnego podejmowania wyzwań. Czas działania będzie również krótszy od standardowego. Może to zachęcić do uczestnictwa te osoby młode, które nie mogą podjąć zobowiązań długoterminowych ze względu na studia lub pracę, ale wciąż chcą mieć możliwość świadczenia pomocy społeczności.
- Powyższe aspekty sprawiają, że dołączenie do zespołu wolontariuszy to doskonały sposób zdobycia pierwszych doświadczeń w wolontariacie. Praca w takich zespołach może zatem stanowić pierwszy krok w kierunku realizacji działań długoterminowych lub może zachęcić do rozpoczęcia własnego projektu solidarnościowego.

Można ponadto sfinansować następujący dodatkowy rodzaj działania:

- **Wizyty przygotowawcze** w miejscu prowadzenia działań wolontariackich odbywające się przed ich rozpoczęciem. Celem wizyt przygotowawczych jest zapewnienie wysokiej jakości działań przez ułatwienie i przygotowanie ustaleń administracyjnych, budowanie zaufania i zrozumienia oraz tworzenie solidnych partnerstw między zaangażowanymi organizacjami i osobami młodymi. Wizyty organizuje się w celu przygotowania działań angażujących osoby młode o mniejszych szansach lub jeżeli wizyta jest niezbędna do realizacji działania o silnym

wymiarze włączenia społecznego. Uczestników o mniejszych szansach, którzy wezmą udział w zaplanowanych działaniach wolontariackich, można zaangażować w wizytę, aby pomóc im w przygotowaniu i włączyć ich w projektowanie działań, tak aby ich potrzeby były brane pod uwagę od samego początku. Wizyty przygotowawcze mogą też odbywać się online, jednak tylko fizyczne wizyty przygotowawcze będą finansowane.

JAK OPRACOWAĆ PROJEKT WOLONTARIATU?

Projekt wolontariatu składa się z czterech etapów: planowania, przygotowania, realizacji działań i działań następczych. Organizacje uczestniczące i osoby młode zaangażowane w działania powinny odgrywać aktywną rolę na wszystkich tych etapach, zwiększając w ten sposób swoje doświadczenie w zakresie nauki.

- Planowanie (w tym określenie efektów uczenia się, form działań, opracowanie programu prac, harmonogramów działań);
- etap przygotowania, w tym praktycznych ustaleń, wyboru uczestników, zawierania umów z partnerami i uczestnikami, przygotowania językowego/międzykulturowego/zadaniowego dostosowanego do potrzeb uczestników przed wyjazdem;
- realizacja działań;
- etap działań następczych, w tym ocena działań, wydanie świadectwa uczestnictwa, wsparcie dla uczestników po powrocie, jak również ocena, rozpowszechnianie i wykorzystywanie efektów działań.

Większość działań Europejskiego Korpusu Solidarności realizuje jedna organizacja lub kilka organizacji uczestniczących. Wszystkie organizacje uczestniczące zaangażowane w działanie wolontariackie muszą posiadać **ważny znak jakości**. Zaangażowane organizacje przyjmują rolę „wspierających” realizację działań oraz wolontariuszy lub „przyjmujących” wolontariuszy:

- **Rola organizacji przyjmującej** obejmuje pełen zakres działań powiązanych z przyjmowaniem uczestnika Korpusu Solidarności, w tym przygotowanie programu zajęć danej osoby młodej i zapewnienie uczestnikowi odpowiednich wskazówek i wsparcia na wszystkich etapach (niektóre z działań może przeprowadzić organizacja wspierająca zaangażowana w ten sam projekt).
- **Rola organizacji wspierającej** obejmuje wspieranie, przygotowanie lub szkolenie uczestników przed wyjazdem, mediację między nimi a organizacjami przyjmującymi lub zapewnianie uczestnikom wsparcia po powrocie po zrealizowaniu działania, jak również zarządzanie projektem i jego koordynację.

W przypadku zaangażowania tylko jednej organizacji (działania krajowe lub zespoły wolontariuszy) organizacja ta musi zapewnić, aby wszystkie etapy zostały przeprowadzone, a powyższe zadania i obowiązki zostały spełnione. We wszystkich przypadkach zdecydowanie zaleca się zaangażowanie organizacji wspierającej w działania dotyczące osób młodych o mniejszych szansach.

Ponadto organizacje ubiegające się o dotacje muszą posiadać **ważny znak jakości dla organizacji wiodących**. Więcej informacji na temat znaku jakości można znaleźć w podrozdziale „Znak jakości wolontariatu w działaniach solidarnościowych”.

WYBÓR UCZESTNIKÓW

Osoby młode, które chcą uczestniczyć w Europejskim Korpusie Solidarności, muszą zarejestrować się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności <https://youth.europa.eu/solidarity>. Osoby młode o mniejszych szansach mogą otrzymać wsparcie od organizacji, aby ukończyć etap rejestracji. Portal Europejskiego Korpusu Solidarności oferuje osobom młodym i organizacjom posiadającym znak jakości i gotowym do realizacji działań solidarnościowych możliwość nawiązania kontaktu. Organizacje muszą wybierać uczestników z bazy zawierającej dane zarejestrowanych osób młodych.

ŚRODKI JAKOŚCI I WSPARCIA

Przewidziano zestaw środków i usług, takich jak: szkolenia, wsparcie w zakresie nauki języków, określenie i udokumentowanie nabytych kompetencji, ubezpieczenie, aby zapewnić jakość działań wolontariackich i silnie

zaakcentowany wymiar uczenia się dla uczestników. Niektóre z tych środków są nieobowiązkowe i mogą być stosowane w zależności od zainteresowania i potrzeb uczestników, a niektóre są obowiązkowe. Organizacje powinny dążyć do promowania korzystania z ogólnego szkolenia online w ramach doświadczenia wolontariuszy w zakresie nauki. Szczegółowe informacje na temat tych środków są dostępne w części D niniejszego przewodnika.

PRIORYTETY

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I RÓŻNORODNOŚĆ

Celem Europejskiego Korpusu Solidarności jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości. Organizacje powinny opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając opinie i potrzeby uczestników o mniejszych szansach.

Projekty wolontariatu powinny mieć również na celu wspieranie projektów i działań, których celem jest aktywne rozwiązywanie problemów związanych z włączeniem społecznym i różnorodnością w szerszym ujęciu społecznym.

W celu wsparcia **włączenia osób młodych o mniejszych szansach** udostępniono dodatkowe środki wsparcia i finansowanie, dzięki którym organizacje uczestniczące będą mogły lepiej dostosować się do potrzeb takich osób i lepiej te potrzeby zaspokajać.

Aby skorzystać z dodatkowego finansowania wnioskodawcy będą musieli opisać, w jaki sposób angażują w działania osoby młode, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji, tj. posiadają stosunkowo mniej możliwości niż ich rówieśnicy z tego samego kraju/obszaru znajdujący się w tej samej grupie wiekowej lub takiej samej sytuacji. W tym sensie „angażowanie” nie odnosi się do grupy docelowej, z którą dana organizacja składająca wniosek współpracuje. Oznacza ułatwianie uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach dzięki opracowaniu działań w ramach projektu w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu i dostępności. Wymaga to konkretnych działań

OCHRONA ŚRODOWISKA, ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I DZIAŁANIE W DZIEDZINIE KLIMATU

Działania wolontariackie powinny służyć promowaniu odpowiedzialnych zachowań ekologicznych wśród uczestników, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań. Działania wolontariackie należy opracować i realizować ze świadomością ekologiczną, np. poprzez włączenie zrównoważonych praktyk, takich jak korzystanie z materiałów wielokrotnego użytku lub materiałów przyjaznych środowisku, ograniczanie ilości odpadów i recykling oraz korzystanie ze zrównoważonych środków transportu.

Należy także wspierać projekty i działania dotyczące wyzwań społecznych związanych z ochroną środowiska, zrównoważonym rozwojem i celami klimatycznymi, zwłaszcza jeśli przyczyniają się do osiągnięcia celów misji programu „Horyzont Europa”. Projekty takie mogą dotyczyć różnych kwestii, mających na przykład na celu ochronę, zachowanie i zwiększenie kapitału naturalnego, podnoszenie świadomości w zakresie zrównoważenia środowiskowego oraz umożliwienie zmiany zachowań w zakresie indywidualnych preferencji, nawyków konsumpcyjnych i stylu życia. Inicjatywy wolontariackie powinny mieć również na celu zapobieganie negatywnym skutkom ekstremalnych zdarzeń pogodowych i katastrof naturalnych, ich łagodzenie oraz naprawę, jak i działania zapewniające wsparcie dotkniętym społecznościom w następstwie takich ekstremalnych zdarzeń pogodowych i katastrof naturalnych.

TRANSFORMACJA CYFROWA

Europejski Korpus Solidarności może odegrać pewną rolę, wspierając Europejczyków, niezależnie od ich płci, wieku i pochodzenia, aby mogli żyć i rozwijać się w erze cyfrowej. Te projekty i działania, mające na celu poszerzanie i rozwijanie umiejętności cyfrowych lub zrozumienie zagrożeń i możliwości związanych z technologią cyfrową, również powinny być wspierane. W zależności od koncepcji i celów działań do działań wolontariackich programu „Europejski Korpus Solidarności” można wprowadzić rozwój kompetencji i świadomości w zakresie kwestii cyfrowych oraz wykorzystanie nowych technologii.

Organizacje uczestniczące zachęca się do korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań oraz zapewnienia ich wartości dodanej oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, wspierania dalszego upowszechniania wyników lub budowania społeczności. Należy również wykorzystać ogólne szkolenie online na platformie „EU Academy” (więcej informacji na temat tych narzędzi znajduje się w części D).

Organizacje mogłyby również rozważyć dodanie współpracy wirtualnej między wolontariuszami oraz między wolontariuszami a organizacjami uczestniczącymi przed rozpoczęciem działań, w ich trakcie i po ich zakończeniu. Działania online mogą przyczynić się do obniżenia progu uczestnictwa dla osób młodych o mniejszych szansach lub do wzmocnienia ogólnego oddziaływania projektów. Łączenie działań wolontariackich z innymi wirtualnymi komponentami może również przyczynić się do poprawy jakości projektu.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU DEMOKRATYCZNYM

Projekty wolontariatu powinny promować uczestnictwo osób młodych w procesach demokratycznych i aktywność obywatelską. Program EKS, którego centralnym elementem jest wolontariat, angażuje osoby młode i wzmacnia ich pozycję w zakresie aktywności społecznej, a także wychodzi naprzeciw ogólnoeuropejskim tendencjom ograniczonego udziału młodzieży w życiu demokratycznym oraz niskiemu poziomowi wiedzy i świadomości na temat spraw europejskich, które wpływają na życie wszystkich obywateli UE.

Europejski Korpus Solidarności wspiera wszystkie organizacje uczestniczące w zwiększaniu jakości realizowanych przez nie projektów poprzez uwzględnianie wymiaru partycypacyjnego, oferowanie osobom młodym odpowiednich możliwości aktywnego angażowania się i uczestnictwa w opracowywaniu i realizacji działań w ramach projektu, dzięki czemu mogą one poznawać korzyści wynikające z aktywnego obywatelstwa i uczestnictwa w życiu demokratycznym.

Zasoby na rzecz rozwoju partycypacyjnego wymiaru wspieranych projektów są dostępne np. na stronie internetowej participationpool.eu. Warto również tworzyć powiązania z istniejącymi krajowymi, międzynarodowymi lub (innymi) unijnymi inicjatywami i platformami dotyczącymi uczestnictwa i aktywności obywatelskiej oraz uczestniczyć w tego typu inicjatywach i platformach.

JAKIE SĄ KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ WOLONTARIACKICH?

Kryteria kwalifikowalności w odniesieniu do działań wolontariackich realizowanych w ramach projektów wolontariatu wymieniono poniżej:

Uprawnione organizacje uczestniczące	Każdy podmiot publiczny lub prywatny, o charakterze niedochodowym lub dochodowym, lokalny, regionalny, krajowy lub międzynarodowy, ustanowiony zgodnie z prawem w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem lub każda organizacja międzynarodowa. Organizacje uczestniczące muszą posiadać ważny znak jakości w zakresie wolontariatu³⁹ najpóźniej w momencie rozpoczęcia działań i podczas całego okresu realizacji działań⁴⁰.	
Liczba organizacji uczestniczących	Wolontariat indywidualny	W działaniach transgranicznych muszą wziąć udział co najmniej dwie organizacje: jedna organizacja przyjmująca i jedna organizacja wspierająca z kraju legalnego pobytu uczestnika. W działaniach krajowych musi wziąć udział co najmniej jedna organizacja przyjmująca.
	Zespoły wolontariuszy	Wymagany jest udział co najmniej jednej organizacji – przyjmującej bądź wspierającej.
Czas trwania	Wolontariat indywidualny	Od 2 tygodni do 12 miesięcy, z wyłączeniem czasu podróży.
	Zespoły wolontariuszy	Od 2 tygodni do 2 miesięcy ⁴¹ , z wyłączeniem czasu podróży.

³⁹ Ważny znak jakości w zakresie wolontariatu nie jest objęty zawieszeniem.

⁴⁰ Organizacje posiadające znak jakości, który traci ważność w trakcie trwania działań, powinny złożyć wniosek o nowy znak jakości w odpowiednim czasie, aby zapewnić kwalifikowalność działań.

⁴¹ Do 59 dni, z wyłączeniem czasu podróży.

Miejsce prowadzenia działań⁴²	Wolontariat indywidualny	Działania muszą odbywać się w lokalizacji organizacji uczestniczącej lub w jednej z jej lokalizacji. Wolontariusz z państwa członkowskiego UE lub państwa trzeciego stowarzyszonego z programem musi realizować dane działanie w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonego z programem lub państwie trzecim niestowarzyszonego z programem. Wolontariusz z państwa trzeciego niestowarzyszonego z programem musi realizować dane działanie w państwie członkowskim UE lub państwie
	Zespoły wolontariuszy	Działania muszą odbywać się w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonego z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonego z programem.
	Wizyty przygotowawcze	Wizyty przygotowawcze muszą odbywać się w miejscu realizacji działania wolontariackiego.

⁴² Działania nie mogą być prowadzone na Białorusi ani na terytorium Rosji uznanym przez prawo międzynarodowe.

Uprawnieni uczestnicy	Wolontariat indywidualny oraz Zespoły wolontariuszy	Osoby młode w wieku 18–30 lat⁴³, które legalnie przebywają w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem⁴⁴ i zarejestrowały się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności. Z każdej dotacji na projekt można wydać do 25% jej wartości w celu zaangażowania uczestników z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem⁴⁵. W przypadku projektów obejmujących maksymalnie czworo wolontariuszy próg 25% może zostać przekroczony w celu umożliwienia udziału jednego wolontariusza z państwa trzeciego niestowarzyszonego z Programem. Wolontariusz może wziąć udział w: - pojedynczym indywidualnym transgranicznym działaniu wolontariackim trwającym ponad 2 miesiące. Drugie indywidualne transgraniczne działanie wolontariackie trwające ponad 2 miesiące jest możliwe – o ile zatwierdzi je agencja narodowa – w przypadku osób młodych o mniejszych szansach lub w innych należycie uzasadnionych przypadkach; - kilku indywidualnych transgranicznych działaniach wolontariackich trwających do 2 miesięcy⁴⁶; - kilku działaniach zespołów wolontariuszy; - kilku działaniach wolontariackich w kraju. Łączny czas spędzony przez osobę młodą na działaniach wolontariackich Europejskiego Korpusu Solidarności nie może przekroczyć 12 miesięcy, a realizowane działania nie mogą się pokrywać Działania prowadzone w ramach Erasmus+/wolontariatu europejskiego będą wliczane do łącznego dopuszczalnego okresu 12 miesięcy.
	Wizyty przygotowawcze	Przedstawiciele organizacji uczestniczących i osoby młode o mniejszych szansach, które biorą udział w działaniu wolontariackim, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, osób towarzyszących.
Liczba uczestników	Zespoły wolontariuszy	Co najmniej 5 uczestników na działanie zespołu wolontariuszy pochodzących z co najmniej dwóch różnych państw, z których jedno jest państwem członkowskim UE lub państwem trzecim stowarzyszonym z programem. Co najmniej jedna czwarta wolontariuszy powinna legalnie przebywać w innym kraju niż kraj, w którym odbywa się działanie.

⁴³ W dniu rozpoczęcia działania uczestnicy muszą być w wieku 18–30 lat.

⁴⁴ Z każdej dotacji na projekt można wydać do 25% jej wartości w celu zaangażowania uczestników z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem.

⁴⁵ Ze względu na bezpośrednie prawo do tymczasowej ochrony przyznanej obywatelom Ukrainy na mocy dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony (dyrektywa Rady 2001/55/WE) maksymalnego progu 25% nie stosuje się do wolontariuszy będących obywatelami Ukrainy (niezależnie od tego, czy mają miejsce legalnego pobytu w UE, czy w Ukrainie). Do celów wspomnianego ograniczenia dotacji osoby takie zaliczają się do uczestników z państwa członkowskiego UE. Wyłączenie to stosuje się co najmniej do 4 marca 2027 r. (lub dłużej, jeśli tymczasowa ochrona zostanie przedłużona na okres po tej dacie).

⁴⁶ Do 59 dni, z wyłączeniem czasu podróży.

Inne kryteria	Aby utrzymać wyraźne powiązanie z krajem, w którym znajduje się agencja narodowa, ▪ miejscem działania (wolontariatu indywidualnego lub zespołowego) musi być kraj agencji narodowej, do której składany jest wniosek lub ▪ uczestnik działania w ramach wolontariatu indywidualnego musi pochodzić z kraju agencji narodowej, do której składany jest wniosek. W przypadku zespołów wolontariuszy należy zaangażować uczestnika lub uczestników pochodzących z kraju agencji narodowej, do której składany jest wniosek.
-----------------------------	---

JAKIE SĄ KOSZTY KWALIFIKOWALNE I MAJĄCE ZASTOSOWANIE ZASADY FINANSOWANIA?

Koszty kwalifikowalne		Mechanizm finansowania	Kwota	W przypadku podróży z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu	Zasada przydziału środków
Podróż	Wkład w koszty podróży uczestników z miejsca zamieszkania do miejsca działania i z powrotem. Co do zasady uczestnicy będą podróżować niskoemisyjnymi środkami transportu na dystansach poniżej 500 km. Na dystansach powyżej 500 km uczestników zdecydowanie zachęca się do korzystania z kombinacji różnych rodzajów transportu, aby ich podróż była bardziej zrównoważona.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	W przypadku odległości wynoszących 10–99 km: 28 EUR na uczestnika	56 EUR	Na podstawie odległości, jaką musi pokonać uczestnik, z uwzględnieniem osób towarzyszących. Odległości należy obliczać, korzystając z kalkulatora odległości dostępnego na stronach Komisji Europejskiej⁴⁷. Aby obliczyć kwotę dotacji UE na podróż w obie strony, wnioskodawca musi określić odległość podróży w jedną stronę⁴⁸.
			W przypadku odległości wynoszących 100–499 km: 211 EUR na uczestnika	285 EUR	
			W przypadku odległości wynoszących 500–1 999 km: 309 EUR na uczestnika	417 EUR	
			W przypadku odległości wynoszących 2 000–2 999 km: 395 EUR na uczestnika	535 EUR	
			W przypadku odległości wynoszących 3 000–3 999 km: 580 EUR na uczestnika	785 EUR	
			W przypadku odległości wynoszących 4 000–7 999 km: 1 188 EUR na uczestnika	1 188 EUR	

⁴⁷ https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_pl

⁴⁸ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator> Na przykład jeżeli osoba z Madrytu (Hiszpania) bierze udział w działaniu odbywającym się w Rzymie (Włochy), wnioskodawca a) oblicza odległość z Madrytu do Rzymu (1365,28 km); b) wybiera odpowiedni przedział odległości podróży (tj. 500–1999 km) i c) oblicza kwotę dotacji UE, która będzie stanowiła wkład w koszty podróży uczestnika z Madrytu do Rzymu i z powrotem (309 EUR).

			W przypadku odległości wynoszących 8 000 km i więcej: 1 735 EUR na uczestnika	1 735 EUR	
Koszty kwalifikowalne		Mechanizm finansowania	Kwota	Zasada przydziału środków	
Koszty zarządzania	Koszty zarządzania (np. planowanie, kwestie finansowe, koordynacja, komunikacja między partnerami, koszty administracyjne). Koszty zarządzania obejmują koszty ponoszone przez organizację wiodącą, wspierającą i przyjmującą. Sposób podziału otrzymanej dotacji zostanie uzgodniony między organizacjami uczestniczącymi.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	238 EUR na uczestnika indywidualnie zajmującego się wolontariatem 125 EUR na uczestnika w zespole wolontariuszy	Na podstawie liczby uczestników, z uwzględnieniem osób towarzyszących.	
Wsparcie organizacyjne	Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań wolontariackich (np. przygotowanie, monitorowanie i wspieranie uczestników, walidacja efektów uczenia się) i koszty związane z utrzymaniem uczestników (np. koszty żywienia, zakwaterowania i koszty transportu).	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	A1 na dzień na uczestnika	W zależności od kraju przyjmującego i czasu trwania działania na uczestnika, z uwzględnieniem osób towarzyszących; (w stosownych przypadkach) z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu oraz do czterech dodatkowych dni dla uczestników otrzymujących dotację na podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu.	
Wsparcie w zakresie włączenia społecznego	Wkład w koszty związane z organizacją działań wolontariackich obejmujących uczestników o mniejszych szansach oraz koszty poniesione przez organizację związane ze wzmocnioną opieką mentorską, tj. przygotowaniem, realizacją i działaniami następczymi dotyczącymi dostosowanych działań mających na celu wsparcie uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	A2 na dzień na uczestnika o mniejszych szansach	W zależności od kraju przyjmującego i czasu trwania działania na uczestnika o mniejszych szansach, z wyłączeniem osób towarzyszących; (w stosownych przypadkach) z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu oraz do czterech dodatkowych dni dla uczestników otrzymujących dotację na podróż z wykorzystaniem ekologicznych	

				środków transportu. Warunek: jedynie w przypadku działań dotyczących osób młodych o mniejszych szansach.
Kieszonkowe	Wkład w dodatkowe wydatki osobiste uczestników.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	A3 na dzień na uczestnika	W zależności od kraju przyjmującego i czasu trwania działania na uczestnika, wyłączając osoby towarzyszące; (w stosownych przypadkach) z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu oraz do czterech dodatkowych dni dla uczestników otrzymujących dotację na podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu.
Wsparcie językowe	Koszty związane ze wsparciem oferowanym uczestnikom – przed wyjazdem lub w trakcie trwania działania – w celu poprawy znajomości języka, którego będą używać do wykonywania zadań w ramach wolontariatu.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	150 EUR na uczestnika	Warunek: Wyłącznie na działania trwające co najmniej 60 dni. W przypadku działań transgranicznych – dotyczy wyłącznie języków lub poziomów, których nie oferuje się w ramach wsparcia językowego online.
Wizyta przygotowawcza	Koszty związane z przeprowadzeniem fizycznej wizyty przygotowawczej, w tym koszty podróży i utrzymania.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	609 EUR na uczestnika na wizytę przygotowawczą.	Na podstawie liczby uczestników, z uwzględnieniem osób towarzyszących. Finansowanie może uzyskać maksymalnie 2 uczestników na organizację uczestniczącą i na działanie wolontariackie, pod warunkiem że jednym z nich jest młoda osoba o mniejszych szansach, która weźmie udział w działaniu wolontariackim.
	Koszty dotyczące udzielenia gwarancji finansowej, w przypadku gdy zażąda jej agencja narodowa. Koszty wizy i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwoleń na pobyt, szczepień, zaświadczeń lekarskich, koszty spełnienia wymogów w zakresie	Koszty rzeczywiste	Koszty dotyczące gwarancji finansowej: 80% kosztów kwalifikowalnych Wysokie koszty podróży: 80% kosztów	Warunek: Wniosek o przyznanie wsparcia finansowego na pokrycie kosztów nadzwyczajnych wymaga przedstawienia uzasadnienia i musi być zatwierdzony

Koszty nadzwyczajne	poświadczenia bezpieczeństwa. Koszty dotyczące ubezpieczenia osobowego w zakresie działań krajowych. Wysokie koszty podróży uczestników (np. z regionów najbardziej oddalonych i do tych regionów), w tym z wykorzystaniem bardziej ekologicznych, emitujących mniej dwutlenku węgla środków transportu, pociągających za sobą wysokie koszty podróży. Koszty poniesione przez organizacje w celu wsparcia uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach na takich samych warunkach jak inni, związane ze wzmocnioną opieką mentorską, tj. przygotowaniem i realizacją dostosowanych działań oraz dotyczącymi ich działaniami następczymi. Wkład w koszty związane z organizacją działań wolontariackich angażujących uczestników o mniejszych szansach i koszty poniesione przez organizacje w celu wsparcia uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach na takich samych warunkach jak inni, związane z uzasadnionymi dostosowaniami lub inwestycjami w aktywa rzeczowe. Koszty związane z osobami towarzyszącymi również mogą być kwalifikowalne.		kwalifikowalnych Inne koszty: 100 % kosztów kwalifikowalnych	przez agencję narodową. W przypadku kosztów nadzwyczajnych dotyczących ubezpieczenia – dotyczy wyłącznie krajowych uczestników, którzy potrzebują prywatnego ubezpieczenia osobowego, aby uzyskać taki sam zakres jak zakres ubezpieczenia w przypadku działań transgranicznych. W przypadku kosztów nadzwyczajnych związanych z wysokimi kosztami podróży wnioskodawcy muszą wykazać, iż standardowe zasady dofinansowania (oparte na kosztach jednostkowych przypadających na dany przedział odległości) nie pokrywają co najmniej 70% kosztów podróży uczestników. W przypadku przyznania dotacji koszty nadzwyczajne związane z wysokimi kosztami podróży zastępują standardową dotację na pokrycie kosztów podróży. W przypadku kosztów nadzwyczajnych związanych ze wsparciem uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach, takich jak koszty wzmocnionej opieki mentorskiej i dostosowanych działań, wkład w koszty organizacji działań wolontariackich, koszty uzasadnionych dostosowań lub inwestycji w aktywa rzeczowe, koszty osób towarzyszących itp., wnioskodawcy muszą wykazać, że standardowe dofinansowanie (dzienny koszt jednostkowy na uczestnika związany ze „Wsparciem w zakresie włączenia społecznego”) nie pokrywa co najmniej 80% poniesionych kosztów. W przypadku przyznania dotacji koszty nadzwyczajne związane ze wsparciem uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach zastąpią dotację na rzecz wsparcia w zakresie włączenia społecznego.
----------------------------	---	--	--	---

JAKIE SĄ KOSZTY JEDNOSTKOWE NA DZIEŃ NA UCZESTNIKA?

	Wsparcie organizacyjne – koszty działania (EUR na dzień)	Wsparcie w zakresie włączenia społecznego (EUR na dzień)	Kieszonkowe (EUR na dzień)
	A1	A2	A3
Austria	35	12	7
Belgia	36	12	6
Bułgaria	30	10	7
Chorwacja	40	13	10
Cypr	30	9	7
Czechy	24	8	7
Dania	55	19	12
Estonia	25	8	5
Finlandia	36	12	7
Francja	28	9	8
Niemcy	33	12	7
Grecja	30	9	7
Węgry	24	8	7
Irlandia	52	18	11
Włochy	28	9	6
Łotwa	25	8	5
Litwa	26	8	6
Luksemburg	37	13	7
Malta	29	11	6
Holandia	36	13	7
Polska	25	8	6
Portugalia	27	9	6
Rumunia	23	8	4
Słowacja	24	8	6
Słowenia	26	8	5
Hiszpania	25	8	6
Szwecja	35	12	7
Republika Macedonii Północnej	20	6	4
Islandia	36	12	8
Liechtenstein	34	11	8
Turcja	24	8	6
Norwegia	36	12	8
Państwo trzecie sąsiadujące z UE	29	9	6

JAK UZYSKAĆ DOSTĘP DO FINANSOWANIA?

Tylko organizacje posiadające znak jakości dla organizacji wiodącej⁴⁹ mogą ubiegać się o finansowanie w ramach projektów wolontariatu.

Wnioski o udzielenie dotacji opierają się na wcześniej zatwierdzonych działaniach w ramach procedury oceny do celów uzyskania znaku jakości dla organizacji wiodących. Więcej informacji na temat uzyskania znaku jakości można znaleźć w odpowiednim podrozdziale. W związku z tym na potrzeby tej uproszczonej procedury składania wniosku o udzielenie dotacji nie trzeba przedstawiać szczegółowego opisu planowanych działań. Zamiast tego we wnioskach należy przedstawić szacunkową liczbę działań, które mają zostać zrealizowane, ich rodzaj i czas trwania, liczbę zaangażowanych w nie uczestników oraz odsetek objętych osób młodych o mniejszych szansach, a także uwzględnione priorytety strategiczne i obszary tematyczne.

Działania, które mają być realizowane, muszą być zgodne z przepisami i zasadami ustanowionymi dla każdego rodzaju działania w odpowiednich podrozdziałach niniejszego przewodnika.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI ORAZ INFORMACJE NA TEMAT SKŁADANIA WNIOSKÓW

Uprawnieni wnioskodawcy	Organizacje posiadające ważny znak jakości dla organizacji wiodącej w terminie składania wniosków o udzielenie dotacji
Kwalifikujące się działania	- Indywidualne działania wolontariackie - Działania zespołów wolontariuszy Ponadto można realizować następujące działania pomocnicze: - Wizyty przygotowawcze Opis i kryteria kwalifikowalności w odniesieniu do każdego z tych działań określono powyżej, w podsekcjach: „Jakie działania mogą otrzymać wsparcie w ramach tej akcji?”, „Jakie są kryteria kwalifikowalności dotyczące działań wolontariackich?”.
Czas trwania projektów	Do 24 miesięcy
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym ma siedzibę organizacja składająca wniosek ⁵⁰ .
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o udzielenie dotacji najpóźniej do: - dnia 18 lutego do godz. 12.00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 czerwca a dniem 31 grudnia tego samego roku; (Runda fakultatywna) dnia 1 października do godz. 12.00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 stycznia a dniem 31 maja następnego roku. Agencje narodowe mogą zorganizować dwie rundy selekcyjne, wyznaczając oba powyższe terminy lub tylko pierwszy z nich. Informacja ta zostanie opublikowana na stronie internetowej agencji narodowej.
Liczba wniosków	Organizacja może złożyć wniosek tylko raz w ramach jednej rundy. W przypadku dodatkowej rundy agencja narodowa może zdecydować o tym, że organizacje, którym przyznano dotację na projekty wolontariatu w pierwszej rundzie, nie kwalifikują się do drugiej rundy tego samego zaproszenia do składania wniosków o udzielenie dotacji. Wnioskodawcy mogą znaleźć bardziej szczegółowe informacje na stronie internetowej agencji narodowej.
Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części E niniejszego przewodnika.

⁴⁹ Więcej informacji można znaleźć w podrozdziale poświęconym odpowiedniemu znakowi jakości (s. 37).

⁵⁰ W drodze wyjątku organizacje międzynarodowe muszą złożyć wniosek do agencji narodowej, która przyznała im znak jakości dla organizacji wiodącej.

Kryteria wykluczenia	Do formularza wniosku należy też dołączyć oświadczenie przedstawiciela prawnego, przy użyciu dostępnego wzoru.
---------------------------------	--

KRYTERIA WYBORU

Zob. część E przewodnika, etapy 2 i 3.

ALOKACJA BUDŻETU

W tej procedurze uproszczonej wnioski nie są poddawane ocenie jakościowej, w związku z czym nie podlegają żadnym kryteriom przyznawania dotacji. Kwota przyznanej dotacji będzie zależała od szeregu elementów:

- całkowitego budżetu przeznaczonego do przyznania;
- działań, których dotyczy wniosek;
- minimalnej i maksymalnej wysokości dotacji;
- wyniku oceny wniosku o przyznanie znaku jakości dla organizacji wiodącej;
- wyników wnioskodawcy (punkty za sprawozdanie okresowe, absorpcję budżetu i sprawozdanie końcowe ostatnio zakończonego projektu wolontariatu (jeżeli dotyczy);
- priorytetów polityki i obszarów tematycznych, których dotyczą działania będące przedmiotem wniosku;
- odsetka młodych uczestników o mniejszych szansach.

Szczegółowe zasady dotyczące podstawowej i maksymalnej wysokości dotacji, oceny punktowej przyznawanej w odniesieniu do kryteriów alokacji, wagi każdego kryterium, metody alokacji oraz budżetu dostępnego na potrzeby projektów wolontariatu zostaną opublikowane przez agencję narodową przed upływem terminu składania wniosku.

ZESPOŁY WOLONTARIUSZY NA OBSZARACH PRIORYTETOWYCH

CZYM SĄ ZESPOŁY WOLONTARIUSZY NA OBSZARACH PRIORYTETOWYCH?

Zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych⁵¹ to projekty o dużej skali i dużym oddziaływaniu wspierające działania w ramach wolontariatu realizowane przez osoby młode z co najmniej dwóch różnych krajów, które to osoby dla wyrażenia solidarności przeprowadzają wspólnie krótkoterminowe interwencje odpowiadające na wspólne europejskie wyzwania w obszarach polityki definiowanych corocznie na poziomie UE.

JAKIE SĄ PRIORYTETY ZAPROSZENIA NA 2026 R. DOTYCZĄCE TEJ AKCJI?

KRZEWIENIE KULTURY GOTOWOŚCI W CAŁYM SPOŁECZEŃSTWIE I ŚWIADCZENIE POMOCY DORAŻNEJ OSOBOM UCIEKAJĄCYM PRZED KONFLIKTAMI ZBROJNYMI ORAZ OFIAROM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH I KATASTROF WYWOŁANYCH PRZEZ CZŁOWIEKA

Korpus może przyczynić się do krzewienia kultury gotowości, która może pomóc ludziom w całym społeczeństwie – ze szczególnym uwzględnieniem słabszych grup społecznych – w dostosowywaniu się do zmian i zagrożeń związanych m.in. ze zdrowiem, bezpieczeństwem i gospodarką, i do wszelkich innych nowych zagrożeń. Program ten może wnieść znaczną wartość dodaną poprzez wkład w udzielanie pomocy doraźnej i innego rodzaju pomocy dla osób, których życie, źródło utrzymania i wspólnoty zostały zakłócone przez klęski żywiołowe lub katastrofy spowodowane przez człowieka, w tym konflikty zbrojne. To, jak ważna jest solidarność wśród osób i społeczności, wewnątrz lub ponad granicami, stało się jeszcze bardziej oczywiste w sytuacji rosyjskiej inwazji na Ukrainę i związanego z nią ogromnego napływu wysiedleńców do UE, często występujących ekstremalnych zdarzeń pogodowych (np. powodzi i pożarów lasów), jak również zjawisk sejsmicznych na wielką skalę w niektórych państwach. Kluczowe znaczenie ma wykorzystanie potencjału Korpusu, by realizować działania oparte na społeczności, które wspierają u młodzieży wykształcenie empatii i solidarności oraz ułatwiają wymiany i współpracę między osobami z różnych środowisk.

WSPIERANIE POZYTYWNYCH DOŚWIADCZEŃ W ZAKRESIE NAUKI I EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSÓB MŁODYCH O MNIEJSZYCH SZANSACH

Korpus może wnieść znaczną wartość dodaną, pomagając dzieciom i osobom młodym ze środowisk w niekorzystnej sytuacji, np. osobom z niepełnosprawnościami lub innym słabszym grupom społecznym, w osiąganiu odpowiednich efektów uczenia się, w tym w podnoszeniu poziomu umiejętności podstawowych. Może to polegać na organizowaniu zajęć rekreacyjnych i edukacyjnych dla dzieci i osób młodych, a także na opiece mentorskiej uzupełniającej formalne uczenie się. Wolontariusze powinni wspierać osoby młode i dzieci we doskonaleniu umiejętności czytania i pisanie, umiejętności rozumowania matematycznego oraz umiejętności cyfrowych i obywatelskich, aby zwiększyć ich kreatywność, zdolność do

⁵¹ Główny budżet tej akcji przeznaczono na wsparcie działań transnarodowych obejmujących organizację i uczestników z państw członkowskich UE i państw trzecich stowarzyszonych z Programem. Beneficjenci dotacji na projekt mogą jednak wykorzystać maksymalnie 25% jej wartości do celów zaangażowania osób z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem sąsiadujących z UE (zob. sekcja „Kraje uprawnione” w części A przewodnika).

innowacji i krytyczne myślenie. W ramach Europejskiego Roku Młodzieży i Europejskiego Roku Umiejętności wsparto wysiłki dotarcia do wszystkich młodych ludzi, w tym osób o mniejszych szansach. W komunikacie Komisji pt. „Postawienie ludzi na pierwszym miejscu, zapewnienie trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, uwolnienie potencjału regionów najbardziej oddalonych UE”⁵² podkreślono, że strategia na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności pomaga osobom młodym z tych regionów uczestniczyć w programie. W opracowanym przez Komisję Europejską Planie działania w zakresie umiejętności podstawowych⁵³ zakomunikowano, że Korpus będzie umożliwiał tworzenie środowisk sprzyjających rozwojowi umiejętności podstawowych.

ZWIĘKSZANIE SPRAWIEDLIWOŚCI I SOLIDARNOŚCI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ

Działanie to może przynieść znaczną wartość przez propagowanie działań mających na celu zwiększenie sprawiedliwości i solidarności międzypokoleniowej. Może wspierać rozwój umiejętności mających na celu zrozumienie sprawiedliwości międzypokoleniowej i zapewnienie poszanowania interesów wszystkich pokoleń w społeczeństwie i przy opracowywaniu polityki. Może również wzmacniać i promować solidarność międzypokoleniową, stymulując dialog, transfer wiedzy i doświadczeń oraz wspierając działania służące zwalczaniu nierówności i dyskryminacji ze względu na wiek. Można to osiągnąć na przykład przez realizację działań opartych na społecznościach, sprzyjających empatii, kulturze współpracy i solidarności między ludźmi z różnych pokoleń i środowisk.

JAKIE SĄ CELE?

Działania zespołów wolontariuszy na obszarach priorytetowych będą miały na celu:

- sprostanie jasno określonym, niepodjętym dotąd wyzwaniom społecznym w zakresie „krzewienia kultury gotowości i świadczenia pomocy doraźnej osobom uciekającym przed konfliktami zbrojnymi oraz ofiarom klęsk żywiołowych i katastrof wywołanych przez człowieka;” lub „wspierania pozytywnych doświadczeń w zakresie nauki i efektów uczenia się osób młodych o mniejszych szansach”; promowanie solidarności we wszystkich państwach uczestniczących; umożliwienie osobom młodym zdobycia umiejętności i kompetencji przydatnych w ich rozwoju osobistym, edukacyjnym, społecznym i zawodowym;
- przyniesienie konkretnych korzyści społecznościom, w obrębie których działania są realizowane;
- zapewnienie bezpośredniego kontaktu między uczestnikiem a beneficjentami działań solidarnościowych, aby umożliwić uczestnikom zdobycie umiejętności przydatnych w ich rozwoju edukacyjnym i społecznym;
- dotarcie do osób młodych o mniejszych szansach, włącznie z uchodźcami, osobami ubiegającymi się o azyl i migrantami;
- promowanie różnorodności, dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego oraz unijnych wartości godności ludzkiej, wolności, równości i poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, a także realizowanie projektów zwiększających umiejętność korzystania z mediów, krytyczne myślenie i zmysł inicjatywy u osób młodych;
- wzmacnianie potencjału i międzynarodowego zasięgu organizacji uczestniczących;
- zwiększenie solidarności i wzajemnego zrozumienia między różnymi grupami wiekowymi oraz zwalczanie nierówności;
- podniesienie poziomu wiedzy i znajomości innych kultur i krajów wśród młodych wolontariuszy, oferując im możliwość tworzenia sieci kontaktów międzynarodowych umożliwiających aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i rozwój poczucia europejskiego obywatelstwa i tożsamości.

JAKIE DZIAŁANIA MOGĄ OTRZYMAĆ WSPARCIE W RAMACH TEJ AKCJI?

Wspiera się następujące działania:

⁵² COM (2022) 198 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2022:198:FIN>

⁵³ COM (2025) 88 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2025:88:FIN>

ZESPOŁY WOLONTARIUSZY

Zespoły wolontariuszy to zespoły realizujące w pełnym zakresie czasu⁵⁴ i nieodpłatnie działania solidarnościowe, które powinny zebrać grupy minimum 5 uczestników w celu wspólnego odbycia wolontariatu przez okres od 2 tygodni do 2 miesięcy (do 59 dni, z wyłączeniem czasu podróży). Zespół powinien mieć skład międzynarodowy (obejmujący uczestników z co najmniej dwóch różnych krajów). Co najmniej jedna czwarta członków zespołu powinna pochodzić z krajów uprawnionych innych niż kraj, w którym odbywa się działanie. Młodzi ludzie mogą każdorazowo brać udział tylko w jednym działaniu. W ramach działań zespołów wolontariuszy wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności wykonują zadania w ramach projektu przez krótki okres (zazwyczaj, ale nie wyłącznie, w okresie wakacyjnym, przerwach między okresami nauki, podczas przechodzenia z edukacji na rynek pracy itp.). Zasadniczo celem jednego projektu powinno być zorganizowanie zespołów wolontariuszy dla co najmniej 40 uczestników. Działania wolontariackie powinny dążyć do objęcia co najmniej jednego obszaru priorytetowego.

Do przykładów wartościowych działań, które zespoły wolontariuszy mogą zrealizować w ramach tej akcji, należą:

organizowanie zajęć rekreacyjnych i edukacyjnych dla dzieci, integracja i promocja wymian kulturalnych z uchodźcami w społecznościach lokalnych, angażowanie uchodźców w świadczenie usług dla społeczności i dla najsłabszych grup społecznych, np. regeneracja terenów zielonych, odzyskiwanie i redystrybucja niewykorzystanej żywności, recykling materiałów.

W zespołach wolontariuszy wolontariusze będą realizować działanie jako grupa. Może to zachęcić osoby młode, które nie czują się gotowe do samodzielnego podejmowania wyzwań. Czas działania krótszy od standardowego. Może to zachęcić do uczestnictwa te osoby młode, które nie mogą podjąć zobowiązań długoterminowych ze względu na studia lub pracę, ale wciąż chcą mieć możliwość świadczenia pomocy społeczności.

Powyższe aspekty sprawiają również, że zespoły wolontariuszy to **włączający format** stanowiący doskonały sposób zdobycia pierwszych doświadczeń w wolontariacie i umożliwiający uczestnictwo osobom młodym o mniejszych szansach. Praca w takich zespołach może zatem stanowić pierwszy krok w kierunku realizacji działań długoterminowych lub może zachęcić do rozpoczęcia własnego projektu solidarnościowego.

DZIAŁANIA UZUPEŁNIAJĄCE

Działania uzupełniające to stosowne działania dodatkowe, które mają wnieść dodatkową wartość i wzmocnić rezultaty projektu, jak również zwiększyć jego wpływ na szczeblu lokalnym, regionalnym lub europejskim. Te działania uzupełniające mają na celu zwiększenie świadomości na temat wartości wolontariatu dla osób młodych i społeczności, jak również zwiększenie stopnia, w jakim uznaje się umiejętności i kompetencje zdobyte przez wolontariuszy. Działania te mogą również zwiększać zdolność organizacji sektora zaangażowanego w działania solidarnościowe do stawiania czoła wspólnym europejskim wyzwaniom oraz ich umiejętności w zakresie opracowywania projektów wolontariatu.

Działania uzupełniające mogłyby obejmować warsztaty, konferencje, seminaria, kursy szkoleniowe, obserwacja pracy, coaching, wymianę dobrych praktyk itp. Działania uzupełniające, które wymagają fizycznej obecności wolontariusza(-y), powinny odbywać się w ramach czasowych działań wolontariackich.

WIZYTY PRZYGOTOWAWCZE

Wizyty przygotowawcze to wizyty w miejscu prowadzenia działań wolontariackich odbywające się przed ich rozpoczęciem. Powinny one zapewniać wysoką jakość działań angażujących osoby młode o mniejszych szansach lub być przeprowadzane, jeżeli wizyta jest niezbędna do realizacji działania o silnym wymiarze włączenia społecznego. Głównym celem wizyty może być ułatwienie i przygotowanie ustaleń administracyjnych, budowanie zaufania i zrozumienia oraz tworzenie solidnych partnerstw między zaangażowanymi organizacjami i osobami. Osoby młode o mniejszych szansach, którzy wezmą udział w zaplanowanych działaniach, można zaangażować w wizytę, aby pomóc im w przygotowaniu i włączyć ich w projektowanie działań, tak aby ich

⁵⁴ Co najmniej 30 i nie więcej niż 38 godzin tygodniowo.

potrzeby były brane pod uwagę od samego początku.

JAK OPRACOWAĆ PROJEKT?

Projekt realizują co najmniej trzy uprawnione organizacje z co najmniej dwóch różnych państw członkowskich UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem i składa się on zazwyczaj z następujących etapów:

- planowania (określenia potrzeb, celów, opracowania programu prac, harmonogramów działań itp.);
- przygotowania (praktycznych ustaleń, wyboru uczestników, zawierania umów z partnerami i uczestnikami, językowego/międzykulturowego/zadaniowego uczestników przed wyjazdem);
- realizacji działań (w tym zapewnienie wskazówek i wsparcia uczestnikom w trakcie ich trwania);
- działań następczych (oceny działań, monitorowania uczestników, wydania certyfikatu uczestnictwa, jak również rozpowszechniania i wykorzystywania efektów projektu).

Istotą projektu jest realizacja transgranicznych działań solidarnościowych dla grup wolontariuszy. Projekt musi zatem obejmować co najmniej jedno działanie zespołu wolontariuszy i zasadniczo powinien oferować możliwość udziału w wolontariacie co najmniej 40 osobom młodym.

Mógłby również obejmować działania uzupełniające. Ponadto zachęca się organizacje do organizowania wizyt przygotowawczych w celu zapewnienia wysokiej jakości działań angażujących osoby młode o mniejszych szansach.

Muszą zostać spełnione poniższe kryteria kwalifikowalności.

WYBÓR UCZESTNIKÓW

Osoby młode, które chcą uczestniczyć w Europejskim Korpusie Solidarności, muszą zarejestrować się na stronie: https://europa.eu/youth/solidarity_pl. Osoby młode o mniejszych szansach mogą otrzymać wsparcie od organizacji, aby ukończyć etap rejestracji. Portal Europejskiego Korpusu Solidarności oferuje tym osobom młodym i organizacjom posiadającym znak jakości i gotowym do realizacji działań solidarnościowych możliwość nawiązania kontaktu. Organizacje muszą wybrać – w systemie PASS⁵⁵ – uczestników zarejestrowanych w portalu Korpusu.

ŚRODKI JAKOŚCI I WSPARCIE

Przewidziano zestaw środków i usług, takich jak: szkolenia, wsparcie w zakresie nauki języków, określenie i udokumentowanie nabytych kompetencji, ubezpieczenie, aby zapewnić jakość działań wolontariackich i silnie zaakcentowany wymiar uczenia się dla uczestników. Niektóre z tych środków są nieobowiązkowe i mogą być stosowane w zależności od zainteresowania i potrzeb uczestników, a niektóre są obowiązkowe. Organizacje powinny dążyć do promowania korzystania z ogólnego szkolenia online i wsparcia językowego online w ramach doświadczenia wolontariuszy w zakresie nauki. Szczegółowe informacje na temat tych środków są dostępne w części D niniejszego przewodnika.

PRIORYTETY STRATEGICZNE

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I RÓŻNORODNOŚĆ

Celem Europejskiego Korpusu Solidarności jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości. Organizacje powinny opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając opinie i potrzeby osób młodych o mniejszych szansach.

⁵⁵ System administracji i wsparcia pośrednictwa (PASS), dostępny na stronie internetowej Europejskiego Portalu Młodzieżowego.

W celu wsparcia **włączenia osób młodych o mniejszych szansach** udostępniono dodatkowe środki wsparcia i finansowanie, dzięki którym organizacje uczestniczące będą mogły lepiej dostosować się do potrzeb takich osób i lepiej te potrzeby zaspokajać.

Aby skorzystać z dodatkowego finansowania wnioskodawcy będą musieli opisać, w jaki sposób angażują w działania osoby młode, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji, tj. posiadają stosunkowo mniej możliwości niż ich rówieśnicy z tego samego kraju/obszaru znajdujący się w tej samej grupie wiekowej lub takiej samej sytuacji. W tym sensie „angażowanie” nie odnosi się do grupy docelowej, z którą dana organizacja składająca wnioski współpracuje. Oznacza ułatwianie uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach dzięki opracowaniu działań w ramach projektu w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu i dostępności. Wymaga to konkretnych działań informacyjnych i środków wsparcia, aby zapewnić osobom młodym o mniejszych szansach udział w działaniach na równych zasadach z innymi osobami.

OCHRONA ŚRODOWISKA, ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I DZIAŁANIE W DZIEDZINIE KLIMATU

Działania wolontariackie powinny służyć promowaniu odpowiedzialnych zachowań ekologicznych wśród uczestników, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań. Działania wolontariackie należy opracować i realizować ze świadomością ekologiczną, np. poprzez włączenie zrównoważonych praktyk, takich jak ograniczanie ilości odpadów i recykling oraz korzystanie ze zrównoważonych środków transportu.

TRANSFORMACJA CYFROWA

Organizacje uczestniczące zachęca się do korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań oraz zapewnienia ich wartości dodanej oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, wspierania dalszego upowszechniania wyników lub budowania społeczności. Należy również wykorzystać **ogólne szkolenia online** i **wsparcie językowe online** (więcej informacji na temat tych narzędzi znajduje się w części D).

Organizacje mogłyby również rozważyć dodanie współpracy wirtualnej między wolontariuszami oraz między wolontariuszami a organizacjami uczestniczącymi przed rozpoczęciem działań, w ich trakcie i po ich zakończeniu. Działania online mogą przyczynić się do obniżenia progu uczestnictwa dla osób młodych o mniejszych szansach lub do wzmocnienia ogólnego oddziaływania projektów. Łączenie działań wolontariackich z innymi wirtualnymi komponentami może również przyczynić się do poprawy jakości projektu.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU DEMOKRATYCZNYM

Europejski Korpus Solidarności wspiera wszystkie organizacje uczestniczące w zwiększaniu jakości realizowanych przez nie projektów poprzez uwzględnianie wymiaru partycypacyjnego, oferowanie osobom młodym odpowiednich możliwości aktywnego angażowania się i uczestnictwa w opracowywaniu i realizacji działań w ramach projektu, dzięki czemu mogą one poznawać korzyści wynikające z aktywnego obywatelstwa i uczestnictwa w życiu demokratycznym. Zasoby na rzecz rozwoju partycypacyjnego wymiaru wspieranych projektów są dostępne np. na stronie internetowej participationpool.eu. Warto również tworzyć powiązania z istniejącymi krajowymi, międzynarodowymi lub (innymi) unijnymi inicjatywami i platformami dotyczącymi uczestnictwa i aktywności obywatelskiej oraz uczestniczyć w tego typu inicjatywach i platformach.

JAKIE KRYTERIA STOSUJE SIĘ DO OCENY PROJEKTÓW?

Projekty są wybierane i zarządzane przez Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury (EACEA).

Projekty będą oceniane według następujących kryteriów: kryteriów dopuszczalności, kwalifikowalności, wykluczenia, wyboru oraz przyznawania dotacji (w odniesieniu do kryteriów dopuszczalności, wyboru

i wykluczenia zob. część E).

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI ORAZ INFORMACJE NA TEMAT SKŁADANIA WNIOSKÓW

Uprawnione organizacje uczestniczące	Każdy podmiot publiczny lub prywatny, o charakterze niedochodowym lub dochodowym, lokalny, regionalny, krajowy lub międzynarodowy, ustanowiony zgodnie z prawem w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem lub każda organizacja międzynarodowa. Organizacja uczestnicząca (w roli organizacji wspierającej lub organizacji przyjmującej) musi posiadać ważny znak jakości w zakresie wolontariatu⁵⁶ w momencie upływu terminu składania wniosków i podczas całego okresu trwania projektu⁵⁷. Organizacje przyjmujące wolontariuszy muszą posiadać znak jakości organizacji przyjmującej. Jedna organizacja może złożyć w danym terminie w ramach tego samego zaproszenia tylko jeden wniosek jako koordynator.
Kto może złożyć wniosek?	Wnioski muszą być przedkładać przez konsorcjum składające się co najmniej z trzech uprawnionych organizacji uczestniczących posiadających ważny znak jakości w zakresie wolontariatu z co najmniej dwóch różnych państw członkowskich UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem. Wniosek o finansowanie w imieniu konsorcjum może złożyć wyłącznie uprawniona organizacja uczestnicząca posiadająca znak jakości dla organizacji wiodących, ustanowiona w jednym z państw członkowskich UE lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem.
Uprawnieni uczestnicy	Osoby młode w wieku 18–30 lat⁵⁸, które legalnie przebywają w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem i zarejestrowały się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności. Z każdej dotacji na projekt można wydać do 25% jej wartości w celu zaangażowania uczestników z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem⁵⁹.
Obszary priorytetowe	Projekty muszą odpowiadać unijnym obszarom priorytetowym (krzewienie kultury gotowości w całym społeczeństwie i świadczenie pomocy doraźnej osobom uciekającym przed konfliktami zbrojnymi oraz ofiarom klęsk żywiołowych i katastrof wywołanych przez człowieka lub wspieranie pozytywnych doświadczeń w zakresie nauki i efektów uczenia się osób młodych o mniejszych szansach lub zwiększanie sprawiedliwości i solidarności międzypokoleniowej). Działania wolontariackie muszą obejmować co najmniej jeden obszar priorytetowy.
Miejsce prowadzenia działań	Działania muszą być realizowane w kraju jednej z organizacji składających wniosek z wyjątkiem należyte uzasadnionych przypadków związanych z celami zaproszenia.
Liczba działań	Należy zrealizować co najmniej jedno działanie zespołu wolontariuszy.

⁵⁶ Ważny znak jakości w zakresie wolontariatu nie jest objęty zawieszeniem.

⁵⁷ Organizacje posiadające znak jakości, który traci ważność w trakcie trwania działań, powinny złożyć wniosek o nowy znak jakości w odpowiednim czasie, aby zapewnić kwalifikowalność działań.

⁵⁸ W dniu rozpoczęcia działania wolontariackiego uczestnicy muszą być w wieku 18–30 lat.

⁵⁹ Ze względu na bezpośrednie prawo do tymczasowej ochrony przyznane obywatelom Ukrainy na mocy dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony (dyrektywa Rady 2001/55/WE) maksymalnego progu 25% nie stosuje się do wolontariuszy będących obywatelami Ukrainy (niezależnie od tego, czy mają miejsce legalnego pobytu w UE, czy w Ukrainie). Do celów wspomnianego ograniczenia dotacji osoby takie zaliczają się do uczestników z państwa członkowskiego UE. Wyłączenie to stosuje się co najmniej do 4 marca 2027 r. (lub dłużej, jeśli tymczasowa ochrona zostanie przedłużona na okres po tej dacie).

Czas trwania projektu	12, 24 lub 36 miesięcy (istnieje możliwość ich przedłużenia w należycie uzasadnionych przypadkach, w drodze zmiany). Czas trwania projektu należy określić na etapie składania wniosku na podstawie celów projektu i rodzaju działań zaplanowanych na okres realizacji projektu.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury za pośrednictwem elektronicznego systemu składania wniosków portalu „EU Funding & Tenders” (zob. część E).
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioski należy składać do 3 marca 2026 r. o godz. 17.00 (czasu obowiązującego w Brukseli) za pośrednictwem elektronicznego systemu składania wniosków portalu „EU Funding & Tenders” (zob. część E).
Kryteria wykluczenia	Razem z wnioskiem należy przedłożyć oświadczenie podpisane przez przedstawiciela prawnego.

KRYTERIA PRYZNAWANIA DOTACJI

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone pod kątem finansowania, muszą uzyskać:

- co najmniej 60 punktów;
- co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych poniżej kryteriów przyznawania dotacji.

W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność, uzasadnienie i wpływ”, następnie „Jakość zarządzania projektem”, a potem „Jakość planu projektu”.

Adekwatność, uzasadnienie i wpływ (maksymalnie 30 punktów)	- Adekwatność projektu w stosunku do celów Europejskiego Korpusu Solidarności oraz obszaru priorytetowego określonego dla tej akcji; - Zakres, w jakim wniosek dotyczy odpowiednich działań i uwzględnia je w przygotowaniu projektu; - Zakres, w jakim wniosek będzie dotyczył jasno zdefiniowanych i istotnych potrzeb społecznych; - Adekwatność projektu w stosunku do potrzeb i celów poszczególnych uczestników i organizacji uczestniczących; - Zakres, w jakim do projektu zostają włączone osoby młode o mniejszych szansach jako uczestnicy; - Zakres, w jakim projekt przyniesie korzyści dla społeczności, w których przeprowadzane są działania; - Potencjalny wpływ projektu na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub europejskim; - Zakres, w jakim projekt zapewnia europejską wartość dodaną; - Zakres, w jakim wniosek odnosi się do poszanowania i promowania wspólnych wartości UE, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa i praw człowieka, jak również do zwalczania wszelkich form dyskryminacji.
Jakość planu projektu (maksymalnie 40 punktów)	- Spójność celów projektu i proponowanych działań; - Przejrzystość, kompletność i jakość wszystkich etapów projektu (przygotowanie uczestników, realizacja działań, działania następcze i wsparcie udzielane w związku z powrotem uczestników); - Jakość proponowanych środków mających na celu dotarcie do osób młodych o mniejszych szansach i angażowanie ich; - Jakość ustaleń dotyczących uznawania i walidacji efektów uczenia się uczestników oraz spójnego stosowania unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności; - Odpowiedniość środków w odniesieniu do wyboru wolontariuszy lub angażowania ich

	w działania; ▪ Jakość proponowanych metod i środków uczenia się pozaformalnego mających na celu umożliwienie uczestnikom nabycia umiejętności i kompetencji wartościowych dla ich rozwoju osobistego, edukacyjnego, społecznego, obywatelskiego i kulturowego; ▪ Wartość dodana działań uzupełniających odnośnie do celów i wpływu projektu.
Jakość zarządzania projektem (maksymalnie 30 punktów)	▪ Jakość praktycznych ustaleń, procesów zarządzania i mechanizmów wsparcia; ▪ Jakość współpracy i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami; ▪ Jakość środków służących do oceny i rozpowszechniania wyników projektu.

JAKIE SĄ KOSZTY KWALIFIKOWALNE I MAJĄCE ZASTOSOWANIE ZASADY FINANSOWANIA?

Maksymalna kwota dofinansowania UE na projekt wynosi **400 000 EUR**.

Koszty kwalifikowalne		Mechanizm finansowania	Kwota	Zasada przydziału środków
Wsparcie wolontariuszy	Wkład w koszty podróży i koszty nadzwyczajne, takie jak koszty wiz i szczepień, ubezpieczenia osobowego w zakresie działań krajowych, zezwoleń na pobyt, zaświadczeń lekarskich oraz wkład w dodatkowe wydatki osobiste wolontariuszy (kieszonkowe).	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	26 EUR na dzień na wolontariusza	W zależności od czasu trwania działania zespołu wolontariuszy, na wolontariusza, z uwzględnieniem osób towarzyszących (w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu).
Wsparcie organizacyjne	Wkład w koszty zarządzania (np. planowanie, kwestie finansowe, koordynacja i komunikacja między partnerami, koszty administracyjne) oraz w koszty bezpośrednio związane z realizacją działań wolontariackich (np. przygotowanie, monitorowanie i wspieranie uczestników, walidacja efektów uczenia się), a także koszty związane z utrzymaniem uczestników (np. koszty żywienia, zakwaterowania i koszty transportu lokalnego). Wkład w koszty działań uzupełniających. Wkład w inne koszty, takie jak koszty zabezpieczenia finansowego.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	43 EUR na dzień na wolontariusza	W zależności od czasu trwania działania zespołu wolontariuszy, na wolontariusza, z uwzględnieniem osób towarzyszących (w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu).
Wsparcie w zakresie włączenia społecznego	Wkład w koszty poniesione przez organizację w celu wsparcia uczestnictwa osób młodszych o mniejszych szansach na takich samych warunkach jak inni, takie jak inwestycje w aktywa rzeczowe oraz koszty wzmocnionej opieki mentorskiej i wizyt przygotowawczych.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	25 EUR na dzień na wolontariusza o mniejszych szansach	W zależności od czasu trwania działania zespołu wolontariuszy, na wolontariusza o mniejszych szansach, z wyłączeniem osób towarzyszących (w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu).

PROJEKTY SOLIDARNOŚCIOWE

CZYM JEST PROJEKT SOLIDARNOŚCIOWY?

Projekt solidarnościowy to niedochodowe działanie solidarnościowe zapoczątkowane, opracowane i wdrożone przez osoby młode, trwające od 2 do 12 miesięcy. Daje on grupie co najmniej pięciu młodych osób możliwość wyrażenia idei solidarności poprzez wzięcie odpowiedzialności i zaangażowanie na rzecz pozytywnych zmian w społeczności lokalnej. Projekt powinien mieć jasno określony temat, którym grupa osób młodych chce się razem zajmować, i który ma się przekładać na konkretne codzienne działania w ramach projektu i angażować wszystkich członków grupy. Projekty solidarnościowe powinny dotyczyć kluczowych wyzwań w społecznościach, w tym – w stosownych przypadkach – problemów wspólnie zidentyfikowanych w regionach przygranicznych, oraz cechować się europejską wartością dodaną. Udział w projekcie solidarnościowym stanowi istotne doświadczenie procesu uczenia się pozaformalnego, dzięki któremu osoby młode mogą rozwijać się pod kątem osobistym, naukowym, społecznym i obywatelskim.

Projekt solidarnościowy składa się zazwyczaj z następujących etapów:

- planowanie;
- przygotowanie;
- realizacja działań;
- działania następcze (w tym ocena działań oraz dzielenie się wynikami projektu).

JAKIE SĄ CELE?

Projekt solidarnościowy powinien w wyraźny sposób odnosić się do **celów i zasad Europejskiego Korpusu Solidarności**, w szczególności do idei solidarności. Ta wspólna wartość zapewnia jedność niezbędną do stawiania czoła obecnym i przyszłym wyzwaniom społecznym, w podejmowanie których młodzi Europejczycy chcą się włączyć, pokazując swoją solidarność w praktyce. Projekt solidarnościowy może dotyczyć osób młodych, które znajdują się w sytuacjach utrudniających ich włączenie społeczne. Może również mieć na celu umożliwianie uczestnictwa osób młodych w krzewieniu kultury gotowości. W projekcie solidarnościowym należy również uwzględniać w planowanych działaniach zrównoważone i przyjazne środowisko praktyki.

Osoby młode powinny podjąć inicjatywę i zareagować na problemy i otaczające je wyzwania. Z tego powodu projekt solidarnościowy powinien być bezpośrednio powiązany ze **społecznością lokalną**, w której mieszkają, chociaż niektóre projekty mogą również dotyczyć tematyki na szczeblu regionalnym lub nawet krajowym. Niektóre projekty solidarnościowe mogłyby również służyć rozwiązaniu wspólnych problemów wspólnie zidentyfikowanych w regionach przygranicznych. Projekt solidarnościowy powinien mieć wpływ na społeczność lokalną, przyczyniać się do rozwiązywania jej problemów, być skierowany do konkretnej grupy lub tworzyć możliwości działania na szczeblu lokalnym (w szczególności w społecznościach zlokalizowanych na obszarach wiejskich, odizolowanych, marginalizowanych lub transgranicznych), ale również angażować różne podmioty i prowadzić do nawiązania nowych partnerstw. Ustalanie wspólnych celów w ramach projektów solidarnościowych i współpraca na rzecz ich realizacji przynosi korzyści społeczności.

Równoległe do podejmowania lokalnych wyzwań projekt solidarnościowy powinien także wykazywać **europejską wartość dodaną**, odnosząc się do priorytetów określonych na szczeblu europejskim. Projekt solidarnościowy powinien odzwierciedlać wspólne zainteresowanie kwestiami dotyczącymi społeczeństwa europejskiego, takimi jak np. integracja obywateli państwa trzeciego, zmiana klimatu lub aktywne uczestnictwo w procesach demokratycznych. Europejską wartość dodaną można wyrazić za pomocą dowolnego elementu projektu solidarnościowego związanego z kwestiami, wartościami i priorytetami europejskimi. Promocja priorytetów europejskich nastąpi również poprzez dzielenie się wynikami projektu. W przypadku projektów

transgranicznych powinno być jasne, jakie wyzwania są wspólne dla społeczności lokalnych mieszkających po obu stronach granicy w bliskim sąsiedztwie oraz w jaki sposób projekt solidarnościowy, zajmując się nimi, może przynieść korzyści tym regionom⁶⁰.

Uczestnictwo w projekcie solidarnościowym będzie również stanowiło istotne **doświadczenie w ramach uczenia się pozaformalnego** osób młodych. Udział w projekcie powinien rozwijać inicjatywę młodych ludzi, służyć aktywnemu obywatelstwu europejskiemu oraz pobudzaniu przedsiębiorczości. W szczególności młodzi ludzie zarządzający projektem mogą w praktyce doświadczyć przedsiębiorczości społecznej, tworząc nowe produkty lub usługi, które przynoszą korzyści społeczności lokalnej lub społeczeństwu oraz podejmują ważne społeczne wyzwania. Wprowadzając swoje pomysły w życie, mierząc się z nieoczekiwanymi sytuacjami i znajdując na nie rozwiązania, wypróbując innowacyjne i kreatywne środki, osoby młode uczą się nowych umiejętności i rozwijają swoje zdolności, wyrażają własną kreatywność i przejmują odpowiedzialność za swoje działania. Podnoszą swoją samoocenę, zwiększają samodzielność i motywację do nauki. Uczestnictwo w zarządzaniu projektem solidarnościowym i jego realizacji może także stanowić pierwszy krok do samozatrudnienia lub zakładania organizacji w sektorach zaangażowanych w działania solidarnościowe, non-profit i działania na rzecz młodzieży.

JAK OPRACOWAĆ PROJEKT SOLIDARNOŚCIOWY?

Aby złożyć wniosek, osoby młode, które chcą stworzyć grupę realizującą projekt solidarnościowy, muszą być zarejestrowane w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności. Nie ma ograniczenia co do maksymalnej liczby członków grupy. Działania będą podejmowane w państwie zamieszkania wnioskodawcy, co ułatwi w szczególności uczestnictwo osób młodych, które mogłyby napotkać trudności w przypadku działań transnarodowych.

Grupa samodzielnie podejmie decyzje o metodach pracy i sposobie zarządzania projektem. Jeden z członków grupy obejmie rolę przedstawiciela prawnego, który złoży wniosek (chyba że w imieniu grupy wniosek składa organizacja). Grupa ustali podział zadań i odpowiedzialności za ich realizację, zapewni skuteczną koordynację i komunikację między członkami, a także określi czas poświęcony na wykonanie zaplanowanych zadań związanych z celami projektu. Metody pracy powinny angażować wszystkich członków grupy na różnych etapach projektu i działań (przygotowanie, realizacja i udostępnianie wyników). Etapy powinny mieć jasną strukturę opartą na harmonogramie projektu.

Grupa osób młodych planujących realizację projektu solidarnościowego może zabiegać o wsparcie **organizacji** (dowolnego organu publicznego lub prywatnego). Organizacja może w imieniu grupy złożyć wniosek o dotację od Europejskiego Korpusu Solidarności. Organizacja powinna pełnić rolę administracyjną, wspierając grupę w administracyjnych i finansowych zadaniach dotyczących cyklu trwania projektu. Może ona jednak również udzielać wsparcia i wskazówek w zakresie identyfikacji i dokumentacji efektów uczenia się.

Osoby młode realizujące projekt solidarnościowy mogą wspierać **osoby wspierające**. Osoba wspierająca to osoba, która może mieć doświadczenie w pracy z młodzieżą, aby towarzyszyć grupom osób młodych i wspierać ich uczestnictwo na różnych etapach projektu. Osoba wspierająca pozostaje poza projektem solidarnościowym, w związku z czym nie jest członkiem grupy; w razie potrzeby może pochodzić z organizacji składającej wniosek w imieniu grupy. Osoba wspierająca wzmacnia pozycję grupy osób młodych w tych obszarach i zagadnieniach, w których potrzebują wsparcia, aby z powodzeniem samodzielnie zrealizować projekt, i może pełnić różne role zależnie od potrzeb grupy. Może się to odbywać poprzez regularne sesje szkoleń przez osobę wspierającą przez cały okres realizacji projektu, jednorazowe szkolenia na konkretne tematy lub połączenie obu tych metod. Osoba wspierająca może udzielać porad umożliwiających zapewnienie jakości procesu uczenia się oraz pomagać w identyfikacji i dokumentacji efektów uczenia się pod koniec projektu. Grupa osób młodych może skorzystać ze wsparcia jednej osoby wspierającej lub większej ich liczby, zależnie od potrzeb. Co do zasady osoba wspierająca pracuje z grupą osób młodych składającą wniosek, a nie z grupami docelowymi projektu.

Na przykład osoba wspierająca może być osobą, do której można się zwrócić z wątpliwościami, pytaniami lub w przypadku konfliktów w grupie; osobą prowadzącą warsztaty na temat zarządzania projektem; nauczycielem uczącym grupę pewnych umiejętności potrzebnych do realizacji projektu; osobą wspierającą i monitorującą proces uczenia się.

Na poszczególnych etapach projektu grupa powinna zastanowić się nad **procesem uczenia się**, przez który

⁶⁰ Dopuszcza się elastyczność w definicji regionów transgranicznych, która może obejmować również regiony rozdzielone morzem, o ile zostaną jasno określone wspólne wyzwania, które zostaną podjęte w ramach projektu.

przechodzi i przez który już przeszła. Na etapie planowania projektu cele procesu uczenia się należy omówić wraz z celami ogólnymi projektu. Zaleca się regularne dzielenie się spostrzeżeniami w czasie realizacji projektu, zaś pod koniec grupa powinna rozważyć zastosowanie środków służących uwidocznieniu efektów uczenia się. W celu uznania i walidacji tych efektów uczenia się zaleca się korzystanie z Youthpass i powiązanej refleksji nad procesem uczenia się.

Grupa powinna wspólnie opracować środki mające na celu widoczność jej projektu, a także ogólną widoczność Europejskiego Korpusu Solidarności. Grupa powinna także zastanowić się nad środkami dotyczącymi **działań następczych**. Oznacza to, że projekt powinien zostać nakreślony w dłuższej perspektywie czasowej i zaplanowany z myślą o wywołaniu skutków po jego zakończeniu. Od grupy oczekuje się przeprowadzenia ewaluacji końcowej, aby utrwalić projekt i jego wyniki. Powinno to umożliwić dokonanie oceny, czy osiągnięto cele projektu, oceny spełnienia oczekiwań grupy i oceny ogólnego powodzenia projektu. Grupa powinna zastanowić się nad sposobami dzielenia się rezultatami projektu i nad tym, z kim należy się nimi podzielić.

PRIORYTETY

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I RÓŻNORODNOŚĆ

Celem Europejskiego Korpusu Solidarności jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia i sprawiedliwości. Osoby młode realizujące projekty solidarnościowe powinny opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając potrzeby uczestników o mniejszych szansach. Specjalne finansowanie uczestnictwa osób o mniejszych szansach jest dostępne zarówno dla członków grupy, jak i dla grupy docelowej.

OCHRONA ŚRODOWISKA, ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I DZIAŁANIE W DZIEDZINIE KLIMATU

Projekty solidarnościowe powinny służyć promowaniu odpowiedzialnych zachowań ekologicznych wśród uczestników, podnosząc ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań. Projekty solidarnościowe należy opracowywać i realizować ze świadomością ekologiczną, np. poprzez włączenie zrównoważonych praktyk, takich jak ograniczanie ilości odpadów i recykling oraz korzystanie ze zrównoważonych środków transportu.

TRANSFORMACJA CYFROWA

Europejski Korpus Solidarności wspiera korzystanie z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w projektach solidarnościowych. Grupy osób młodych realizujące projekty solidarnościowe zachęca się do korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań wymagających fizycznej obecności i podniesienia jakości projektu.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU DEMOKRATYCZNYM

Europejski Korpus Solidarności wspiera uwzględnianie wymiaru partycypacyjnego w przypadku projektów solidarnościowych, oferowanie osobom młodym odpowiednich możliwości aktywnego angażowania się i uczestnictwa w opracowywaniu i realizacji działań w ramach projektu, dzięki czemu mogą one poznawać korzyści wynikające z aktywnego obywatelstwa i uczestnictwa w życiu demokratycznym.

JAKIE KRYTERIA STOSUJE SIĘ DO OCENY PROJEKTÓW?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI ORAZ INFORMACJE NA TEMAT SKŁADANIA WNIOSKÓW

Kto odpowiada za realizację projektu?	Grupa co najmniej 5 osób młodych w wieku 18–30 lat ⁶¹ , które legalnie przebywają w tym samym państwie członkowskim UE lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem i zarejestrowały się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności. Nie ma ograniczenia co do maksymalnej liczby członków grupy.
Kto może złożyć wniosek?	Grupa, która będzie realizowała projekt. Jedna z osób młodych przyjmuje rolę przedstawiciela prawnego i odpowiedzialność za złożenie wniosku. Dowolny organ publiczny lub prywatny ustanowiony zgodnie z prawem w państwie członkowskim UE lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem w imieniu grupy, która będzie realizowała projekt.
Miejsce realizacji projektów	Projekt powinien być realizowany w kraju zamieszkania wnioskodawcy. W przypadku gdy projekt dotyczy wyzwań transgranicznych, działania w ramach projektu mogą być również realizowane w regionach transgranicznych państw członkowskich UE, państw trzecich stowarzyszonych z programem i państw trzecich niestowarzyszonych z programem graniczących z krajem zamieszkania wnioskodawcy ⁶² .
Czas trwania projektów	2–12 miesięcy.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do agencji narodowej kraju, w którym legalnie przebywa wnioskodawca.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioskodawcy muszą złożyć wnioski o udzielenie dotacji najpóźniej do: - dnia 18 lutego do godz. 12.00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 czerwca a dniem 31 grudnia tego samego roku; (Runda fakultatywna) dnia 7 maja do godz. 12.00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 sierpnia a dniem 31 grudnia tego samego roku; - dnia 1 października do godz. 12.00 (czasu obowiązującego w Brukseli) w przypadku projektów, których realizacja ma się rozpocząć między dniem 1 stycznia a dniem 31 maja następnego roku. Agencje narodowe mogą zorganizować trzy rundy selekcyjne, wyznaczając trzy powyższe terminy lub tylko pierwszy (18 lutego) i ostatni z nich (1 października). Informacja ta zostanie opublikowana na stronie internetowej każdej agencji narodowej.
Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części E niniejszego przewodnika.
Kryteria wykluczenia	Do formularza wniosku należy też dołączyć oświadczenie podpisane przez przedstawiciela prawnego, przy użyciu dostępnego wzoru.

KRYTERIA WYBORU

Zob. część E przewodnika, etapy 2 i 3.

⁶¹ W dniu rozpoczęcia projektu uczestnicy muszą być w wieku 18–30 lat.

⁶² Działania związane z projektem nie mogą być prowadzone na Białorusi ani na terytorium Rosji uznanym przez prawo międzynarodowe.

KRYTERIA PRYZNAWANIA DOTACJI

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone pod kątem finansowania, muszą uzyskać co najmniej 60 punktów. Ponadto muszą uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych poniżej kryteriów przyznawania dotacji.

W przypadkach uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo będą miały wnioski, które zostały najwyżej ocenione w kategoriach „Adekwatność, uzasadnienie i wpływ”, następnie „Jakość zarządzania projektem”, a potem „Jakość planu projektu”.

Adekwatność, uzasadnienie i wpływ <i>(maksymalnie 40 punktów)</i>	▪ Adekwatność projektu w stosunku do celów i priorytetów Europejskiego Korpusu Solidarności. ▪ Stopień, w jakim w projekcie uwzględniono zasady Europejskiego Korpusu Solidarności. ▪ Zakres, w jakim projekt zapewnia europejską wartość dodaną dzięki uwzględnieniu istotnych kwestii. ▪ Adekwatność projektu w stosunku do potrzeb członków grupy. ▪ Adekwatność projektu w stosunku do potrzeb grupy docelowej (o ile istnieje) i społeczności lokalnych. ▪ Potencjalny wpływ projektu na członków grupy, w tym ich indywidualne zdolności w zakresie przedsiębiorczości i zaangażowanie społeczne. ▪ Potencjalny wpływ na grupę docelową (o ile istnieje) i na społeczności lokalne. ▪ Zakres, w jakim wniosek odnosi się do poszanowania i promowania wspólnych wartości UE, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa i praw człowieka, jak również do zwalczania wszelkich form dyskryminacji.
Jakość planu projektu <i>(maksymalnie 40 punktów)</i>	▪ Spójność celów projektu i proponowanych działań. ▪ Zakres opracowania i wdrożenia projektu przez osoby młode. ▪ Zakres, w jakim skład grupy pozwala na osiągnięcie celów projektu. ▪ Zaangażowanie członków grupy na różnych etapach projektu. Przejrzystość, kompletność i jakość wszystkich etapów przedstawionych w projekcie (planowanie, przygotowanie, realizacja, ocena i udostępnianie wyników). ▪ Zakres, w jakim proces uczenia się i efekty uczenia się w ramach projektu są przemyślane, określone i udokumentowane, zwłaszcza za pomocą Youthpass. ▪ Zakres, w jakim w projekcie uwzględnia się zrównoważone i przyjazne środowisku praktyki oraz łatwo dostępne i włączające działania, a także wykorzystuje się narzędzia i metody cyfrowe w celu uzupełnienia i udoskonalenia działań.
Jakość zarządzania projektem <i>(maksymalnie 20 punktów)</i>	▪ Ustalenia praktyczne, zarządzanie, współpraca i komunikacja między członkami grupy. ▪ Środki służące do oceny wyników projektu. ▪ Środki mające na celu uwidocznienie projektu dla innych osób, które nie są w niego zaangażowane. ▪ Środki służące dzieleniu się wynikami projektu.

JAKIE SĄ KOSZTY KWALIFIKOWALNE I MAJĄCE ZASTOSOWANIE ZASADY FINANSOWANIA?

Koszty kwalifikowalne		Mechanizm finansowania	Kwota	Zasada przydziału środków
Koszty zarządzania projektem	Koszty związane z zarządzaniem projektem i jego realizacją (np. przygotowanie, realizacja działań, ewaluacji, rozpowszechnianie i działania następne).	Wkład w oparciu o stawkę jednostkową	630 EUR na miesiąc	W zależności od czasu trwania projektu solidarnościowego.
Koszty związane z zatrudnieniem osoby wspierającej	Koszty związane z zaangażowaniem osoby wspierającej w projekt.	Wkład w oparciu o stawkę jednostkową	B1 na dzień pracy. Maksymalnie 12 dni.	W zależności od kraju zamieszkania wnioskodawcy i liczby dni roboczych. Definicja dnia roboczego zależy od krajowego ustawodawstwa kraju wnioskodawcy. Warunek: Wniosek o przyznanie wsparcia finansowego na pokrycie kosztów związanych z osobą wspierającą należy uzasadnić w formularzu wniosku. Czas trwania szkolenia przez osobę wspierającą nie jest związany z czasem trwania projektu.

Koszty nadzwyczajne	Koszty związane ze wsparciem uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach (członków grupy realizującej projekt). Koszty związane ze wsparciem uczestnictwa osób o mniejszych szansach, będących grupą docelową projektu.	Koszty rzeczywiste	100% kosztów kwalifikowalnych	Warunek: Wniosek (wnioski) o przyznanie wsparcia finansowego na pokrycie kosztów nadzwyczajnych wymaga należytego uzasadnienia i musi być zatwierdzony przez agencję narodową. Wniosek o przyznanie wsparcia finansowego na pokrycie kosztów nadzwyczajnych dla osób o mniejszych szansach, będących grupą docelową projektu, nie powinien przekraczać 7000 EUR na projekt.
---------------------	---	--------------------	-------------------------------	--

JAKIE SĄ KOSZTY JEDNOSTKOWE NA DZIEŃ PRACY?

	Koszty związane z zatrudnieniem osoby wspierającej (EUR na dzień)
	B1
Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Niemcy, Islandia, Irlandia, Włochy, Liechtenstein, Luksemburg, Niderlandy, Szwecja	255
Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Łotwa, Malta, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania	227
Bułgaria, Chorwacja, Węgry, Litwa, Macedonia Północna, Polska, Rumunia, Turcja	137

CZĘŚĆ C – UCZESTNICTWO OSÓB MŁODYCH W DZIAŁANIACH SOLIDARNOŚCIOWYCH ZWIĄZANYCH Z POMOCĄ HUMANITARNĄ

W tej części czytelnicy znajdą istotne informacje i kryteria dotyczące znaku jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej oraz informacje i kryteria dotyczące uczestnictwa w Europejskim Ochotniczym Korpusie Pomocy Humanitarnej (wolontariacie w zakresie pomocy humanitarnej).

W rozdziale tym znajdują się w szczególności następujące informacje:

- opis znaku jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej;
- opis celów, oczekiwanych skutków i działań wspieranych w ramach Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej;
- tabele, w których przedstawiono kryteria stosowane do oceny wniosków dotyczących projektów;
- dodatkowe informacje na temat aspektów jakościowych działań;
- opis zasad finansowania.

Zaleca się, aby przed złożeniem wniosku wnioskodawcy uważnie przeczytali cały podrozdział.

KTÓRE AKCJE OBJĘTE SĄ WSPARCIEM?

W ramach tego elementu Europejski Korpus Solidarności wspiera wolontariat w zakresie działań solidarnościowych związanych z pomocą humanitarną.

Ze względu na znaczny wzrost potrzeb humanitarnych na świecie oraz w celu lepszego promowania solidarności i widoczności pomocy humanitarnej wśród obywateli Unii istnieje potrzeba rozwijania solidarności między państwami członkowskimi oraz z państwami trzecimi dotkniętymi katastrofami spowodowanymi przez człowieka lub klęskami żywiołowymi. Przyczynianie się do niesienia pomocy osobom i społecznościom spoza Unii, które potrzebują pomocy humanitarnej, z uwzględnieniem podstawowych zasad neutralności, humanitaryzmu, niezależności i bezstronności, jest ważnym wyrazem solidarności.

Działania realizowane w ramach Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej mają przyczyniać się w szczególności do świadczenia pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom, której celem jest ochrona życia, zapobieganie ludzkiemu cierpieniu i łagodzenie go, zachowanie godności ludzkiej i rozwijanie zdolności i odporności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami. Projekty wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej finansowane w ramach tego elementu będą służyły oferowaniu osobom młodym w wieku 18–35 lat możliwości uczestnictwa w działaniach wolontariackich mających na celu wsparcie operacji pomocy humanitarnej. Działania takie będą dawały osobom młodym możliwość wykonywania zadań niezbędnych do wspierania działań podejmowanych przez organizację przyjmującą.

Aby zapewnić bezpieczeństwo osób młodych, wolontariat w ramach tego elementu może odbywać się wyłącznie w krajach:

- w których odbywają się działania i operacje pomocy humanitarnej; oraz

- w których nie toczą się międzynarodowe ani wewnętrzne konflikty zbrojne⁶³.

⁶³ Art. 10 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/888 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego program „Europejski Korpus Solidarności” oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2018/1475 i (UE) nr 375/2014, Dz.U. L 202 z 8.6.2021, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2021.202.01.0032.01.POL

ZNAK JAKOŚCI WOŁONTARIATU W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ.

CZYM JEST ZNAK JAKOŚCI?

Znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej poświadczają, że dana organizacja może realizować wysokiej jakości działania solidarnościowe zgodnie z zasadami, celami i wymogami akcji „Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej”. Uzyskanie tego znaku jakości jest warunkiem koniecznym do uczestnictwa jedynie w działaniach wolontariackich wspierających operacje pomocy humanitarnej.

JAKIE SĄ POSZCZEGÓLNE RODZAJE ZNAKU JAKOŚCI?

Przy ubieganiu się o znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej organizacje składające wniosek mogą wybrać jedną z następujących ról:

- **rola organizacji wspierającej** – obejmuje wspieranie, przygotowanie lub szkolenie uczestników przed wyjazdem, mediację między nimi i organizacjami przyjmującymi lub zapewnianie uczestnikom wsparcia po powrocie po zrealizowaniu działania. Rola organizacji wspierającej uprawnia również organizację do składania wniosków dotyczących projektów i koordynowania partnerstw na potrzeby projektów wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej;
- **rolę organizacji przyjmującej** – obejmuje pełen zakres działań powiązanych z przyjmowaniem uczestnika Korpusu Solidarności, w tym przygotowanie programu zajęć danej osoby młodej i zapewnienie uczestnikowi wskazówek i wsparcia na wszystkich etapach projektu w stosownych przypadkach.

JAK TO DZIAŁA?

Znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej przyznawany jest w wyniku procesu wyboru obejmującego trzy główne etapy: złożenie wniosku, ocenę wniosku i przyznanie znaku.

Wnioski o przyznanie znaku jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej można składać stale (tj. w dowolnym momencie) w trakcie okresu programowania **do Agencji Wykonawczej, która jest jedynym organem wykonawczym w odniesieniu do tej akcji**. Wnioski będą oceniane w ustalonych odstępach czasu zgodnie z harmonogramem rocznym, który jest dostosowany do harmonogramu zaproszenia do składania projektów dotyczącego wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej.

Wnioski będą oceniane pod kątem kryteriów dopuszczalności, kwalifikowalności, wyboru, wykluczenia oraz przyznawania znaku jakości (więcej informacji na temat kryteriów dopuszczalności, wyboru i wykluczenia znajduje się w części E niniejszego przewodnika). Organizacje spełniające te kryteria otrzymają znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej. Znak ten będzie przyznawała Agencja Wykonawcza, która będzie również monitorowała zgodność z wymogami i może przeprowadzać okresowe ponowne oceny. Znak jakości będzie ważny przez cały czas trwania okresu programowania aż do czasu zakończenia ostatniego projektu, w który organizacja jest zaangażowana.

Aby ułatwić znalezienie partnerów i tworzenie konsorcjów projektowych, profile wszystkich organizacji posiadających znak jakości są publikowane w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności w bazie danych⁶⁴ organizacji, którym przyznano znak jakości. Aby zidentyfikować potencjalnych partnerów, można skorzystać

⁶⁴ https://youth.europa.eu/volunteering/organisations_pl.

z narzędzia wyszukiwania partnerów znajdującego się w portalu „EU Funding & Tenders”⁶⁵.

SKŁADANIE WNIOSKU O PRYZNANIE ZNAKU JAKOŚCI W IMIENIU ORGANIZACJI PRZYJMUJĄCYCH LUB WSPIERAJĄCYCH

Organizacja, która ubiega się o znak jakości w odniesieniu do roli organizacji wspierającej lub przyjmującej, może również ubiegać się o rolę organizacji przyjmującej w imieniu swoich oddziałów znajdujących się w tych regionach państw trzecich, w których prowadzone są działania i operacje pomocy humanitarnej oraz w których nie toczą się międzynarodowe ani wewnętrzne konflikty zbrojne i z którymi posiada tę samą osobowość prawną.

Procedura ta ma być pomocna większym organizacjom, które posiadają szereg oddziałów, w tym jeśli oddziały te znajdują się w różnych krajach.

Organizacja składająca wniosek jest odpowiedzialna za jakość i bezpieczeństwo działań oferowanych przez organizację przyjmującą, w imieniu której składa wniosek.

JAKIE SĄ STANDARDY JAKOŚCI?

Europejski Korpus Solidarności gwarantuje wysoką jakość działań wolontariackich poprzez proces przyznawania znaku jakości. Organizacje uczestniczące muszą przestrzegać następujących zasad i standardów:

- **Równe szanse i niedyskryminacja.** Wolontariuszy wybiera się w sposób uczciwy, przejrzysty i obiektywny, bez względu na ich płeć, pochodzenie etniczne, religię, orientację seksualną, poglądy polityczne lub niepełnosprawność. Nie można też wymagać od kandydatów posiadania wcześniej zdobytych kwalifikacji, określonego poziomu wykształcenia czy doświadczenia ani znajomości języka. W celu promowania włączenia udział w działaniach wolontariackich musi być dla wolontariuszy nieodpłatny. Działania powinny być zgodne z zasadami określonymi w art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.
- **Zapobieganie zastępowaniu rzeczywistego zatrudnienia.** Działania wolontariackie nie mogą zastępować staży ani pracy, tak aby uniknąć jakiegokolwiek niekorzystnego wpływu na potencjalne lub istniejące płatne zatrudnienie. Zaangażowanie wolontariuszy powinno uzupełniać pracę opłacanych pracowników. Wolontariusze nie powinni zastępować opłacanych pracowników, a ich zaangażowanie nie powinno skutkować obniżeniem wynagrodzenia tych pracowników ani pogorszeniem ich warunków pracy.
- **Zapobieganie szkodliwym działaniom.** Konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony osób młodych, organizacji uczestniczących i grup docelowych. Takie bezpieczeństwo i ochrona powinny obejmować odpowiednie wymogi w zakresie poświadczenia bezpieczeństwa dla wolontariuszy pracujących ze słabszymi grupami zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym. Działania wolontariackie powinny być realizowane z należyтым uwzględnieniem wpływu nieprzewidzianych okoliczności, takich jak: kryzysy środowiskowe, konflikty lub pandemia. Działania powinny być zgodne z zasadami określonymi w Wytycznych UE w sprawie promowania i ochrony praw dziecka⁶⁶.
- **Zapewnianie łatwo dostępnych i włączających działań wysokiej jakości.** Zadania w ramach wolontariatu powinny umożliwiać osobom młodym wypracowywanie umiejętności i kompetencji służących rozwojowi osobistemu, społecznemu i obywatelskiemu. Szczególna uwaga zostanie poświęcona zdolności organizacji przyjmujących w państwach trzecich oraz potrzebie osadzenia działań wolontariuszy w kontekście lokalnym i ułatwiania interakcji wolontariuszy z lokalnymi podmiotami zajmującymi się pomocą humanitarną, społecznością przyjmującą i społeczeństwem obywatelskim. Wartość i korzyści, jakie wolontariat w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności daje wolontariuszom, powinny być uznawane poprzez określanie i udokumentowanie efektów uczenia się, najlepiej za pomocą Youthpass.
- **Odpowiednie ustalenia dotyczące szkoleń, pracy i wolontariatu.** Wolontariuszom należy zapewnić bezpieczne i stosowne warunki życia i pracy. Osoby młode i organizacje muszą podpisać umowę wolontariacką określającą prawa i obowiązki obu stron oraz zawierającą precyzyjnie określony zestaw zadań w ramach wolontariatu.
- **Zasada niedochodowości.** Zgodnie z rozporządzeniem finansowym UE beneficjenci nie mogą czerpać żadnych zysków z działań finansowanych z przyznanych dotacji. Ponadto wolontariat powinien pokrywać ponoszone przez uczestników wydatki wynikające z uczestnictwa w takich działaniach solidarnościowych, ale nie powinien im

⁶⁵ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/partner-search>.

⁶⁶ https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/together-against-trafficking-human-beings_en?preflang=pl.

zapewniać wynagrodzenia ani korzyści ekonomicznych.

ZADANIA I OBOWIĄZKI ORGANIZACJI POSIADAJĄCYCH ZNAK JAKOŚCI WOLONTARIATU W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ

Oprócz przestrzegania wyżej wspomnianych zasad organizacje realizujące projekty wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej muszą wykonywać określone zadania i obowiązki, aby zapewnić wysokiej jakości działania. Przy ubieganiu się o przyznanie znaku jakości organizacje muszą być w stanie wykazać zdolność do wykonywania zadań i podjęcia obowiązków właściwych dla roli, o którą wnioskuje. Te zadania i obowiązki przedstawiono w wymogach poniżej. Wykaz ten nie jest wyczerpujący i w niektórych przypadkach zadania i obowiązki organizacji przyjmującej i wspierającej mogą się pokrywać, co pozostaje bez uszczerbku dla ogólnej jakości działania.

ORGANIZACJE UBIEGAJĄCE SIĘ O ROLĘ ORGANIZACJI WSPIERAJĄCEJ

Zarządzanie	▪ Zapewnianie zgodności z rozporządzeniem w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności, w szczególności z artykułami i motywami odnoszącymi się do wolontariatu w ramach Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej. ▪ W przypadku koordynatorów: Zapewnianie skutecznej koordynacji we współpracy ze wszystkimi innymi organizacjami uczestniczącymi; ▪ Przygotowanie oceny ryzyka/procedur bezpieczeństwa/planu ewakuacji; ▪ Prowadzenie monitorowania, sprawozdawczości i oceny zgodnie z procedurami programu; ▪ Prowadzenie działań upowszechniających i informacyjnych.
Przed rzeprowadzeniem działania	▪ Zapewnienie procedury wyboru zgodnej z zasadami przejrzystości i równego traktowania; ▪ Wybór przeszkolonych osób młodych z portalu Europejskiego Korpusu Solidarności; ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz zawarł umowę wolontariacką⁶⁷; ▪ Zapewnianie, aby wolontariusz otrzymał wsparcie w przygotowaniu językowym (w stosownych przypadkach wsparcie w uczestnictwie w kursie językowym online i wykonaniu testów językowych zapewnianych przez Komisję); ▪ Określenie potrzeb i wyznaczenie celów w zakresie uczenia się; ▪ Zapewnienie wolontariuszowi właściwego przygotowania przed wyjazdem, odpowiadającego indywidualnym potrzebom i dostosowanego do specyfiki projektu, działania i kraju przyjmującego, zgodnie z cyklem szkoleń i ewaluacji; ▪ Udzielanie wolontariuszowi wsparcia w refleksji nad procesem uczenia się oraz w określaniu i dokumentowaniu efektów uczenia się za pośrednictwem unijnych narzędzi walidacji, zwłaszcza Youthpass lub Europass, lub narzędzi krajowych; ▪ Zachęcanie wolontariusza do uczestnictwa w ogólnym szkoleniu online oferowanym za pośrednictwem platformy „EU Academy” i dostępnym za pośrednictwem portalu Europejskiego Korpusu Solidarności; ▪ Dopilnowanie, aby wolontariusze spełniali odpowiednie wymogi w zakresie poświadczenia bezpieczeństwa oraz przeszli specjalne przygotowanie, zwłaszcza w przypadku wolontariuszy uczestniczących w działaniu ze słabszymi grupami zgodnie z mającym zastosowanie prawem kraju przyjmującego; ▪ Zapewnienie, aby przed wyjazdem wolontariusze uczestniczyli w szkoleniu przygotowawczym obejmującym instrukcję dotyczącą bezpieczeństwa; ▪ Dopilnowanie, aby przed wyjazdem wolontariusze przeszli badania lekarskie; ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz był objęty obowiązkowym planem ubezpieczeniowym

⁶⁷ Zob. podrozdział „Inne źródła wsparcia – umowy z uczestnikami”.

	przewidzianym przez Korpus; ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz rozumiał warunki systemu ubezpieczenia; ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz miał wszystkie potrzebne wizy/zezwoleń na pobyt lub każdy inny dokument, który należy posiadać, aby prowadzić działania wolontariackie w kraju organizacji przyjmującej; ▪ Zorganizowanie lub ułatwienie podróży do/z państwa, w którym dane działanie wolontariackie jest realizowane; ▪ Wprowadzenie niezbędnych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony wolontariusza; ▪ Wyznaczenie osoby wspierającej odpowiedzialnej za kontakty z wolontariuszem oraz utrzymywanie kontaktu z wolontariuszami i organizacją przyjmującą przez cały czas trwania działania; ▪ Wspieranie wolontariusza w ich urządzaniu się i okresie przejściowym; ▪ Udzielanie niezbędnego dodatkowego wsparcia wolontariuszom i organizacji przyjmującej, w szczególności jeżeli wolontariuszami są osoby młode o mniejszych szansach.
W trakcie działania	▪ W przypadku koordynatorów: Koordynacja z organizacjami przyjmującymi w celu zapewnienia, aby projekt przebiegał zgodnie z planem; ▪ Uczestnictwo w spotkaniu ewaluacji śródkresowej i przeglądach końcowych; ▪ Udzielanie wsparcia mediacyjnego w przypadku sporów między organizacją przyjmującą a wolontariuszem.
Po przeprowadzeniu działania	▪ Zapewnienie przeprowadzenia badań lekarskich i psychologicznych wolontariuszy; ▪ Udzielenie wsparcia w celu ułatwienia reintegracji wolontariusza z rodzimą społecznością; ▪ Zapewnienie wolontariuszowi możliwości wymiany i podzielenia się doświadczeniami i efektami uczenia się; ▪ Zachęcanie do zaangażowania się wolontariusza w upowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów; ▪ Udzielenie wsparcia dotyczącego dalszego kształcenia, szkolenia lub możliwości zatrudnienia; ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz brał udział w ewentualnych wydarzeniach Europejskiego Korpusu Solidarności.

ORGANIZACJE UBIEGAJĄCE SIĘ O ROLĘ ORGANIZACJI PRZYJMUJĄCEJ

Zarządzanie	▪ Zapewnianie zgodności z rozporządzeniem w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności, w szczególności z artykułami i motywem odnoszącymi się do wolontariatu w ramach Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej.
Przed przeprowadzeniem działania	▪ Współpraca – w razie potrzeby – z koordynatorem i organizacją wspierającą przy przygotowaniu działania i wolontariuszy do działań wolontariackich.
W trakcie działania	<i>Uczenie się, mentoring i wsparcie</i> ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz wziął udział w szkoleniu wprowadzającym wraz z instrukcją dotyczącą bezpieczeństwa; ▪ Zapewnienie przeprowadzenia ewaluacji śródkresowej; ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz wziął udział w pełnym cyklu szkoleń i ewaluacji (w stosownych przypadkach); ▪ Zaoferowanie wolontariuszowi możliwości wykonania stosownie określonego zestawu zadań, umożliwiającego wykorzystanie części pomysłów wolontariusza,

	jego kreatywności i doświadczenia; ▪ Określenie wyraźnych możliwości uczenia się dla wolontariusza i z wolontariuszem; ▪ Zapewnienie wolontariuszowi wsparcia, nadzoru i wytycznych dotyczących zadań przez doświadczonych pracowników; ▪ Zapewnienie wolontariuszom wsparcia w procesie uczenia się; ▪ Wspieranie wolontariuszy uczestniczących w kursach językowych, w stosownych przypadkach; ▪ Wyznaczenie mentora odpowiedzialnego za zapewnienie wolontariuszowi: – wsparcia w dokonaniu autorefleksji na temat postępów uczenia się – wsparcia osobistego <i>Warunki życia i pracy wolontariuszy</i> ▪ Wsparcie w zakresie uzyskania wizy lub zezwolenia na pobyt wolontariuszy lub innych wymaganych w prawie dokumentów do celów prowadzenia działania wolontariackiego; ▪ Zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony uczestnikom zgodnie z zatwierdzonymi procedurami/planem ewakuacji; ▪ Zapewnienie wolontariuszowi odpowiednich warunków życia i pracy; ▪ Ułatwianie integracji wolontariuszy ze społecznością lokalną i interakcji ze społecznością expatriantów; ▪ Zapewnienie zapobiegania konfliktom oraz zapewnienie mediacji i dobrostanu, w tym w razie potrzeby wsparcia psychologicznego; ▪ Zapewnienie, aby wolontariusz miał dostęp do lokalnych środków transportu; ▪ Zapewnienie dostępu wolontariuszy do środków łączności umożliwiających kontaktowanie się z partnerami w ramach konsorcjum, innymi niż wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności i bliscy; ▪ Przekazanie wolontariuszowi uzgodnionego wkładu finansowego; ▪ Udzielanie niezbędnego dodatkowego wsparcia wolontariuszom, w szczególności jeżeli wolontariuszami są osoby młode o mniejszych szansach.
Po przeprowadzeniu działania	▪ Zapewnienie wolontariuszowi końcowego przeglądu wyników i podsumowania; ▪ Podjęcie działań następczych w związku z akcją i przeprowadzenie oceny akcji wraz z koordynatorem lub organizacją wspierającą bezpośrednio po zakończeniu działania wolontariackiego; ▪ Wniesienie wkładu w realizację etapów wpływu i rozpowszechniania wyników oraz wsparcie oceny końcowej projektu.

JAKIE KRYTERIA STOSUJE SIĘ DO OCENY WNIOSKU O ZNAK JAKOŚCI?

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI ORAZ INFORMACJE NA TEMAT SKŁADANIA WNIOSKÓW

Uprawnieni wnioskodawcy	Znak jakości w odniesieniu do roli organizacji wspierającej – organizacje międzynarodowe⁶⁸ i każda organizacja ustanowiona zgodnie z prawem w państwie członkowskim UE lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem. Znak jakości w odniesieniu do roli organizacji przyjmującej – każda organizacja działająca
-------------------------	---

⁶⁸ Obowiązek posiadania siedziby w państwie członkowskim UE lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem nie dotyczy organizacji międzynarodowych.

	w tych regionach państw trzecich niestowarzyszonych z programem, w których odbywają się działania i operacje pomocy humanitarnej i w których nie toczą się międzynarodowe ani wewnętrzne konflikty zbrojne. Wniosek o przyznanie znaku jakości powinien odnosić się tylko do całej organizacji wraz z jej działami lub oddziałami⁶⁹. Grupy osób młodych nie są uprawnione.
Okres ważności znaku jakości	Znak jakości jest ważny przez cały czas trwania okresu programowania 2021–2027, z zastrzeżeniem monitorowania zgodności z wymogami i okresowych ponownych ocen, które będzie przeprowadzać EACEA. Po zakończeniu okresu programowania 2021–2027 znak jakości pozostaje ważny do czasu zakończenia ostatniego działania, w które zaangażowana jest organizacja. Znak jakości dla organizacji wiodących pozostaje ważny do czasu zakończenia obowiązywania ostatniej umowy o udzielenie dotacji podpisanej przez organizację będącą beneficjentem.
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioski można składać stale. Organizacje, które chcą uczestniczyć w projektach wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej w ramach zaproszenia na rok 2026, powinny być złożyć wniosek o przyznanie znaku jakości drogą elektroniczną do 23 września 2025 r. do godz. 17.00 (czasu obowiązującego w Brukseli). Organizacje, które chcą uczestniczyć w projektach wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej w ramach zaproszenia do składania wniosków na rok 2027, muszą złożyć wniosek o przyznanie znaku jakości drogą elektroniczną za pośrednictwem elektronicznego systemu składania wniosków portalu „EU Funding & Tenders” (zob. część E) do dnia 22 września 2026 r. do godz. 17:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury za pośrednictwem elektronicznego systemu składania wniosków portalu „EU Funding & Tenders” (zob. część E).
Kryteria wykluczenia	Do formularza wniosku należy też załączyć oświadczenie podpisane przez przedstawiciela prawnego.

KRYTERIA PRYZNAWANIA ZNAKU JAKOŚCI

Dopuszczalne wnioski o przyznanie znaku jakości muszą spełniać następujące kryteria przyznawania znaku jakości:

Organizacje ubiegające się o rolę organizacji wspierającej

Adekwatność	Zakres, w jakim: ▪ motywy uczestnictwa organizacji w Europejskim Korpusie Solidarności są przekonujące i jasno wyjaśnione; ▪ cele organizacji dotyczą kwestii istotnych dla celów Europejskiego Korpusu Solidarności; ▪ działania organizacji i jej doświadczenie są istotne w kontekście pomocy humanitarnej i współpracy na rzecz rozwoju oraz mają silny wymiar solidarnościowy; ▪ organizacja wykazuje zaangażowanie w przestrzeganie zasad pomocy humanitarnej: zasad humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności, jak również zasady „nie szkodzić”. ▪ wniosek odnosi się do poszanowania i promowania wspólnych wartości UE, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa i praw człowieka, jak również do zwalczania wszelkich form dyskryminacji.
Jakość środków	Zakres, w jakim organizacja przestrzega standardów jakości programu poprzez: ▪ realizowanie działań, które odpowiadają na potrzeby w zakresie pomocy humanitarnej i przynoszą wymierne korzyści grupom docelowym i społecznościom lokalnym; ▪ zagwarantowanie bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony wolontariuszy oraz zapewnienie

⁶⁹ Działy organizacji nie mogą składać wniosku o odrębne znaki jakości. Znaki jakości przyznaje się na poziomie organizacji (jeden podmiot prawny = jeden znak jakości).

	odpowiedniego postępowania wobec wszelkich zagrożeń dotyczących proponowanego zakwaterowania i stażu; ▪ wprowadzenie niezbędnych środków w celu przestrzegania zasady zapobiegania szkodliwym działaniom; ▪ zapewnienie odpowiednich ustaleń praktycznych i logistycznych; ▪ zapewnienie wolontariuszom odpowiedniego wsparcia mentorskiego; ▪ zapewnienie wolontariuszom odpowiedniego wsparcia osobistego, w tym środków zapobiegania konfliktom i ich łagodzenia oraz wsparcia psychologicznego; ▪ wprowadzenie odpowiednich środków w celu zapewnienia osobom młodym stosownych warunków życia i wolontariatu; ▪ wprowadzanie odpowiednich środków w celu wsparcia konkretnych potrzeb młodych wolontariuszy o mniejszych szansach; ▪ unikanie zastępowania miejsc pracy oraz unikanie zadań rutynowych i zadań o niskim walorze edukacyjnym; ▪ promowanie zrównoważenia środowiskowego i odpowiedzialności za środowisko oraz uwzględnianie w działaniach zrównoważonych i przyjaznych środowisku praktyk; ▪ wykorzystywanie narzędzi i metod cyfrowych w celu uzupełnienia i udoskonalenia działań.
Zdolność organizacyjna	Zakres, w jakim: ▪ organizacja wykazała możliwość, zdolność i zaangażowanie w zakresie przydzielenia odpowiednich zasobów na zarządzanie działaniami Europejskiego Korpusu Solidarności zgodnie z mającymi zastosowanie standardami jakości, w szczególności standardami bezpieczeństwa i ochrony w odniesieniu do wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej; ▪ organizacja zaproponowała odpowiednie kroki w celu zapewnienia ciągłości działań w przypadku zmian organizacyjnych; ▪ organizacja wykazuje dobre podejście do współpracy z partnerami; ▪ środki służące zapewnieniu zrównoważoności planowanych działań cechują się odpowiednią wysoką jakością; ▪ organizacja zapewnia jakościowe zarządzanie projektem, w tym właściwe środki komunikacji i koordynacji z innymi organizacjami wspierającymi lub przyjmującymi; ▪ środki mające na celu rozpowszechnianie wyników działań wśród organizacji uczestniczących i poza nimi są odpowiednie oraz cechują się wysoką jakością; ▪ środki mające na celu monitorowanie i ocenę działań są odpowiednie oraz cechują się wysoką jakością.

ORGANIZACJE UBIGAJĄCE SIĘ O ROLĘ ORGANIZACJI PRZYJMĄCEJ

Adekwatność	Zakres, w jakim: ▪ motywów uczestnictwa organizacji w Europejskim Korpusie Solidarności są przekonujące i jasno wyjaśnione; ▪ cele organizacji dotyczą kwestii istotnych dla celów Europejskiego Korpusu Solidarności; ▪ działania organizacji i jej doświadczenie są istotne w kontekście pomocy humanitarnej i współpracy na rzecz rozwoju oraz mają silny wymiar solidarnościowy; ▪ organizacja wykazuje zaangażowanie w przestrzeganie zasad pomocy humanitarnej: zasad humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności, jak również zasady „nie szkodzić”. ▪ wniosek odnosi się do poszanowania i promowania wspólnych wartości UE, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa i praw
-------------	--

	człowieka, jak również do zwalczania wszelkich form dyskryminacji.
Jakość środków	Zakres, w jakim organizacja przestrzega standardów jakości programu poprzez: ▪ realizowanie działań, które odpowiadają na potrzeby w zakresie pomocy humanitarnej i przynoszą wymierne korzyści grupom docelowym i społecznościom lokalnym; ▪ zagwarantowanie bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony wolontariuszy oraz zapewnienie odpowiedniego postępowania wobec wszelkich zagrożeń dotyczących proponowanego zakwaterowania i działania wolontariackiego; ▪ wprowadzenie odpowiednich środków w celu zapewnienia wolontariuszom stosownych warunków życia i działania wolontariackiego; ▪ wprowadzenie niezbędnych środków w celu przestrzegania zasady zapobiegania szkodliwym działaniom; ▪ zapewnienie odpowiednich ustaleń praktycznych i logistycznych; ▪ zapewnienie wolontariuszom odpowiedniego wsparcia mentorskiego w trakcie działania; ▪ zapewnienie wolontariuszom odpowiedniego wsparcia osobistego, w tym środków zapobiegania konfliktom i ich łagodzenia oraz wsparcia psychologicznego; ▪ wprowadzanie odpowiednich środków w celu wsparcia konkretnych potrzeb młodych wolontariuszy o mniejszych szansach; ▪ unikanie zastępowania miejsc pracy oraz unikanie zadań rutynowych i zadań o niskim walorze edukacyjnym; ▪ promowanie zrównoważenia środowiskowego i odpowiedzialności za środowisko oraz uwzględnianie w działaniach zrównoważonych i przyjaznych środowisku praktyk; ▪ wykorzystywanie narzędzi i metod cyfrowych w celu uzupełnienia i udoskonalenia działań.
Zdolność organizacyjna	Zakres, w jakim: ▪ organizacja wykazała możliwość, zdolność i zaangażowanie w zakresie przydzielenia odpowiednich zasobów na zarządzanie działaniami Europejskiego Korpusu Solidarności zgodnie z mającymi zastosowanie standardami jakości, w szczególności standardami bezpieczeństwa i ochrony w odniesieniu do wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej; ▪ organizacja zaproponowała odpowiednie kroki w celu zapewnienia ciągłości działań w przypadku zmian organizacyjnych; ▪ organizacja wykazuje dobre podejście do współpracy z partnerami; ▪ organizacja zapewnia jakościowe zarządzanie projektem, w tym właściwe środki komunikacji i koordynacji z koordynatorem lub organizacją wspierającą; ▪ środki służące zapewnieniu zrównoważoności planowanych działań cechują się odpowiednią wysoką jakością; ▪ środki mające na celu rozpowszechnianie wyników działań wśród organizacji uczestniczących i poza nimi są odpowiednie oraz cechują się wysoką jakością; ▪ środki mające na celu monitorowanie i ocenę działań są odpowiednie oraz cechują się wysoką jakością.

ŚRODKI MONITOROWANIA, SPRAWOZDAWCZOŚCI I ZAPEWNIANIA JAKOŚCI

ZMIANA/AKTUALIZACJA ZNAKU JAKOŚCI

Organizacja posiadająca znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej musi zgłosić organowi przyznającemu wszelkie zmiany w organizacji, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w jej znaku jakości.

MONITOROWANIE I KONTROLE

Agencja Wykonawcza może przeprowadzać kontrole regularne lub *ad hoc*, aby sprawdzić, czy organizacje posiadające znak jakości nadal spełniają standardy jakości.

ZAKOŃCZENIE

W przypadku znacznie gorszej od spodziewanej realizacji celów, nieprzestrzegania instrukcji i terminów Agencji Wykonawczej lub w przypadku powtarzających się naruszeń przepisów programu znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej może zostać cofnięty. Agencja Wykonawcza należyście rozpatrzy każdy przypadek niezgodności i z odpowiednim wyprzedzeniem powiadomi organizację, aby dać jej wystarczająco dużo czasu na podjęcie działań naprawczych.

Ponadto Agencja Wykonawcza może zakończyć obowiązywanie znaku jakości, jeżeli organizacja przestanie istnieć.

WOLONTARIAT W RAMACH EUROPEJSKIEGO OCHOTNICZEGO KORPUSU POMOCY HUMANITARNEJ (WOLONTARIAT W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ)

CZYM JEST WOLONTARIAT WSPIERAJĄCY DZIAŁANIA W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ?

Wolontariat w ramach Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej⁷⁰ (wolontariat w zakresie pomocy humanitarnej) odbywa się w państwach trzecich, w których prowadzone są operacje pomocy humanitarnej. Akcja ta daje osobom młodym w wieku od 18 do 35 lat możliwość wniesienia wkładu w życie społeczne poprzez krótkoterminowe lub długoterminowe działania wolontariackie mające na celu poprawę warunków życia osób potrzebujących. Wolontariat to realizowana w pełnym wymiarze czasu⁷¹ działalność o charakterze niezarobkowym. Projekty muszą być realizowane zgodnie z zasadami pomocy humanitarnej: zasadą humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności, oraz z zasadą „nie szkodzić”.

JAKIE SĄ CELE?

Projekty finansowane w ramach wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej powinny:

- a. w stosownym przypadku ułatwiać przejście od reakcji humanitarnej do długoterminowego inkluzyjnego zrównoważonego rozwoju;
- b. przyczyniać się do zwiększania odporności i zdolności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami żywiołowymi;
- c. poprawiać gotowość na wypadek klęsk żywiołowych i zmniejszać ryzyko ich wystąpienia;
- d. łączyć pomoc doraźną, odbudowę i rozwój;
- e. zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa i ochrony wolontariuszy.

Ponadto, aby poprawić jakość i wpływ akcji na społeczności lokalne, projekty mogą obejmować działania uzupełniające. Powinny one ułatwiać również aktywne angażowanie lokalnego personelu i lokalnych wolontariuszy państw i społeczności, w których są realizowane.

JAKIE DZIAŁANIA MOGĄ OTRZYMAĆ WSPARCIE?

W ramach wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej wspierane są następujące działania:

- Wolontariat indywidualny
- Zespoły wolontariuszy

⁷⁰ Art. 2 ust. 12 i art. 9 [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/888 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego program „Europejski Korpus Solidarności” oraz uchylającego rozporządzenia \(UE\) 2018/1475 i \(UE\) nr 375/2014 \(europa.eu\)](#).

⁷¹ Co najmniej 30 i nie więcej niż 38 godzin tygodniowo.

- Działania uzupełniające

WOLONTARIAT INDYWIDUALNY

Wolontariat indywidualny jest działaniem w zakresie pomocy humanitarnej trwającym od 2 do 12 miesięcy, z wyłączeniem czasu podróży.

Ten rodzaj wolontariatu daje osobom młodym możliwość wykonywania zadań niezbędnych do wspierania działań podejmowanych przez organizację przyjmującą.

Indywidualne działania wolontariackie odbywają się za granicą, w państwie innym niż państwo zamieszkania wolontariusza (-y), jak wyszczególniono w podrozdziale dotyczącym ogólnych kryteriów kwalifikowalności – „położenie geograficzne”.

Indywidualne działania wolontariackie powinna wspierać fachowa wiedza mentorska.

ZESPOŁY WOLONTARIUSZY

Zespoły wolontariuszy to działania, które zasadniczo umożliwiają zespołom od 5 do 40 uczestników z co najmniej dwóch różnych państw członkowskich lub państw trzecich stowarzyszonych z programem wspólne odbycie wolontariatu przez okres od dwóch tygodni do dwóch miesięcy, z wyłączeniem czasu podróży (do 59 dni, z wyłączeniem czasu podróży).

Działania zespołów wolontariuszy odbywają się za granicą, w państwie innym niż państwo zamieszkania uczestników, jak wyszczególniono w podrozdziale dotyczącym ogólnych kryteriów kwalifikowalności – „położenie geograficzne”.

Wolontariusze są oddelegowywani na krótki okres w celu wykonania jasno określonego działania, które może zostać zrealizowane w krótkim czasie. Choć działania te trwają krótko, przyniosą korzyść zarówno wolontariuszom, jak i społecznościom, które korzystają z tej usługi. Format ten może ułatwić uczestnictwo osób o mniejszych szansach ze względu na krótki czas trwania i udział w zbiorowym przedsięwzięciu.

Specjalistyczna wiedza mentorska mogłaby być zaangażowana we wspieranie działań zespołów wolontariuszy i mogłaby zostać wzmocniona tam, gdzie uczestnikami są młodzi ludzie o mniejszych szansach.

Zalety tego konkretnego rodzaju działań grupowych w porównaniu z indywidualnymi działaniami wolontariackimi obejmują m.in.:

- Wolontariusze będą realizować działanie jako grupa. Może to zachęcić osoby młode, które nie czują się gotowe do samodzielnego podejmowania wyzwań.
- Czas działania krótszy od standardowego. Może to zachęcić do uczestnictwa te osoby młode, które nie mogą podjąć zobowiązań długoterminowych ze względu na studia lub pracę, ale wciąż chcą mieć możliwość świadczenia pomocy społeczności.

DZIAŁANIA UZUPEŁNIAJĄCE

Działania uzupełniające to stosowne działania dodatkowe związane z projektami i mające wnieść dodatkową wartość, wzmocnić wydźwięk ich wyników i zwiększyć ich wpływ na szczeblu lokalnym lub regionalnym. Takie działania uzupełniające mają również na celu zwiększenie świadomości na temat wartości wolontariatu i solidarności na szczeblu lokalnym, docierając do społeczności lokalnej. Działania uzupełniające, które wymagają fizycznej obecności wolontariusza(-y), powinny odbywać się w ramach czasowych działań wolontariackich.

Działania uzupełniające mogą przyczynić się do budowania potencjału lokalnych organizacji i społeczności, aby stworzyć poczucie odpowiedzialności podmiotów na szczeblu lokalnym. W tych ramach można zatrudnić osoby dysponujące szczególną wiedzą fachową i posiadające doświadczenie w danym zawodzie, aby zapewnić dalsze wsparcie wolontariuszom (w tym osobom o mniejszych szansach) oraz międzypokoleniową wymianę doświadczeń.

Działania uzupełniające mogą obejmować spotkania, coaching, konferencje, obserwację pracy, kursy szkoleniowe, warsztaty praktyczne z udziałem lokalnej młodzieży itp.

JAK OPRACOWAĆ PROJEKT?

Projekt wspierany w ramach tego elementu powinien obejmować co najmniej jedno działanie wolontariackie z udziałem co najmniej 15 uczestników na każdy projekt. Działania wolontariackie można łączyć w elastyczny sposób, w zależności od celów projektu, zidentyfikowanych potrzeb na szczeblu lokalnym oraz potrzeb organizacji uczestniczących i wolontariuszy.

Projekt realizuje co najmniej trzech uprawnionych wnioskodawców posiadających ważny znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej, z których co najmniej dwóch musi być organizacjami wspierającymi z dwóch różnych krajów, a co najmniej jeden – organizacją przyjmującą, która nie ma powiązań inną organizacją wspierającą uczestniczącą w projekcie.

Projekt będzie składał się zazwyczaj z następujących etapów:

- planowania (określenia potrzeb, celów, opracowania programu prac, harmonogramów działań itp.);
- przygotowania (praktycznych ustaleń, wyboru wolontariuszy, zawierania umów z partnerami i uczestnikami, przygotowania językowego/międzykulturowego/zadaniowego i związanego z uczeniem wolontariuszy przed wyjazdem, spotkań przygotowawczych);
- realizacji działań wolontariackich (w tym zapewnienie wskazówek i wsparcia wolontariuszom w trakcie ich trwania);
- działań następczych (w tym oceny działań, wydania świadectwa uczestnictwa, jak również rozpowszechniania i wykorzystywania wyników projektu).

Wszystkie organizacje uczestniczące zaangażowane w wolontariat w zakresie pomocy humanitarnej muszą posiadać ważny znak jakości w tym zakresie. Więcej informacji na temat znaku jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej można znaleźć w odpowiednim podrozdziale niniejszego przewodnika (Część C – Znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej).

Organizacje uczestniczące w wolontariacie w zakresie pomocy humanitarnej powinny uwzględnić następujące role:

- **rola organizacji wspierającej**, która obejmuje wspieranie, przygotowanie lub szkolenie wolontariuszy przed wyjazdem (w tym szkolenie specjalnie przewidziane dla osób o mniejszych szansach), mediację między nimi i organizacjami przyjmującymi lub zapewnianie wolontariuszom wsparcia po powrocie po zrealizowaniu działania. Rola organizacji wspierającej uprawnia również koordynatora do składania wniosków dotyczących projektów i zarządzania konsorcjum.
- **Rola organizacji przyjmującej**, która obejmuje pełen zakres działań powiązanych z przyjmowaniem wolontariusza, w tym przygotowanie programu zajęć danego wolontariusza i zapewnienie mu odpowiednich wskazówek i wsparcia na wszystkich etapach projektu w stosownych przypadkach (niektóre z działań może przeprowadzić organizacja wspierająca zaangażowana w ten sam projekt). Należy wprowadzić szczególne rozwiązania dla osób o mniejszych szansach.

Stowarzyszone organizacje partnerskie mogą wnieść wkład w projekt, aby zaspokoić szczególne potrzeby, takie jak ułatwianie integracji osób młodych o mniejszych szansach. Stowarzyszone organizacje partnerskie nie muszą posiadać znaku jakości do celów wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej, ponieważ ich celem nie jest przyjmowanie ani wysyłanie wolontariuszy ani otrzymywanie funduszy UE.

Ustalenia i procedury przewidziane przez organizację przyjmującą, mające zapewnić bezpieczeństwo i ochronę wolontariuszy, w tym te dotyczące ich bezpiecznego powrotu w przypadku poważnych zdarzeń naruszających bezpieczeństwo, muszą zostać wprowadzone przed przybyciem wolontariusza do miejsca realizacji działania wolontariackiego w państwie trzecim.

Do osób wspierających, mentorów i ekspertów, którzy są częścią elementu „Uczenia się i szkolenia” w ramach wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej, jak określono w art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności i nie są uznawani za „uczestników” w rozumieniu art. 2 ust. 3 tego rozporządzenia, nie ma zastosowania żadna granica wieku.

WYBÓR UCZESTNIKÓW

Osoby młode, które chcą uczestniczyć w Europejskim Korpusie Solidarności, muszą zarejestrować się w [portalu Europejskiego Korpusu Solidarności](#)⁷². Osoby młode o mniejszych szansach mogą otrzymać wsparcie od właściwych podmiotów specjalizujących się w pracy z osobami młodymi o mniejszych szansach, aby ukończyć etap rejestracji. Portal Europejskiego Korpusu Solidarności oferuje osobom młodym i organizacjom posiadającym znak jakości i gotowym do realizacji działań solidarnościowych możliwość nawiązania kontaktu. Organizatorzy muszą dokonać w PASS⁷³ wyboru uczestników, którzy zarejestrowali się w portalu i ukończyli obowiązkowe szkolenia organizowane przez Komisję.

Kandydaci muszą w portalu [EU Academy](#)⁷⁴ dokonać samooceny i przejść specjalne szkolenie online, po którym to szkoleniu należy przystąpić do testu. Opcja ta jest zazwyczaj dostępna przez cały rok – dostęp do środowiska szkoleniowego może być jednak tymczasowo zamknięty w przypadku zbyt dużego zapotrzebowania. Osoby, które zdały test, mogą zostać zaproszone do udziału w trwającym 5 dni szkoleniu bezpośrednim oferowanym w kilku różnych placówkach szkoleniowych w Europie. Należy zaznaczyć, że liczba miejsc na szkoleniach bezpośrednich jest ograniczona. Po ukończeniu szkolenia bezpośredniego kandydaci będą mogli ubiegać się o dostępne miejsca oferowane przez projekty wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej dla indywidualnych wolontariuszy lub dla zespołów wolontariuszy. Za cały proces selekcji i informowanie kandydatów o jego wyniku odpowiadać będą członkowie projektów.

Ponieważ uczestnictwo osób młodych w programie jest ograniczone do maksymalnie 12 miesięcy, osoby młode zainteresowane uczestnictwem w szkoleniu dotyczącym wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej nie mogą wcześniej uczestniczyć w działaniach wolontariackich UE dłużej niż przez 6 miesięcy łącznie.

ŚRODKI JAKOŚCI I WSPARCIE

Przewidziano zestaw środków i usług, takich jak: szkolenia, wsparcie w zakresie nauki języków, ubezpieczenie, określenie i udokumentowanie nabytych kompetencji, ubezpieczenie, aby zapewnić jakość działań wolontariackich i silnie zaakcentowany wymiar uczenia się dla osób młodych. Niektóre z tych środków są nieobowiązkowe i mogą być stosowane w zależności od zainteresowania i potrzeb osób młodych, a niektóre są obowiązkowe. Organizacje powinny dążyć do promowania korzystania z **ogólnego szkolenia online i wsparcia językowego online** oraz oceny oferowanych przez Komisję w ramach doświadczenia wolontariuszy w zakresie nauki. Szczegółowe informacje na temat tych środków są dostępne w części D niniejszego przewodnika.

PRIORYTETY

WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I RÓŻNORODNOŚĆ

Celem Europejskiego Korpusu Solidarności jest promowanie równych możliwości i równego dostępu, włączenia

⁷² https://youth.europa.eu/solidarity_pl

⁷³ System administracji i wsparcia pośrednictwa (PASS), https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/it-tool-organisation-portal_pl, dostępny na stronie internetowej Europejskiego Portalu Młodzieżowego.

⁷⁴ <https://academy.europa.eu/>

i sprawiedliwości. Organizacje powinny opracowywać łatwo dostępne i włączające działania, uwzględniając opinie i potrzeby uczestników o mniejszych szansach.

W celu wsparcia **włączenia osób młodych o mniejszych szansach** udostępniono dodatkowe środki wsparcia i finansowanie, dzięki którym organizacje uczestniczące będą mogły lepiej dostosować się do potrzeb takich osób i lepiej te potrzeby zaspokajać.

Aby skorzystać z dodatkowego finansowania wnioskodawcy będą musieli opisać, w jaki sposób angażują w działania osoby młode, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji, tj. posiadają stosunkowo mniej możliwości niż ich rówieśnicy z tego samego kraju/obszaru znajdujący się w tej samej grupie wiekowej lub takiej samej sytuacji. W tym sensie „angażowanie” nie odnosi się do grupy docelowej, z którą dana organizacja składająca wniosek współpracuje. Oznacza ułatwianie uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach dzięki opracowaniu działań w ramach projektu w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu i dostępności. Wymaga to konkretnych działań informacyjnych i środków wsparcia, aby zapewnić osobom młodym o mniejszych szansach udział w działaniach na równych zasadach z innymi osobami.

W stosownych przypadkach w projektach uwzględniać należy **specyficzne potrzeby kobiet** oraz dążyć należy do angażowania kobiet i grup lub sieci kobiet w działania.

OCHRONA ŚRODOWISKA, ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I DZIAŁANIE W DZIEDZINIE KLIMATU

We wszystkich aspektach projektu należy uwzględniać ekologiczne praktyki. Przy opracowywaniu działań organizacje i wolontariusze powinni wykazywać podejście przyjazne środowisku zachęcające wszystkie strony zaangażowane w projekt do rozmów na temat kwestii związanych ze środowiskiem i zdobywania wiedzy w tym zakresie. Powinno ono skłaniać ich do zastanowienia się, jakie działania można podjąć na ich szczeblu, oraz stanowić wsparcie dla organizacji i uczestników, tak aby mogli oni znaleźć alternatywne, bardziej ekologiczne sposoby prowadzenia swoich działań.

Działania wolontariackie powinny służyć promowaniu odpowiedzialnych zachowań ekologicznych wśród osób młodych, zwiększając ich świadomość w kwestii znaczenia działań mających na celu zmniejszenie lub zrównoważenie śladu środowiskowego działań.

Działania wolontariackie należy opracować i realizować ze świadomością ekologiczną, np. poprzez włączenie zrównoważonych praktyk, takich jak ograniczanie ilości odpadów i recykling.

TRANSFORMACJA CYFROWA

Organizacje uczestniczące zachęca się do korzystania z cyfrowych narzędzi i metod uczenia się w celu uzupełnienia działań oraz zapewnienia ich wartości dodanej oraz poprawy współpracy między organizacjami partnerskimi, wspierania dalszego upowszechniania wyników lub budowania społeczności. Należy również wykorzystać ogólne szkolenia online i wsparcie językowe online dostępne na EU Academy (więcej informacji na temat tych narzędzi znajduje się w części D).

Organizacje mogłyby również rozważyć dodanie współpracy wirtualnej między wolontariuszami oraz między wolontariuszami a organizacjami uczestniczącymi przed rozpoczęciem działań, w ich trakcie i po ich zakończeniu. Działania online mogą przyczynić się do obniżenia progu uczestnictwa dla osób młodych o mniejszych szansach lub do wzmocnienia ogólnego oddziaływania projektów. Łączenie działań wolontariackich z innymi wirtualnymi komponentami może również przyczynić się do poprawy jakości projektu.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU DEMOKRATYCZNYM

Europejski Korpus Solidarności wspiera wszystkie organizacje uczestniczące w zwiększaniu jakości realizowanych przez nie projektów poprzez uwzględnianie wymiaru partycypacyjnego, oferowanie osobom młodym odpowiednich możliwości aktywnego angażowania się i uczestnictwa w opracowywaniu i realizacji działań

w ramach projektu, dzięki czemu mogą one poznawać korzyści wynikające z aktywnego obywatelstwa i uczestnictwa w życiu demokratycznym. Zasoby na rzecz rozwoju partycypacyjnego wymiaru wspieranych projektów są dostępne np. na stronie internetowej participationpool.eu. Warto również tworzyć powiązania z istniejącymi krajowymi, międzynarodowymi lub (innymi) unijnymi inicjatywami i platformami dotyczącymi uczestnictwa i aktywności obywatelskiej oraz uczestniczyć w tego typu inicjatywach i platformach.

JAKIE KRYTERIA STOSUJE SIĘ DO OCENY PROJEKTÓW?

Projekty są wybierane i zarządzane przez Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury (EACEA).

Projekty będą oceniane według następujących kryteriów: kryteriów dopuszczalności, kwalifikowalności, kryteriów przyznawania znaku jakości (informacje na temat dopuszczalności, kryteriów wyboru i kryteriów wyłączających znajdują się w części E niniejszego przewodnika).

Poniżej przedstawiono wykaz kryteriów kwalifikowalności, które muszą zostać spełnione:

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Uprawnieni wnioskodawcy	Każdy podmiot publiczny lub prywatny, o charakterze niedochodowym lub dochodowym, lokalny, regionalny, krajowy lub międzynarodowy, ustanowiony zgodnie z prawem w państwie członkowskim UE, państwie trzecim stowarzyszonym z programem lub w państwie trzecim niestowarzyszonym z programem, w których prowadzone są działania i operacje pomocy humanitarnej oraz w których nie toczą się międzynarodowe ani wewnętrzne konflikty zbrojne⁷⁵, lub każda organizacja międzynarodowa⁷⁶. Organizacje uczestniczące (w roli organizacji wspierającej i organizacji przyjmującej) musi posiadać ważny znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej w momencie upływu terminu składania wniosków i podczas całego okresu trwania projektu. Oczekuje się, że kwalifikujące się organizacje uczestniczące utworzą konsorcjum. Jedna organizacja może złożyć w danym terminie w ramach tego samego zaproszenia tylko jeden wniosek jako koordynator.
Skład konsorcjum	Konsorcjum musi składać się co najmniej z trzech uprawnionych organizacji uczestniczących posiadających ważny znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej. Musi składać się z co najmniej dwóch organizacji wspierających z różnych państw członkowskich UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem i co najmniej jednej organizacji przyjmującej, która jest odrębnym podmiotem prawnym niemającym powiązań z organizacjami wspierającymi uczestniczącymi w projekcie. Wniosek o finansowanie w imieniu konsorcjum może złożyć wyłącznie uprawniona organizacja uczestnicząca ustanowiona w jednym z państw członkowskich UE lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem. Podmioty powiązane nie wliczają się minimalnych kryteriów kwalifikowalności dotyczących składu konsorcjum.
Uprawnieni uczestnicy	Osoby młode w wieku 18–35 lat⁷⁷, które legalnie przebywają w państwie członkowskim UE lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem i które zarejestrowały się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności w celu wyrażenia zainteresowania udziałem w wolontariacie w zakresie pomocy humanitarnej. Kandydaci, którzy ubiegają się o wolontariat indywidualny, nie mogli już uczestniczyć w wolontariacie indywidualnym Europejskiego Korpusu Solidarności w zakresie pomocy humanitarnej. Uczestnik musi również pomyślnie ukończyć obowiązkowe szkolenia organizowane przez Komisję.

⁷⁵ [Art. 10 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/888 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego program „Europejski Korpus Solidarności” oraz uchylającego rozporządzenia \(UE\) 2018/1475 i \(UE\) nr 375/2014.](#)

⁷⁶ Obowiązek posiadania siedziby w państwie członkowskim lub państwie trzecim stowarzyszonym z programem nie dotyczy organizacji międzynarodowych.

⁷⁷ W dniu rozpoczęcia działania uczestnicy muszą być w wieku 18–35 lat.

Miejsce prowadzenia działań	Działania muszą być realizowane w kraju jednej z organizacji składających wniosek z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków związanych z celami zaproszenia. Wolontariat w ramach tej akcji może mieć miejsce wyłącznie w organizacjach uczestniczących w państwach trzecich niestowarzyszonych z programem, w których mają miejsce działania i operacje pomocy humanitarnej oraz w których nie toczą się międzynarodowe lub wewnętrzne konflikty zbrojne.
Czas trwania projektu	Czas trwania projektu powinien wynosić 12, 24 lub 36 miesięcy (istnieje możliwość ich przedłużenia w należycie uzasadnionych przypadkach, w drodze zmiany). Czas trwania projektu należy określić na etapie składania wniosku na podstawie celów projektu i rodzaju działań zaplanowanych na okres realizacji projektu.
Gdzie należy złożyć wniosek?	Do Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury za pośrednictwem elektronicznego systemu składania wniosków portalu „EU Funding & Tenders” (zob. część E).
Kiedy należy złożyć wniosek?	Wnioski należy składać do 23 kwietnia 2026 r. o godz. 17:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).
Jak należy złożyć wniosek?	Informacje na temat sposobu składania wniosków znajdują się w części E niniejszego przewodnika.
Kryteria wykluczenia	Razem z wnioskiem należy przedłożyć oświadczenie podpisane przez przedstawiciela prawnego.

KRYTERIA PRYZNAWANIA DOTACJI

Aby wnioski mogły zostać rozpatrzone pod kątem finansowania, muszą:

- uzyskać co najmniej 60 punktów oraz
- uzyskać co najmniej połowę maksymalnej liczby punktów w każdej kategorii wymienionych poniżej kryteriów przyznawania dotacji.

W przypadku uzyskania takiej samej liczby punktów pierwszeństwo przyznaje się wnioskowi, który został najwyżej oceniony w kategoriach „Adekwatność, uzasadnienie i wpływ”, następnie „Jakość planu projektu”, a potem „Jakość zarządzania projektem”.

Adekwatność, uzasadnienie i wpływ (maksymalnie 40 punktów)	- Adekwatność projektu w stosunku do celów Europejskiego Korpusu Solidarności oraz celów szczegółowych określonych dla tej akcji; - Zakres, w jakim wniosek dotyczy odpowiednich działań i uwzględnia je w przygotowaniu projektu; - Adekwatność projektu w stosunku do potrzeb i celów przyjmującej organizacji uczestniczącej i grup docelowych w państwach trzecich; - Adekwatność uwzględnienia we wniosku dobrze zdefiniowanych potrzeb humanitarnych lub potrzeb w zakresie rozwoju społeczności lokalnych, oraz zakres, w jakim projekt przyniesie korzyści tym społecznościom, w których prowadzone są działania; - Zakres, w jakim projekt jest spójny z innymi obszarami działań zewnętrznych Unii i komplementarny z nimi, w szczególności z polityką pomocy humanitarnej, polityką współpracy na rzecz rozwoju, polityką rozszerzenia, polityką sąsiedztwa i Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności; - Zakres, w jakim do projektu zostają włączone osoby młode o mniejszych szansach jako uczestnicy; - Jakość środków służących ocenie oddziaływania projektu, zapewnieniu jego trwałości i rozpowszechnianiu jego wyników; - Wartość dodana działań uzupełniających cele projektu oraz zakres, w jakim przyczyniają się one do budowania potencjału lokalnych organizacji
--	---

	i społeczności. ▪ Zakres, w jakim wniosek odnosi się do poszanowania i promowania wspólnych wartości UE, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawa i praw człowieka, jak również do zwalczania wszelkich form dyskryminacji.
Jakość planu projektu (maksymalnie 40 punktów)	▪ Odpowiedni charakter i jakość wszystkich etapów projektu: Spójność celów projektu i proponowanych działań; Logiczne powiązania między zidentyfikowanymi problemami, potrzebami i proponowanymi rozwiązaniami (np. logika interwencji); Wykonalność projektu w proponowanych ramach czasowych; ▪ Przejrzystość, kompletność i jakość akcji, w tym odpowiednie etapy przygotowania, wdrażania, monitorowania, oceny i upowszechniania rezultatów; ▪ Odpowiedniość środków w odniesieniu do wyboru wolontariuszy lub angażowania ich w działania; ▪ Jakość proponowanych środków mających na celu dotarcie do osób młodych o mniejszych szansach i angażowanie ich; ▪ Jakość proponowanych metod i środków uczenia się pozaformalnego mających na celu umożliwienie wolontariuszom nabycia umiejętności i kompetencji wartościowych dla ich rozwoju osobistego, edukacyjnego, społecznego, obywatelskiego i kulturowego; ▪ Jakość ustaleń dotyczących uznawania i walidacji efektów uczenia się uczestników oraz spójnego stosowania unijnych narzędzi przejrzystości i uznawalności; ▪ Jakość praktycznych rozwiązań dla wolontariuszy (logistyka, organizacja podróży, warunki życia itp.); ▪ Jakość zarządzania pracą wolontariuszy i sposoby ich wspierania; ▪ Konkretnie środki wprowadzone w celu zagwarantowania bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony wolontariuszy oraz przeciwdziałania zagrożeniom związanym z proponowanym zakwaterowaniem i stażem, w tym procedura ewakuacji. ▪ Zakres, w jakim projekt ułatwia aktywne angażowanie lokalnego personelu i lokalnych wolontariuszy z państw i społeczności, w których jest realizowany.
Jakość zarządzania projektem (maksymalnie 20 punktów)	▪ Zakres, w jakim projekt obejmuje odpowiednie połączenie uzupełniających się organizacji uczestniczących o profilu i doświadczeniu niezbędnych do skutecznej realizacji wszystkich aspektów projektu; ▪ Jakość współpracy i komunikacji między organizacjami uczestniczącymi oraz z innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami; ▪ Zakres, w jakim struktury zarządzania i mechanizmy decyzyjne są zorganizowane w ramach konsorcjum; ▪ Jakość metod i wskaźników oceny, monitorowania i weryfikacji zastosowania oraz zasięgu działań i rezultatów; ▪ Opłacalność: proponowany budżet jest wystarczający do właściwej realizacji projektu, a projekt został opracowany w taki sposób, aby zapewnić optymalne wykorzystanie środków.

JAKIE SĄ KOSZTY KWALIFIKOWALNE I MAJĄCE ZASTOSOWANIE ZASADY FINANSOWANIA?

Maksymalna kwota dotacji UE na projekt: **650 000 EUR**.

Koszty kwalifikowalne		Mechanizm finansowania	Kwota	Zasada przydziału środków
Wsparcie wolontariuszy	Wkład w koszty podróży i koszty nadzwyczajne, takie jak koszty wiz i szczepień, zezwoleń na pobyt, zaświadczeń lekarskich oraz wkład w dodatkowe wydatki osobiste wolontariuszy (kieszonkowe).	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	35 EUR na dzień na wolontariusza	W zależności od czasu trwania działania, na wolontariusza, z uwzględnieniem osób towarzyszących (w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu).
Wsparcie organizacyjne	Wkład w koszty zarządzania (np. planowanie, kwestie finansowe, koordynacja i komunikacja między partnerami, koszty administracyjne) oraz w koszty bezpośrednio związane z realizacją działań wolontariackich (np. przygotowanie, monitorowanie i wspieranie wolontariuszy, walidacja efektów uczenia się), a także koszty związane z utrzymaniem wolontariuszy (np. koszty żywienia, zakwaterowania i koszty transportu lokalnego). Wkład w koszty działań uzupełniających. Wkład w inne koszty, takie jak koszty zabezpieczenia finansowego.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	63 EUR na dzień na wolontariusza	W zależności od czasu trwania działania, na wolontariusza, z uwzględnieniem osób towarzyszących (w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu).
Wsparcie w zakresie włączenia społecznego	Wkład w koszty poniesione przez organizację w celu wsparcia uczestnictwa osób młodych o mniejszych szansach na takich samych warunkach jak inni, takie jak inwestycje w aktywa rzeczowe oraz koszty wzmocnionej opieki mentorskiej i wizyt przygotowawczych.	Wkład w oparciu o stawki jednostkowe	25 EUR na dzień na wolontariusza	W zależności od czasu trwania działania, na wolontariusza o mniejszych szansach, z wyłączeniem osób towarzyszących (w stosownych przypadkach z uwzględnieniem również jednego dnia podróży przed rozpoczęciem działania i jednego dnia podróży następującego po działaniu). Wkład ten jest przyznawany

				poza wsparciem wolontariuszy.
--	--	--	--	-------------------------------

CZĘŚĆ D – ŚRODKI JAKOŚCI I WSPARCIA

W tej części czytelnicy zapoznają się z następującymi informacjami:

- opisem środków wsparcia;
- opisem celów środków oraz ich beneficjentów;
- dodatkowymi informacjami na temat kluczowych elementów uczestnictwa w projekcie w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności.

Środki jakości i wsparcia opisane w tym podrozdziale dotyczą wyłącznie akcji uwzględnionych w niniejszym przewodniku.

Zaleca się, aby przed złożeniem wniosku wnioskodawcy uważnie przeczytali cały podrozdział.

KTÓRE ŚRODKI OBJĘTE SĄ WSPARCIEM?

Europejski Korpus Solidarności świadczy zakres usług dotyczących jakości i wsparcia na rzecz uczestników i organizacji uczestniczących. Środki te różnią się w zależności od akcji i rodzaju działania, w które zaangażowani są uczestnicy i organizacje.

- Wsparcie procesu uczenia się
- mentoring;
- ogólne szkolenie online;
- wsparcie w zakresie nauki języków;
- obowiązkowe szkolenia dla kandydatów na wolontariuszy w zakresie pomocy humanitarnej;
- cykl szkoleń i ewaluacji;
- uznawanie efektów uczenia się.
- Ubezpieczenie
- Portal Europejskiego Korpusu Solidarności
- Karta młodzieżowa Europejskiego Korpusu Solidarności
- Inne środki wsparcia
- certyfikat uczestnictwa;
- umowy;
- Wizy.

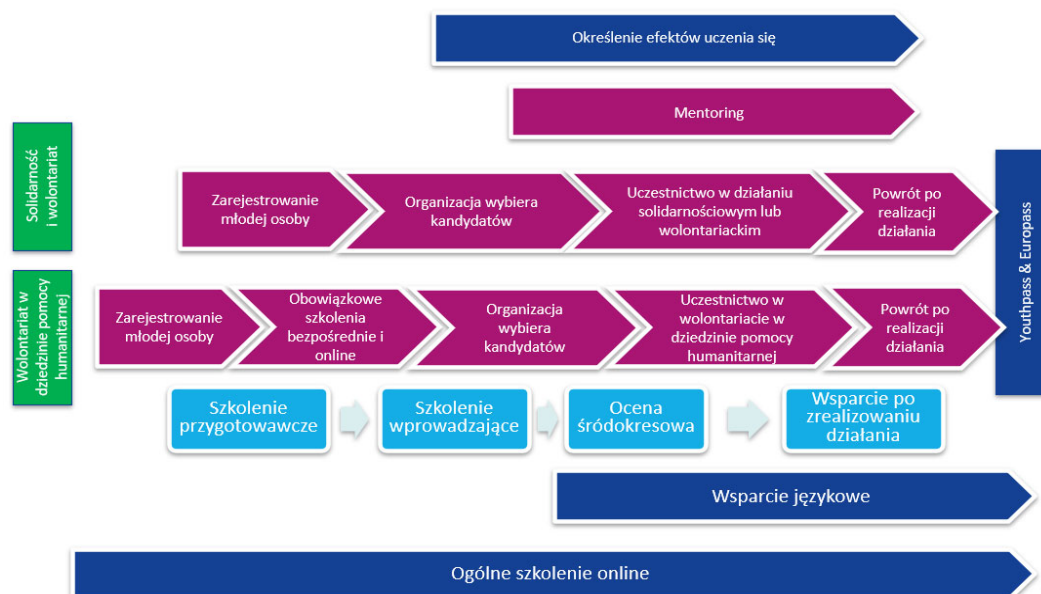
JAKIE SĄ CELE PRZEDMIOTOWYCH ŚRODKÓW?

Jeżeli chodzi o środki jakości i wsparcia, poszczególne cele Europejskiego Korpusu Solidarności będą osiągane za pomocą działań, których celem jest:

- zapewnienie zgodności z zasadami i celami Europejskiego Korpusu Solidarności po stronie wszystkich organizacji publicznych i prywatnych, które chcą wziąć udział w działaniach Europejskiego Korpusu Solidarności;
- zapewnienie, by działania solidarnościowe oferowane uczestnikom Europejskiego Korpusu Solidarności przyczyniały się do uwzględnienia konkretnych niezaspokojonych potrzeb społecznych i wzmocnienia społeczności oraz by były realizowane na wysokim poziomie oraz były odpowiednio walidowane.

WSPARCIE PROCESU UCZENIA SIĘ

W celu wsparcia, rozszerzenia i uzupełnienia wiedzy uzyskanej w drodze uczestnictwa w działaniach przewidziano konkretne środki jakości i wsparcia: ogólne szkolenie online, wsparcie uczenia się języków, cykl szkoleń i ewaluacji, mentoring i uznawanie efektów uczenia się.

OGÓLNE SZKOLENIE ONLINE

CO TO JEST OGÓLNE SZKOLENIE ONLINE?

Ogólne szkolenie online to zestaw modułów szkoleniowych dostępnych na platformie „EU Academy” za pośrednictwem portalu Europejskiego Korpusu Solidarności albo bezpośrednio na stronach internetowych EU Academy. Zapewnia ono ogólne wprowadzenie do tematu składające się z różnych modułów, które mają zastosowanie do uczestników i osób rejestrujących się w Korpusie oraz do wszelkich innych zainteresowanych użytkowników zarejestrowanych w EU Academy. Obejmują one następujące zagadnienia: misję Europejskiego Korpusu Solidarności, etykę, integralność, rolę i obowiązki uczestników, wartości europejskie, świadomość międzykulturową, szkolenia tematyczne, zdrowie i bezpieczeństwo, „Youth Talks” jako spuściznę Europejskiego Roku Młodzieży 2022 itp. Celem szkolenia jest wsparcie młodych ludzi w ich zaangażowaniu w wysokiej jakości działania solidarnościowe i przyczynienie się do budowania wspólnoty Europejskiego Korpusu Solidarności. Szkolenie powinno stać się częścią procesu uczenia się pozaformalnego uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności, którzy będą zaangażowani w konkretne projekty oraz kandydatów zarejestrowanych w portalu, którzy nie zostali jeszcze wybrani, aby przyciągnąć ich uwagę i zmotywować ich. Podobnie ogólne szkolenie online obejmuje przewodnik odpowiedni dla osób pracujących z młodzieżą, który umożliwi im zarówno wzbogacenie doświadczenia wyniesionego z tego szkolenia, jak i wzmocnienie pozycji osób młodych w odniesieniu do prowadzenia działań również poza internetem.

DLA KOGO?

Ogólne szkolenie online jest dostępne dla wszystkich na platformie „EU Academy” za pośrednictwem portalu Europejskiego Korpusu Solidarności albo na stronach internetowych EU Academy.

WSPARCIE W ZAKRESIE NAUKI JĘZYKÓW

CZYM JEST WSPARCIE W ZAKRESIE NAUKI JĘZYKÓW?

Wsparcie w zakresie nauki języków jest dostępne dla uczestników realizujących działanie solidarnościowe w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. W zależności od akcji wsparcie to przybiera formę dotacji (150 EUR na wsparcie językowe) albo kursu internetowego prowadzonego za pośrednictwem systemu [wsparcia językowego online](https://academy.europa.eu/)⁷⁸ (OLS). System wsparcia językowego online znajduje się na korporacyjnej platformie zarządzania kursami Komisji Europejskiej zwanej EU Academy⁷⁹. Zaleca się uczestnictwo w kursach internetowych, ponieważ w przypadku uczenia się języków proces e-uczenia się jest korzystny pod względem dostępu i elastyczności. Wsparcie językowe online umożliwia uczestnikom ocenę, ćwiczenie i poprawę znajomości wybranego języka. Na platformie EU Academy zapewnione będą elementy takie jak sieci społecznościowe umożliwiające uczenie się oparte na współpracy, jak również darmowe materiały do nauki języków. Wsparcie językowe w wysokości 150 EUR będzie zapewniane na zasadzie wzajemnego zaufania między organizacjami, których obowiązkiem jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia językowego. W celu zaspokojenia potrzeb konkretnych grup docelowych w zakresie nauki języków oferowane mogą być inne formy wsparcia językowego. Uczestnikom projektów wolontariatu może przysługiwać szczególna dotacja (150 EUR na wsparcie językowe) na pomoc w nauce języka, jeśli wymagany język lub poziom (języka mobilności) nie jest jeszcze dostępny w ramach systemu wsparcia językowego online. W takich przypadkach naukę języka muszą zorganizować organizacje uczestniczące. Beneficjenci wsparcia językowego w wysokości 150 EUR powinni zachęcać uczestników do rozpoczęcia nauki języka przed początkiem działań. Ponadto organizacje uczestniczące w projekcie mogą korzystać z kategorii budżetowej dotacji na „wsparcie organizacyjne” w celu zaspokojenia potrzeb uczestników w zakresie mentoringu, przygotowania do konkretnego zadania, przygotowania międzykulturowego lub specjalnego przygotowania językowego (zob. część B, podrozdział „Zasady finansowania” niniejszego przewodnika).

DLA KOGO?

Uczestnicy działań wolontariackich, w tym zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych i w zakresie pomocy humanitarnej oraz projektów solidarnościowych, są uprawnieni do otrzymania wsparcia w zakresie nauki języków za pośrednictwem systemu wsparcia językowego online. W uzasadnionych przypadkach uczestnicy projektów wolontariatu mogą kwalifikować się do szczególnego wsparcia finansowego w kwocie 150 EUR⁸⁰.

CYKL SZKOLEŃ I EWALUACJI

CZYM JEST CYKL SZKOLEŃ I EWALUACJI?

Jednym z kluczowych elementów Europejskiego Korpusu Solidarności są szkolenia i ewaluacja zapewniane organizacjom uczestniczącym, uczestnikom i mentorom; po pierwsze, poprzez wspieranie młodych uczestników w procesie uczenia się pozaformalnego przed rozpoczęciem realizacji działania, w jego trakcie i po jego zakończeniu, a po drugie poprzez wspieranie organizacji posiadających znak jakości w zapewnianiu odpowiednich ram jakościowych dla zdobywania doświadczenia. Wymiar szkoleń i ewaluacji w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności ma na celu:

- zapewnianie młodym uczestnikom wskazówek i wsparcia przez cały okres realizacji ich działania. Takie szkolenia i ewaluacja przyczyniają się do kształcenia oraz rozwoju każdej z młodych osób, a także ułatwiają kontakty między młodymi uczestnikami, organizacjami uczestniczącymi i agencjami narodowymi / SALTO (centrami wspierania możliwości uczenia się i szkolenia na zaawansowanym poziomie). Pomagają również rozwiązywać konflikty i przeciwdziałać ryzyku; zapewniają ramy ewaluacji doświadczenia uczestnika. Cykl szkoleń i ewaluacji dla uczestników uzupełnia inne bieżące wsparcie oferowane przez organizacje uczestniczące przed okresem realizacji działania i podczas niego;
- zapewnienie zaangażowanym organizacjom niezbędnego wsparcia i narzędzi służących opracowaniu i realizacji projektów wysokiej jakości, a także możliwości wymiany informacji i nawiązania współpracy z innymi podmiotami Europejskiego Korpusu Solidarności.
- zapewnienie mentorom wytycznych dotyczących oferowania wsparcia i wzmocnionej opieki mentorskiej uczestnikom działań

⁷⁸ <https://academy.europa.eu/local/euacademy/pages/course/community-overview.php?title=learn-a-new-language>

⁷⁹ <https://academy.europa.eu/>

⁸⁰ Tylko, gdy uczestnik nie może otrzymać wsparcia językowego online ze względu na niedostępność odpowiedniego języka lub poziomu nauczania.

wolontariackich.

Wysoka jakość stanowi główny cel przygotowania, szkoleń i ewaluacji. Biorąc pod uwagę różnorodność krajów, agencji narodowych, organizacji posiadających znak jakości i uczestników, istnieje duża elastyczność w odniesieniu do formuł szkoleń, przy czym wskaźniki jakości powinny być jednakowe dla wszystkich sesji szkoleniowych.

Poniżej przedstawiono minimalny zakres, który powinien być objęty szkoleniem/ewaluacją. Oczywiście osoby prowadzące szkolenia i organizatorzy tych szkoleń mogą dodawać dowolne elementy dotyczące poszczególnych krajów lub projektu, które uznają za niezbędne lub interesujące dla osób uczestniczących w ich szkoleniu/ewaluacji. W minimalnych standardach jakości określono, jakie cele powinno się osiągnąć podczas sesji szkoleniowej/ewaluacyjnej po stronie organizatorów wydarzenia, osób odpowiedzialnych za nadzór projektu, mentorów lub samych uczestników. Jednocześnie, w odniesieniu do szkoleń, agencje narodowe, regionalne centra SALTO i organizacje uczestniczące powinny w jak największym stopniu starać się, aby odpowiadały one potrzebom uczestników.

Organizatorzy szkoleń mogą połączyć poszczególne etapy szkolenia/ewaluacji, unikając jakiegokolwiek pokrywania się tematyki i materiałów, i w ten sposób pomóc w tworzeniu procesu ciągłego uczenia się dla uczestników przed okresem realizacji działania, w jego trakcie i po jego zakończeniu.

Oprócz cyklu szkoleń i ewaluacji uczestnicy otrzymują stałe doradztwo i wskazówki przed okresem realizacji działania, w jego trakcie i po jego zakończeniu, podczas gdy szkolenia dla kierowników projektów, mentorów i osób prowadzących szkolenia składają się na złożony zestaw środków towarzyszących uczestnikom i organizacjom uczestniczącym w całym doświadczeniu Europejskiego Korpusu Solidarności.

DLA KOGO PRZEZNACZONY JEST CYKL SZKOLEŃ I EWALUACJI?

- Uczestnicy: Cykl szkoleń i ewaluacji przeznaczony jest dla wolontariuszy, w tym wolontariuszy w ramach pomocy humanitarnej. Uczestnicy projektów solidarnościowych mogą brać udział tylko w dorocznym wydarzeniu.
- Organizacje posiadające znak jakości, w tym znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej.
- Mentorzy mogą korzystać z zorganizowanego transferu wiedzy i wymiany najlepszych praktyk umożliwiających szkolenie nowych mentorów.

CYKL SZKOLEŃ I EWALUACJI DLA UCZESTNIKÓW – JAK TO DZIAŁA?

CYKL SZKOLEŃ I EWALUACJI DLA UCZESTNIKÓW OBEJMUJE NASTĘPUJĄCE SESJE:

- szkolenie specjalne dla kandydatów na wolontariuszy w ramach wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej – zarządzane przez EACEA i prowadzone przez wykonawcę;
- szkolenie przygotowawcze przed wyjazdem dla uczestników transgranicznych działań wolontariackich – zapewniane przez organizacje wspierające w przypadku wolontariatu indywidualnego lub organizację przyjmującą/wspierającą w przypadku zespołów wolontariuszy (dla wolontariuszy pochodzących z krajów innych niż kraj, w którym odbywa się działanie);
- szkolenie wprowadzające dla uczestników działań wolontariackich trwających co najmniej 2 miesiące – zapewniane przez agencje narodowe (w przypadku wolontariatu w państwach członkowskich UE lub państwach trzecich stowarzyszonych z programem), centra SALTO (w przypadku wolontariatu w państwach trzecich niestowarzyszonych z programem), organizacje przyjmujące lub wspierające (w przypadku indywidualnego działania wolontariackiego trwającego krócej niż 2 miesiące, zespołów wolontariuszy i wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej);
- spotkanie ewaluacji śródkresowej (jedynie w przypadku działań wolontariackich trwających co najmniej 6 miesięcy) – zapewniane przez agencje narodowe lub centra SALTO lub organizacje przyjmujące i wspierające (w przypadku wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej).

Oprócz powyżej wymienionych sesji przewidziano doroczne wydarzenie Europejskiego Korpusu Solidarności dla wszystkich uczestników wolontariatu, w tym wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej, oraz osób realizujących projekty solidarnościowe. Wolontariusze mają prawo i obowiązek uczestniczenia w szkoleniu przygotowawczym, szkoleniu wprowadzającym i spotkaniu ewaluacji śródkresowej, a organizacje uczestniczące muszą zapewnić, aby ich uczestnicy wzięli udział w całym cyklu szkoleń i ewaluacji, które uznaje się za integralną część działania. Biorąc pod uwagę różne wymagania w zakresie informacji między uczestnikami działań transgranicznych i krajowych lub wolontariuszami, organizatorzy szkoleń mogą dostosowywać treść szkoleń do poszczególnych grup docelowych.

SPECJALNE SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW NA WOLONTARIUSZY W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ

Osoby młode chcące uczestniczyć w wolontariacie w zakresie pomocy humanitarnej muszą w tym celu ukończyć dodatkowe specjalne szkolenie. Ponieważ uczestnictwo osób młodych w programie jest ograniczone do maksymalnie 12 miesięcy, szkolenie to będzie dostępne wyłącznie dla osób, które nie uczestniczyły wcześniej w działaniach wolontariackich UE dłużej niż przez 6 miesięcy łącznie.

Głównym celem szkolenia kandydatów na wolontariuszy w zakresie pomocy humanitarnej jest odbycie szkolenia przygotowującego te osoby młode do odbycia wolontariatu w państwach trzecich, tak aby zagwarantować, aby posiadli oni umiejętności i kompetencje niezbędne do jak najskuteczniejszego udzielania pomocy potrzebującym. Szkolenie to obejmuje takie zagadnienia, jak na przykład polityka zewnątrz UE i ogólne zasady pomocy humanitarnej i rozwojowej, a także szczególne kompetencje behawioralne, które należy posiadać, aby brać udział w wolontariacie w państwie trzecim.

Pierwsza część szkolenia odbywa się na platformie EU Academy i rozpoczyna się od samooceny, po której następuje szkolenie online trwające około 25 godzin i zakończone testem. Osoby, które uzyskają pozytywny wynik testu, kwalifikują się do kolejnego etapu, którym jest pięciodniowe szkolenie bezpośrednie odbywające się w specjalnych ośrodkach szkoleniowych w Europie. Liczba miejsc przeznaczonych na szkolenia bezpośrednie jest ograniczona, co w okresach zbyt dużego zapotrzebowania może prowadzić do tymczasowego zamknięcia dostępu zarówno do szkoleń online, jak i bezpośrednich.

W portalu Europejskiego Korpusu Solidarności zostanie udostępniony wykaz osób, które ukończyły szkolenie bezpośrednie i spośród których organizacje mogą wybierać kandydatów do wzięcia udziału w projektach wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej.

Szkolenie jest obowiązkowe dla wszystkich kandydatów chcących uczestniczyć w wolontariacie w zakresie pomocy humanitarnej. Szkoleniem zarządza EACEA, a realizuje je wykonawca.

SZKOLENIE PRZYGOTOWAWCZE

Aby projekt zakończył się powodzeniem, a doświadczenia związane z Europejskim Korpusem Solidarności były pozytywne i wzbogacające dla uczestnika, ważne jest właściwe przygotowanie uczestnika przez organizację wspierającą lub przyjmującą przed wyjazdem. Szkolenie to jest obowiązkowe tylko dla uczestników transgranicznych działań wolontariackich. Takie przygotowanie powinno się odbyć co najmniej miesiąc przed wyjazdem i powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestnika oraz cech charakterystycznych projektu, działania i kraju przyjmującego. Organizacja odpowiedzialna za szkolenie ma za zadanie zapewnić, aby wszyscy uczestnicy zaangażowani w projekt otrzymali pakiet informacyjny.

Konieczne jest udzielenie informacji na temat tego „Czego można się spodziewać od Europejskiego Korpusu Solidarności” (część pakietu informacyjnego) – jak również podstaw zapobiegania konfliktom i zarządzania kryzysowego. Musi zawierać on praktyczne i techniczne informacje dla uczestników na temat kwestii związanych m.in. z ubezpieczeniem, wizą, kieszonkowym, godzinami pracy itp.

Podczas gdy główna odpowiedzialność za zorganizowanie szkolenia przygotowawczego przed wyjazdem spoczywa na organizacji składającej wniosek, agencje narodowe mogą zorganizować jednodniową sesję informacyjną przed wyjazdem, aby nawiązać kontakt z wyjeżdżającymi uczestnikami i upewnić się, że zostali oni przygotowani do swoich nadchodzących działań przez organizacje wspierające (nie ma to zastosowania do wolontariuszy w zakresie pomocy humanitarnej).

SZKOLENIE WPROWADZAJĄCE

Głównym celem szkolenia wprowadzającego jest zapoznanie uczestników z krajem przyjmującym, przygotowanie ich do realizacji działania i zdobycia doświadczenia Europejskiego Korpusu Solidarności. Szkolenie wprowadzające pomaga uczestnikom przystosować się do sprostania wyzwaniom kulturowym i osobistym. Pozwala uczestnikom na nawiązanie znajomości we własnym kręgu i stworzenie sieci. Uczestnicy powinni także otrzymać wskazówki dotyczące zapobiegania konfliktom i zarządzania kryzysowego. Powinni zostać poinformowani o promowanych w ramach programu zachowaniach zrównoważonych środowiskowo.

Jednocześnie w ramach tej sesji szkoleniowej rozwija się u uczestników zdolności komunikacyjne, w tym wprowadza

elementy uczenia się międzykulturowego. Pomaga to im uświadomić sobie, że różnice kulturowe wymagają różnych modeli zachowania. Szkolenie to również dobry czas dla uczestników na zaplanowanie nadchodzących miesięcy, zapoznanie się z konceptami i procesami instrumentu Youthpass i opracowanie własnych celów osobistych na okres realizacji działania, zgodnie z filozofią uczenia się pozaformalnego Europejskiego Korpusu Solidarności.

Szkolenie wprowadzające dla uczestników długoterminowych działań transgranicznych i krajowych organizowane jest przez agencje narodowe lub centra SALTO. W przypadku wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej szkolenie wprowadzające organizowane przez organizację przyjmującą musi być zgodne z minimalnymi standardami jakości określonymi w poniższej tabeli.

W przypadku wolontariuszy biorących udział w działaniach trwających krócej niż dwa miesiące organizacja przyjmująca lub wspierająca ma obowiązek zorganizować szkolenie spełniające minimalne standardy jakości wyszczególnione w tabeli poniżej, choć w miarę możliwości trwające krócej.

SPOTKANIE EWALUACJI ŚRÓDOKRESOWEJ

Spotkanie ewaluacji śródkresowej pozwala uczestnikom ocenić ich dotychczasowe doświadczenie i rozważyć działania, role oraz wsparcie organizacji przyjmującej, a także ich wkład własny. Spotkanie ewaluacyjne daje możliwość uczenia się na podstawie doświadczeń wszystkich uczestników i umożliwia im zaplanowanie rozwoju lub dalszych usprawnień w ich działalności oraz zastanowienie się nad tym, co zrobią w dłuższej perspektywie, gdy ich projekt się skończy. Ewaluacja powinna także podnosić świadomość osobistego procesu uczenia się, łącząc je z kompetencjami kluczowymi uczenia się przez całe życie wykorzystywanymi do celów Youthpass i Europass. Spotkanie ewaluacji śródkresowej jest również obowiązkowe dla uczestników projektów krajowych. W przypadku wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej organizacja przyjmująca powinna zorganizować internetowe spotkanie ewaluacji śródkresowej we współpracy z organizacją wspierającą.

Niezwykle istotne jest, aby wydarzenie było zorganizowane jako spotkanie między uczestnikami. Trwa ono na tyle długo po przybyciu uczestników, żeby zdobyli oni wystarczające doświadczenie, aby dokonać przeglądu swojej sytuacji w projekcie, ale również wystarczająco długo przed końcem okresu realizacji działania, tak aby w razie potrzeby nadal istniał czas na poprawę sytuacji.

DOROCZNE WYDARZENIA

Wydarzenie Europejskiego Korpusu Solidarności jest okazją do spotkania dla byłych, obecnych i potencjalnych uczestników projektów wolontariatu i projektów w zakresie pomocy humanitarnej, członków zespołów wolontariuszy na obszarach priorytetowych i uczestników projektów solidarnościowych. Wydarzenie to jest organizowane przez agencje narodowe lub centra SALTO. Może ono służyć jako spotkanie ewaluacyjne, spotkanie absolwentów lub wydarzenie promocyjne. Jest ono szczególnie ważne jako okazja dla tych, którzy zakończyli swoje działanie solidarnościowe w ciągu ostatniego roku, aby przedyskutować i ocenić swoje doświadczenia oraz przekazać je obecnym i potencjalnym uczestnikom. Jednym z celów wydarzenia jest zapewnienie, aby agencja narodowa otrzymała informacje zwrotne na temat projektów, organizacji uczestniczących, praktycznych ustaleń i ogólnego wrażenia z uczestnictwa w działaniach, oraz efektów uczenia się wynikających z realizacji działania dla uczestnika. Udział w dorocznym wydarzeniu nie jest obowiązkowy, jednak jest on zdecydowanie zalecany.

PRZEGLĄD CYKLU SZKOLEŃ I EWALUACJI DLA UCZESTNIKÓW I KANDYDATÓW

	Przygotowawcze	Wprowadzające	Śródkresowe	Doroczne
Wolontariusze indywidualni – długoterminowy wolontariat transgraniczny	Obowiązkowe (organizowane przez organizację wspierającą)	Obowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe lub regionalne centra SALTO)	Obowiązkowe w przypadku działań trwających dłużej niż 6 miesięcy (organizowane przez agencje narodowe lub regionalne centra SALTO)	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe lub regionalne centra SALTO)
Wolontariusze indywidualni – długoterminowy wolontariat krajowy	Nieobowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą)	Obowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe)	Obowiązkowe w przypadku działań trwających dłużej niż 6 miesięcy (organizowane przez agencje narodowe)	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe)
Wolontariusze indywidualni – krótkoterminowy wolontariat transgraniczny	Obowiązkowe (organizowane przez organizację wspierającą)	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą)	Nie dotyczy	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe lub regionalne centra SALTO)
Wolontariusze indywidualni – krótkoterminowy wolontariat krajowy	Nieobowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą lub wspierającą)	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą)	Nie dotyczy	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe)
Zespoły wolontariuszy – wolontariat transgraniczny	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą lub wspierającą)	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą lub wspierającą)	Nie dotyczy	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe lub regionalne centra SALTO)
Zespoły wolontariuszy – wolontariat krajowy	Nieobowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą lub wspierającą)	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą lub wspierającą)	Nie dotyczy	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe)
Projekty solidarnościowe	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe)
Zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych	Obowiązkowe (organizowane przez organizację wspierającą)	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą)	Nie dotyczy	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe)
Wolontariusze w zakresie pomocy	Obowiązkowe (organizowane przez organizację wspierającą)	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą)	Obowiązkowe (organizowane przez organizację przyjmującą i wspierającą)	Nieobowiązkowe (organizowane przez agencje narodowe)

humanitarnej ⁸¹				
----------------------------	--	--	--	--

⁸¹ Osoby młode chcące uczestniczyć w wolontariacie w zakresie pomocy humanitarnej muszą w tym celu ukończyć specjalne szkolenie.

OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA

Specjalne szkolenia kwalifikujące dla kandydatów na wolontariuszy w zakresie pomocy humanitarnej ²	Oczekiwanym rezultatem jest zdolność wolontariuszy do przyczyniania się do zapewniania opartej na potrzebach i zasadach pomocy humanitarnej, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb grup szczególnie wrażliwych i angażowania się w działania, które mogą przyczynić się do stworzenia zrównoważonego i integracyjnego społeczeństwa.
Szkolenie przygotowawcze	Szkolenie przygotowawcze będzie się różniło w zależności od praktyk szkoleniowych, możliwości organizacyjnych i potrzeb uczestników. Powinno ono jednak zapewnić, aby do czasu wyjazdu wszyscy uczestnicy: - byli zaznajomieni z koncepcją Europejskiego Korpusu Solidarności; - byli zaznajomieni z partnerami zaangażowanymi w daną działalność, tj. organizacją przyjmującą i wspierającą w przypadku wolontariatu, mentorem oraz, w stosownych przypadkach, agencją narodową / Agencją Wykonawczą, centrami współpracy oraz Komisją Europejską; - byli zaznajomieni z dokumentami z pakietu informacyjnego; - byli zachęceni do korzystania z możliwości uczenia się w ramach ogólnego szkolenia online; - podzielili się swoją motywacją, oczekiwaniami i obawami, a także rozważyli swoje cele, w tym cele w zakresie uczenia się; - otrzymali odpowiednie informacje praktyczne i techniczne dotyczące wiz, zezwoleń na pobyt, statusu prawnego uczestnika, ubezpieczenia (w tym wskazówki, jak uzyskać obowiązkową europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego przed wyjazdem), kieszonkowego, odpowiedniego porozumienia w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności; - rozumieli znaczenie międzykulturowego uczenia się i byli świadomi trwającego międzykulturowego procesu uczenia się; - otrzymali wytyczne lub chociaż wskazówki dotyczące zarządzania kryzysowego; - byli świadomi wymiaru zrównoważoności programu; - rozumieli znaczenie i użyteczność zdobycia uznania dla indywidualnych efektów uczenia się, szczególnie za pomocą narzędzi na szczeblu UE, takich jak Youthpass i Europass. Szkolenie powinno również obejmować moduły do nauki języków obcych w języku kraju przyjmującego lub w języku używanym w kontekście działania, jeżeli takie szkolenie językowe nie jest oferowane w ramach wsparcia językowego online ani innego wsparcia językowego.
Szkolenie wprowadzające	Szkolenie wprowadzające będzie się różniło w zależności od krajowych warunków, okoliczności i praktyk szkoleniowych. Powinno jednak zapewniać, aby każdy z uczestników: - był świadomy pytań dotyczących wiz, zezwoleń na pobyt, własnego statusu prawnego jako uczestnika, ubezpieczenia, umowy w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności i dokumentów w pakiecie informacyjnym oraz miał okazję, aby je omówić; - otrzymał informacje o dostosowaniu się do zagranicznego środowiska pracy, prawach i obowiązkach, użytecznych kontaktach pomocnych w osiedleniu się itp.; - znał systemy zarządzania roszczeniami ubezpieczeniowymi (dokumentację i procedury związane z ubezpieczeniem) oraz był w pełni świadomy, że korzystanie z europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego w stosownych przypadkach, jest obowiązkowe; - wiedział, jaki rodzaj wsparcia oferują agencje narodowe, centrum SALTO i EACEA;

	▪ otrzymał informacje na temat historii, sytuacji politycznej i społecznej kraju przyjmującego, kluczowych aspektów jego kultury oraz sposobów zaangażowania się w społeczność lokalną; ▪ był świadomy sposobów radzenia sobie z różnicami kulturowymi oraz konfliktami; ▪ był zaznajomiony z rolą każdej organizacji uczestniczącej w działaniu, a także znał własne prawa i obowiązki; ▪ został poinformowany o promowanych w ramach programu zachowaniach zrównoważonych środowiskowo; ▪ miał możliwość spotkania się i stworzenia sieci z innymi uczestnikami; ▪ otrzymał podstawowe informacje na temat Unii Europejskiej, jej polityki i programów w obszarze dotyczącym młodzieży; ▪ był zaznajomiony z celami i zasadami Europejskiego Korpusu Solidarności; ▪ znał znaczenie uczestnictwa w Europejskim Korpusie Solidarności; ▪ rozumiał znaczenie i użyteczność zdobycia uznania dla indywidualnych efektów uczenia się, szczególnie za pomocą narzędzi na szczeblu UE, takich jak Youthpass i Europass; ▪ określił jasne cele w zakresie uczenia się i pomysły na własne działania. W razie potrzeby należy udzielić wsparcia uczestnikom korzystającym ze wsparcia językowego online w zakresie przystępowania do testu biegłości językowej i uczestnictwa w kursach.
Spotkanie ewaluacji śródkresowej	Spotkanie ewaluacji śródkresowej będzie się różniło w zależności od krajowych warunków, okoliczności i praktyk szkoleniowych. Niemniej jednak pod koniec spotkania każdy uczestnik powinien: ▪ osobiście dokonać oceny dotychczasowego działania i zastanowić się nad zakresem własnych działań; ▪ podzielić się osobistymi doświadczeniami (nauka nowych zdolności i kompetencji, uczestnictwo w życiu społeczności, funkcjonowanie w innej kulturze, posługiwanie się językiem); ▪ określić problemy, trudności, konflikty, z którymi musiał się zmierzyć lub które przed nim stoją, a co za tym idzie, powinien otrzymać wystarczające wsparcie i wskazówki dotyczące kolejnych kroków na drodze do rozwiązania tych problemów; ▪ pracować nad przygotowaniem/udoskonaleniem działań, w które jest zaangażowany; ▪ otrzymać informacje i wytyczne na temat możliwości, z których może skorzystać po zakończeniu realizacji działania; ▪ wiedzieć jak korzystać z narzędzi uznawalności na szczeblu UE, takich jak Youthpass i Europass przy identyfikowaniu i dokumentowaniu indywidualnych efektów uczenia się; ▪ otrzymać informacje na temat sprawozdania uczestnika, które należy wypełnić.

Doroczne wydarzenie	Wydarzenia będą się różniły w zależności od krajowych warunków, okoliczności i praktyk szkoleniowych. Pod koniec wydarzenia każdy uczestnik, który ukończył swoje działanie w ciągu ostatniego roku, powinien dokonać oceny swojego doświadczenia pod względem: ▪ współpracy między uczestnikiem i organizacjami uczestniczącymi oraz otrzymanego osobistego wsparcia i doświadczonego nadzoru; ▪ osobistego wkładu w działanie; ▪ ogólnego podejścia pedagogicznego i własnych osiągnięć w nauce (osobistych, zawodowych, społecznych), w tym świadomości własnych możliwości i umiejętności oraz (w stosownych przypadkach) sfinalizowania Youthpass i Europass; ▪ większej wiedzy na temat Europy, zmian w swoim nastawieniu do Europy i większego zrozumienia różnorodności; ▪ wymiany doświadczeń z rówieśnikami. Ponadto wydarzenie może stanowić: ▪ szansę dla potencjalnych uczestników i organizacji uczestniczących na spotkanie doświadczonych uczestników, w tym uczestników, którzy wdrożyli projekty solidarnościowe; ▪ możliwość promowania Europejskiego Korpusu Solidarności i jego wpływu poprzez kontakty z zainteresowanymi stronami, decydentami i mediami; ▪ wydarzenie służące nawiązywaniu kontaktów w celu zbadania i opracowania nowych projektów i innych sposobów wykorzystania ich doświadczeń; ▪ prezentację udanych projektów; ▪ docenienie solidarności i krok w kierunku wzmocnienia społeczności Europejskiego Korpusu Solidarności.
---------------------	--

CYKL SZKOLEŃ I EWALUACJI DLA ORGANIZACJI – JAK TO DZIAŁA?

Cykl szkoleń i ewaluacji dla organizacji obejmuje następujące elementy:

- szkolenie dla organizacji posiadających znak jakości, w tym wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej, ze szczególnym uwzględnieniem nowych organizacji i personelu;
- coroczne wydarzenie dla organizacji posiadających znak jakości, w tym znak jakości wolontariatu w zakresie pomocy humanitarnej.

Agencje narodowe odpowiadają za organizację takich szkoleń dla wszystkich organizacji posiadających znak jakości w ich kraju. W przypadku organizacji w państwach trzecich niestowarzyszonych z programem odpowiedzialność spoczywa na odpowiednich centrach SALTO. W przypadku organizacji zaangażowanych w wolontariat w zakresie pomocy humanitarnej za organizację takich szkoleń odpowiada EACEA. Agencje narodowe / centra SALTO mogą podjąć decyzję o nieorganizowaniu takich szkoleń, jeśli istnieją inne instrumenty zapewniające monitorowanie i jakość wdrożenia.

Agencje narodowe / centra SALTO mogą zdecydować się w przypadku wszystkich lub niektórych sesji na zlecenie podwykonawstwa. Agencje narodowe / centra SALTO powinny jednak w miarę możliwości uczestniczyć w sesjach i pozostawać w regularnym kontakcie z osobami prowadzącymi szkolenie.

Zaleca się, aby organizacje posiadające znak jakości uczestniczyły w tych sesjach.

SZKOLENIA DLA ORGANIZACJI POSIADAJĄCYCH ZNAK JAKOŚCI EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI

Aby projekt zakończył się powodzeniem, a doświadczenia były pozytywne i wzbogacające dla wszystkich zaangażowanych podmiotów, organizacje uczestniczące w Europejskim Korpusie Solidarności, którym przyznano znak jakości, muszą posiadać dogłębną wiedzę na temat podstawowych wartości i aspektów Korpusu. Podczas szkolenia organizacje te skupią się na elementach potrzebnych do pomyślnego zakończenia doświadczenia i refleksji na temat sposobu, w jaki należy przemyśleć i rozwinąć ich projekt.

W ramach szkolenia należy:

- zapewnić zrozumienie ról i obowiązków każdej organizacji;
- podać odpowiednie praktyczne i techniczne informacje dotyczące zarządzania projektem;
- podnieść świadomość na temat ważnych aspektów programu, takich jak konkretne wsparcie dla osób młodych o mniejszych szansach, narzędzia uznawalności na szczeblu UE, takie jak Youthpass i Europass, wsparcie językowe online, rola mentora itp.;
- zapewnić niezbędne wsparcie i narzędzia służące przygotowaniu i sprawowaniu opieki mentorskiej w zakresie jakości;
- wspierać organizacje w przygotowywaniu projektów wysokiej jakości (wybór partnerów i uczestników, przygotowanie zadań uczestników, zarządzanie kryzysowe, upowszechnianie itp.);
- zapewnić organizacjom możliwości nawiązywania kontaktów i tworzenia partnerstw.

DOROCZNE SPOTKANIE EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI

To doroczne spotkanie powinno zgromadzić przedstawicieli wszystkich organizacji w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności posiadających znak jakości w celu wymiany doświadczeń, pomysłów i praktyk, prezentowania najważniejszych osiągnięć oraz rozwijania i wzmacniania sieci / budowania partnerstw. Wydarzenie to jest również okazją do przypomnienia podstawowych wartości i aspektów programu. Pozwoli dodatkowo ocenić trudności napotymane przez organizacje i przyczyny braku aktywności niektórych organizacji posiadających znak jakości. Wydarzenie to można połączyć z dorocznym wydarzeniem Europejskiego Korpusu Solidarności dla uczestników.

CYKL SZKOLEŃ I EWALUACJI DLA MENTORÓW – JAK TO DZIAŁA?

Cyklu szkoleń i ewaluacji dla mentorów jest dobrowolny i obejmuje szkolenia dla mentorów oferujących wsparcie i wzmocnioną opiekę mentorską uczestnikom działań wolontariackich.

Szkolenia dla mentorów mogą być bezpośrednie, wirtualne lub mieszane.

Agencje narodowe i regionalne centra SALTO odpowiadają za organizację takich szkoleń dla mentorów, w miarę potrzeb, i mogą zlecać wszystkie lub niektóre sesje szkoleniowe podwykonawcom. Agencje narodowe / centra SALTO powinny jednak w miarę możliwości uczestniczyć w sesjach i pozostawać w regularnym kontakcie z osobami prowadzącymi szkolenie i z mentorami.

W ramach szkolenia należy:

- zapewnić zrozumienie ról i obowiązków mentora;
- udzielić odpowiednich informacji praktycznych i technicznych na temat programu, istotnych dla wolontariuszy;
- zapewnić, by mentorzy wiedzieli, w jaki sposób prowadzić i wspierać wolontariuszy w określaniu wiedzy nabytej podczas ich doświadczenia;
- wykrywać problemy w zakresie dobrostanu, zwykle występujące podczas działań wolontariackich, oraz wspierać uczestników w znajdowaniu pomocy;
- oferować wytyczne w zakresie wzmocnionej opieki mentorskiej dla osób młodych o mniejszych szansach;
- zapewniać mentorom możliwości nawiązywania kontaktów.

MENTORING

MENTORING W DZIAŁANIACH WOLONTARIACKICH

Wszystkim osobom uczestniczącym w działaniach wolontariackich należy zapewnić osobiste wsparcie poprzez mentoring. Mentoring polega na regularnych spotkaniach mentora wyznaczonego przez organizację przyjmującą lub wspierającą i uczestnika, zarówno w miejscu, w którym odbywa się dane działanie, jak i poza nim. Spotkania powinny koncentrować się na osobistym dobrostanie uczestników, a także ukierunkowywać wolontariuszy i wspierać ich w określaniu wiedzy nabytej podczas ich doświadczenia. Mentoring jest skierowany do indywidualnego uczestnika, a zatem treść i częstotliwość spotkań będą się różnić w zależności od indywidualnych potrzeb. Możliwe tematy spotkań mentorskich: osobisty dobrostan, dobrostan w zespole, satysfakcja z zadań, kwestie praktyczne itp.

WZMOCNIONA OPIEKA MENTORSKA

„Wzmocniona opieka mentorska” jest zintensyfikowanym procesem mentoringu, który może być niezbędny w celu wspierania osób młodych o mniejszych szansach, jeśli nie są one w stanie zrealizować działania samodzielnie lub przy normalnym wsparciu mentorskim lub opiekuńczym. Ten rodzaj mentoringu ma zastosowanie w przypadku działań wolontariackich. Wzmocniona opieka mentorska wymaga bliższego kontaktu, częstszych spotkań i dłuższego czasu przydzielonego na realizację zadań. Gwarantuje to stopniowe wspieranie uczestników podczas działań w ramach projektu, a także poza godzinami pracy. Wzmocniona opieka mentorska umożliwia uczestnikom uzyskanie możliwie największej autonomii, przyczyniając się w ten sposób do pomyślnej realizacji projektu.

UZNAWANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

CZYM JEST UZNAWANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ?

Jeżeli działania w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności mają wspierać wpływ na osobisty, edukacyjny, społeczny, obywatelski i zawodowy rozwój uczestników, należy zidentyfikować i udokumentować kompetencje (połączenie wiedzy, zdolności i postaw), które stanowią efekty uczenia się pozaformalnego i nieformalnego uzyskane w ramach działań solidarnościowych, w szczególności poprzez narzędzia uznawalności na szczeblu UE, takie jak Youthpass i Europass.

DLA KOGO?

Identyfikacja i dokumentacja efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego jest oferowana uczestnikom (dobrowolnie) oraz organizacjom uczestniczącym (obowiązkowo, o ile uczestnik o to poprosi). Oznacza to, że każda młoda osoba uczestnicząca w działaniu Europejskiego Korpusu Solidarności może skorzystać z procesu wsparcia i otrzymać certyfikat, który identyfikuje i dokumentuje poszczególne efekty uczenia się.

JAK TO DZIAŁA?

Każda młoda osoba biorąca udział w działaniach Europejskiego Korpusu Solidarności ma prawo do przejścia przez proces Youthpass i otrzymania certyfikatu Youthpass na koniec procesu. Youthpass identyfikuje i dokumentuje kompetencje zdobyte podczas projektu. Zaleca się włączenie podejścia edukacyjnego Youthpass od samego początku projektu i wykorzystywanie go w trakcie działań w ramach projektu jako narzędzia mającego pomóc uczestnikom w uzyskaniu większej świadomości, refleksji nad procesem uczenia się i efektami oraz ich ocenie. W zależności od charakteru potrzeb w zakresie uznawania i poszczególnych działań solidarnościowych można również stosować inne narzędzia, takie jak np. Europass.

Więcej informacji i wsparcie w zakresie Youthpass można znaleźć pod adresem: <https://www.youthpass.eu/en/>.

Więcej informacji na temat Europass można znaleźć pod adresem: <https://europa.eu/europass/en>.

UBEZPIECZENIE

CO NALEŻY WIEDZIEĆ NA TEMAT UBEZPIECZENIA UCZESTNIKÓW?

Jednym z kluczowych aspektów działań prowadzonych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności jest to, że uczestnik musi przez cały czas przebywać w bezpiecznym środowisku. W celu zagwarantowania, że uczestnik działań wolontariackich jest ubezpieczony na wypadek nieprzewidzianych okoliczności, ubezpieczenie musi obejmować następujące obszary:

- opiekę medyczną i stomatologiczną, ciążę i poród, wypadki i hospitalizację;
- ubezpieczenie na życie (ubezpieczenie na wypadek śmierci);
- trwałą niezdolność do pracy;
- odpowiedzialność cywilną;
(w tym w stosownych przypadkach ubezpieczenie organizacji uczestniczących od odpowiedzialności zawodowej lub ubezpieczenie od odpowiedzialności przedsiębiorstw);
- ubezpieczenie podróży.

Europejski Korpus Solidarności wspiera w razie potrzeby ochronę ubezpieczeniową:

- poprzez ubezpieczenie zapewnione przez Komisję Europejską (w przypadku działań transgranicznych);
- lub zwrot kosztów związanych z ubezpieczeniem (w przypadku działań krajowych).

W PRZYPADKU DZIAŁAŃ TRANSGRANICZNYCH

Beneficjenci muszą zapewnić, aby każdy uczestnik działań transgranicznych był objęty systemem ubezpieczeń Europejskiego Korpusu Solidarności. System ubezpieczeń Europejskiego Korpusu Solidarności uzupełnia przysługującą na podstawie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ)⁸² ochronę ubezpieczeniową obejmującą niezbędną opiekę zdrowotną za granicą⁸³ lub w razie potrzeby zapewnia podstawową ochronę ubezpieczeniową. W szczególności Europejski Korpus Solidarności zapewnia ochronę ubezpieczeniową, od momentu wyjazdu uczestników z ich miejsca zamieszkania do kraju przyjmującego aż do ich powrotu do domu po zakończeniu działania⁸⁴, w następujący sposób:

- **Uzupełniająca** ochrona ubezpieczeniowa na podstawie ubezpieczenia w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności przysługuje uczestnikom kwalifikującym się do uzyskania europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego.
- **Podstawowa** ochrona ubezpieczeniowa przysługuje uczestnikom, którzy:
 - nie kwalifikują się do uzyskania europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego;
 - nie kwalifikują się do uzyskania europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego bezpłatnie (tj. bez ponoszenia żadnych kosztów przez uczestnika) lub nie są uprawnione ze względu na krajowe ramy regulacyjne dotyczące prowadzonych działań lub swoją indywidualną sytuację;
 - pochodzą z państwa, w którym nie ma zastosowania koordynacja zabezpieczenia społecznego UE lub udają się do takiego państwa.

Uczestnicy działań transgranicznych muszą posiadać europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego przed przyjazdem do kraju przyjmującego. Karta ta zapewnia dostęp do wszelkich niezbędnych z medycznego punktu widzenia usług państwowej opieki zdrowotnej podczas tymczasowego pobytu w dowolnym państwie członkowskim UE, w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii na takich samych warunkach i w takiej samej cenie (czyli w niektórych państwach bezpłatnie) jak osobom ubezpieczonym w tych państwach.

Informacje o ochronie i wsparciu zapewnianym uczestnikom w ramach ubezpieczenia oraz instrukcje dotyczące

⁸² Więcej informacji na temat EKUZ można znaleźć na stronie internetowej: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=pl>

⁸⁴ Ochrona ubezpieczeniowa kończy się, w przypadku gdy wolontariusz po zakończeniu działania wolontariackiego postanawia nie wracać do państwa zamieszkania. Ubezpieczenie pokrywa również kontynuację leczenia w okresie do 2 miesięcy od zakończenia działania.

zgłoszenia są dostępne na stronie internetowej ubezpieczyciela.

W PRZYPADKU DZIAŁAŃ KRAJOWYCH

Jeżeli uczestnik potrzebuje prywatnego ubezpieczenia osobowego ze względu na krajowe ramy regulacyjne, organizacje uczestniczące muszą zapewnić uczestnikowi ubezpieczenie osobowe, które musi oferować taką samą ochronę, jak ochrona w przypadku działań transgranicznych, w szczególności ochronę niezwiązaną z działaniem przez cały czas jego trwania. Jeżeli potrzebne jest prywatne ubezpieczenie, organizacja może wykorzystać koszty nadzwyczajne na jego sfinansowanie.

W przypadku działań krajowych Komisja Europejska nie określa jednego możliwego formatu ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej ani nie rekomenduje określonych ubezpieczycieli. Organizatorzy projektów są odpowiedzialni za wyszukanie polisy ubezpieczeniowej, która najlepiej odpowiada rodzajowi realizowanego projektu oraz ofercie krajowego rynku ubezpieczeń. Nie jest wymagane wykupienie polisy ubezpieczeniowej w związku z konkretnym projektem, jeżeli uczestnicy posiadają już polisy ubezpieczeniowe zapewnione przez organizatorów projektów.

UBEZPIECZENIE ZAPEWNIANE PRZEZ KOMISJĘ EUROPEJSKĄ

DLA KOGO?

Każdy uczestnik działania transgranicznego musi być objęty programem ubezpieczeniowym Europejskiego Korpusu Solidarności lub krajowym systemem opieki zdrowotnej kraju przyjmującego. Ubezpieczenie uzupełnia ochronę ubezpieczeniową obowiązkowej europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego lub krajowych systemów zabezpieczenia społecznego lub pokrywa 100% kosztów poniesionych w określonych przypadkach.

JAK TO DZIAŁA?

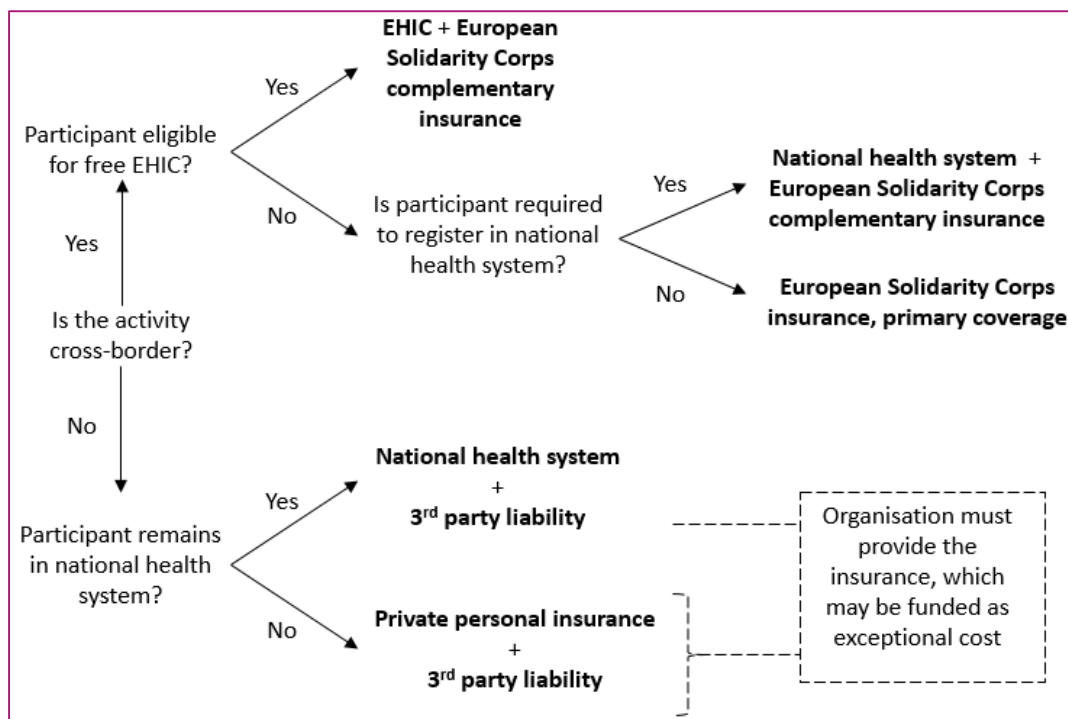
W przypadku działań wspieranych w ramach projektów wolontariatu, organizacja będąca beneficjentem jest odpowiedzialna za zarządzanie projektem za pośrednictwem narzędzia informatycznego zapewnianego przez Komisję Europejską do celów zarządzania projektami (moduł beneficjenta). Beneficjent musi wprowadzić informacje dotyczące działania, w które zaangażowani są uczestnicy. Objęcie uczestników programem ubezpieczeniowym jest automatyczne i odbywa się przez system, na podstawie zawartych w nim informacji. Uczestnicy muszą zostać ubezpieczeni przed wyjazdem, dlatego też beneficjent musi wprowadzić informacje do systemu przed rozpoczęciem działania (zazwyczaj z wyprzedzeniem dwutygodniowym). Ubezpieczenie pokrywa czas trwania działania, łącznie z czasem podróży. Beneficjent odpowiedzialny jest dodatkowo za aktualizację informacji w module beneficjenta, zwłaszcza odnośnie do terminu rozpoczęcia i zakończenia działania, miejsca itp., gdyż informacje te powiązane są z ochroną ubezpieczeniową. W przypadku działań wspieranych w ramach zespołów wolontariuszy na obszarach priorytetowych i działań związanych z wolontariatem w zakresie pomocy humanitarnej, organizacja będąca beneficjentem jest odpowiedzialna za zapisanie uczestników i wprowadzenie danych o działaniu (data rozpoczęcia, data zakończenia, lokalizacja) do systemów informatycznych udostępnionych przez Komisję Europejską lub agencję wykonawczą. Informacje te zostaną automatycznie przekazane ubezpieczycielowi⁸⁵.

Ubezpieczenie zapewnia ochronę uzupełniającą europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego lub każde inne ubezpieczenie posiadane przez uczestników. Uczestnicy muszą posiadać przed wyjazdem europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego. W niektórych przypadkach, gdy przepisy krajowe pozbawiają wolontariuszy ubezpieczenia w ramach europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego na czas trwania działania lub gdy uczestnik pochodzi z państwa, w którym nie ma zastosowania koordynacja zabezpieczenia społecznego UE lub udaje się do takiego państwa, ubezpieczyciel zapewni pełne ubezpieczenie (zob. wyżej). Ochrona ubezpieczeniowa posiada własne wyłączenia i pułapy i ma na celu sprostą pilnej i koniecznej opiece, która nie może czekać do końca okresu realizacji działania i powrotu uczestnika do domu.

Ponadto uczestnicy i organizacje powinni mieć na uwadze, że jest to prywatny program ubezpieczeniowy. W związku z tym zdecydowanie zaleca się skontaktowanie z ubezpieczycielem przed poniesieniem kosztów świadczeń medycznych, ponieważ będzie on mógł przekazać uczestnikowi informacje, czy należność zostanie zwrócona, oraz w jaki sposób.

⁸⁵ Dalsze informacje na temat procedury, zgodnie z którą należy postępować, zostaną podane po przyznaniu projektowi dotacji.

Na poniższym schemacie przebiegu procesu wyjaśniono każdą możliwą ochronę ubezpieczeniową. Należy zauważyć, że niezależnie od działania i rodzaju ochrony ubezpieczeniowej, organizacja ponosi ostateczną odpowiedzialność za zapewnienie uczestnikowi odpowiedniego ubezpieczenia.

PORTAL EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI

Portal Europejskiego Korpusu Solidarności zawiera informacje o możliwościach udziału w projektach europejskich i krajowych, którymi mogą być zainteresowane osoby młode chcące zaangażować się w działania solidarnościowe. Zapewnia punkt kompleksowej obsługi zarówno dla zainteresowanych osób młodych, jak i organizacji, które chcą dołączyć i być częścią Korpusu. Portal pozwala także osobom młodym korzystać ze szkoleń online, uzyskać dostęp do innych usług i, co ważne, budować społeczność podobnie myślących osób młodych. Dostęp do portalu Europejskiego Korpusu Solidarności można uzyskać pod adresem:

<https://youth.europa.eu/solidarity>. Każda osoba powinna mieć tylko jedno konto uczestnika.

JAK TO DZIAŁA?

ŁĄCZENIE OSÓB MŁODYCH I ORGANIZACJI

Osoby młode – w wieku co najmniej 17 lat – chcące zaangażować się w działania solidarnościowe, rejestrują się w systemie administracji i wsparcia pośrednictwa (PASS) w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności. Portal jest miejscem, gdzie mogą nawiązać kontakt osoby młode zainteresowane działaniami solidarnościowymi i organizacje, które oferują możliwości uczestnictwa w takich działaniach. W portalu organizacje posiadające znak jakości mogą ogłaszać rekrutację do działań wolontariackich, wyszukiwać zarejestrowanych kandydatów i kontaktować się z nimi. Zarejestrowani kandydaci otrzymują w portalu niepowtarzalny osobisty numer rejestracji (PRN), mogą szukać tam możliwości działań i wyrazić zainteresowanie nimi. Po znalezieniu się organizacji i zarejestrowanego kandydata organizacja wysyła zarejestrowanemu kandydatowi ofertę.

BUDOWANIE SPOŁECZNOŚCI I ŚWIADCZENIE USŁUG

Portal Europejskiego Korpusu Solidarności oferuje zarejestrowanym kandydatom dodatkowe usługi. Oprócz ogólnego szkolenia online dostępnego w portalu EU Academy zarejestrowani kandydaci mogą korzystać

z możliwości związanych z budowaniem społeczności, aktualnych informacji za pośrednictwem biuletynów i innych przydatnych funkcji, które są stopniowo opracowywane. Zarejestrowane osoby młode mogą również korzystać z aplikacji mobilnej umożliwiającej im wymianę doświadczeń i dzielenie się nimi z innymi osobami młodymi zarejestrowanymi w Korpusie. Mogą oni również wnieść znaczący wkład na rzecz społeczeństwa, angażując się w działalność sieci, takich jak Europejska Sieć Solidarności (EuSN) lub sieć EuroPeers.

KARTA MŁODZIEŻOWA EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI

Karta młodzieżowa Europejskiego Korpusu Solidarności dla uczestników Korpusu (lub europejska karta wolontariusza) jest wspólną inicjatywą Komisji Europejskiej, DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury, Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) i Europejskiego Stowarzyszenia Kart Młodzieżowych (EYCA). Specjalna europejska karta wolontariusza wysyłana jest każdej młodej osobie biorącej udział w działaniach Europejskiego Korpusu Solidarności.

Europejska karta wolontariusza:

- umożliwia wolontariuszom Europejskiego Korpusu Solidarności korzystanie ze wszystkich zniżek i możliwości dostępnych w systemie europejskiej karty młodzieżowej, tak by pomóc im uczestniczyć w lokalnych działaniach i zintegrować się ze społecznościami przyjmującymi;
- pozwala wolontariuszom na podróże i odkrywanie Europy podczas ich służby i po jej zakończeniu. Karta jest ważna 18 miesięcy, niezależnie od długości wolontariatu;
- daje młodym osobom dostęp do sieci informacji krajowych europejskich kart młodzieżowych, gdzie mogą uzyskać wysokiej jakości informacje dotyczące młodzieży;
- wspiera ducha wolontariatu i promuje wolontariat w Europie;
- kształtuje tożsamość europejskiego wolontariusza i poczucie przynależności do większej grupy aktywnych młodych osób;
- informuje wolontariuszy o możliwościach publikowanych za pośrednictwem Europejskiego Portalu Młodzieżowego;
- wspiera i propaguje bogatsze i bardziej włączające doświadczenie mobilności dla wolontariuszy Korpusu dzięki kartom młodzieżowym;
- przyczynia się do widoczności programu i pozytywnego wizerunku wolontariatu w Europie dzięki kartom młodzieżowym.

Więcej informacji o europejskiej karcie wolontariusza można znaleźć na stronie: <https://eyca.org/volunteers-card>.

INNE ŚRODKI WSPARCIA

ŚWIADECTWO UCZESTNICTWA

Świadectwo uczestnictwa jest świadectwem poprawiającym widoczność udziału w działaniach wolontariackich Europejskiego Korpusu Solidarności. Po zakończeniu wolontariatu uczestnicy mają prawo do otrzymania świadectwa uczestnictwa wydawanego w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności, pod warunkiem zakończenia działania i przedłożenia przez uczestników sprawozdania.

POROZUMIENIA

POROZUMIENIA MIĘDZY PARTNERAMI PROJEKTU

Wszystkie organizacje uczestniczące zaangażowane w projekt Europejskiego Korpusu Solidarności zdecydowanie zachęca się, aby zawarły między sobą wewnętrzne porozumienie. Celem takiego porozumienia jest wyraźne określenie obowiązków, zadań i wkładu finansowego wszystkich stron zaangażowanych w dane działanie. Organizacje uczestniczące wspólnie podejmują decyzję o sposobie rozdzielania dotacji UE oraz o tym, które koszty zostaną pokryte z tych środków.

Wewnętrzne porozumienie stanowi kluczowy instrument zapewniający trwałą i sprawną współpracę między partnerami działania solidarnościowego oraz umożliwiającą uniknięcie lub rozwiązanie potencjalnych konfliktów. Orientacyjnie porozumienie powinno zawierać przynajmniej następujące informacje:

- odniesienie do umowy o udzielenie dotacji między organizacją uczestniczącą składającą wniosek a organem przyznającym dofinansowanie;
- nazwy wszystkich organizacji uczestniczących zaangażowanych w realizację działania wraz z danymi kontaktowymi;
- rolę i zakres odpowiedzialności każdej organizacji uczestniczącej; podział dotacji UE;
- szczegóły dotyczące sposobów dokonywania płatności i przelewów między organizacjami uczestniczącymi.

Mimo że podpisanie takiego dokumentu jest zalecane w celu zabezpieczenia interesów każdego partnera, tego rodzaju porozumienie pozostaje wewnętrznym dokumentem partnerów. Jeżeli takie porozumienie istnieje, w przypadku sporów między partnerami mających wpływ na umowę o udzielenie dotacji organ przyznający dofinansowanie może poprosić o udostępnienie mu porozumienia.

UMOWY Z UCZESTNIKAMI

Przed wyjazdem każda młoda osoba uczestnicząca w indywidualnym lub zespołowym działaniu wolontariackim wspieranym w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności musi podpisać umowę wolontariacką, wykorzystując wzór dostarczony przez Komisję Europejską, w którym ujęte są przynajmniej następujące postanowienia:

- prawa i obowiązki stron tej umowy, czas trwania i miejsce oddelegowania oraz opis związanych z tym zadań;
- odniesienie do warunków ubezpieczenia uczestników;
- wkład finansowy otrzymywany z Korpusu;
- opis zadań do wykonania w trakcie działania;
- w stosownych przypadkach, odniesienie do odpowiednich wymogów w zakresie poświadczenia bezpieczeństwa zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

ZEZWOLENIA NA POBYT

Może zaistnieć konieczność uzyskania przez uczestników projektów w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności wizy na pobyt za granicą w państwach członkowskich UE i państwach trzecich niestowarzyszonych z programem, w których prowadzone jest działanie. Wszystkie organizacje uczestniczące muszą zadbać o to, aby zostały uzyskane wymagane zezwolenia (wizy krótkoterminowe lub długoterminowe bądź zezwolenia na pobyt) przed rozpoczęciem zaplanowanego działania. Zdecydowanie zaleca się występowanie do właściwych organów o zezwolenia z dużym wyprzedzeniem, ponieważ formalności te mogą trwać kilka tygodni. Agencje narodowe i Agencja Wykonawcza mogą udzielić dodatkowych wskazówek i pomocy w sprawach związanych z wizami, zezwoleniami na pobyt, ubezpieczeniem społecznym itp. Portal imigracyjny UE zawiera ogólne informacje na temat wiz i zezwoleń na pobyt zarówno w odniesieniu do pobytów krótkoterminowych, jak i długoterminowych:

https://immigration-portal.ec.europa.eu/index_en.

CZĘŚĆ E – INFORMACJE DLA WNIOSKODAWCÓW

Wszyscy potencjalni wnioskodawcy⁸⁶, którzy zamierzają złożyć wniosek dotyczący projektu, aby otrzymać wsparcie finansowe ze strony UE lub znak jakości w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, proszeni są o uważne zapoznanie się z tą sekcją, która została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia finansowego UE⁸⁷.

Wszystkie postanowienia umowne i przepisy finansowe mające zastosowanie do przyznanych dotacji przedstawiono we wzorach umów o udzielenie dotacji, które udostępniono w przypadku projektów realizowanych przez agencję wykonawczą EACEA w portalu „EU Funding & Tenders”⁸⁸ oraz – w przypadku projektów realizowanych przez agencje narodowe – na stronie internetowej danej agencji narodowej⁸⁹. W przypadku rozbieżności z informacjami przedstawionymi w tym przewodniku postanowienia umów o udzielenie dotacji są nadrzędne względem części E tego przewodnika. Znaczna część opisanych kroków i przedstawionych informacji w tej części jest również istotna dla organizacji, które chcą ubiegać się o znak jakości.

Osoby fizyczne nie są uprawnione do składania wniosków dotyczących projektu w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, z wyjątkiem osób fizycznych składających wniosek w imieniu grupy (co najmniej pięciu) osób młodych, które zamierzają zrealizować projekt solidarnościowy (zwane dalej „grupami młodzieży”).

SPOSÓB SKŁADANIA WNIOSKU

Aby móc złożyć wniosek dotyczący projektu w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, wnioskodawcy muszą wykonać cztery następujące kroki:

- 1) Rejestracja. Każdy wnioskodawca musi się zarejestrować w następujący sposób:
 - a. Jeśli chodzi o akcje, którymi zarządza Agencja Wykonawcza, wnioskodawcy, podmioty powiązane i partnerzy stowarzyszeni muszą się zarejestrować w portalu „EU Funding & Tenders”, a następnie otrzymać kod identyfikacyjny uczestnika (PIC)⁹⁰. Organizacje/grupy, które otrzymały już numer PIC w ramach uczestnictwa w innych programach UE, nie muszą się ponownie rejestrować. Numer PIC uzyskany przy wcześniejszej rejestracji jest ważny w przypadku składania wniosków w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności;
 - b. W przypadku akcji, którymi zarządzają agencje narodowe, organizacje/grupy osób młodych zaangażowane w składanie wniosku muszą się zarejestrować w systemie rejestracji organizacji dla Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności⁹¹, a następnie otrzymać kod identyfikacyjny organizacji (OID). Organizacje/grupy osób młodych, które otrzymały już taki kod identyfikacyjny, nie muszą się ponownie rejestrować;
- 2) Sprawdzić, czy spełniają kryteria dotyczące danej akcji;
- 3) Sprawdzić warunki finansowe (dotyczy tylko wniosków o fundusze, nie ma znaczenia w kontekście znaku jakości);

⁸⁶ W tym również grupy młodych ludzi realizujących projekty solidarnościowe, uwzględnione poniżej jako „organizacje”.

⁸⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona), Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024. Rozporządzenie finansowe UE można znaleźć pod adresem: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509

⁸⁸ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

⁸⁹ https://erasmus-plus.ec.europa.eu/pl/contacts/national-agencies?facets_permanent%7Cfield_eac_topics=1964

⁹⁰ Numer PIC to obowiązkowe pole do wypełnienia w formularzu wniosku.

⁹¹ <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc>

- 4) Wypełnić i złożyć formularz wniosku.

ETAP 1: REJESTRACJA ORGANIZACJI

Organizacje/grupy osób młodych wskazane we wniosku muszą się zarejestrować oraz podać podstawowe dane dotyczące ich statusu prawnego i finansowego na platformie Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności dla projektów przedłożonych agencjom narodowym albo w portalu rejestracji uczestnika dla projektów złożonych w Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA).

Po zakończeniu rejestracji organizacji/grupie nadaje się kod identyfikacyjny organizacji (OID) (jeżeli wnioski złożono do agencji narodowych) i kod identyfikacyjny uczestnika (PIC) (w przypadku wniosków złożonych w EACEA). Ten kod, który jest identyfikatorem i jest niezbędny do składania wniosków, daje organizacji/grupie możliwość łatwiejszego wypełniania formularzy wniosków na stronie internetowej (wprowadzenie kodu w formularzu spowoduje automatyczne pojawienie się w nim wszystkich informacji podanych przez organizację/grupę na etapie rejestracji).

Należy zauważyć, że organizacje/grupy osób młodych, które brały już udział w akcjach Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności oraz posiadają numer PIC, nie muszą ponownie się rejestrować, aby składać wniosek na poziomie zdecentralizowanym. Kod identyfikacyjny organizacji został automatycznie przyznany i można go znaleźć za pomocą wyszukiwarki na platformie Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności.

Począwszy jednak od 2026 r., w przypadku grup młodych ludzi utworzenie grupy należy potwierdzić za pośrednictwem formularza rejestracyjnego podpisanego przez członków grupy. Podpisy na formularzu rejestracyjnym mogą wymagać urzędowego uwierzytelnienia, jeżeli wymaga tego organ przyznający dofinansowanie, w celu zapewnienia pewności prawa. Istniejące grupy, które są już zarejestrowane w systemie rejestracji organizacji, muszą również załadować podpisany formularz rejestracyjny w swoim profilu w systemie rejestracji organizacji, aby mogły kwalifikować się do składania wniosków jako nieformalna grupa młodych ludzi dotyczących działań w ramach **zaproszeń do składania wniosków od 2026 r.**

GDZIE SIĘ ZAREJESTROWAĆ?

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe, aby zarejestrować się w systemie rejestracji organizacji (ORS) Erasmus+ oraz Europejskim Korpusie Solidarności, osoba będąca przedstawicielem organizacji (lub grupy osób młodych) musi wykonać następujące kroki:

- utworzyć konto w systemie EU Login (chyba że osoba będąca przedstawicielem danej organizacji/podmiotów, które nie posiadają osobowości prawnej, już posiada takie konto). Nowe konta w systemie EU Login można tworzyć, korzystając z następującej strony internetowej:
- <https://webgate.ec.europa.eu/cas/>;
- uzyskać dostęp do systemu rejestracji organizacji dla Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/>, a następnie zarejestrować się w imieniu organizacji/grupy, którą reprezentują.

Organizacja lub grupa osób młodych rejestrują się tylko raz. Po przetworzeniu rejestracji organizacja/grupa osób młodych otrzyma kod identyfikacyjny organizacji (OID). W celu rejestracji grupa młodych ludzi musi przedłożyć formularz rejestracyjny zgodny z dostępnym wzorem, potwierdzający zgodę członków na utworzenie grupy.

Wprowadzenie OID w formularzu wniosku spowoduje automatyczne wypełnienie wszystkich informacji przekazanych przez organizację na etapie rejestracji i wyświetlenie ich w formularzu.

Wielokrotne rejestracje w celu otrzymania OID przez ten sam podmiot oraz stosowanie wielu OID przez ten sam podmiot może kwalifikować się jako podanie nieprawdziwych informacji na podstawie rozporządzenia finansowego UE i prowadzić do odrzucenia podmiotu przez agencję narodową z odpowiednich procedur wyboru.

W ramach procesu rejestracji wnioskodawcy muszą załadować w systemie rejestracji organizacji formularz identyfikacyjny, który można pobrać ze strony internetowej Komisji Europejskiej.

Dostępne są trzy rodzaje formularzy identyfikacyjnych, w zależności od rodzaju wnioskodawcy (osób fizycznych, przedsiębiorstw prywatnych lub podmiotów prawa publicznego).

Formularz identyfikacyjny podlega oświadczeniu o ochronie prywatności, a następnie zatwierdzeniu przez agencje narodowe.

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą, aby zarejestrować się w elektronicznym systemie składania wniosków portalu „EU Funding & Tenders”, osoba będąca przedstawicielem organizacji musi wykonać następujące kroki:

- utworzyć konto EU Login (chyba, że osoba będąca przedstawicielem danej organizacji już posiada takie konto). Nowe konta w systemie EU Login można tworzyć, korzystając z następującej strony internetowej: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/>;
- wejść na portal „EU Funding & Tenders” <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home> i dokonać rejestracji w imieniu organizacji. Wytyczne i często zadawane pytania są dostępne w portalu.

Organizacja rejestruje się tylko raz. Po przetworzeniu rejestracji organizacja otrzyma kod identyfikacyjny uczestnika (PIC)⁹². Jest to 9-cyfrowy niepowtarzalny identyfikator niezbędny do składania wniosków. Numer PIC zapewnia wnioskodawcy możliwość łatwiejszego wypełniania formularza wniosku (tzn. wprowadzenie numeru PIC w formularzu spowoduje automatyczne pojawienie się w formularzu wszystkich informacji podanych przez wnioskodawcę na etapie rejestracji).

W przypadku wniosków składanych przez konsorcjum formularz identyfikacyjny powinni przekazać wszyscy członkowie konsorcjum. Dane bankowe powinien przekazać jednak wyłącznie koordynator. W formularzu należy podać nazwę kraju, w którym zlokalizowany jest bank, nawet jeżeli wnioskodawca jest oficjalnie zarejestrowany w innym kraju.

W przypadku dotacji przekraczających kwotę 60 000 EUR może zaistnieć konieczność dołączenia przez wnioskodawców konkretnych dokumentów potwierdzających ich zdolność finansową. W celu uzyskania dalszych informacji zob. podrozdział „Kryteria wyboru” poniżej.

ETAP 2: SPRAWDZENIE ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI

W trakcie opracowywania projektu oraz przed złożeniem wniosku o wsparcie UE organizacje uczestniczące / grupy osób młodych muszą sprawdzić, czy projekt ten spełnia następujące kryteria: dopuszczalności, kwalifikowalności, wykluczenia, wyboru oraz przyznawania dotacji.

KRYTERIA DOPUSZCZALNOŚCI

Wnioski należy przesyłać nie później niż w terminie składania wniosków wskazanym w zaproszeniu.

Wnioski muszą być czytelne i dostępne.

Muszą również być kompletne, tj. wszystkie wymagane części muszą być wypełnione, a obowiązkowe załączniki – dołączone. Po upływie terminu składania wniosków na wniosek agencji zarządzania poprawić można jedynie błędy pisarskie w należycie uzasadnionych przypadkach.

Jeżeli chodzi o akcje zarządzane przez agencje narodowe, wnioski należy składać **drogą elektroniczną** za pośrednictwem formularzy dostępnych na stronie internetowej Komisji Europejskiej i na stronach internetowych agencji narodowych.

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą wnioski należy składać **drogą elektroniczną** za

⁹² Numer PIC to obowiązkowe pole do wypełnienia w formularzu wniosku.

pośrednictwem portalu „EU Funding & Tenders”. Wnioski (w tym załączniki i dokumenty potwierdzające) należy złożyć przy użyciu formularzy, które można znaleźć w systemie składania wniosków.

Wnioski muszą być kompletne i muszą zawierać wszystkie wymagane informacje, załączniki i

dokumenty potwierdzające:

- część A formularza wniosku – zawiera informacje administracyjne o uczestnikach (przyszłym koordynatorze, beneficjentach i podmiotach stowarzyszonych) oraz podsumowanie budżetu projektu (do wypełnienia bezpośrednio online),
- część B formularza wniosku – zawiera opis techniczny projektu (należy go pobrać z systemu składania wniosków, wypełnić, a następnie dołączyć i ponownie załadować).

Wnioski ograniczają się do 40 stron w przypadku zaproszeń dotyczących dotacji o niskiej wartości (do 60 000 EUR); w przypadku wszystkich innych zaproszeń limit wynosi 70 stron. Liczba stron wniosku o przyznanie znaku jakości w zakresie pomocy humanitarnej jest ograniczona do 40 stron. Ewaluatorzy nie wezmą pod uwagę żadnych dodatkowych stron.

KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI

Kryteria kwalifikowalności stosuje się w celu określenia, czy wnioskodawca ma prawo uczestniczyć w zaproszeniu do składania wniosków i złożyć wniosek w sprawie akcji.

Kwalifikujące się projekty i działania muszą spełniać wszystkie kryteria kwalifikowalności odnoszące się do akcji i działań, których dotyczy składany wniosek. Jeżeli dany wniosek nie spełnia tych kryteriów na etapie składania wniosku, zostanie odrzucony bez poddawania go dalszej ocenie. Należy zauważyć, że warunki kwalifikowalności muszą być spełnione nie tylko w momencie podpisywania umowy o udzielenie dotacji, ale również przez cały czas trwania projektu. Jeżeli na etapie wdrażania lub sprawozdania końcowego okaże się, że kryteria te nie zostały spełnione lub przestały być spełniane, zrealizowane działania mogą zostać uznane za niekwalifikowalne, a dotacja UE pierwotnie przyznana dla projektu może podlegać zwrotowi organowi przyznającemu dofinansowanie.

Szczegółowe kryteria kwalifikowalności mające zastosowanie do poszczególnych akcji opisano w części B i C niniejszego przewodnika.

POWODY ODRZUCENIA

Wniosek może zostać odrzucony z różnych powodów, które wyszczególniono w niniejszym przewodniku lub, w stosownych przypadkach, w konkretnym dokumencie dotyczącym zaproszenia do składania wniosków. Ogólnie rzecz biorąc, właściwy urzędnik zatwierdzający odrzuca z procedury wyboru wnioskodawcę, który⁹³:

- a) znajduje się w sytuacji wykluczenia (zob. sekcja dotycząca wykluczenia poniżej);
- b) nie przedstawił informacji wymaganych jako warunek udziału w procedurze lub przedstawił informacje wprowadzające w błąd⁹⁴;
- c) był wcześniej zaangażowany w przygotowanie dokumentów wykorzystywanych w procedurze wyboru, w przypadku gdy pociąga to za sobą naruszenie zasady równego traktowania, w tym również zakłócenie konkurencji, któremu nie można zaradzić w inny sposób⁹⁵.

Ponadto wniosek może zostać odrzucony również z różnych innych powodów, m.in.:

- niedopuszczalność (złożenie po terminie, nieważny OID, niekompletny formularz wniosku, brak niezbędnej dokumentacji itd.);

⁹³ Art. 143 rozporządzenia finansowego UE.

⁹⁴ Na przykład jeżeli wnioskodawca twierdzi, że znajduje się w określonej sytuacji finansowej lub posiada pewne wsparcie finansowe, a nie jest to prawdą, np. jeżeli zawyża dane liczbowe dotyczące dochodów, podaje nieprawdziwe informacje na temat dostępności środków finansowych lub fałszywie twierdzi, że posiada doświadczenie lub wiedzę fachową w danej dziedzinie lub sektorze, w celu spełnienia kryteriów kwalifikowalności.

⁹⁵ Na przykład jeżeli wnioskodawca wcześniej uczestniczył w przygotowaniu zaproszenia do składania wniosków lub jeżeli wnioskodawca zatrudniał osobę, która działała jako ekspert oceniający jego wniosek o udzielenie dotacji i która nie zadeklarowała konfliktu interesów, lub ma inne powiązania z taką osobą.

- niezgodność z kryteriami kwalifikowalności akcji;
- stosowanie sankcji lub środków ograniczających;
- niewystarczająca zdolność finansowa;
- niewystarczająca zdolność operacyjna;
- niespełnienie kryteriów przyznawania dotacji;
- niezgodność proponowanego projektu z zasadami niedziałania wstecz lub zakazu podwójnego finansowania⁹⁶.

UNIJNE ŚRODKI OGRANICZAJĄCE

Do niektórych podmiotów zastosowanie mają specjalne ograniczenia i sankcje (np. do podmiotów objętych unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)). Podmioty wymienione w wykazie sankcji lub objęte środkami ograniczającymi wymienionymi na stronie www.sanctionsmap.eu⁹⁷ nie kwalifikują się do udziału w żadnym charakterze, w tym jako beneficjenci, podmioty stowarzyszone, partnerzy stowarzyszeni, podwykonawcy lub odbiorcy wsparcia finansowego na rzecz osób trzecich (jeżeli dotyczy). Inne podmioty objęte zakresem rozporządzenia nr 833/2014⁹⁸ mogą uczestniczyć tylko wtedy, gdy pozwalają na to warunki zaproszenia do składania wniosków i pod warunkiem, że organ przyznający dofinansowanie przewidział w stosunku do nich wyjątek na podstawie art. 51 ust. 2 lit. e) w celu wspierania mobilności osób i kontaktów międzyludzkich.

KONFLIKT INTERESÓW NA POZIOMIE PODMIOTÓW UPOWAŻNIONYCH DO DZIAŁAŃ FINANSOWYCH

konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, o których mowa [powyżej], jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub przynależność państwową, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste. Podmiotom upoważnionym do działań finansowych w rozumieniu rozporządzenia finansowego UE oraz innym osobom, w tym również organom krajowym na dowolnym szczeblu, uczestniczącym w wykonaniu budżetu w ramach zarządzania bezpośredniego, pośredniego i dzielonego, w tym również w odnośnych działaniach przygotowawczych, a także w audycie lub kontroli, zakazuje się podejmowania jakiegokolwiek działań, które mogą spowodować powstanie konfliktu ich interesów z interesami Unii. Podmioty te muszą również stosować odpowiednie środki, aby zapobiegać powstaniu konfliktu interesów w ramach funkcji wchodzących w zakres ich odpowiedzialności, oraz aby zareagować na sytuacje, które obiektywnie można postrzegać jako konflikt interesów.

Komisja stwierdza, że następujące organizacje znajdują się lub mogą znajdować się w sytuacji konfliktu interesów i w związku z tym nie kwalifikują się lub mogą nie kwalifikować się do udziału we wdrażaniu akcji w ramach programu:

- władze krajowe pełniące nadzór nad narodowymi agencjami oraz wdrażaniem programu „Europejski Korpus Solidarności” w swoim kraju nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć we wdrażaniu jakiegokolwiek akcji zarządzanej przez agencje narodowe w jakimkolwiek kraju, mogą jednak składać wnioski (jako wnioskodawcy lub partnerzy) dotyczące udziału we wdrażaniu akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą lub przez DG EAC, chyba że możliwość ta jest wyraźnie wykluczona w odniesieniu do danej akcji (zgodnie z częścią B przewodnika).
- agencje narodowe lub, w przypadku gdy agencja narodowa nie posiada odrębnej osobowości prawnej, podmioty prawne, których częścią⁹⁹ jest agencja narodowa, nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć w żadnych akcjach

⁹⁶ Zob. sekcja dotycząca zasad mających zastosowanie do dotacji UE poniżej oraz art. 194 rozporządzenia finansowego UE.

⁹⁷ Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej zawiera oficjalny wykaz podmiotów i w przypadku rozbieżności interpretacji jego treść ma pierwszeństwo wobec mapy unijnych sankcji (<https://www.sanctionsmap.eu>).

⁹⁸ Zob. art. 5/ rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie: 1) „Zakazuje się udzielania bezpośredniego lub pośredniego wsparcia, w tym udzielania finansowania i pomocy finansowej lub przyznawania jakiegokolwiek innych korzyści, w ramach programu Unii, programu Euratomu lub krajowego programu państwa członkowskiego oraz umów w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 na rzecz:

a) osoby prawnej, podmiotu lub organu z siedzibą w Rosji; b) osoby prawnej, podmiotu lub organu, w przypadku których prawa własności bezpośrednio lub pośrednio w ponad 50 % należą do podmiotu, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu.

2) Zakaz przewidziany w ust. 1 nie ma zastosowania do: [...] e) mobilności osób i kontaktów międzyludzkich.

⁹⁹ Zob. art. 27 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie Erasmus+.

realizowanych zgodnie z niniejszym przewodnikiem.

- struktury i sieci wskazane lub wyznaczone w programie „Europejski Korpus Solidarności” lub w dowolnym rocznym programie prac Komisji przyjętym w celu wdrażania Europejskiego Korpusu Solidarności, w ramach którego funkcjonuje również agencja narodowa, nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć we wdrażaniu jakiegokolwiek akcji, którą zarządza agencja narodowa w dowolnym kraju, lecz mogą składać wnioski (jako wnioskodawcy lub partnerzy) dotyczące udziału w akcjach zarządzanych przez Agencję Wykonawczą lub przez DG EAC, chyba że możliwość ta jest wyraźnie wykluczona w odniesieniu do danej akcji (zgodnie z częścią B przewodnika); powinny one być w stanie wykazać, że nie pozostają w konflikcie interesów z uwagi na przedsięwzięte środki ostrożności albo ze względu na fakt, że ich wewnętrzna organizacja umożliwia wyraźne oddzielenie interesów. Ponadto należy wskazać koszty i przychody związane z każdym projektem lub działaniem, na których realizację przyznano fundusze UE. Decyzję potwierdzającą, że nie pozostają one w faktycznym konflikcie interesów, podejmuje instytucja, do której składają wniosek (odpowiednio Agencja Wykonawcza lub DG EAC).

Podmioty prawne, w ramach których funkcjonują agencje narodowe, ale które zajmują się inną działalnością wchodzącą lub niewchodzącą w zakres Europejskiego Korpusu Solidarności, a także podmioty stowarzyszone z tymi podmiotami prawnymi, nie mogą składać wniosków ani uczestniczyć w jakiegokolwiek akcji zarządzanej przez agencje narodowe w jakimkolwiek kraju. Mogą one jednak co do zasady ubiegać się o uczestnictwo w akcjach zarządzanych przez Agencję Wykonawczą lub DG EAC, chyba że jest to wyraźnie wykluczone w przypadku danego działania (jak wskazano w części B przewodnika). W takim przypadku muszą one wykazać, że nie pozostają w konflikcie interesów z uwagi na przedsięwzięte środki ostrożności albo ze względu na fakt, że ich wewnętrzna organizacja umożliwia wyraźne oddzielenie interesów (np. minimalne oddzielenie rachunkowości, rozdzielanie systemów przekazywania sprawozdań i podejmowania decyzji, środki mające na celu uniemożliwienie dostępu do informacji poufnych). Ponadto należy wskazać koszty i przychody związane z każdą akcją lub każdym działaniem, na których realizację przyznano fundusze UE. Decyzję o uznaniu, że istnieje wystarczająca pewność, iż nie pozostają one w faktycznym konflikcie interesów, podejmuje instytucja, do której składają wniosek (DG EAC lub Agencja Wykonawcza), na własną odpowiedzialność i zgodnie ze stosowaną przez siebie zasadą rozliczalności.

KRYTERIA WYKLUCZENIA

SYSTEM Wczesnego WYKRYWANIA I WYKLUCZANIA (EDES)

System wczesnego wykrywania i wykluczania ustanowiony przez Komisję w celu wzmocnienia ochrony interesów finansowych Unii i zapewnienia należytego zarządzania finansami ma zastosowanie do każdej osoby pragnącej uczestniczyć w którejkolwiek z akcji wymienionych w niniejszym przewodniku. System ma na celu zapewnienie integralności i właściwego wykorzystania funduszy UE przez osoby fizyczne lub organizacje uczestniczące w programie. Zastosowanie mają szczegółowe zasady określone dla systemu wczesnego wykrywania i wykluczania w rozporządzeniu finansowym UE.

Zgodnie z art. 137 ust. 2 rozporządzenia finansowego UE w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego system wczesnego wykrywania i wykluczania ma zastosowanie do:

- a) uczestników i odbiorców;
- b) podmiotów, na których zdolności kandydat lub oferent zamierza polegać, lub podwykonawców wykonawcy;
- c) wszelkich osób lub podmiotów otrzymujących środki finansowe Unii, w przypadku gdy budżet jest wykonywany zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) oraz art. 157 ust. 4 na podstawie informacji zgłoszonych zgodnie z art. 158 ust. 7;
- d) gwarantów;
- e) sponsorów, o których mowa w art. 26;
- f) beneficjentów rzeczywistych i wszelkich podmiotów powiązanych z wykluczonym podmiotem, o których mowa w art. 138 ust. 6;
- g) osób fizycznych, o których mowa w art. 138 ust. 5 akapit pierwszy lit. a)–c);

Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 157 ust. 7 i zasad określonych w umowach o przyznanie wkładu, zawartymi z agencjami narodowymi, w przypadku osób lub podmiotów otrzymujących środki finansowe Unii, jeżeli budżet

jest wykonywany zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c).

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe to agencja narodowa powinna rozważyć, czy istnieje sytuacja wykluczenia, o której mowa w art. 138 rozporządzenia finansowego UE. Jeżeli agencja narodowa stwierdzi istnienie sytuacji wykluczenia, na podstawie rejestracji w systemie wczesnego wykrywania i wykluczania lub zgodnie z jej prawem krajowym, w przypadku gdy sytuacja wykluczenia opiera się na prawomocnym wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej, wyklucza wnioskodawcę z procedury wyboru. Wnioskodawca powinien mieć możliwość przedstawienia uwag w odpowiedzi na taką decyzję wykluczającą go z procedury wyboru oraz powinien zostać poinformowany o dostępnych administracyjnych i sądowych środkach dochodzenia roszczeń umożliwiających zaskarżenie tego środka. Komisja może również wykorzystać takie informacje do rozpoczęcia procedury rejestracji podmiotu w systemie wczesnego wykrywania i wykluczania zgodnie z rozporządzeniem finansowym UE.

Agencje narodowe będą również niezwłocznie powiadamiać Komisję o przypadkach stwierdzonych nadużyć finansowych i nieprawidłowości oraz o podjętych w związku z nimi działaniach następczych, a także o wszelkich informacjach dotyczących podejrzewanych przypadków nadużyć finansowych, korupcji lub wszelkich innych nielegalnych działań naruszających interesy finansowe Unii.

SYTUACJE WYKLUCZENIA I DECYZJE O WYKLUCZENIU

Wnioskodawcy podlegający unijnej decyzji o wykluczeniu lub znajdujący się w jednej z następujących sytuacji wykluczenia, w związku z którą nie mogą otrzymać finansowania unijnego, nie mogą brać udziału w akcjach w ramach programu¹⁰⁰:

- a) osoba lub podmiot znajduje się w stanie upadłości, prowadzone jest wobec niej/niego postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne, jej/jego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarcia układu z wierzycielami, gdy jej/jego działalność gospodarcza jest zawieszona lub gdy znajduje się ona/on w jakiegokolwiek analogicznej sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w prawie Unii lub prawie krajowym;
- b) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że osoba lub podmiot naruszyły swoje obowiązki dotyczące uiszczania podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne wynikające z mającego zastosowanie prawa;
- c) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że osoba lub podmiot dopuścił(a) się poważnego wykroczenia zawodowego poprzez naruszenie mających zastosowanie przepisów ustawowych lub wykonawczych bądź norm etycznych grupy zawodowej, do której ten wnioskodawca należy, lub poprzez jakiegokolwiek bezprawne zachowanie, mające wpływ na jej/jego zawodową wiarygodność, w przypadku gdy takie zachowanie wskazuje na bezprawny zamiar lub rażące niedbalstwo, w tym w szczególności poprzez którekolwiek z poniższych zachowań:
 - (i) przedstawienie w wyniku nieuczciwości lub zaniedbania wprowadzających w błąd informacji wymaganych do weryfikacji braku podstaw wykluczenia lub do weryfikacji spełnienia kryteriów kwalifikowalności lub kryteriów wyboru, lub w ramach wykonania zobowiązania prawnego;
 - (ii) zawarcie porozumienia z innymi osobami lub podmiotami w celu zakłócenia konkurencji;
 - (iii) naruszenie praw własności intelektualnej;
 - (iv) nienależyte wpłynięcie lub próby nienależytego wpłynięcia na proces podejmowania decyzji w celu uzyskania środków finansowych Unii poprzez wykorzystanie, w wyniku podania nieprawdziwych informacji, konfliktu interesów z udziałem podmiotów upoważnionych do działań finansowych lub innych osób, o których mowa w art. 61 ust. 1 rozporządzenia finansowego;
 - (v) próby pozyskania poufnych informacji, które mogą dać danej osobie lub danemu podmiotowi nienależną przewagę w procedurze wyboru;
 - (vi) podleganie do dyskryminacji, nienawiści lub przemocy wobec grupy osób lub członka grupy lub podobne działania, które są sprzeczne z wartościami, na których opiera się Unia, zapisanymi w art. 2 TUE, w przypadku gdy takie naruszenie wpływa na integralność osoby lub podmiotu, co

¹⁰⁰ Zob. art. 138 i 143 rozporządzenia (UE) 2024/2509 (rozporządzenie finansowe UE). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509

negatywnie oddziałuje na wykonanie zobowiązania prawnego lub w konkretny sposób grozi takim oddziaływaniem;

- d) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku – że osoba lub podmiot dopuściły się któregośkolwiek z następujących czynów:
 - (i) nadużycia finansowego;
 - (ii) korupcji;
 - (iii) zachowań związanych z organizacją przestępczą;
 - (iv) prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
 - (v) przestępstw terrorystycznych lub przestępstw związanych z działalnością terrorystyczną lub podżegania do popełnienia takich przestępstw, pomocnictwa w ich popełnieniu lub usiłowania ich popełnienia;
 - (vi) wykorzystywania pracy dzieci lub innych przestępstw związanych z handlem ludźmi;
- e) osoba lub podmiot dopuściły się znaczących uchybień, jeżeli chodzi o przestrzeganie podstawowych obowiązków związanych z wykonaniem zobowiązania prawnego finansowanego z budżetu, co:
 - (i) doprowadziło do przedterminowego zakończenia obowiązywania zobowiązania prawnego;
 - (ii) doprowadziło do zastosowania ryczałtowego odszkodowania lub innych kar umownych albo;
 - (iii) zostało odkryte przez urzędnika zatwierdzającego, OLAF lub Trybunał Obrachunkowy w następstwie kontroli, audytów lub dochodzeń;
- f) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że osoba lub podmiot dopuściły się nieprawidłowości w rozumieniu art. 1 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95¹⁰¹;
- g) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że osoba lub podmiot utworzyły podmiot w innej jurysdykcji z zamiarem obejścia obowiązków podatkowych, socjalnych lub jakichkolwiek innych obowiązków prawnych w jurysdykcji ich siedziby statutowej, zarządu lub głównego przedsiębiorstwa;
- h) stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że utworzono podmiot z zamiarem, o którym mowa w lit. g);
- (i) podmiot lub osoba celowo i bez odpowiedniego uzasadnienia sprzeciwia się dochodzeniu, kontroli lub audytowi prowadzonym przez urzędnika zatwierdzającego lub jego przedstawiciela lub audytora, OLAF, EPPO, lub Trybunał Obrachunkowy.

Ponadto właściwy urzędnik zatwierdzający wyklucza osobę lub podmiot, jeżeli¹⁰²:

- a) osoba fizyczna lub prawna, która jest członkiem organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego osoby lub podmiotu, o których mowa w art. 137 ust. 2, lub która posiada uprawnienia do reprezentowania, uprawnienia decyzyjne lub kontrolne w odniesieniu do tej osoby lub podmiotu, znajduje się w co najmniej jednej z sytuacji, o których mowa w art. 138 ust. 1 lit. c)–i);
- b) osoba fizyczna lub prawna ponosząca nieograniczoną odpowiedzialność za długi wnioskodawcy, o którym mowa w art. 137 ust. 2, znajduje się w co najmniej jednej z sytuacji, o których mowa w art. 138 ust. 1 lit. a) lub b);
- c) osoba fizyczna, która pełni kluczową funkcję w procedurze wyboru lub w wykonaniu zobowiązania prawnego, znajduje się w co najmniej jednej z sytuacji, o których mowa w art. 138 ust. 1 lit. c)–i).

W przypadkach, o których mowa w art. 138 ust. 3, właściwy urzędnik zatwierdzający **może tymczasowo wykluczyć osobę lub podmiot** bez zalecenia zespołu, o którym mowa w art. 145, w przypadku gdy udział podmiotu lub osoby w procedurze wyboru lub ich selekcja w celu wykonania środków finansowych Unii stanowiłyby poważne i bezpośrednie zagrożenie dla interesów finansowych Unii. W takich przypadkach właściwy urzędnik zatwierdzający natychmiast przekazuje sprawę zespołowi, o którym mowa w art. 145, oraz

¹⁰¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

¹⁰² Art. 138 ust. 5 rozporządzenia finansowego UE.

podejmuje ostateczną decyzję nie później niż 14 dni po otrzymaniu zalecenia zespołu.

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może publikować następujące informacje dotyczące wykluczenia oraz w stosownych przypadkach kary finansowej w sytuacjach, o których mowa w art. 138 ust. 1 lit. c)–i) powyżej:

- imię i nazwisko danej osoby lub nazwę danego podmiotu;
- informacje dotyczące sytuacji wykluczenia;
- czas trwania wykluczenia lub kwotę kary finansowej.

Jeżeli brak jest prawomocnego wyroku lub, stosownie do sytuacji, ostatecznej decyzji administracyjnej w przypadkach, o których mowa w powyższym art. 138 ust. 1 lit. c)–i), właściwy urzędnik zatwierdzający wyklucza osobę lub podmiot na podstawie wstępnej kwalifikacji prawnej zachowania, o którym mowa w tych literach, z uwzględnieniem stwierdzonych faktów lub innych ustaleń zawartych w zaleceniu zespołu, o którym mowa w art. 145 RF.

Fakty i ustalenia, o których mowa powyżej, obejmują w szczególności:

- a) fakty stwierdzone w ramach audytów lub dochodzeń przeprowadzonych przez EPPO w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939, Trybunał Obrachunkowy, OLAF lub audytora wewnętrznego lub też w ramach wszelkich innych weryfikacji, audytów lub kontroli prowadzonych w zakresie odpowiedzialności urzędnika zatwierdzającego instytucji Unii, urzędu europejskiego, lub agencji lub organu UE;
- b) decyzje administracyjne inne niż ostateczne, które mogą obejmować środki dyscyplinarne podjęte przez właściwy organ nadzorczy odpowiedzialny za sprawdzanie stosowania norm etyki zawodowej;
- c) fakty, o których mowa w decyzjach osób i podmiotów wykonujących środki finansowe Unii zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c);
- d) decyzje Komisji dotyczące naruszenia prawa konkurencji Unii lub decyzje właściwego organu krajowego dotyczące naruszenia prawa konkurencji Unii lub krajowego prawa konkurencji.

PRZEPISY OGÓLNE

Kryteria wykluczenia mają zastosowanie do wszystkich organizacji uczestniczących w ramach wszystkich akcji Europejskiego Korpusu Solidarności.

Wszyscy wnioskodawcy muszą zadeklarować, czy znajdują się obecnie w co najmniej jednej sytuacji wykluczenia i czy zastosowali już środki zaradcze¹⁰³. W tym celu wraz z wnioskiem o dotację muszą złożyć oświadczenie dotyczące braku istnienia sytuacji wykluczenia, a także spełnienia kryteriów kwalifikowalności i wyboru¹⁰⁴. Oprócz oświadczenia złożonego przez głównego wnioskodawcę (koordynatora) współbeneficjenci (jeżeli istnieją) również muszą złożyć wymagane oświadczenie.

Na każde żądanie właściwego urzędnika zatwierdzającego i gdy jest to konieczne do zapewnienia prawidłowego przebiegu procedury, wnioskodawca przedstawia dowody na brak istnienia sytuacji wykluczenia. W zależności od danej sytuacji wykluczenia¹⁰⁵ jako odpowiedni dowód urzędnik zatwierdzający może przyjąć aktualny wyciąg z rejestru sądowego lub równoważny dokument wydany niedawno przez organ sądowy lub administracyjny w kraju, w którym ustanowiony jest wnioskodawca, aktualne zaświadczenie wydane przez właściwy organ kraju, w którym ustanowiony jest wnioskodawca, oświadczenie złożone pod przysięgą przed organem sądowym lub notariuszem lub uroczyste oświadczenie złożone przed organem administracyjnym lub właściwą organizacją zawodową w kraju, w którym ustanowiony jest wnioskodawca.

¹⁰³ Dotyczy to również osób dysponujących uprawnieniami reprezentacyjnymi lub kontrolnymi w odniesieniu do wnioskodawców, ich beneficjentów rzeczywistych oraz, w stosownych przypadkach, podwykonawców.

¹⁰⁴ Zgodnie z art. 199 ust. 1 lit. b) rozporządzenia finansowego UE oraz zgodnie z art. 139 ust. 1 rozporządzenia finansowego UE (oświadczenie i dowód braku istnienia sytuacji wykluczenia).

¹⁰⁵ Zob. art. 139 ust. 2 i 3 rozporządzenia finansowego UE.

KRYTERIA WYBORU

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza wykorzystują kryteria wyboru w celu przeprowadzenia oceny finansowej i zdolności operacyjnej wnioskodawcy do pełnej realizacji wnioskowanego projektu. Zdolność finansowa i operacyjna zostanie zweryfikowana na podstawie analizy informacji zawartych we wniosku o udzielenie dotacji, oświadczenia załączonego do wniosku oraz, w razie potrzeby, dokumentów potwierdzających¹⁰⁶. Niezależnie od wnioskowanej kwoty dotacji właściwa agencja może zwrócić się do wnioskodawcy o przedstawienie dodatkowych dokumentów i informacji zgodnie z poniższymi przepisami.

ZDOLNOŚĆ FINANSOWA

Zdolność finansowa oznacza, że wnioskodawcy posiadają stabilne i wystarczające źródła finansowania, aby prowadzić swoje działania przez cały okres, na który dotacja została udzielona, oraz aby uczestniczyć w ich finansowaniu. Wniosek o dotację musi zatem zawierać informacje niezbędne do wykazania zdolności finansowej wnioskodawców do realizacji proponowanej akcji lub programu prac. Organizacje uczestniczące w kilku projektach muszą posiadać wystarczającą zdolność, aby realizować wszystkie te projekty. W razie potrzeby weryfikację zdolności finansowej można przeprowadzić również w odniesieniu do podmiotów stowarzyszonych.

Podstawę weryfikacji zdolności finansowej będą stanowić neutralne wskaźniki finansowe, ale zostaną w niej także uwzględnione inne aspekty, takie jak zależność od finansowania unijnego oraz deficyt i przychód w poprzednich latach. Podmioty, w odniesieniu do których stwierdzono poważne nieprawidłowości lub nadużycia finansowe, automatycznie uznaje się za mające niewystarczającą zdolność finansową i podlegają one wykluczeniu.

Zdolność finansowa nie będzie weryfikowana, jeżeli wniosek zostanie odrzucony z jakiegokolwiek innej przyczyny lub nie spełni jakiegokolwiek innego obowiązkowego kryterium.

Podmioty zwolnione

Weryfikacja zdolności finansowej nie ma zastosowania do następujących podmiotów¹⁰⁷:

- osób fizycznych otrzymujących wsparcie na rzecz kształcenia;
- osób fizycznych najbardziej potrzebujących, takich jak bezrobotni i uchodźcy, oraz osób fizycznych otrzymujących wsparcie bezpośrednie;
- organów publicznych, w tym organizacji w państwach członkowskich;
- organizacji międzynarodowych;
- osób lub podmiotów wnioskujących o obniżone stopy oprocentowania i dotacje na opłaty gwarancyjne, w przypadku gdy celem tych obniżonych stóp i dotacji jest poprawa zdolności finansowej beneficjenta lub wygenerowanie dochodów;
- sytuacji, w której kwota dotacji, o którą złożono wniosek, nie przekracza 15 000 EUR¹⁰⁸.

Wymagane dokumenty

Wszyscy wnioskodawcy muszą złożyć oświadczenie potwierdzające między innymi, że posiadają zdolność finansową do realizacji danego projektu. Wspomniane oświadczenie stanowi specjalną część formularza wniosku.

W przypadku wniosków o udzielenie dotacji UE przekraczającej 60 000 EUR składanych przez podmioty, które nie są zwolnione z weryfikacji ich zdolności finansowej, jak opisano powyżej, oprócz oświadczenia wnioskodawcy muszą złożyć – jedynie na żądanie – następujące dokumenty¹⁰⁹ za pośrednictwem portalu „EU

¹⁰⁶ Art. 201 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE.

¹⁰⁷ Art. 201 ust. 5 rozporządzenia finansowego UE.

¹⁰⁸ W przypadku wniosków o dotację o maksymalnej wysokości 15 000 EUR wnioskodawcy nie są poddawani weryfikacji zdolności finansowej, zatem niezadeklarowanie wystarczającej zdolności finansowej nie stanowi samo w sobie podstawy do odrzucenia wniosku. Niemniej jednak wszyscy wnioskodawcy, niezależnie od wysokości dotacji, o jaką się starają, muszą złożyć oświadczenie (*declaration on honour*), ponieważ obejmuje ono wiele innych ważnych kryteriów. W przypadku wszystkich wniosków o dotację w wysokości od 15 001 EUR do 60 000 EUR zdolność finansowa weryfikowana jest na podstawie oświadczenia własnego (*self-declaration*) zawartego w oświadczeniu i do tego celu nie wymaga się żadnych innych dokumentów potwierdzających. Zgodnie z art. 277 ust. 8 rozporządzenia finansowego, począwszy od przyszłych wieloletnich ram finansowych, w przypadku wniosków o dotację do maksymalnej kwoty 15 000 EUR nie będzie wymagane złożenie oświadczenia.

¹⁰⁹ Za maksymalnie trzy ostatnie lata budżetowe.

Funding & Tenders” (zakładka „Participant Register – Financial capacity”)/w systemie rejestracji organizacji:

- swój rachunek zysków i strat;
- bilans;
- inne dokumenty i weryfikacje urzędowe, na żądanie.

W przypadku gdy wniosek dotyczy dotacji na działanie, której kwota przekracza 750 000 EUR, oprócz powyższych informacji może być wymagane sprawozdanie z audytu sporządzone przez zatwierdzonego audytora zewnętrznego, jeśli jest dostępne i każdorazowo w przypadkach, w których badanie ustawowe wymagane jest na mocy prawa Unii lub prawa krajowego, w którym poświadcza się sprawozdanie finansowe za maksymalnie trzy ostatnie dostępne lata budżetowe¹¹⁰.

Jeżeli sprawozdanie z audytu nie jest dostępne ani wymagane, wnioskodawca musi dostarczyć oświadczenie własne podpisane przez upoważnionego przedstawiciela potwierdzające ważność sprawozdań finansowych wnioskodawcy za maksymalnie trzy ostatnie dostępne lata budżetowe.

Podmioty, które nie mają możliwości przekazania wyżej wymienionych dokumentów, ponieważ niedawno powstały, zamiast tych dokumentów mogą dostarczyć dane finansowe/oświadczenie finansowe lub oświadczenie o posiadaniu polisy ubezpieczeniowej, w której określa się ryzyko finansowe podejmowane przez wnioskodawcę.

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą: Należy zapoznać się także z dokumentem „Rules for Legal Entity Validation, LEAR Appointment and Financial Capacity Assessment” [„Zasady zatwierdzania podmiotu prawnego, wyznaczania przedstawiciela uprawnionego do reprezentowania podmiotu prawnego (LEAR) i oceny zdolności finansowej”]¹¹¹.

Jeżeli w przypadku wniosku złożonego w imieniu konsorcjum partnerów Agencja Wykonawcza ma wątpliwości co do zdolności finansowej konsorcjum, powinna dokonać oceny ryzyka, na podstawie której może zażądać od organizacji uczestniczących takich samych dokumentów jak te wskazane powyżej. Powyższa prawidłowość ma zastosowanie niezależnie od kwoty udzielonej dotacji.

Organizacje muszą załączyć wymienione dokumenty w portalu „EU Funding & Tenders” (zakładka „Participant Register – Financial capacity”) w systemie rejestracji organizacji lub w systemie rejestracji organizacji w chwili rejestracji (zob. podrozdział „Etap 1: Rejestracja organizacji” powyżej) w terminie określonym w ramach konkretnej akcji albo gdy skontaktuje się z nimi Dział weryfikacji UE, prosząc wnioskodawcę o dostarczenie niezbędnych dokumentów potwierdzających. W przypadku akcji zarządzanych bezpośrednio przez Agencję Wykonawczą wniosek ten zostanie przesłany za pośrednictwem funkcji przesyłania wiadomości będącej częścią danego systemu.

W przypadku gdy wniosek składany jest w imieniu wielu organizacji, Agencja Wykonawcza może, po przeprowadzeniu oceny ryzyka, podjąć decyzję o sprawdzeniu zdolności finansowej wyłącznie koordynatora/głównego wnioskodawcy¹¹². Jeżeli Agencja Wykonawcza ma wątpliwości co do zdolności finansowej organizacji uczestniczących we wniosku, może zażądać od niektórych lub wszystkich organizacji uczestniczących we wniosku przedstawienia dokumentów potwierdzających w celu zweryfikowania ich zdolności finansowej.

Ocena finansowa jest ważna zasadniczo przez 18 miesięcy od daty zamknięcia ostatniego okresu obrachunkowego poddanego ocenie. Jeżeli w tym okresie uczestnik ubiega się o inną dotację, dokumenty finansowe nie będą ponownie wymagane. Jeżeli jednak istnieją uzasadnione powody, by wątpić w zdolność finansową lub, w przypadku działań zarządzanych przez Agencję Wykonawczą, jeżeli w międzyczasie ulegną zmianie zasady zatwierdzania podmiotu prawnego, wyznaczania przedstawiciela uprawnionego do reprezentowania podmiotu prawnego (LEAR) i oceny zdolności finansowej¹¹³, nową ocenę można rozpocząć jeszcze przed upływem 18 miesięcy.

¹¹⁰ Art. 199 ust. 1 lit. d) rozporządzenia finansowego UE.

¹¹¹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_en.pdf

¹¹² Art. 201 ust. 5 rozporządzenia finansowego UE.

¹¹³ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_en.pdf

W przypadku wszystkich akcji, niezależnie od kwoty dotacji agencja narodowa lub wykonawcza może zawsze zwrócić się do wnioskodawcy o dostarczenie brakujących informacji lub wyjaśnienie dokumentów potwierdzających.

Jeżeli w wyniku analizy wspomnianych powyżej dokumentów agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza ustalą, że wymagana zdolność finansowa jest niewystarczająca, wówczas mogą one:

- zażądać wzmocnienia systemu odpowiedzialności finansowej, tj. wspólnej i solidarnej odpowiedzialności wszystkich współbeneficjentów lub wspólnej i solidarnej odpowiedzialności podmiotów powiązanych;
- zwrócić się do konsorcjum o zastąpienie koordynatora/beneficjenta;
- zdecydować, że płatność zaliczkowa będzie wypłacona w ratach;
- obniżyć płatności zaliczkowe;
- podjąć decyzję o wprowadzeniu wymogu zabezpieczenia udzielanego przez bank/instytucję finansową w odniesieniu do co najmniej jednej płatności zaliczkowej; lub
- zdecydować, że płatność zaliczkowa nie zostanie przyznana.

Jeżeli zdolność finansowa jest niewystarczająca, agencja krajowa lub Agencja Wykonawcza odrzuca wniosek.

ZDOLNOŚĆ OPERACYJNA

Zdolność operacyjna oznacza, że wnioskodawcy mają kompetencje i kwalifikacje zawodowe (pod względem ilościowym i jakościowym) niezbędne do realizacji proponowanego projektu. Wnioskodawcy muszą posiadać wiedzę, kwalifikacje oraz zasoby, aby udało im się zrealizować projekty i wnieść wkład (w tym wystarczające doświadczenie w realizacji projektów o porównywalnej wielkości i podobnym charakterze).

Właściwy urzędnik zatwierdzający może, stosownie do oceny ryzyka, odstąpić od obowiązku sprawdzenia zdolności operacyjnej organów publicznych, organizacji w państwach członkowskich lub organizacji międzynarodowych.

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe wnioskodawcy muszą przedłożyć oświadczenie, iż posiadają oni zdolność operacyjną do wdrożenia danego projektu. W przypadku przedstawienia znaku jakości zdolność operacyjna podlega ocenie zgodnie z odpowiednimi pytaniami zamieszczonymi w formularzu. Ponadto w przypadku gdy formularz wniosku zawiera taki wymóg i jeżeli kwota dotacji przekracza 60 000 EUR, wnioskodawcy mogą być poproszeni o przedłożenie curriculum vitae (CV) głównych osób zaangażowanych w realizację projektu, aby wykazać ich odpowiednie doświadczenie zawodowe, lub innych dokumentów poświadczających, takich jak:

- wykaz właściwych publikacji głównego zespołu odpowiedzialnego za projekt (w stosownych przypadkach);
- pełny wykaz poprzednio realizowanych projektów i działań powiązanych z obszarem właściwej polityki lub tą konkretną akcją.

Informacje te mogą być również istotne i oceniane równolegle w ramach kryterium „jakości” w odniesieniu do niektórych akcji, które będą oceniane w kontekście konkretnego wniosku dotyczącego projektu.

Zdolność operacyjna nie będzie weryfikowana, jeżeli wniosek zostanie odrzucony z jakiegokolwiek innej przyczyny lub nie spełni jakiegokolwiek innego obowiązkowego kryterium.

W razie wątpliwości¹¹⁴, aby ocenić zdolność operacyjną organizacji i możliwość uzyskania przez nią tej zdolności, agencja narodowa może również wykorzystać inne źródła informacji, takie jak ustalenia poprzednich audytów, informacje zwrotne (również od innych agencji narodowych) dotyczące zarządzania wcześniejszymi lub bieżącymi projektami, sprawozdania z wizyt monitorujących lub informacje pochodzące ze strony internetowej organizacji lub jej profili w mediach społecznościowych. Agencja narodowa może również zażądać dodatkowych potwierdzających dokumentów i informacji (takich jak życiorysy głównych osób zaangażowanych w projekt wykazujące ich odpowiednie doświadczenie zawodowe) w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku.

Podmioty, w przypadku których odpowiedzialny urzędnik zatwierdzający odstąpił od obowiązku sprawdzenia zdolności operacyjnej, zostaną uznane za posiadające dobrą zdolność operacyjną podczas analizy kryteriów

¹¹⁴ Dotyczy to każdej kwoty dotacji, pod warunkiem że wnioskodawca nie jest objęty zwolnieniem.

wyboru dotyczących konsorcjum.

W przypadku konsorcjum zorganizowanego wokół koordynatora podmiot ten będzie zobowiązany do przedstawienia dowodów potwierdzających umiejętności administracyjne i zarządcze w danej dziedzinie, ponieważ będą one niezbędne do koordynacji, monitorowania i sprawozdawczości w zakresie projektu. Jeżeli podmiot wyznaczony na koordynatora wniosku nie wykaże, że posiada te umiejętności, wniosek może zostać odrzucony.

Wnioskodawcy ubiegający się w ramach elementu „Uczestnictwo osób młodych w działaniach solidarnościowych” o przyznanie znaku jakości dla organizacji wiodącej muszą mieć ponadto co najmniej roczne doświadczenie w realizacji działań kwalifikujących ich jako wnioskodawców. Doświadczenie poprzedzające połączenia podmiotów lub podobne zmiany strukturalne dotyczące podmiotów publicznych będą brane pod uwagę jako odpowiednie doświadczenie w rozumieniu niniejszego postanowienia.

Powyższe warunki zostaną zweryfikowane na podstawie wniosku (w tym informacji na temat dotychczasowego uczestnictwa wnioskodawcy w programie Erasmus+ na lata 2014–2020 lub w Europejskim Korpusie Solidarności) oraz dokumentów przedłożonych w systemie rejestracji organizacji. Wnioskodawcy, którzy nie podadzą informacji wymaganych w formularzu wniosku lub nie dostarczą w odpowiednim terminie informacji wymaganych przez agencję narodową, mogą zostać wykluczeni z procedury. Agencja narodowa może zażądać dodatkowych dokumentów potwierdzających w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku.

Niezależnie od kwoty dotacji agencja narodowa może zawsze zwrócić się do wnioskodawcy o dostarczenie brakujących informacji lub wyjaśnienie dokumentów potwierdzających.

Wnioskodawcy, którzy nie podadzą informacji wymaganych w formularzu wniosku lub nie dostarczą w odpowiednim terminie informacji wymaganych przez agencję narodową, mogą zostać wykluczeni z procedury.

Jeżeli zdolność operacyjna zostanie uznana za niewystarczającą, wniosek zostanie odrzucony.

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą zdolność operacyjna będzie oceniana równolegle z kryterium przyznania dotacji dotyczącym „Jakości”, na podstawie kompetencji i doświadczenia wnioskodawców i ich zespołów odpowiedzialnych za projekt, w tym zasobów operacyjnych (ludzkich, technicznych i innych) lub – w wyjątkowych przypadkach – proponowanych środków w celu ich uzyskania do czasu rozpoczęcia wykonywania zadania.

Uznaje się, że wnioskodawcy posiadają wystarczającą zdolność operacyjną, gdy spełnią wymagania w zakresie zdolności operacyjnych określonych w bieżącym zaproszeniu do składania wniosków.

Wnioskodawcy będą musieli wykazać swoją zdolność, przedstawiając następujące informacje w formularzu wniosku:

- ogólne profile (kwalifikacji i doświadczenia) pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie projektem i jego realizację;
- opis składu konsorcjum;
- wykaz projektów finansowanych przez UE zrealizowanych w ciągu ostatnich 4 lat.

KRYTERIA PRYZNAWANIA DOTACJI

Za pomocą kryteriów przyznawania dotacji agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza:

- ocenia jakość wniosków dotyczących projektów i wniosków o znak jakości składanych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności oraz jakość oczekiwanych rezultatów;
- udziela dotacji projektom, które maksymalnie zwiększają ogólną skuteczność finansowania unijnego, lub przyznaje znaki jakości organizacjom.

Kryteria przyznawania dotacji nie będą oceniane, jeżeli wniosek zostanie odrzucony z jakiegokolwiek innej przyczyny lub nie spełni jakiegokolwiek innego obowiązkowego kryterium.

W przypadku projektów solidarnościowych i zespołów wolontariuszy na obszarach priorytetowych wnioski, które nie zostały odrzucone z innych powodów i które przekraczają indywidualne progi jakości oraz ogólny próg jakości, zostaną uwzględnione przy przyznawaniu finansowania – w granicach dostępnego budżetu. Pozostałe kwalifikowalne wnioski będą widniały na liście rezerwowej, jeżeli dodatkowy budżet będzie dostępny (w stosownych przypadkach), lub zostaną odrzucone.

Kryteria przyznawania dotacji mające zastosowanie do każdej akcji wdrażanej zgodnie z tym przewodnikiem opisano w części B i C tego przewodnika.

ETAP 3: SPRAWDZENIE WARUNKÓW FINANSOWYCH

FORMY DOTACJI

Większość dotacji będzie wypłacana w formie wkładów jednostkowych (uproszczone formy dotacji). Wykorzystanie tego rodzaju dotacji w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności zostało zatwierdzone decyzjami zezwalającymi na stosowanie wkładów jednostkowych w ramach programu na lata 2021–2027¹¹⁵. Zgodnie z tymi decyzjami metodyka stosowana do ustanowienia uproszczonych form dotacji i ich poziomów zapewnia poszanowanie zasady należytego zarządzania finansami i rozsądne przestrzeganie zasad współfinansowania i unikania podwójnego finansowania.

Dotacja może przyjąć jedną z następujących form¹¹⁶:

- zwrot odsetka faktycznie poniesionych kosztów, które podlegają zwrotowi; np. kosztów nadzwyczajnych na pokrycie kosztów związanych z wizą;
- zwrot na podstawie kosztów jednostkowych, obejmujących pewne szczególne kategorie kosztów kwalifikowalnych, które są jasno określone z góry poprzez odniesienie do stawki jednostkowej, np. wsparcia organizacyjnego projektów wolontariatu.

Taka forma dotacji pomaga wnioskodawcom obliczyć w łatwy sposób kwotę dotacji, o które wnioskują, oraz ułatwia im opracowywanie realistycznych planów finansowych danego projektu. Informacje dotyczące form dotacji mających zastosowanie do poszczególnych pozycji finansowania w ramach poszczególnych działań w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, o których mowa w niniejszym przewodniku, znajdują się w tabelach „koszty kwalifikowalne i mające zastosowanie zasady finansowania”, w kolumnie „mechanizm finansowania”.

ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO DOTACJI UE I INNE PRZEPISY

ZASADA NIEDZIAŁANIA WSTECZ

Żadna dotacja UE nie może zostać przyznana z mocą wsteczną na projekty już zakończone.

Dotacja UE może zostać przyznana na projekt, który już się rozpoczął, wyłącznie w przypadku, gdy wnioskodawca jest w stanie wykazać konieczność rozpoczęcia realizacji projektu przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. W takich przypadkach koszty kwalifikujące się do finansowania nie mogły zostać poniesione przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dotacji¹¹⁷.

Jeżeli wnioskodawca rozpoczyna realizację projektu przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji, czyni to na własne ryzyko.

¹¹⁵ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/esc/guidance/unit-cost-decision_esc_en.pdf

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/esc/guidance/unit-cost-decision_esc-humaid_en.pdf

¹¹⁶ Decyzja zatwierdzająca wykorzystanie płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych i finansowania według stawek zryczałtowanych akcji w zakresie wolontariatu i projektów solidarnościowych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności: https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_pl

¹¹⁷ W wyjątkowych sytuacjach i zgodnie z podstawą prawną koszty mogą kwalifikować się do finansowania, jeżeli zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o udzielenie dotacji, w przypadku gdy tak wskazano w decyzji w sprawie finansowania.

WIELOKROTNE ZŁOŻENIE WNIOSKU/ WIELE WNIOSKÓW

Co do zasady kwalifikujące się podmioty mogą ubiegać się o finansowanie i uczestniczyć w *różnych wnioskach dotyczących projektu* w ramach tego samego zaproszenia. Mogą również ubiegać się o finansowanie w ramach różnych zaproszeń. Poniżej przedstawiono szczegółowe przepisy dotyczące identycznych lub bardzo podobnych wniosków złożonych w ramach tego samego zaproszenia, z myślą o zapewnieniu efektywności, sprawiedliwości i przejrzystości procedury finansowania i o zapobieganiu podwójnemu finansowaniu.

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe:

- w przypadku wielokrotnego złożenia tego samego wniosku lub bardzo podobnych wniosków do tej samej agencji krajowej lub różnych agencji krajowych przez tego samego wnioskodawcę przyjęty i oceniony może zostać tylko jeden wniosek. Wnioskodawca zostanie poproszony o wycofanie pozostałych wniosków (w przeciwnym razie zostaną one odrzucone).
- W przypadku złożenia niemal takich samych lub podobnych wniosków do tej samej agencji lub do różnych agencji narodowych przez różnych wnioskodawców wszystkie wnioski będą objęte oceną szczegółową i wszystkie mogą zostać odrzucone.
- Wnioski można zmieniać i składać ponownie do czasu upływu terminu na składanie wniosków.

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą wnioskodawcy mogą złożyć więcej niż jeden wniosek, w odniesieniu do różnych projektów, w ramach tego samego zaproszenia (i uzyskać środki na ich sfinansowanie). Organizacje mogą uczestniczyć w kilku wnioskach. ALE: jeżeli przedstawiono kilka wniosków dotyczących bardzo podobnych projektów, tylko jeden wniosek zostanie przyjęty i oceniony; wnioskodawcy zostaną poproszeni o wycofanie pozostałych wniosków (w przeciwnym razie wszystkie zostaną one odrzucone).

Ponadto, aby zapewnić dostęp do finansowania szerokiemu zakresowi organizacji, zwiększając włączający charakter i dostępność programu, w niniejszym przewodniku wprowadzono szczegółowe zasady dotyczące ograniczeń, dotyczące określonej maksymalnej liczby różnych wniosków, które jeden podmiot może złożyć lub w których może uczestniczyć w ramach tego samego zaproszenia lub rundy w odniesieniu do niektórych akcji. Środki te mają na celu zapewnienie szerszego i bardziej sprawiedliwego podziału funduszy, aby z programu mogło skorzystać więcej nowych podmiotów oraz szersze grono uczestników. Te zasady dotyczące ograniczeń, w stosownych przypadkach, są określone w części przewodnika dotyczącej kryteriów kwalifikowalności akcji.

ORYGINALNA TREŚĆ I AUTORSTWO

W ramach Europejskiego Korpusu Solidarności należy przestrzegać praw własności intelektualnej i zapewniać poszanowanie oryginalności przedłożonych prac. Wszystkie wnioski dotyczące projektów i znaków jakości muszą zawierać oryginalną treść opracowaną przez wnioskodawcę, organizacje partnerskie lub członków konsorcjum wspólnie składających wniosek o dotację. W przypadku odesłania do treści osób trzecich należy podać odpowiednie źródło i potwierdzić prawa własności intelektualnej. W przypadku niespełnienia tych kryteriów w wyniku popełnienia plagiatu wniosek nie kwalifikuje się do rozpatrzenia. Potwierdzone naruszenie praw własności intelektualnej stanowi sytuację wykluczenia na podstawie rozporządzenia finansowego UE¹¹⁸. W związku z tym wnioskodawcy powinni zapewnić, aby ich wnioski były w pełni oryginalne, właściwie cytować w nich wszystkie źródła oraz przestrzegać obowiązujących przepisów dotyczących własności intelektualnej i wytycznych etycznych, aby uniknąć ryzyka odrzucenia.

Rozważając wykorzystanie narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji (AI) do opracowania wniosku, wnioskodawcy powinni być świadomi możliwości popełnienia plagiatu i powinni zachować ostrożność, aby zapewnić adekwatność i poprawność wniosku, jego zgodność z przepisami dotyczącymi własności intelektualnej i z oryginalnymi treściami.

Zdecydowanie odradza się wnioskodawcom korzystanie z usług podmiotów zewnętrznych lub osób trzecich w celu sporządzenia wniosku. Proces opracowywania wniosku i rozważenie przez wnioskodawcę i inne

¹¹⁸ Art. 138 ust. 1 lit. c) pkt (iii) rozporządzenia finansowego UE.

organizacje uczestniczące, o ile takie istnieją, różnych elementów zawartych we wniosku mają bowiem zasadnicze znaczenie dla zapewnienia jakościowej realizacji działań i przyczyniają się do budowania zdolności tych organizacji. Ponadto wszystkie wnioski są automatycznie sprawdzane przez agencje narodowe i Agencję Wykonawczą w celu wykrycia podwójnego finansowania i ryzyka plagiatu. Korzystanie z pomocy podmiotów zewnętrznych przy sporządzaniu wniosku zwiększa ryzyko braku oryginalności, zwłaszcza jeżeli podmioty zewnętrzne pomagają również innym potencjalnym wnioskodawcom. Jeżeli treść wniosku jest podobna do projektu już finansowanego lub projektu, który ma zostać sfinansowany, sporządzone zostanie sprawozdanie na temat kluczowych podobieństw, w którym za pomocą wartości procentowej zostanie wskazany stopień podobieństwa do innych wniosków. W przypadku braku uzasadnienia ze strony wnioskodawcy takie wykryte podobieństwa mogą prowadzić do odrzucenia wniosku.

Dotacje nie pokrywają również kosztów związanych z zatrudnieniem organizacji zewnętrznych lub osób fizycznych do sporządzenia wniosku lub jakichkolwiek kolejnych sprawozdań, ponieważ czynności te uznaje się za podstawowe zadania, których nie można zlecić podwykonawcom. W związku z tym żadne inne organizacje ani osoby zewnętrzne nie mogą otrzymać wynagrodzenia ani innego rodzaju rekompensaty za sporządzenie wniosku lub kolejnych sprawozdań, ponieważ takie koszty nie zostaną zwrócone ani uznane za kwalifikowalne zgodnie z warunkami przyznania dotacji.

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza mogą odrzucić wniosek z procedury wyboru lub zakończyć wybrany projekt/wycofać znak jakości w dowolnym momencie, jeżeli stwierdzą, że doszło do naruszenia praw własności intelektualnej lub że złożone oświadczenie jest nieprawdziwe.

FINANSOWANIE SKUMULOWANE I ZAKAZ PODWÓJNEGO FINANSOWANIA

Jeden beneficjent może otrzymać na dany projekt/dane działanie tylko jedną dotację z budżetu UE.

Projekt, który otrzymał wkład w ramach Programu, może również otrzymać wkład z dowolnego innego programu unijnego, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu unijnego mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu w projekt. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych projektu¹¹⁹.

W żadnych okolicznościach te same koszty nie mogą być dwukrotnie finansowane z budżetu Unii. Aby uniknąć ryzyka podwójnego finansowania, wnioskodawca musi oświadczyć, że jego organizacja nie otrzymała żadnej innej dotacji unijnej na dany projekt, i zobowiązać się do powiadomienia w przyszłości o wszelkich dotacjach unijnych związanych z danym projektem oraz wszelkich dotacjach na działalność udzielonych jego organizacji. Zostanie to sprawdzone w oświadczeniu.

ZASADA NIEDOCHODOWOŚCI

Dotacja z budżetu Unii nie może mieć na celu wytwarzania zysku w ramach projektu realizowanego przez beneficjenta ani nie może skutkować takim zyskiem¹²⁰. Zysk definiuje się jako nadwyżkę obliczaną przy płatności salda końcowego, wpływy ponad kwalifikowalne koszty projektu, w przypadkach gdy wpływy są ograniczone do dotacji Unii i zysku wygenerowanego przez ten projekt lub program prac¹²¹. Zasada niedochodowości nie dotyczy dotacji udzielanych w formie kosztu jednostkowego, płatności ryczałtowej lub finansowania według stawek zryczałtowanych projektów realizowanych przez organizacje niedochodowe, ani nie dotyczy wniosków o dotacje nieprzekraczające 60 000 EUR¹²².

W przypadku wypracowania zysku Komisja jest uprawniona do odzyskania odsetka zysku odpowiadającego wkładowi Unii w koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta w celu realizacji projektu.

Do celów obliczania zysku osiągniętego z dotacji nie uwzględnia się współfinansowania w formie wkładów

¹¹⁹ Zob. art. 29 ust. 4 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności.

¹²⁰ Art. 195 rozporządzenia finansowego UE.

¹²¹ W tym celu wpływy ograniczone są do dochodu generowanego przez projekt. Zysk (lub strata) zgodnie z powyższą definicją jest zatem różnicą między: tymczasowo przyjętą kwotą dotacji, dochodem generowanym przez akcję a kosztami kwalifikowalnymi poniesionymi przez beneficjenta. Ponadto w każdym przypadku, w którym osiągnięty zostanie zysk, zostanie on odzyskany zgodnie z umową o udzielenie dotacji. Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza są uprawnione do odzyskania odsetka od zysku odpowiadającego wkładowi Unii w koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta w celu realizacji akcji. Dalsze wyjaśnienia dotyczące obliczania zysku zostaną udostępnione w odniesieniu do tych akcji, w przypadku których dotacje przyjmują formę zwrotu określonej części kosztów kwalifikowalnych.

¹²² Art. 195 ust. 3 rozporządzenia finansowego UE.

niepieniężnych.

WSPÓŁFINANSOWANIE

Dotacje wiążą się ze współfinansowaniem, co oznacza, że nie zapewniają one całości środków niezbędnych do realizacji danego projektu. Współfinansowanie może pochodzić z zasobów własnych beneficjenta projektu, dochodu wygenerowanego przez projekt lub wkładów finansowych bądź rzeczowych stron trzecich.

Jeżeli dotacji UE udziela się w formie wkładu w koszt jednostkowy – a ma to miejsce w przypadku większości akcji uwzględnionych w niniejszym przewodniku – Komisja zapewnia zasady niedochodowości i współfinansowania w odniesieniu do danej akcji jako całości z wyprzedzeniem, w momencie, w którym określa ona stawki lub odsetki takich jednostek, płatności ryczałtowych i stawek zryczałtowanych. Ogólnie zakłada się w tym przypadku poszanowanie zasad niedochodowości i współfinansowania, dlatego też wnioskodawcy nie muszą uzasadniać kosztów poniesionych w ramach realizacji projektu.

Płatność dotacji w oparciu o zwrot na podstawie dofinansowania kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych lub finansowania według stawek zryczałtowanych pozostaje jednak bez uszczerbku dla prawa dostępu do dokumentacji ustawowej beneficjentów. Jeżeli kontrola lub audyt wykaże, że nie doszło do zdarzenia generującego koszt (np. działania w ramach projektu nie zostały zrealizowane w sposób ustalony na etapie składania wniosku, uczestnicy nie brali udziału w działaniach itp.) i że dokonano nienależnej płatności na rzecz beneficjenta z tytułu dotacji w oparciu o zwrot na podstawie wkładu w koszty jednostkowe, płatności ryczałtowych lub finansowania według stawek zryczałtowanych, agencja narodowa lub EACEA ma prawo do odzyskania nawet całej kwoty dotacji. Podobnie, jeżeli podejmowane działania lub osiągnięte rezultaty są niewystarczającej jakości, część dotacji lub jej całość może zostać zredukowana, nawet w przypadku gdy działania zostały przeprowadzone i są kwalifikowalne.

Ponadto do celów statystycznych i celów monitorowania Komisja Europejska może przeprowadzić ankietę wśród próby beneficjentów, której celem jest ilościowe określenie faktycznych kosztów poniesionych w ramach projektów finansowanych w oparciu o zwrot na podstawie wkładu w koszty jednostkowe, płatności ryczałtowych lub finansowania według stawek zryczałtowanych.

ZASADY KWALIFIKOWALNOŚCI KOSZTÓW

Koszty i wkłady kwalifikowane muszą spełniać warunki kwalifikowalności określone w umowie o udzielenie dotacji i wskazane poniżej:

KOSZTY KWALIFIKOWALNE:

OGÓLNE WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI

1) Koszty faktyczne/rzeczywiste:

- muszą zostać faktycznie poniesione przez beneficjenta;
- są poniesione w trakcie okresu realizacji wskazanego w umowie o udzielenie dotacji, z wyjątkiem kosztów związanych ze sprawozdaniami końcowymi i świadectwami audytu, które mogą być poniesione później;
- muszą zostać zadeklarowane w jednej z pozycji budżetu wskazanych w umowie o udzielenie dotacji;
- muszą zostać poniesione w związku z projektem opisanym w umowie o udzielenie dotacji i muszą być niezbędne do realizacji tej akcji;
- muszą być możliwe do określenia i zweryfikowania, w szczególności muszą być odnotowane w ewidencji księgowej beneficjenta i ustalone zgodnie ze stosownymi standardami rachunkowości kraju, w którym beneficjent ma siedzibę i zgodnie z jego zwykłą praktyką księgowania kosztów;
- muszą być zgodne z wymogami mających zastosowanie przepisów podatkowych, przepisów prawa pracy i przepisów w dziedzinie zabezpieczenia społecznego;
- są racjonalne, uzasadnione i zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, w szczególności jeżeli chodzi o oszczędność i wydajność.

2) W odniesieniu do dofinansowania kosztów jednostkowych:

- muszą zostać zadeklarowane w jednej z pozycji budżetu wskazanych w umowie o udzielenie dotacji;

- (i) jednostki muszą:
 - być rzeczywiście stosowane lub wytwarzane przez beneficjenta w okresie realizacji;
 - być niezbędne do realizacji projektu oraz
- (ii) możliwa musi być identyfikacja i weryfikacja liczby jednostek, w miarę możliwości na podstawie ewidencji i dokumentacji.

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI

KOSZTY BEZPOŚREDNIE

Kwalifikowalne koszty bezpośrednie projektu stanowią koszty, które – biorąc pod uwagę warunki kwalifikowalności określone powyżej – można zidentyfikować jako konkretne koszty związane bezpośrednio z realizacją projektu, a zatem mogą być bezpośrednio w nich zaksięgowane. Oprócz bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, które zostaną wskazane w zaproszeniu do składania wniosków, za kwalifikowalne uznaje się również następujące kategorie kosztów:

- koszty związane z gwarancją dotyczącą płatności zaliczkowych wniesioną przez beneficjenta dotacji, jeżeli taka gwarancja jest wymagana przez agencję narodową lub Agencję Wykonawczą;
- koszty związane z poświadczeniem sprawozdań finansowych i sprawozdaniami weryfikacji działań, jeżeli agencja narodowa wymaga takich świadectw i sprawozdań jako wsparcia dla wniosków o płatność;
- koszty amortyzacji, pod warunkiem że zostały one faktycznie poniesione przez beneficjenta.

Wewnętrzne praktyki księgowe i procedury kontroli beneficjenta muszą umożliwiać bezpośrednie uzgodnienie kosztów i przychodów wykazywanych w związku z projektem z odpowiadającymi im zapisami i dokumentami potwierdzającymi.

PODATEK OD WARTOŚCI DODANEJ (VAT)

Podatek od wartości dodanej (VAT) niepodlegający odliczeniu ani zwrotowi na podstawie mających zastosowanie przepisów krajowych dotyczących VAT¹²³ jest kwalifikowalny. Jedyne wyjątki dotyczą działań lub transakcji, których krajowe, regionalne i lokalne organy władzy i inne organy publiczne dokonują jako organy władzy publicznej¹²⁴.

Dyrektywa VAT nie ma zastosowania do krajów spoza UE. Organizacje z państw niestowarzyszonych z programem mogą zostać zwolnione z podatków (w tym VAT), ceł i opłat, w przypadku gdy podpisano umowę między Komisją Europejską a państwem niestowarzyszonym z programem, w którym dana organizacja ma siedzibę.

KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE

Poniższe koszty nie są uważane za kwalifikowalne:

- koszty lub wkłady, które nie spełniają warunków określonych w części B przewodnika;
- koszty związane ze zwrotem z kapitału i dywidendy wypłacane przez beneficjenta;
- zadłużenie i opłaty za obsługę zadłużenia;
- rezerwy na straty lub spłatę długów;
- należne odsetki;
- straty wynikające z różnic kursowych;
- opłaty bankowe pobierane przez bank beneficjenta z tytułu realizacji przelewów od organu przyznającego dofinansowanie;
- nadmierne lub nieuzasadnione wydatki;
- VAT podlegający odliczeniu lub zwrotowi, w tym VAT zapłacony przez podmioty publiczne działające jako organy

¹²³ W państwach członkowskich dyrektywa VAT 2006/112/WE została przełożona na krajowe przepisy dotyczące VAT.

¹²⁴ Zob. art. 13 ust. 1 wspomnianej dyrektywy.

publiczne (zob. powyższy akapit dotyczący podatku od wartości dodanej);

- poniesione koszty lub wkłady na rzecz działań realizowanych w trakcie zawieszenia umowy o udzielenie dotacji;
- wkłady rzeczowe wnoszone przez osoby trzecie;
- koszty zadeklarowane przez beneficjenta i pokryte w ramach innego projektu lub programu prac otrzymującego dotację UE;
- koszty lub wkłady zadeklarowane przez beneficjenta w ramach innych dotacji UE (lub dotacji udzielanych przez inne państwo członkowskie UE, państwo spoza UE lub inny organ wykonujący budżet UE), z wyjątkiem następujących przypadków:

jeżeli dotacja na projekt jest połączona z dotacją na działalność obowiązującą w tym samym okresie, a beneficjent może wykazać, że dotacja na działalność nie pokrywa żadnych (bezpośrednich lub pośrednich) kosztów dotacji na projekt;
- koszty lub wkłady dotyczące pracowników administracji krajowej (lub regionalnej/lokalnej), w odniesieniu do działań, które są częścią normalnej działalności administracji (tj. podejmowanej nie tylko ze względu na dotację);
- koszty lub wkłady (w szczególności koszty podróży i pobytu) dotyczące pracowników lub przedstawicieli instytucji, organów lub agencji UE
- w przypadku wynajmowania lub leasingu sprzętu koszty każdej opcji wykupu na koniec okresu leasingu lub najmu;
- koszty otwarcia i prowadzenia rachunków bankowych (w tym koszty przelewów z – lub do – agencji narodowej pobierane przez bank beneficjenta).

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Wnioskodawca musi wskazać w formularzu wniosku wkład pochodzący ze źródeł innych niż dotacje UE. Współfinansowanie bezpośrednie może mieć np. formę środków własnych beneficjenta lub wkładów finansowych osób trzecich. Jeżeli w chwili sporządzania sprawozdania końcowego i wniosku o płatność salda końcowego okaże się, że wystąpiła nadwyżka dochodu, proszę zapoznać się z powyższymi sekcjami dotyczącymi niedochodowości i współfinansowania oraz odpowiednimi postanowieniami umowy o udzielenie dotacji.

Wkładów niepieniężnych od osób trzecich nie uznaje się za możliwe źródło współfinansowania.

ETAP 4: WYPEŁNIENIE I ZŁOŻENIE FORMULARZA WNIOSKU

W celu ubiegania się o dotację UE w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności wnioskodawcy muszą użyć właściwych dla każdej akcji formularzy, które są dostępne na stronach internetowych Komisji Europejskiej, agencji narodowych lub Agencji Wykonawczej (dane kontaktowe znajdują się pod następującym adresem: https://youth.europa.eu/solidarity/contacts_pl).

PROCEDURA SKŁADANIA WNIOSKU

FORMULARZE WNIOSKU

Wnioskodawcy są zobowiązani złożyć wnioski drogą elektroniczną do właściwej agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej, używając odpowiedniego formularza elektronicznego wniosku i dołączając wszystkie wymagane załączniki. Wnioski wysłane pocztą, kurierem, faksem lub pocztą elektroniczną nie będą brane pod uwagę.

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe, wnioski (w tym załączniki oraz, w stosownych przypadkach i w razie potrzeby – dokumenty potwierdzające) należy składać **drogą elektroniczną** za pośrednictwem formularzy dostępnych w sekcji „Możliwości” („Opportunities”) na stronach internetowych programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności¹²⁵. Więcej informacji na temat procesu składania wniosków można znaleźć w podręcznikach dotyczących programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności dostępnych pod adresem <https://wikis.ec.europa.eu/display/NAITDOC>.

w przypadku akcji zarządzanych przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury wnioski należy

¹²⁵ Formularze wniosku dostępne są w sekcji „Możliwości” („Opportunities”) na stronach internetowych programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności pod adresem <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/>.

składać **drogą elektroniczną** za pośrednictwem portalu „EU Funding & Tenders”, pod właściwym zaproszeniem do składania wniosków¹²⁶. Wnioski (w tym załączniki i dokumenty potwierdzające) należy złożyć przy użyciu formularzy, które można znaleźć w systemie składania wniosków. Wnioskodawcy muszą wypełnić formularz w jednym z języków urzędowych UE, natomiast abstrakt/streszczenie projektu powinno być zawsze w języku angielskim. Więcej informacji na temat procesu składania wniosków (w tym aspektów informatycznych) można znaleźć w podręczniku online dostępnym pod adresem:

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf

W przypadku projektów składanych przez konsorcjum koordynator składa jeden wniosek na projekt w imieniu wszystkich członków.

Wniosek należy złożyć do właściwej agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej. W przypadku gdy wnioskodawca złożył wniosek do innej agencji narodowej, która nie jest agencją odpowiedzialną za odnośne zaproszenie do składania wniosków, agencja ta przekazuje taki wniosek odpowiedniej agencji narodowej.

Wnioski wysłane pocztą, kurierem, faksem lub pocztą elektroniczną nie będą brane pod uwagę.

NALEŻY PRZESTRZEGAĆ TERMINU ZŁOŻENIA WNIOSKU

Wniosek musi zostać złożony w terminie określonym w odniesieniu do każdej akcji. Terminy składania projektów w odniesieniu do każdej akcji określono w podrozdziale „Kryteria kwalifikowalności” w częściach B i C niniejszego przewodnika.

Uwaga:

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe niezależnie od dnia, w jakim upływa termin, formularze elektroniczne zawsze należy składać do godz. 12:00:00 (w południe czasu obowiązującego w Brukseli).

W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą i omówionych w niniejszym Przewodniku, zgodnie z wymogami FTOP opublikowanymi na stronach portalu Komisji „EU Funding & Tenders”, niezależnie od dnia, w jakim upływa termin, wnioski do EACEA należy składać do godz. 17:00 (czasu obowiązującego w Brukseli).

Wnioskodawcy ustanowieni w krajach innej strefy czasowej powinni uwzględnić różnicę czasu, aby uniknąć odrzucenia wniosku.

WYTYCZNE DOTYCZĄCE WYKORZYSTANIA NARZĘDZI GENERATYWNEJ AI DO PRZYGOTOWANIA WNIOSKU

Rozważając wykorzystanie narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji (AI) do przygotowania wniosku, należy zachować ostrożność i starannie to rozważyć. Treści generowane przez sztuczną inteligencję powinny zostać poddane gruntownemu przeglądowi i walidowane przez wnioskodawców, aby zapewnić ich adekwatność i dokładność, a także ich zgodność z przepisami dotyczącymi własności intelektualnej. Wnioskodawcy ponoszą pełną odpowiedzialność za treść wniosku (nawet za części wygenerowane przez narzędzie sztucznej inteligencji) i muszą w przejrzysty sposób ujawniać, które narzędzia sztucznej inteligencji zostały wykorzystane i w jaki sposób.

W szczególności od wnioskodawców wymaga się:

- sprawdzenia dokładności, ważności i adekwatności treści i wszelkich cytatów generowanych przez narzędzie AI oraz skorygowania wszelkich błędów lub niespójności;
- przedstawienia wykazu źródeł wykorzystanych do generowania treści i cytatów, w tym źródeł generowanych przez narzędzie AI. Należy ponownie sprawdzić cytaty, aby upewnić się, że są one dokładne i mają właściwe odesłania;
- bycia świadomym potencjału plagiatu – narzędzie AI mogło odtworzyć istotny tekst z innych źródeł. Należy

¹²⁶ Formularze wniosków dostępne są w sekcji portalu „EU Funding & Tenders” dotyczącej zaproszeń do składania wniosków pod adresem <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?isExactMatch=true&status=31094501,31094502&frameworkProgramme=43353764&order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate>.

sprawdzić oryginalne źródła, aby upewnić się, że nie popełniono plagiatu pracy innej osoby;

- uznania ograniczeń narzędzia AI w przygotowaniu wniosku, w tym prawdopodobieństwa stroniczości, błędów i luk w wiedzy.

JAKIE SĄ DALSZE KROKI PO ZŁOŻENIU WNIOSKU?

Wszystkie wnioski otrzymane przez agencje narodowe lub przez Agencję Wykonawczą poddawane są procedurze oceny.

PROCEDURA OCENY

Wnioski dotyczące projektów są oceniane wyłącznie na podstawie kryteriów opisanych w niniejszym przewodniku. Kolejność oceny spełnienia tych kryteriów ustala urzędnik zatwierdzający.

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza:

- przeprowadzi kontrolę w celu sprawdzenia, czy spełniono kryteria dopuszczalności, kwalifikowalności, wykluczenia i wyboru;
- oceni, w jakim stopniu organizacje uczestniczące spełniają kryteria przyznawania dotacji (z wyjątkiem wniosków o dotację w ramach projektów wolontariatu). W większości przypadków taka ocena jakości przeprowadzana jest przy pomocy niezależnych ekspertów. W ocenie pomocne mogą być eksperci wytyczne opracowane przez Komisję Europejską; gdy to będzie możliwe, wytyczne te zostaną udostępnione na stronach internetowych Komisji Europejskiej i na stronach internetowych agencji odpowiedzialnych za zarządzanie projektami;
- zweryfikuje, czy wniosek dotyczący projektu nie jest związany z ryzykiem podwójnego finansowania. W razie potrzeby taką weryfikację przeprowadza się we współpracy z innymi agencjami lub innymi zainteresowanymi stronami.

Jeżeli wniosek zostanie odrzucony z któregośkolwiek z wyżej wymienionych powodów lub nie spełnia któregośkolwiek z obowiązkowych kryteriów, pozostałe kryteria nie zostaną poddane ocenie.

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza wyznaczy komitet ewaluacyjny, aby zarządzał on całym procesem wyboru. Na podstawie oceny przeprowadzonej przez komitet ewaluacyjny – w razie potrzeby przy wsparciu ekspertów zewnętrznych – odpowiednia agencja wybierze i ustali listę projektów proponowanych do przyznania dotacji.

W odniesieniu do wszystkich akcji objętych niniejszym przewodnikiem podczas procesu oceny wnioskodawcy mogą być proszeni o przedstawienie dodatkowych informacji lub o wyjaśnienia dotyczące dokumentów potwierdzających złożonych w związku z wnioskiem, pod warunkiem że takie informacje lub wyjaśnienia nie zmieniają w znaczący sposób wniosku dotyczącego projektu. Prośba o dodatkowe informacje i wyjaśnienia jest uzasadniona zwłaszcza w przypadku oczywistych błędów pisarskich popełnionych przez wnioskodawcę lub w tych przypadkach, w których – w odniesieniu do projektów finansowanych w ramach umów z wieloma beneficjentami – brakuje jednego lub kilku formularzy o przystąpieniu (w przypadku umów z wieloma beneficjentami zob. podrozdział „Umowa o udzielenie dotacji” poniżej).

OSTATECZNA DECYZJA

Na koniec procedury oceny agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza podejmuje decyzję w sprawie projektów, które mają zostać przyznane, na podstawie:

- listy rankingowej zarekomendowanej przez komitet ewaluacyjny (w przypadku projektów solidarnościowych i zespołów wolontariuszy na obszarach priorytetowych);
- budżetu dostępnego dla danej akcji.

Złożone wnioski i dokumenty uzupełniające nie są odsyłane do wnioskodawcy po zakończeniu procedury

wyboru, niezależnie od jej wyniku.

POWIADAMIANIE O WYNIKACH

Orientacyjny kalendarz powiadomień o wynikach wyboru w ramach każdej akcji znajduje się w podrozdziale „Ważne terminy w cyklu projektowym i warunki dokonywania płatności” poniżej. Wszyscy wnioskodawcy zostaną poinformowani o wyniku oceny pismem zawierającym powiadomienie o wyniku oceny.

Wnioskodawcy, których wnioski uzyskały zadowalającą ocenę, zostaną zaproszeni do etapu przygotowań do udzielenia dotacji; pozostali zostaną wpisani na listę rezerwową lub odrzuceni. Zaproszenie do przygotowania dotacji nie stanowi formalnego zobowiązania do finansowania. Przed udzieleniem dotacji agencja narodowa lub agencja wykonawcza będzie jeszcze musiała przeprowadzić różne kontrole prawne: zatwierdzenie podmiotu prawnego, kontrola zdolności finansowej, kontrola wykluczenia itp. W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą od wnioskodawców wymagane będzie przedstawienie danych finansowych ich organizacji i wyznaczenie LEAR.

Jeżeli wnioskodawca uważa, że procedurę oceny przeprowadzono nieprawidłowo, może złożyć **skargę** (przestrzegając terminów i procedur określonych w piśmie zawierającym powiadomienie o wyniku oceny). Skargi składane drogą elektroniczną mogą być ograniczone pod względem liczby znaków. W przypadku akcji zarządzanych przez Agencję Wykonawczą należy pamiętać, że powiadomienia, które nie zostały otwarte w ciągu 10 dni od wysłania, uznaje się za doręczone, a terminy będą liczone od dnia otwarcia/dostępu (zob. również warunki korzystania z portalu „EU Funding & Tenders”).

JAKIE SĄ DALSZE KROKI PO ZATWIERDZENIU WNIOSKU?

UMOWA O UDZIELENIE DOTACJI

Jeżeli projekt zostanie wybrany do otrzymania dotacji UE w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, podpisana zostaje umowa o udzielenie dotacji między agencją narodową lub Agencją Wykonawczą a wnioskodawcą. Wnioskodawca otrzyma umowę o udzielenie dotacji, którą należy podpisać i odesłać do agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej; agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza podpisuje umowę jako ostatnia. Gdy obie strony podpiszą umowę, wnioskodawca staje się beneficjentem dotacji UE i może rozpocząć realizację projektu¹²⁷. W zależności od rodzaju akcji umowy o udzielenie dotacji mogą przybrać formę umów z jednym beneficjentem, w przypadku których wnioskodawca jest jedynym beneficjentem, lub umów z wieloma beneficjentami, w przypadku których wszystkie organizacje partnerskie stają się beneficjentami umowy. Umowę z wieloma beneficjentami podpisuje koordynator (wnioskodawca wiodący), który jest jedynym punktem kontaktowym dla agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej. Wszystkie pozostałe organizacje uczestniczące w projekcie jako współbeneficjenci podpisują jednak formularz o przystąpieniu w celu przeniesienia na koordynatora uprawnień do działania jako koordynator. Każdy z partnerów powinien dostarczyć koordynatorowi formularz o przystąpieniu na etapie składania wniosku. W przypadku dostarczania tych formularzy o przystąpieniu na późniejszym etapie należy je udostępnić najpóźniej przed podpisaniem umowy o udzieleniu dotacji.

Orientacyjny kalendarz otrzymywania umów o udzielenie dotacji w ramach każdej akcji znajduje się w podrozdziale „Ważne terminy w cyklu projektowym i warunki dokonywania płatności” poniżej.

KWOTA DOTACJI

Przyjęcie wniosku nie jest równoznaczne ze zobowiązaniem do przyznania dofinansowania w wysokości określonej przez wnioskodawcę. Wysokość wnioskowanego dofinansowania może zostać zmniejszona na podstawie szczegółowych przepisów finansowych mających zastosowanie do danej akcji.

Przyznanie dotacji w danej rundzie selekcyjnej nie stanowi uprawnień do otrzymania dotacji w kolejnych rundach.

Należy zauważyć, że kwota dotacji przewidziana w umowie jest kwotą maksymalną, której nie można zasadniczo podwyższyć, nawet jeżeli beneficjent wystąpi z wnioskiem o przyznanie wyższej kwoty. W przypadku projektów wolontariatu, jeżeli organem przyznającym dofinansowanie jest agencja narodowa, w przypadku akcji wykorzystujących model oparty na kosztach jednostkowych kwota dotacji przewidziana w umowie może zostać zwiększona, za zgodą agencji narodowej w drodze odpowiedniej zmiany, z wykorzystaniem rezerwy na nieprzewidziane wydatki w celu pokrycia kosztów nadzwyczajnych, wsparcia włączenia lub dodatkowych jednostek w następstwie redystrybucji (w stosownych przypadkach).

Środki przekazane przez Agencję Wykonawczą lub agencję narodową muszą być wyodrębnione na koncie lub subkoncie wskazanym przez beneficjenta na potrzeby wypłaty dotacji.

Jeśli chodzi o akcje, którymi zarządza Agencja Wykonawcza, zastosowanie mają ustalenia dotyczące sprawozdawczości i płatności przedstawione we wzorze umowy o udzielenie dotacji opublikowanej w portalu „EU Funding & Tenders”.

¹²⁷ Wyjątki od tej reguły można znaleźć w podrozdziale „Zasada niedziałania wstecz” w tej części przewodnika.

PROCEDURY DOKONYWANIA PŁATNOŚCI

W zależności od rodzaju akcji, okresu obowiązywania umowy o udzielenie dotacji i oceny ryzyka finansowego projekty/wnioski o dotację wspierane w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności podlegają różnym procedurom dokonywania płatności.

Z wyjątkiem pierwszej płatności zaliczkowej inne płatności lub odzyskanie środków będą dokonywane na podstawie analizy raportów lub wniosków o płatność przedstawionych przez beneficjenta (wzory tych dokumentów zostaną udostępnione w ciągu roku na stronach internetowych agencji narodowych lub Agencji Wykonawczej).

Poniżej opisano procedury dokonywania płatności stosowane w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności.

PŁATNOŚĆ ZALICZKOWA

Płatność zaliczkowa zostanie przekazana beneficjentowi w terminie 30 dni od daty podpisania umowy o udzielenie dotacji przez ostatnią z dwóch stron i, w stosownych przypadkach, otrzymania odpowiednich gwarancji finansowych (zob. podrozdział „Gwarancja finansowa” poniżej). Płatność zaliczkowa ma zapewnić beneficjentowi płynność. Agencje narodowe lub Agencja Wykonawcza mogą podjąć decyzję o podzieleniu pierwszej płatności zaliczkowej na więcej rat. Mogą one również podjąć decyzję o obniżeniu płatności zaliczkowej lub o niewypłaceniu żadnej płatności zaliczkowej, jeżeli zdolność finansowa beneficjenta jest niska.

KOLEJNE PŁATNOŚCI ZALICZKOWE

W ramach określonych akcji druga – a w niektórych przypadkach trzecia – płatność zaliczkowa zostanie przekazana beneficjentowi w terminie 30 dni kalendarzowych od otrzymania przez agencję narodową lub Agencję Wykonawczą od beneficjenta kolejnych wniosków o płatność zaliczkową lub w terminie 60 dni kalendarzowych, jeżeli wnioskowi o kolejną płatność zaliczkową towarzyszy sprawozdanie okresowe. Wniosek o kolejne płatności zaliczkowe może zostać złożony, gdy wykorzystano co najmniej 70% poprzedniej płatności zaliczkowej. Jeżeli z oświadczenia dotyczącego wykorzystania poprzedniej płatności zaliczkowej lub poprzednich płatności zaliczkowych wynika, że na pokrycie kosztów projektu wykorzystano mniej niż 70% poprzedniej płatności zaliczkowej lub poprzednich płatności zaliczkowych, kwotę nowej płatności zaliczkowej obniża się o niewykorzystane kwoty poprzedniej płatności zaliczkowej.

RAPORT OKRESOWY (LUB RAPORT Z POSTĘPU PRAC / RAPORT TECHNICZNY)

W ramach niektórych akcji beneficjenci mogą zostać poproszeni o przedstawienie raportu przejściowego, a także raportu z postępu prac / raportu technicznego informującego o stanie realizacji działań, a w niektórych przypadkach – o dołączenie go do wniosku o kolejną płatność zaliczkową. Raport okresowy i raport z postępu prac / raport techniczny należy złożyć w terminie wskazanym w umowie o udzielenie dotacji.

PŁATNOŚĆ SALDA KOŃCOWEGO LUB ODZYSKANIE NIEWYKORZYSTANYCH ŚRODKÓW

Wysokość kwoty płatności salda końcowego, która zostanie dokonana na rzecz beneficjenta, zostanie ustalona na podstawie raportu końcowego, który należy złożyć w terminie wskazanym w umowie o udzielenie dotacji. Jeżeli a) działania, w związku z którymi przyznano dotację, nie są prowadzone lub są prowadzone w inny sposób, niż planowano; lub b) koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta są niższe od kosztów planowanych na etapie składania wniosku; lub c) jakość przeprowadzonych działań / osiągniętych rezultatów jest niewystarczająca, finansowanie może zostać proporcjonalnie obniżone lub, w stosownych przypadkach, beneficjent będzie musiał zwrócić wszelkie nadwyżki kwot, jakie już otrzymał w ramach płatności zaliczkowej.

W ramach niektórych akcji i w uzasadnionych przypadkach agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może przekazać 100% przyznanej dotacji w formie płatności zaliczkowych. W takich przypadkach płatność salda końcowego nie jest należna. Jeżeli jednak – na podstawie raportu końcowego, które beneficjent ma przedstawić w terminie wskazanym w umowie o udzielenie dotacji – a) działania, w związku z którymi przyznano dotację, nie

są prowadzone lub są prowadzone w inny sposób niż planowano; lub b) koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta są niższe od kosztów planowanych na etapie składania wniosku; lub c) jakość przeprowadzonych działań / osiągniętych rezultatów jest niewystarczająca, beneficjent będzie musiał zwrócić wszelkie nadwyżki kwot, jakie już otrzymał w ramach płatności zaliczkowej.

Płatność salda końcowego zostanie dokonana w terminie 60 dni kalendarzowych od otrzymania sprawozdania końcowego.

Dalsze informacje na temat warunków dokonywania płatności mających zastosowanie do każdej akcji można znaleźć w podrozdziale „Ważne terminy w cyklu projektowym i warunki dokonywania płatności” poniżej.

	Ważne terminy w cyklu projektowym			Warunki dokonywania płatności		
	Orientacyjna data powiadomienia o decyzji o przyznaniu dofinansowania	Orientacyjna data podpisania umowy o udzielenie dotacji	Data płatności salda końcowego / wniosku o zwrot niewykorzystanej części dofinansowania	Ogólna liczba płatności zaliczkowych	Raport przejściowy (techniczny)	Zwykły poziom dotacji przyznanej na różnych etapach
Uczestnictwo osób młodych w działaniach solidarnościowych						
Znak jakości	2 miesiące od terminu złożenia wniosku	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Projekty wolontariatu	3 miesiące od terminu złożenia wniosku	6 miesięcy od terminu złożenia wniosku	W terminie 60 dni kalendarzowych od otrzymania raportu końcowego przez agencję narodową	1	Nieobowiązkowe	Płatność zal.: 80% Saldo: 20%
Zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych	6 miesięcy od terminu złożenia wniosku	9 miesięcy od terminu złożenia wniosku	W terminie 60 dni kalendarzowych od otrzymania raportu końcowego przez EACEA	1	Nie	Płatność zal.: 80% Saldo: 20%
Projekty solidarnościowe	3 miesiące od terminu złożenia wniosku	4 miesiące od terminu złożenia wniosku	W terminie 60 dni kalendarzowych od otrzymania raportu końcowego przez agencję narodową	1	Nie	Płatność zal.: 80% Saldo: 20%
Uczestnictwo osób młodych w działaniach związanych z pomocą humanitarną						

Znak jakości	6 miesięcy od terminu złożenia wniosku	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Wolontariat w zakresie pomocy humanitarnej	6 miesięcy od terminu złożenia wniosku	9 miesięcy od terminu złożenia wniosku	W terminie 60 dni kalendarzowych od otrzymania raportu końcowego przez EACEA	1	Nie	Płatność zal.: 80% Saldo: 20%

INNE WAŻNE PRZEPISY

WARTOŚCI UE, POWAŻNE WYKROCZENIA ZAWODOWE I KONFLIKT INTERESÓW

Wnioskodawcy powinni pamiętać, że w przypadku przyznania im dotacji umowa o udzielenie dotacji zobowiązuje zaangażowane strony do realizacji projektu zgodnie z najwyższymi standardami etycznymi oraz obowiązującym prawem unijnym, międzynarodowym i krajowym dotyczącym zasad etycznych. W trakcie realizacji projektu beneficjenci muszą zobowiązać się do poszanowania wartości UE (takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i prawa człowieka, w tym prawa mniejszości) i zapewnić ich poszanowanie. W przypadku naruszenia organ przyznający dofinansowanie może zmniejszyć dotację lub zdecydować o jej zwrocie i rozwiązać umowę o udzielenie dotacji.

Podżeganie do dyskryminacji, nienawiści lub przemocy wobec grupy osób lub członka grupy, lub podobne działania sprzeczne z wartościami, na których opiera się Unia, zapisanymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej¹²⁸, są niedopuszczalne i niezgodne z wartościami i celami programu, niezależnie od tego, czy działania takie mają miejsce przed realizacją projektu, w jej trakcie czy po jej zakończeniu. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym UE takie zachowanie może kwalifikować się jako podstawa odrzucenia z procedury finansowania unijnego, jeśli stwierdzono – w drodze prawomocnego wyroku lub ostatecznej decyzji administracyjnej – że osoba lub podmiot dopuścił(a) się poważnego wykroczenia zawodowego poprzez naruszenie mających zastosowanie przepisów ustawowych lub wykonawczych bądź norm etycznych grupy zawodowej, do której ta osoba lub podmiot należy, lub poprzez jakiegokolwiek bezprawne zachowanie, mające wpływ na jej/jego zawodową wiarygodność, w przypadku gdy takie zachowanie wskazuje na bezprawny zamiar lub rażące niedbalstwo¹²⁹. Podmioty wyłączone nie mogą otrzymać funduszy UE¹³⁰.

Wnioskodawcy powinni również wziąć pod uwagę, że po udzieleniu dotacji i podpisaniu umowy o udzielenie dotacji muszą zastosować wszelkie środki, aby zapobiec konfliktowi interesów, który mógłby zagrozić bezstronnej i obiektywnej realizacji umowy z powodów związanych z rodziną, życiem emocjonalnym, sympatiami politycznymi lub narodowościowymi, interesami gospodarczymi lub innymi bezpośrednimi lub pośrednimi interesami. Muszą oni niezwłocznie oficjalnie powiadomić organ przyznający dofinansowanie o każdej sytuacji prowadzącej lub mogącej prawdopodobnie doprowadzić do konfliktu interesów, a także natychmiast poczynić wszelkie niezbędne kroki w celu naprawienia tej sytuacji. Organ przyznający dofinansowanie ma prawo sprawdzać, czy poczynione kroki są wystarczające, i może zażądać przeprowadzenia w określonym terminie dodatkowych działań. Ten sam obowiązek zapobiegania wszelkim konfliktom interesów ma zastosowanie do podwykonawców.

Ogólnie rzecz biorąc, organizacje uczestniczące muszą realizować projekt zgodnie z opisem zawartym we wniosku i zgodnie z postanowieniami umowy o udzielenie dotacji, warunkami zaproszenia do składania wniosków, obowiązującymi normami jakości, a także wszystkimi zobowiązaniami prawnymi wynikającymi z mającego zastosowanie prawa unijnego, międzynarodowego i krajowego.

GWARANCJA FINANSOWA

Jeżeli zdolność finansowa zostanie uznana za niewystarczającą, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może zażądać od każdego beneficjenta, któremu przyznano dotację przekraczającą kwotę 60 000 EUR, uprzedniego wniesienia gwarancji w celu ograniczenia ryzyka finansowego związanego z płatnością zaliczkową. Wymagana gwarancja może być równa kwocie płatności zaliczkowej lub płatności zaliczkowych.

Celem takiej gwarancji jest udzielenie przez bank lub instytucję finansową nieodwołalnego zabezpieczenia lub występowanie przez te podmioty w charakterze odpowiadającego na pierwsze wezwanie gwaranta zobowiązań

¹²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M002>

¹²⁹ Art. 138 ust. 1 lit. c) pkt (vi) rozporządzenia finansowego UE.

¹³⁰ Aby uzyskać więcej informacji, zob. sekcja dotycząca kryteriów wykluczenia.

beneficjenta wynikających z umowy o udzielenie dotacji.

Gwarancji finansowej w euro udziela zatwierdzony bank lub instytucja finansowa mająca siedzibę w jednym z państw członkowskich UE. W przypadku gdy beneficjent ma siedzibę w państwie trzecim, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza może wyrazić zgodę, aby bank lub instytucja finansowa ustanowione w tym państwie udzieliły takiej gwarancji, jeżeli uznają, że wspomniany bank lub instytucja finansowa zapewnia gwarancję finansową i ma właściwości finansowe równorzędne z zabezpieczeniami i właściwościami banków lub instytucji finansowych mających siedzibę w państwach członkowskich UE.

Gwarancja może zostać zastąpiona solidarną gwarancją osób trzecich lub kilkoma gwarancjami osób trzecich z organizacji uczestniczących, które są stronami tej samej umowy o udzielenie dotacji.

Gwarancja zostanie uwolniona po zakończeniu stopniowego rozliczania płatności zaliczkowych w ramach płatności okresowych lub płatności salda końcowego na rzecz beneficjenta, zgodnie z warunkami ustanowionymi w umowie o udzielenie dotacji. W przypadku gdy płatność salda końcowego przybierze odzyskania środków, gwarancja albo zostanie uwolniona po powiadomieniu beneficjenta, albo pozostanie wyraźnie w mocy do czasu dokonania płatności końcowej, a w przypadku gdy płatność końcowa ma formę zwrotu – do trzech miesięcy po powiadomieniu beneficjenta o nocie debetowej.

ZAWIERANIE UMÓW O PODWYKONAWSTWO I UMÓW W SPRAWIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO

Ograniczone podwykonawstwo usług jest zasadniczo dozwolone, o ile nie obejmuje ono działalności podstawowej, od której bezpośrednio zależy osiągnięcie celów projektu. Co do zasady zadania wykonywane przez koordynatora na podstawie umowy o udzielenie dotacji nie mogą być zlecane podwykonawcom¹³¹. Beneficjent może skorzystać z umowy o podwykonawstwo w odniesieniu do działań innych niż podstawowe, takich jak szczególne usługi techniczne, które stanowią element zadań w ramach akcji, wymagających specjalistycznych umiejętności (w dziedzinie prawa, rachunkowości, podatków, zasobów ludzkich, informatyki itp.) lub umów dotyczących wykonania. Koszty poniesione przez beneficjenta w związku z tego rodzaju usługami można zatem uznawać za koszty kwalifikowalne, pod warunkiem że spełniają one wszystkie pozostałe kryteria opisane w umowie o udzielenie dotacji, takie jak najkorzystniejszy stosunek ceny do jakości i brak konfliktu interesów.

W przypadku gdy realizacja projektu wymaga zamówień na towary, prace lub usługi (umowa dotycząca wykonania), beneficjenci muszą udzielić zamówienia oferentowi, którego oferta jest najkorzystniejsza ekonomicznie, tzn. zapewnia najkorzystniejszy stosunek ceny do jakości, lub – w stosownych przypadkach – oferentowi, który proponuje najniższą cenę, upewniając się, że nie występuje jakikolwiek konflikt interesów i że dokumentacja jest przechowywana na wypadek audytu.

W przypadku umów dotyczących wykonania, których wartość przekracza 60 000 EUR, agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza mogą nałożyć na beneficjenta obowiązek przestrzegania szczególnych zasad, oprócz tych, o których mowa w poprzednim akapicie. Wspomniane szczególne zasady zostaną opublikowane na stronach internetowych agencji narodowych lub Agencji Wykonawczej.

INFORMACJA O PRYZNANYCH DOTACJACH

Zgodnie z zasadą przejrzystości i wymogiem publikacji *ex post* informacje dotyczące odbiorców funduszy unijnych muszą zostać opublikowane na stronie internetowej Komisji, Agencji Wykonawczej lub agencji narodowych w pierwszej połowie roku następującego po zamknięciu roku budżetowego, na który zostały one przyznane.

Informacja ta może zostać również opublikowana za pośrednictwem każdego innego odpowiedniego środka,

¹³¹ W przypadku organów publicznych koordynatorzy mogą przekazać część swoich zadań zgodnie z umową o udzielenie dotacji podmiotowi posiadającemu „upoważnienie do administrowania”.

w tym Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.

Agencje narodowe i Agencja Wykonawcza opublikują następujące informacje:

- imię i nazwisko lub nazwę oraz miejscowość beneficjenta;
- przyznaną kwotę dotacji;
- charakter i cel udzielenia dotacji.

Na racjonalny i odpowiednio uzasadniony wniosek beneficjenta odstępuje się od publikacji, jeżeli takie ujawnienie informacji stwarza ryzyko naruszenia określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej praw i swobód odnośnych osób lub przynosi szkodę interesom handlowym beneficjentów.

W przypadku danych osobowych dotyczących osób fizycznych ogłaszane informacje są usuwane dwa lata po zakończeniu roku budżetowego, w którym środki zostały przyznane. Ta sama zasada ma zastosowanie w przypadku danych osobowych umieszczonych w oficjalnych nazwach osób prawnych (np. stowarzyszenie lub spółka, których nazwą są nazwiska jego założycieli).

Organizacjom będącym beneficjentami nie zezwala się na publikowanie tego rodzaju informacji dotyczących osób młodych biorących udział w działaniach Europejskiego Korpusu Solidarności.

EKSPONOWANIE INFORMACJI O FINANSOWANIU ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

Szczegółowe wymogi dotyczące widoczności projektu, udostępniania jego rezultatów i informacji na temat jego wpływu, a także obowiązek zapewnienia promocji każdego projektu, na który przyznano dotację, są szczegółowo określone w poszczególnych zaproszeniach do składania wniosków/akcjach i umowach o udzielenie dotacji.

We wszystkich przekazach informacyjnych lub publikacjach, niezależnie od formy i środka, włącznie z internetem, lub w trakcie realizacji działań, na które wykorzystuje się dotację, beneficjenci muszą wyraźnie zaznaczyć, że otrzymali wsparcie Unii Europejskiej¹³².

Należy przy tym przestrzegać postanowień zawartych w zaproszeniu i w umowie o udzielenie dotacji. Jeżeli beneficjent nie będzie w pełni przestrzegał tych postanowień, przyznana mu dotacja może zostać zmniejszona.

KONTROLE, AUDYTY I MONITOROWANIE

Agencja narodowa lub Agencja Wykonawcza bądź Komisja Europejska mogą przeprowadzać kontrole techniczne i finansowe oraz audyty w zakresie wykorzystania dotacji.

Problemy napotkane w ramach konkretnego projektu lub w odniesieniu do danego uczestnika (np. kwestie dotyczące zdolności operacyjnej lub finansowej) mogą wymagać ściślejszego monitorowania i stosowania środków opisanych w umowie o udzielenie dotacji. Celem takiego monitorowania jest pomoc beneficjentom w zarządzaniu ryzykiem, aby nie doszło do jego wystąpienia i aby można było pomyślnie zakończyć projekt. Organ przyznający dofinansowanie może także kontrolować dokumentację ustawową beneficjenta w celu przeprowadzenia okresowych ocen płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych lub finansowania według stawek zryczałtowanych. Beneficjent zobowiąże się, przez złożenie podpisu przez jego przedstawiciela prawnego, do przedstawiania dokumentów potwierdzających prawidłowe wykorzystanie dotacji. Komisja Europejska, Agencja Wykonawcza, agencje narodowe lub Trybunał Obrachunkowy bądź organ przez nie upoważniony mogą kontrolować sposób wykorzystania dotacji w dowolnym momencie w ciągu pięciu lat od dokonania płatności salda końcowego – lub trzech lat w przypadku dotacji na kwotę nieprzekraczającą 60 000 EUR. W związku z tym beneficjenci przechowują przez wspomniany okres dokumentację, oryginały dokumentów potwierdzających, dane statystyczne i inne dokumenty związane z dotacją.

¹³² Wytoczne dotyczące identyfikacji wizualnej Europejskiego Korpusu Solidarności znajdują się pod linkiem: https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/communication_pl

Szczegółowe postanowienia dotyczące kontroli i audytów opisano w umowie o udzielenie dotacji.

OCENA I MONITOROWANIE RYZYKA

Ocena ryzyka jest podstawowym elementem zarządzania dotacjami UE, ponieważ pomaga chronić fundusze publiczne, zwiększać sukces projektów oraz promować rozliczalność i przejrzystość. Jest to kluczowy element zarówno procesu składania wniosków, jak i zarządzania projektami finansowanymi przez UE, a także pomaga zapewnić, aby fundusze były przydzielane i wykorzystywane w sposób skuteczny, wydajny i zgodny z odpowiednimi politykami i przepisami.

Często od wnioskodawców wymaga się identyfikacji i ograniczenia ryzyka podczas przygotowywania wniosków. Jest to również istotne na etapie wyboru projektów. Rozporządzenie finansowe UE pozwala urzędnikowi zatwierdzającemu w kilku przypadkach zwolnić wnioskodawcę z danego obowiązku lub zażądać od niego dodatkowych dokumentów na podstawie oceny ryzyka. W odniesieniu do niektórych akcji wymaga się również, aby wnioskodawcy przedstawili plan zarządzania ryzykiem, w którym to przypadku sam plan jest częścią oceny projektu. Ponadto monitorowanie ryzyka związanego z beneficjentem i projektem odbywa się w trakcie realizacji projektu w kontekście kontroli, przeglądów, wzmocnionego monitorowania, audytów lub dochodzeń przeprowadzanych na podstawie konkretnej umowy o udzielenie dotacji.

WSPÓŁPRACA I SPÓJNA REALIZACJA PROGRAMU ZA POŚREDNICTWEM SYSTEMU INFORMATYCZNEGO WYKORZYSTYWANEGO PRZEZ KOMISJĘ, EACEA I AGENCJE NARODOWE

Aby zapewnić spójną realizację programu we wszystkich krajach uczestniczących¹³³ oraz ochronę interesów finansowych UE¹³⁴, informacje dotyczące wnioskodawcy, wniosku, zgodności z kryteriami kwalifikowalności i wykluczenia oraz powiązanych ocen zdolności operacyjnej i finansowej, a także inne istotne informacje, również te dotyczące uprzednio finansowanych projektów, oraz – w przypadku przyznania dotacji – informacje dotyczące realizacji projektu i jego zwiększonego monitorowania, mogą być udostępniane upoważnionym osobom z Komisji Europejskiej, EACEA i agencji narodowych w kontekście wyboru i przyznawania dotacji, zapobiegania podwójnemu finansowaniu, monitorowania oraz w innych przypadkach w ramach kontroli nadzorczych i kontroli podstawowych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności.

Wszelki dostęp do informacji podlega przepisom dotyczącym ochrony danych osobowych określonym poniżej.

W odniesieniu do EACEA dane mogą być udostępniane za pośrednictwem portalu „EU Funding & Tenders” zgodnie z mającymi zastosowanie oświadczeniami o ochronie prywatności¹³⁵. Wymiana informacji między EACEA a agencjami narodowymi musi odbywać się zgodnie z postanowieniami podpisanych przez nie protokołów ustaleń.

OCHRONA INTERESÓW FINANSOWYCH UNII

Komisja stosuje odpowiednie środki zapewniające, w trakcie realizacji projektów finansowanych na podstawie rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności, ochronę interesów finansowych Unii przez zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, poprzez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, poprzez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje administracyjne i finansowe. Obejmuje to przeprowadzanie kontroli nadzorczych w odniesieniu do akcji i działań w ramach programu zarządzanych przez agencje narodowe, ustanowienie minimalnych wymogów dotyczących kontroli przeprowadzanych przez agencje narodowe i niezależne podmioty audytowe, przetwarzanie danych opisanych poniżej oraz ścisłą współpracę z agencjami krajowymi odpowiedzialnymi za podstawowe kontrole beneficjentów

¹³³ Zob. art. 128 rozporządzenia finansowego UE oraz art. 24 i art. 29 ust. 4 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności.

¹³⁴ Zob. w szczególności art. 194 rozporządzenia finansowego UE dotyczący zakazu podwójnego finansowania.

¹³⁵ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/privacy-statement_en.pdf

dotacji¹³⁶.

Wnioskodawcy ubiegający się o dotacje muszą mieć świadomość, że każda osoba lub podmiot, którzy otrzymują środki finansowe Unii, są zobowiązani w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii oraz – jako warunek otrzymania środków – przyznają niezbędne prawa i dostęp właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, EPPO w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednim organom krajowym, aby mogli oni w pełni wykonywać swoje odnośne uprawnienia¹³⁷.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Wszelkie dane osobowe zawarte we wniosku o udzielenie dotacji lub w umowie/decyzji o udzielenie dotacji są przetwarzane przez agencję narodową lub Agencję Wykonawczą bądź przez Komisję Europejską zgodnie z:

- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych.
- W drugiej kolejności i wyłącznie w zakresie, w jakim rozporządzenie (UE) 2018/1725 nie ma zastosowania – ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO, czyli rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679) lub krajowe przepisy dotyczące ochrony danych osobowych w przypadku braku zastosowania RODO (państwa niebędące członkami UE).

O ile nie oznaczono pozycji jako fakultatywne, odpowiedzi wnioskodawcy na pytania w formularzu wniosku są niezbędne do oceny i dalszego rozpatrywania wniosku o udzielenie dotacji zgodnie z przewodnikiem po Europejskim Korpusie Solidarności. Dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie w tym celu przez departament lub dział odpowiadający za dany program dotacji unijnych (podmiot będący administratorem danych). Dane osobowe mogą być przekazywane osobom trzecim uczestniczącym w ocenie wniosków lub w procedurze zarządzania dotacjami na zasadzie ograniczonego dostępu, bez uszczerbku dla przekazywania ich organom odpowiedzialnym za zadania w zakresie monitorowania i inspekcji zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub organom upoważnionym do przeprowadzania ocen programu lub wszelkich akcji w ramach programu. Szczególnie w celu zabezpieczenia interesów finansowych Unii dane osobowe mogą być przekazywane Służbom Audytu Wewnętrznej, Trybunałowi Obrachunkowemu, zespołowi ds. nieprawidłowości finansowych, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych lub Prokuraturze Europejskiej, a także między urzędnikami zatwierdzającymi Komisji a agencjami wykonawczymi. Wnioskodawca ma prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo do ich poprawiania. W przypadku konfliktów wnioskodawcy przysługuje także prawo odwołania się w dowolnym momencie do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych. Dalsze informacje na temat przetwarzania danych osobowych określono w umowie o udzielenie dotacji.

Jeżeli chodzi o przetwarzanie danych osobowych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, na stronie internetowej Komisji dostępne jest szczegółowe oświadczenie o ochronie prywatności, w tym dane kontaktowe w razie pytań dotyczących przetwarzania danych osobowych wnioskodawców.

W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe:

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/erasmus-and-data-protection>

W przypadku akcji zarządzanych przez EACEA:

https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf

W ramach akcji Europejskiego Korpusu Solidarności realizowanych przez agencje narodowe lub Agencję Wykonawczą wnioskodawcy – a w przypadku podmiotów prawnych osoby będące członkami organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego wnioskodawcy lub dysponujące uprawnieniami reprezentacyjnymi, decyzyjnymi lub kontrolnymi w stosunku do wnioskodawcy, bądź osoby fizyczne lub prawne ponoszące nieograniczoną odpowiedzialność za zadłużenie wnioskodawcy – są informowane, iż ich dane

¹³⁶ Art. 27 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności.

¹³⁷ Art. 129 rozporządzenia finansowego.

osobowe (nazwa, imię i nazwisko w przypadku osób fizycznych, adres, forma prawna, imię i nazwisko osób dysponujących uprawnieniami reprezentacyjnymi, decyzyjnymi lub kontrolnymi w przypadku osób prawnych) mogą zostać zarejestrowane w systemie wczesnego wykrywania i wykluczania (EDES) przez urzędnika zatwierdzającego Agencji, jeżeli dotyczy ich jedna z sytuacji, o których mowa w rozporządzeniu finansowym UE – rozporządzeniu (UE, Euratom) 2024/2509.

LICENCJA OTWARTA I PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Licencja otwarta jest udzieleniem każdemu pozwolenia na używanie zasobów związanych z dziełem przez właściciela dzieła. W zależności od zakresu udzielonych pozwoleń lub nałożonych ograniczeń, beneficjenci mogą wybrać spośród różnych licencji otwartych konkretną licencję, którą zastosują w przypadku swojego dzieła. Licencja otwarta musi być przydzielona do wszystkich wytworzonych zasobów.

Licencja otwarta nie stanowi przeniesienia praw autorskich ani praw własności intelektualnej. Beneficjenci pozostają posiadaczami praw autorskich wszystkich wytworzonych przez nich materiałów i mogą z nich korzystać według własnego uznania. Jedynym wymogiem obowiązującym beneficjentów dotacji jest zapewnienie swobodnego dostępu do zasobów edukacyjnych (lub innych dokumentów i mediów wytworzonych w ramach projektu) poprzez licencje otwarte. Aby spełnić ten wymóg, w ramach licencji należy przyznać co najmniej prawa do używania zasobów, a najlepiej również do dzielenia się nimi i ich adaptacji. Beneficjenci mogą także wprowadzać do obrotu wyniki swojego projektu, a doświadczenie pokazuje, że otwarty dostęp zapewnia wyeksponowanie i może zachęcać zainteresowanych użytkowników do zakupu wersji drukowanej bądź materiałów, dokumentów lub mediów fizycznych.

Załącznik I – GLOSARIUSZ

TERMINÓW

Agencja narodowa	Organ odpowiedzialny za zarządzanie realizacją programu na szczeblu krajowym w państwie członkowskim lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem. W każdym kraju funkcjonuje co najmniej jedna agencja narodowa.
Beneficjent	Osoba fizyczna lub podmiot (niezależnie od tego, czy posiada osobowość prawną), z którymi podpisano umowę o udzielenie dotacji. W przypadku gdy istnieje kilku beneficjentów (w umowach z wieloma beneficjentami), można ich również określić jako „współbeneficjentów”. Umowę o udzielenie dotacji można podpisać bezpośrednio lub w drodze formularza przystąpienia/pełnomocnictwa).
Błąd pisarski	Drobny błąd popełniony nieumyślnie, który powoduje zmianę w treści/wymowie dokumentu, taki jak błąd typograficzny (literówka) lub nieumyślne dodanie lub pominięcie wyrazu, zdania lub rysunku/wykresu.
Cele młodzieżowe	Europejskie cele młodzieżowe opracowano w ramach strategii UE na rzecz młodzieży. Cele te określają dziedziny międzysektorowe mające wpływ na życie młodzieży i wskazują wyzwania. https://europa.eu/youth/strategy_pl
Członek nieformalnej grupy realizującej projekt	W ramach projektów solidarnościowych osoby młode realizujące projekt nazywane są uczestnikami grupy.
Działanie	Zbiór zadań realizowanych w ramach projektu. Działanie charakteryzuje jedna lokalizacja, te same ramy czasowe i jeden zakres.
Działanie krajowe	Działanie odbywające się w tym samym kraju co kraj, w którym uczestnik legalnie przebywa.
Działanie solidarnościowe	Wysokiej jakości działanie sprzyjające włączeniu społecznemu polegające na rozwiązywaniu istotnych kwestii społecznych, które przybiera formę wolontariatu, projektów solidarnościowych lub działań służących tworzeniu sieci kontaktów w różnych dziedzinach, w tym w dziedzinie pomocy humanitarnej, prowadzone w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności.
Działanie transgraniczne	Działanie odbywające się w kraju innym niż kraj, w którym uczestnik legalnie przebywa.

Działanie w zakresie pomocy humanitarnej	Działanie, które wspiera długoterminowe pokryzysowe operacje pomocy humanitarnej w państwach trzecich, służące zapewnieniu pomocy opartej na potrzebach, mającej chronić życie, zapobiegać ludzkiemu cierpieniu i je łagodzić oraz chronić godność ludzką w obliczu kryzysów wywołanych przez człowieka lub klęsk żywiołowych; obejmuje ono operacje wsparcia, pomocy doraźnej i ochrony podczas kryzysów humanitarnych lub w ich następstwie, środki wspierające mające zapewnić dostęp do potrzebujących i ułatwić swobodny przepływ pomocy, jak również akcje mające poprawiać gotowość na klęski żywiołowe i zmniejszać ryzyko ich wystąpienia, łączące pomoc doraźną, odbudowę i rozwój oraz przyczyniające się do zwiększania odporności i zdolności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami żywiołowymi do radzenia sobie z kryzysami i ich przewyższania.
Efekty uczenia się	Określenie, co uczestnik wie, rozumie i jest w stanie zrobić po zakończeniu procesu uczenia się, ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji.
EU Academy	Jest to należące do UE centrum internetowe, w którym można znaleźć wiedzę z pierwszej ręki, wysokiej jakości zasoby edukacyjne i cenne spostrzeżenia, opracowane bezpośrednio przez instytucje Unii, przeznaczone dla osób, których praca związana jest z obszarem jej działania. Jego celem jest umożliwienie im łatwego i bezproblemowego zrozumienia i skutecznego wdrożenia polityki UE w wielu dziedzinach. Misją EU Academy jest zapewnienie nowoczesnego i angażującego środowiska edukacyjnego, które w prosty, inteligentny i inspirujący sposób może wspierać i poprawiać jakość stosowania wiedzy na temat spraw dotyczących UE.
Europass	Platforma internetowa Europass, będąca działaniem w ramach Europejskiego programu na rzecz umiejętności, dostarcza osobom fizycznym i organizacjom internetowe narzędzia i informacje dotyczące możliwości z zakresu uczenia się, ram kwalifikacji i samych kwalifikacji, wytycznych, gromadzenia informacji na temat umiejętności, narzędzia samooceny oraz dokumentację umiejętności i kwalifikacji, a także dostęp do możliwości z zakresu uczenia się i zatrudnienia. Platforma Europass oferuje również narzędzia i oprogramowanie wspierające referencje uwierzytelnione cyfrowo, jak zapowiedziano w Planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej. Platforma zapewnia wzajemne powiązanie z krajowymi źródłami danych dotyczącymi możliwości z zakresu uczenia się oraz krajowymi bazami danych lub rejestrami dotyczącymi kwalifikacji.
EuroPeers	Sieć EuroPeers tworzą osoby młode, które zdobyły doświadczenie w ramach unijnych programów na rzecz młodzieży i chcą podzielić się nim ze swoimi rówieśnikami. Są ambasadorami programu Erasmus+, Europejskiego Korpusu Solidarności i innych programów krajowych, które pomagają osobom młodym w przemieszczaniu się po Europie w celu poszukiwania pracy i uczenia się. Sieć EuroPeers organizuje własne imprezy, a jej członkowie zapraszani są do zabierania głosu w szkołach, urzędach ds. dzieci i młodzieży lub w ośrodkach kultury. Wszystko odbywa się na zasadzie dobrowolności.

Europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ)	Jest to bezpłatna karta, która zapewnia dostęp do wszelkich niezbędnych z medycznego punktu widzenia usług państwowej opieki zdrowotnej podczas tymczasowego pobytu w dowolnym z 27 państw członkowskich UE, w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii na takich samych warunkach i w takiej samej cenie (czyli w niektórych państwach bezpłatnie) jak osobom ubezpieczonym w danym państwie. Dalsze informacje o karcie oraz o sposobach jej otrzymania można znaleźć pod adresem: http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559
Europejska Sieć Solidarności (EuSN)	Europejska Sieć Solidarności to młoda społeczność, która powstała wiosną 2019 r. Tworzą ją młodzi ludzie zjednoczeni we wspólnym interesie i mający wspólną wizję stworzenia europejskiej sieci, w ramach której wszyscy wspólnie pracują na rzecz doskonalenia doświadczeń młodych uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności.
Grupa osób młodych	Grupa składająca się z co najmniej pięciu młodych osób (w wieku 18–30 lat), która nie posiada osobowości prawnej na podstawie właściwego prawa krajowego, pod warunkiem że jej przedstawiciel jest uprawniony do podejmowania w jej imieniu zobowiązań prawnych. Grupa musi zostać zarejestrowana i zatwierdzona w systemie rejestracji organizacji (ORS). Do celów rejestracji utworzenie grupy należy potwierdzić za pośrednictwem formularza rejestracyjnego podpisanego przez członków grupy. Podpisy na formularzu rejestracyjnym mogą wymagać urzędowego uwierzytelnienia, jeżeli wymaga tego organ przyznający dofinansowanie, w celu zapewnienia pewności prawa. Istniejące grupy, które są już zarejestrowane w systemie rejestracji organizacji, muszą również załadować podpisany formularz rejestracyjny w swoim profilu w systemie rejestracji organizacji, aby mogły kwalifikować się do składania wniosków jako nieformalna grupa młodych ludzi dotyczących działań w ramach zaproszeń do składania wniosków od 2026 r. Dla uproszczenia w niniejszym przewodniku są traktowane na równi z osobami prawnymi (organizacjami, instytucjami itp.) i mieszczą się w pojęciu organizacji uczestniczących na potrzeby akcji, w których mogą uczestniczyć.
Kompetencje kluczowe	Podstawowy zbiór wiedzy, umiejętności i postaw, których każda osoba potrzebuje do samorealizacji i rozwoju osobistego, zatrudnienia, włączenia społecznego, zrównoważonego stylu życia, udanego życia w pokojowych społeczeństwach, kierowania życiem w sposób prozdrowotny i aktywnego obywatelstwa, jak określono w zaleceniu Rady 2018/C 189/01 z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.
Konsorcjum	Co najmniej dwie organizacje uczestniczące, współpracujące w celu przygotowania i przedstawienia wniosku oraz w celu realizacji projektu lub prowadzenia działań następczych w związku z tym projektem. Umowa zostaje podpisana przez wszystkie organizacje uczestniczące lub przez jedną z nich, która została należycie upoważniona przez pozostałe organizacje.
Koordinator	Organizacja uczestnicząca ubiegająca się o dotację w imieniu konsorcjum organizacji partnerskich. Oprócz tego, że jest beneficjentem, koordinator ma szczególne obowiązki przewidziane w umowie o dotację.
Kwalifikacje	Formalny efekt procesu oceny i walidacji uzyskiwany po stwierdzeniu przez właściwy organ, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się na określonym poziomie.

Lokalizacja	Miejsce, w którym organizowane są działania wolontariackie dla określonej liczby wolontariuszy. Lokalizacja nie może mieć odrębnej osobowości prawnej względem organizacji przyjmującej. Domyślnie za pierwszą lokalizację uważa się główną siedzibę organizacji przyjmującej, ale organizacje mogą zgłosić i przyjmować wolontariuszy w więcej niż jednej lokalizacji.
Miejsce	Fizyczna lokalizacja, w której realizowane jest dane działanie.
Nowa organizacja	Każda organizacja uczestnicząca, która nie otrzymała wcześniej wsparcia na żaden rodzaj akcji wspieranej w ramach Korpusu.
Ogólne szkolenie online	Zestaw modułów szkoleniowych dla zarejestrowanych kandydatów i uczestników wybranych do działania, oferowanym za pośrednictwem platformy „EU Academy” i udostępnionym za pośrednictwem portalu Europejskiego Korpusu Solidarności.
Organ krajowy	Organ odpowiedzialny na poziomie krajowym za monitorowanie i nadzorowanie zarządzania programem w państwie członkowskim lub w państwie trzecim stowarzyszonym z programem. W każdym kraju funkcjonuje co najmniej jeden organ krajowy.
Organizacja międzynarodowa	Organizacje utworzone na podstawie porozumień międzynarodowych i agencje utworzone przez takie organizacje, jak określono w art. 159 rozporządzenia finansowego UE. Za organizacje międzynarodowe uznaje się następujące organizacje: Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża; Międzynarodową Federację Krajowych Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca.
Organizacja partnerska	W przypadku akcji zarządzanych przez agencje narodowe organizacja zaangażowana w projekt, ale niebędąca wnioskodawcą.
Organizacja przyjmująca	Organizacja, która zajmuje się pełnym zakresem działań powiązanych z przyjmowaniem uczestnika Korpusu Solidarności, w tym przygotowaniem programu zajęć danej osoby młodej i zapewnieniem uczestnikowi wskazówek i wsparcia na wszystkich etapach projektu w stosownych przypadkach.
Organizacja uczestnicząca	Każda organizacja lub grupa osób młodych zaangażowanych w realizację projektu w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. W zależności od roli w danym projekcie organizacje uczestniczące mogą być wnioskodawcami, partnerami lub partnerami stowarzyszonymi.
Osoba towarzysząca	Osoba dorosła w wieku co najmniej 18 lat towarzysząca uczestnikom o mniejszych szansach (w szczególności uczestnikom z niepełnosprawnościami) w danym działaniu w celu zapewnienia ich bezpieczeństwa oraz udzielenia im wsparcia i szczególnej pomocy, a także asystowania takim uczestnikom w procesie skutecznego uczenia się podczas projektu.
Osoba wspierająca	Osoba niebędąca członkiem grupy, która wspiera osoby młode w przygotowaniu projektu solidarnościowego, jego realizacji i ocenie.
Państwa członkowskie Unii Europejskiej i państwa trzecie stowarzyszone z programem	Kraje UE i spoza UE, które ustanowiły agencję narodową i które w pełni uczestniczą w Europejskim Korpusie Solidarności. Wykaz państw członkowskich UE i państw trzecich stowarzyszonych z Programem jest podany w części A przewodnika w sekcji „Kto może uczestniczyć w Europejskim Korpusie Solidarności?”. Państwa trzecie stowarzyszone z Programem zawarły z Unią umowę na podstawie art. 13 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności.

Państwa trzecie niestowarzyszone z programem	Państwa trzecie niestowarzyszone z Programem to państwa, które nie zawarły z Unią umowy na podstawie art. 13 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności. Zgodnie z art. 14 tego rozporządzenia w należycie uzasadnionych przypadkach leżących w interesie Unii w akcjach, o których mowa w art. 5, i w wolontariacie, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności, mogą także uczestniczyć podmioty prawne z państw trzecich niestowarzyszonych z Programem. W tych krajach nie ustanowiono żadnej agencji narodowej. Wykaz państw trzecich niestowarzyszonych z Programem, których podmioty prawne mogą odpowiadać na zaproszenia do składania wniosków w ramach zaproszenia, podano w części A przewodnika w sekcji „Kto może uczestniczyć w Europejskim Korpusie Solidarności?”. Decyzję o przyznaniu dotacji takim podmiotom podejmuje urzędnik zatwierdzający na podstawie analizy indywidualnych przypadków, uwzględniając uzasadniony interes Unii.
Partner stowarzyszony	Organizacja uczestnicząca to organizacja, która jest zaangażowana w realizację określonych zadań/działań w ramach projektu lub pomaga promować wyniki projektu i zapewniać jego trwałość, ale której ze względu na aspekty dotyczące zarządzania umowami nie uznaje się za beneficjenta i nie otrzymuje ona żadnego dofinansowania z programu w ramach projektu (nie ma prawa obciążać kosztami ani wnioskować o wkłady). Takiej organizacji nie bierze się pod uwagę do celów kwalifikowalności i nie musi ona potwierdzać swojego numeru PIC.
Podmiot powiązany	Za podmioty powiązane można uznać następujące podmioty (zgodnie z art. 190 rozporządzenia finansowego UE): - podmioty tworzące razem pojedynczego beneficjenta; - podmioty, które spełniają kryteria kwalifikowalności i nie znajdują się w jednej z sytuacji, o których mowa w art. 138 ust. 1 i art. 143 ust. 1, oraz które mają związki z beneficjentem, w szczególności związki prawne lub kapitałowe, które nie są ograniczone do danego projektu ani nie zostały ustanowione wyłącznie w celu jej realizacji. W przypadku gdy wiele podmiotów spełnia kryteria udzielenia dotacji, a razem tworzą one jeden podmiot, podmiot ten można traktować jak pojedynczego beneficjenta, w tym również w przypadku gdy podmiot ten został utworzony specjalnie w celu realizacji projektu finansowanego w drodze dotacji. O ile nie przewidziano inaczej w zaproszeniu do składania wniosków, podmioty powiązane z beneficjentem mogą uczestniczyć w realizacji projektu, z zastrzeżeniem spełnienia obu następujących warunków: a) dane podmioty są wskazane w umowie o udzielenie dotacji; b) dane podmioty przestrzegają zasad mających zastosowanie do beneficjenta zgodnie z umową o udzielenie dotacji w odniesieniu do: (i) kwalifikowalności kosztów lub warunków uruchamiających wypłatę; (ii) praw do prowadzenia kontroli i audytu przysługujących Komisji, OLAF-owi i Trybunałowi Obrachunkowemu. Koszty poniesione przez takie podmioty mogą zostać uznane za faktycznie poniesione koszty kwalifikowalne lub mogą zostać pokryte w drodze płatności ryczałtowych, kosztów jednostkowych i finansowania według stawek zryczałtowanych.

Podmiot prawny	Osoba fizyczna lub osoba prawna utworzona i uznana za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która ma osobowość prawną i która – działając we własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkom, lub podmiot niemający osobowości prawnej, o którym mowa w art. 200 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego UE.
Podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu	Podróż, która w obie strony co najmniej w połowie odbywa się z wykorzystaniem niskoemisyjnych środków transportu, takich jak autobus, pociąg, rower lub car-pooling. Podróże statkiem będą uznawane za podróże z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu, jeśli zostaną połączone z innym niskoemisyjnym środkiem transportu.
Projekt	Spójny zbiór działań pomyślanych i zorganizowanych w taki sposób, aby osiągnąć określone cele i wyniki.
Przedstawiciel uprawniony do reprezentowania podmiotu prawnego (LEAR)	W przypadku akcji zarządzanych przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury, równoległe z zatwierdzeniem organizacji w rejestrze uczestników jej przedstawiciel prawny lub przedstawiciele prawni muszą wyznaczyć przedstawiciela uprawnionego do reprezentowania podmiotu prawnego (LEAR). Rola LEAR jest kluczowa: po zatwierdzeniu przez Komisję LEAR będzie upoważniony do: - zarządzania informacjami prawnymi i finansowymi dotyczącymi organizacji, - zarządzania prawami dostępu osób w organizacji (ale nie na poziomie projektu), - wyznaczania przedstawicieli organizacji do elektronicznego podpisywania umów o udzielenie dotacji („sygnatariusze prawni” – LSIGN) lub sprawozdań finansowych („sygnatariusze finansowi” – FSIGN) za pośrednictwem portalu „EU Funding & Tenders”. Wszystkie etapy zatwierdzania LEAR wyjaśniono w portalu „EU Funding & Tenders”.
Siła wyższa	Dowolna sytuacja lub zdarzenie, które uniemożliwiają organizacjom i osobom wywiązanie się z ich obowiązków przy realizacji działań w ramach projektu. Sytuacja ta lub zdarzenie muszą być nieprzewidywalne, wyjątkowe i niezależne od woli stron. Siła wyższa nie może wynikać z błędu ani zaniedbania organizacji lub innych uczestników zaangażowanych w projekt i musi być nieunikniona pomimo dochowania wymaganej należytej staranności. Beneficjenci dotacji znajdują szczegółowe definicje i warunki w swoich umowach o udzielenie dotacji.
Strategia na rzecz młodzieży	W strategii UE na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 określono ramy europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży na podstawie komunikatu Komisji z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie angażowania, łączenia i wzmacniania pozycji osób młodych. W ramach kluczowej dziedziny „Angażowanie” strategia UE na rzecz młodzieży ma na celu rzeczowe uczestnictwo osób młodych w życiu obywatelskim, gospodarczym, społecznym, kulturalnym i politycznym. Strategia sprzyja uczestnictwu młodzieży w życiu demokratycznym, wspiera zaangażowanie społeczne i aktywność obywatelską młodzieży i ma za cel zapewnić, by wszystkie osoby młode dysponowały niezbędnymi środkami umożliwiającymi udział w życiu społecznym. https://youth.europa.eu/strategy_pl

Świadectwo uczestnictwa	W kontekście Europejskiego Korpusu Solidarności jest to dokument wydawany każdej osobie, która ukończyła działania wolontariackie w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Dokument ten poświadcza uczestnictwo w działaniu oraz, w stosownych przypadkach, efekty uczenia się osiągnięte przez uczestnika działania.
Termin składania wniosków	Ostateczna data, do której wnioski należy złożyć do agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej, aby został uznany za dopuszczalny.
Uczenie się nieformalne	Uczenie się wynikające z codziennych działań związanych z pracą, rodziną lub czasem wolnym, które nie jest zorganizowane ani ustrukturyzowane pod względem celów, czasu uczenia się ani środków wspierających uczenie się; z perspektywy osoby uczącej się może być ono niezamierzone.
Uczenie się pozaformalne	Edukacja odbywająca się poprzez zaplanowane działania z zakresu uczenia się, w którym obecna jest pewna forma wsparcia, ale które nie jest częścią formalnego systemu kształcenia i szkolenia.
Uczestnicy o mniejszych szansach	Osoby, które ze względów ekonomicznych, społecznych, kulturowych, geograficznych lub zdrowotnych, ze względu na pochodzenie ze środowisk migrantów lub z takich powodów, jak niepełnosprawność i trudności w nauce, lub z jakichkolwiek innych powodów, w tym tych, które mogą prowadzić do dyskryminacji zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, napotykają różne przeszkody w porównaniu z ich rówieśnikami.
Uczestnik	Osoba młoda zarejestrowana na Portalu Europejskiego Korpusu Solidarności, która jest w pełni zaangażowana w projekt oraz może otrzymać finansowanie unijne przeznaczone na pokrycie kosztów uczestnictwa (w szczególności kosztów podróży i utrzymania).
Unijne narzędzia przejrzystości i uznawalności	Instrumenty ułatwiające zainteresowanym stronom zrozumienie, docenienie oraz w stosownych przypadkach uznanie efektów uczenia się i kwalifikacji w całej Unii.
Ustanowiona	Uznaje się, że organizacja lub organ są ustanowione w miejscu, w którym podlegają jurysdykcji do celów prawnych i podatkowych. Ustala się to zasadniczo na podstawie spełnienia określonych warunków krajowych, umożliwiających takiej organizacji lub jednostce formalne uznanie przez organy krajowe. W przypadku grupy osób młodych miejsce legalnego pobytu i rezydencji podatkowej jej prawnego przedstawiciela (ośrodek jego interesów życiowych¹³⁸) jest uważane za mające skutki równoważne dla celów kwalifikowalności do otrzymania dotacji w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Do tego celu nie będą akceptowane drugie miejsca zamieszkania ani zezwolenia.
Walidacja uczenia się pozaformalnego i nieformalnego	Procedura potwierdzania przez upoważniony organ, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się mierzone według właściwej normy, która obejmuje następujące cztery odrębne etapy: ▪ identyfikację konkretnych doświadczeń danej osoby w drodze rozmowy; ▪ dokumentację służącą zaprezentowaniu doświadczeń danej osoby; ▪ formalną ocenę tych doświadczeń; ▪ poświadczenie wyników oceny mogące skutkować częściową lub pełną kwalifikacją.

¹³⁸ W przypadku wątpliwości zob. art. 11 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 w odniesieniu do elementów służących ustaleniu miejsca zamieszkania.

Wizyta przygotowawcza	Wizyta przygotowawcza w kraju przyjmującym poprzedzająca rozpoczęcie działania w ramach wolontariatu. Celem wizyty przygotowawczej jest przygotowanie i zapewnienie wysokiej jakości działań oraz budowanie zaufania, zrozumienia i trwałego partnerstwa między zaangażowanymi organizacjami i uczestnikami.
Wnioskodawca	Osoba fizyczna lub podmiot (niezależnie od tego, czy posiada osobowość prawną), które złożyły wniosek w ramach procedury przyznawania dotacji, w tym każda organizacja uczestnicząca lub nieformalna grupa młodych ludzi. Wnioskodawcy mogą występować indywidualnie lub w imieniu innych instytucji zaangażowanych w projekt. W tym ostatnim przypadku wnioskodawca jest jednocześnie koordynatorem. W przypadku akcji zarządzanych przez agencję wykonawczą EACEA wnioskodawcami są podmioty, którzy staną się beneficjentami i podmiotami stowarzyszonymi w umowie o udzielenie dotacji, o ile ich wniosek otrzyma finansowanie.
Wolontariat długoterminowy	Udział w działaniach wolontariackich trwających co najmniej 60 dni, nie licząc dni na podróż.
Wolontariat krótkoterminowy	Udział w działaniach wolontariackich trwających maksymalnie 59 dni, nie licząc dni na podróż.
Współfinansowanie	Zasada polegająca na tym, że część kosztów projektu otrzymującego wsparcie UE jest ponoszona przez beneficjenta lub pokrywana przez zewnętrzne wkłady finansowe z innych źródeł niż dotacja UE.
Youthpass	Europejskie narzędzie służące zwiększeniu uznawalności efektów uczenia się uczestników projektów wspieranych w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Youthpass obejmuje a) certyfikaty, które uczestnicy mogą uzyskiwać; oraz b) zdefiniowany proces zapewniający wsparcie dla osób młodych i organizacji w refleksji nad efektami uczenia się wynikającymi z projektu. Youthpass jest również częścią szerszej strategii Komisji Europejskiej, której celem jest zwiększenie uznawania uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz pracy z młodzieżą w Europie i poza nią.
Zaproszenie do składania wniosków	Zaproszenie opublikowane przez Komisję lub w jej imieniu w celu przedstawienia w odpowiednim terminie propozycji akcji odpowiadającej realizowanym celom i spełniającej wymagane warunki. Zaproszenie do składania wniosków publikuje się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (w serii C) lub na odpowiednich stronach/portałach internetowych Komisji, agencji narodowej lub Agencji Wykonawczej.
Zarejestrowany kandydat	Osoba w wieku 17–35 lat, która zarejestrowała się w portalu Europejskiego Korpusu Solidarności celem wyrażenia chęci udziału w działaniu solidarnościowym, ale która jeszcze nie uczestniczy w działaniu solidarnościowym.
Znak jakości	Procedura gwarantująca, że organizacje chcące uzyskać uproszczony dostęp do finansowania w ramach jednej z akcji Europejskiego Korpusu Solidarności spełniają określony zbiór kryteriów i minimalne wymagania. Zależnie od rodzaju organizacji lub kraju, w którym dana instytucja ma swoją siedzibę, proces przyznawania znaku jakości jest przeprowadzany przez Agencję Wykonawczą, agencję narodową lub centrum zasobów SALTO. Przyznanie znaku jakości stanowi pierwszy etap dwuetapowej procedury składania wniosków o przyznanie niektórych dotacji i nie pociąga za sobą natychmiastowego przyznania finansowania w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności.

Załącznik II – Uczestnicy

Biorący udział w wielu projektach

W poniższej tabeli przedstawiono przegląd możliwych kombinacji działań dostępnych dla uczestników. W kolumnie 1 (zaznaczonej szarym kolorem) wskazano działanie pierwsze realizowane przez uczestnika, a w kolejnych kolumnach – następne działania. Zasady kwalifikowalności w odniesieniu do każdego rodzaju działania opisano w odpowiednich podrozdziałach przewodnika.

Łączny czas spędzony przez osobę młodą na działaniach wolontariackich Europejskiego Korpusu Solidarności nie może przekroczyć 12 miesięcy, a realizowane działania nie mogą się pokrywać. Działania prowadzone w ramach Erasmus+/wolontariatu europejskiego będą wliczane do łącznego dopuszczalnego okresu 12 miesięcy. Projekty solidarnościowe nie są wliczane do tego maksymalnego okresu 12 miesięcy.

Realizowane działania	Krótkoterminowy wolontariat indywidualny (transgraniczny lub krajowy)	Zespoły wolontariuszy (w tym zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych)	Wolontariusze indywidualni – długoterminowy wolontariat transgraniczny	Wolontariusze indywidualni – długoterminowy wolontariat krajowy	Projekt solidarnościowy	Wolontariat indywidualny w zakresie pomocy humanitarnej	Zespoły wolontariuszy w zakresie pomocy humanitarnej
Wolontariusze indywidualni – długoterminowy wolontariat transgraniczny	✓	✓	X (wyjątek: drugie działanie dla osób młodych o mniejszych szansach lub w należycie uzasadnionych przypadkach)	✓	✓	✓	✓
Krótkoterminowy wolontariat indywidualny (transgraniczny lub krajowy)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Zespoły wolontariuszy (w tym zespoły wolontariuszy na obszarach priorytetowych)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Wolontariusze indywidualni – długoterminowy wolontariat krajowy	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Projekt solidarnościowy	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Wolontariat indywidualny w zakresie pomocy humanitarnej	✓	✓	X (wyjątek: drugie działanie dla osób młodych o mniejszych szansach lub w należycie uzasadnionych przypadkach)	✓	✓	X	✓
Zespoły wolontariuszy w zakresie pomocy humanitarnej	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Załącznik III – Dane Kontaktowe

Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury (DG EAC)

https://youth.europa.eu/solidarity_pl

Komisja Europejska – Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA)

https://www.eacea.ec.europa.eu/grants/2021-2027/european-solidarity-corps_en

Agencje narodowe

https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/contact-national-agencies_en